

ОКТОПОД

МАРКО НЕЗЕ

МАРКО НЕЗЕ ОКТОПОД

Превод: Маргарита Златарова, Ани Попова

chitanka.info

I ЧАСТ

КОЙ УБИ ИНСПЕКТОРА?

Двете полицейски алфети бясно препускаха по тесните улички в покрайнините на Трапани. Профучаха покрай морския бряг с виещи сирени и спряха сред една поляна.

Светлините на фаровете очертаха дългата сянка на един спрял фиат регата. Полицайте наобиколиха предпазливо колата с насочени автомати. В горещата юлска нощ сухата трева пращеше под обувките им.

— Никой да не пипа — проехтя гласът на висок едър мъж — единственият в цивилно облекло.

От групата се отдели пълничък мъж. Беше трасологът от криминалната лаборатория и носеше куфарче. Насочи фенерче към вътрешността на колата и лицето му болезнено се сгърчи, сякаш разтърсено от електрически ток.

— Господи — промълви той, — убили са шефа на Оперативната команда.

Сред полицайте се надигна неясен ропот, открииха се ядни ругатни: „Гадини... копелета“.

Цивилният мъж остана невъзмутим. Приблужи се до трасолога, нареди му да изпълни колкото може по-прецизно задълженията си и нагази в тревата. Запаля цигара и запуши толкова вгълбен в себе си, че дори не чуваше кроткия плисък на вълните.

Светнаха фаровете на други автомобили, от тях слязоха още полицаи. Пристигна и един микробус, на който се мъдреше надпис: „Сицилианска телевизия“. Оттам изскочи телевизионен екип, ръководен от журналиста Нани Сантамария, строен и елегантен мъж.

Операторите се приближиха до фиата и започнаха да опипват вътрешността му с ослепителните си прожектори. Светлините се задържаха върху трупа на инспектор Маринео, който се намираше зад волана, с отметната назад глава, отворена уста и ръце, отпуснати на седалката.

Цивилният мъж се върна към колата. Журналистът го позна и веднага му тикна микрофона пред лицето.

— Господин Алтеро, вие сте заместник-началник на Оперативната команда към криминалната полиция. Известно ли ви е дали инспектор Маринео е бил заплашван?

Алтеро го погледна гневно и захвърли угарката.

— Сантамария — изръмжа той, — не ви ли се струва, че моментът не е подходящ?

После дръпна настрани трасолога.

— Намерихте ли нещо интересно?

— Много странно — зашепна специалистът, като се чешеше по тила. — Няма и следа от куршуми, нито пък гилзи.

Другият го погледна, сякаш не бе разбрал добре.

— Да, много странно. А няма и кръв по седалката. Навярно ония мръсници са го очистили някъде другаде.

— И после са пренесли тялото му тук и са инсценирали всичко това — довърши уверено Алтеро. — Да, напълно е възможно.

Наоколо телевизионният екип развиваше трескава дейност. Прожекторите разкъсваха тъмнината. Светлините заслепяваха полицаите, превръщаха ги ту в смачкани, ту в гигантски фигури, които танцуваха в нощта като сюрреалистични изображения.

— Гадна работа — смотолеви горчиво Алтеро, — някой ден и мен ще ме намерите издокаран така.

Специалистът от лабораторията изглеждаше объркан:

— О, не говорете такива работи...

— Казвам го, защото живееш ли сред сенки, не виждаш бездната. Вървиш към нея слепешката и си счупваш врата.

— Мислите ли, че на Маринео са му устроили клопка?

Алтеро се втренчи някъде далече в мрака и не отговори.

Трасологът продължи да прави предположения.

— Може негов осведомител, в когото е бил много сигурен, да го е привлякъл на безлюдно място, а инспекторът да не е разбрал, че това е уловка.

Алтеро, сякаш не бе чул думите му, въздъхна:

— Бедният Маринео! Точно когато щеше да напусне Трапани. Бяха го преместили в Салерно, в неговия роден град. Жена му и децата му бяха много доволни.

Полицейският фотограф мятеше бляскави светкавици. Те за миг осветяваха малката тълпа от любопитни, която се беше събрала

наоколо.

— Довършете си работата — каза Алтеро и седна в колата си.

Нощта преваляше и зад тъмните очертания на хълмовете се зазоряваше.

* * *

Вече се разсъмваше и в Северна Италия. В един апартамент в Милано, някъде към площад „Суза“, телефонът иззвъня. Корадо Катани ставаше рано всяка сутрин и сега вече беше пред огледалото с насапунисано лице. Все още усещаше на езика си приятния вкус на ароматното гъсто кафе от първата чашка за деня. Щеше да изпие поне десет, преди да заспи, защото работата му на инспектор от полицията изискваше бодър дух и готовност. А кафето прогонваше умората му, съживяваше го.

Той вдигна слушалката. Съобщаваха му лоша новина. Инспектор Катани беше четиридесетгодишен, добре сложен, с тъмни коси, сурово лице и черни, вечно тревожни очи. Изслуша подробната информация за престъплението, без да променя израза на лицето си, и завърши разговора с едно сухо и мрачно: „Добре“.

Когато мина покрай огледалото в коридора, видя, че пияната беше засъхнала и лицето му изглеждаше като напудрено с брашно. Малко гротескна маска. Докато се оглеждаше, той бръкна в пакета с цигари и мушна една между устните си.

Жена му беше станала. Чу я да отваря вратата на спалнята и да идва към него. Някога той я обожаваше. Сега не се и обърна да я погледне. А тя дори и в този ранен час беше прекрасна — със златиста кожа, с нежна и гъвкава фигура. Тя прокара пръсти през дългите си руси коси и ги оправи с деликатен жест. Беше францужойка, хубавата Елзе. Беше се запознала с мъжа си преди петнайсетина години по време на едно пътуване до Италия.

— Какво се е случило? — Попита тя разтревожена.

Той мразеше да дава обяснения, още повече, когато се отнасяха до службата му. Но този път работата засягаше и жена му. По някакъв начин трябваше да я уведоми за последните събития, които явно щяха

да променят някои неща. Най-добре беше да го направи веднага, за да не мисли повече по този въпрос.

— Цялата програма се проваля — съобщи ѝ той. — Не можем да тръгнем нормално през следващата седмица. Трябва да бъде в Трапани още днес, защото шефът на оперативната, на чието място трябваше да бъде назначен, е убит. Чудесно посрещане, няма що!

Жената беше потресена от новината.

— Но, Корадо, това е ужасно! Приех с ентузиазъм твоето назначаване в Сицилия. Виждах го като възможност да си подобрим отношенията, да си възвърнем любовта между нас.

Тя се хвърли в обятията на мъжа си и го целуна.

— И двамата имаме нужда от едно хубаво кафе — заяви той, като се освободи от нея отегчено. Но после се разнежи и я погали. — Разбира се, че ще започнем отново, както някога.

Тя го погледна, изпълнена с трепет и любов.

— Ще ти приготвя куфара.

Точно в този миг на вратата се появи дванайсетгодишната им дъщеря Паола. Беше боса и търкаше очи.

— О, миличка, събудихме ли те? — Спусна се към нея майка ѝ.

— Чух ви да говорите и се разтревожих — каза детето малко уплашено.

— О, боже, защо?

— Стори ми се, че се карате. Винаги го правите.

— Не — усмихна се насила майка ѝ. — Нямаме никакво намерение да се караме.

Обясниха ѝ, че баща ѝ трябва спешно да замине, а те ще отидат при него по-късно, щом си приготвят багажа. Но момиченцето изглеждаше смутено.

— Татко, нали няма да ни напуснеш завинаги?

Бащата я погали по косите.

— Сицилия много ще ти хареса.

* * *

На него обаче Сицилия никак не му бе харесала, когато за пръв път стъпи там. Прекалено мрачни лица, които гледаха подозрително,

прекалени бяха и поклоните, и сладникавите угодничества. Не си спомняше добре дали му бяха разказвали, или пък беше чел някъде една история, която по своеобразен начин можеше да направи разбираеми социалните отношения, които ръководят човешкия кошер на острова. Ставаше въпрос за старата благородническа фамилия Паламитоне от Палермо. Всяка Нова година селяните се събирали в огромния двор на замъка, за да поздравят господарите си по случай празника. Старият маркиз, сега покойник, се показвал на балкона със съвсем равнодушно изражение и в отговор на шумните приветствия на тълпата си разкопчавал панталоните и се изпикавал върху главите на онези нещастници.

Инспектор Катани се беше възмутил от този разказ.

— А може би са се забавлявали и са били щастливи!

Сега, когато отново отиваше в Сицилия, този път като полицай, се опитваше да отърси съзнанието си от всички предубеждения. Така щеше да събуди у себе си нов и по-дълбок интерес. Очарованието на острова явно започваше да го завладява. На аерогарата в Палермо го чакаше полицейска кола. Шофьорът беше негов познат — млад, много буден полицай и се казваше Лео де Мария. Той сам се бе натоварил със задачата да го посрещне.

Катани много се зарадва, че го вижда отново. Помнеше го като един от блестящите ученици в полицейската школа.

— Радвам се, че ще работя с вас — каза Де Мария, докато отваряше вратата на колата.

Поеха по пътя за Трапани. Беше към залез-слънце и колата потъна сред портокалови, маслинен и лимонови дървета. Задминаваше каручки, теглени от магарета. Инспекторът дишаше с пълни гърди въздуха, пропит с упойващ аромат. Мислеше си за съдбата на тази райска земя, чиято слава се носеше по целия свят, но не заради природните красоти. Сицилия се бе превърнала в символ на една престъпна организация, мрачна и кървава. Един октопод, който пускаше своите пипала навсякъде.

Катани предложи цигара на полицая.

— Как я карате тук, момче?

— Работим, драги инспекторе. Денонощно. Една безконечна война.

Катани подаде брадичката си навън и плю през прозорчето.

— Да, война. И защо очистиха Маринео?

Полицаят вдигна рамене.

— Мистерия. Миналата нощ бях дежурен и обикалях с патрулната кола района на пристанището. Някъде към единадесет часа стана ужасно сбиване. Опитах се да се свържа с господин Маринео. В службата го нямаше, не го намерих и вкъщи. Тогава потърсих неговия заместник Алтеро. Нищо. Не успях да открия и него.

Катани вече бе поел следствието. Мозъкът му работеше трескаво. Той задаваше въпроси с определена цел — искаше да си начертае ориентировъчна схема.

— В колко часа Маринео напусна службата?

— Не го видях, но обикновено си тръгва към осем и половина. Алтеро обаче снощи остана до късно. До десет часа все още беше там, защото аз не бях излязъл на обиколка. Дори го търсиха по телефона. Беше жена и аз му прехвърлих разговора.

— И той какво направи?

— Излезе веднага след разговора.

— Знаеш ли коя беше тази жена? — попита Катани.

— Не. Нямам представа.

— Аха — усмихна се инспекторът, — значи си съучастник в любовните игри на Алтеро.

— Аз ли? За какъв ме вземате, за сводник ли?

Катани остана за миг с поглед, зареян някъде зад тъмните очертания на бягащите дървета. Беше все така напрегнат като струна. Случваше му се всеки път, когато се подготвяше да навлезе в същината на заплетен случай.

— Слушай — каза той на полицая, без да откъсва поглед от панорамата, — какво ти направи впечатление в гласа на онази жена?

— Онази, която телефонира на Алтеро ли? Ами, стори ми се неспокойна, а като си помисля сега, може да се каже, че гласът ѝ трепереше. Мислите, че има връзка между двете неща — между телефонния разговор и убийството?

Инспекторът се обърна рязко към Де Мария, сякаш беше изненадан от въпроса. Реши обаче да остави настрана тази тема и помоли шофьора да продължи разказа си за това, какво се бе случило по-нататък през онази нощ.

Де Мария сбърчи чело, сякаш за да си припомни.

— В един и половина се върнах в службата. Искях Да проверя един фиш. Намерих Алтеро в този час, седнал на писалището. Вдишваше дима от цигарата и изглеждаше отчаян. Опитах се да го заговоря, но той мълчеше. „Дявол да го вземе, казах си аз, тук трябва да е станала някаква гадост.“ Някъде към два часа иззвъня телефонът. Непознат глас ни уведоми, че в един фиат регата има труп. Изхвъркнахме от стаята. След няколко минути открихме убийтия. Беше нашият шеф.

— Хм — Катани се замисли. Опита се да разбере какво е мнението на Де Мария.

— А ти как смяташ?

— Не знам. Много странно убийство, без мотиви. Поне засега не сме успели да открием един приемлив. Знаем само, че не са го пречукали в колата, защото няма следи от куршуми нито по каросерията, нито по седалките.

— А гилзи?

Полицаят поклати отрицателно глава.

— Изпарили са се. Сякаш са се загубили в полето.

Катани кимна мрачно:

— Няма куршуми, няма гилзи и вероятно няма и следи от кръв.

— Точно така. Нямаше нито капка кръв по земята, нито по седалката. Господин Алтеро нахвърли първия си рапорт. Излага хипотезата, че някакъв осведомител, който е бил използван за примамка, е привлякъл Маринео в безлюдно място.

* * *

— Осведомител — каза Катани със съчувствена и едновременно саркастична нотка в гласа. — Но как можем да поддържаме такава тъпоумна хипотеза?

От другата страна на писалището възрастният пълен мъж със светли очички се размърда в креслото и сякаш настръхна като котка срещу куче.

— Младежо! Бяха ви описали като човек, който разчита само на собствените си сили. Но не очаквах такава високомерие от вас.

Извинете, но вие току-що сте пристигнали тук, а вече мислите, че знаете кое е вярно и кое не.

— Но, господин прокурор — каза любезно инспекторът, — нека помислим малко. Вие смятате ли, че опитен човек като Маринео ще се остави да бъде подмамен от един осведомител?

Прокурорът Скардона отмести папката с книжа и разпери белите си ръце.

— Какво да се прави? Всеки може да сгреши, дори и най-интелигентният.

— Разбира се, че може, но тук няма никаква логика, не е проявена елементарна предпазливост. Ако един полицаи отива на тайна среща, взема необходимите мерки. Съобщава на доверено лице да бъде в готовност.

Скардона погледна инспектора.

— Думи, драги момко, думи. На нас ни трябват факти. А фактите ми се струват много прозрачни. Маринео вече е бил заплашван. Веднага след заплахите са последвали действия и един изряден служител е заплатил с живота си за своята почтеност.

— Вие мислите, че е работа на мафията?

— Мафията, мафията. Вие идвате от Север и веднага на устата ви е мафията. Тук не сме в Палермо. Не се поддавайте на предубеждение. Не си правете погрешни изводи. Заемете се само да откриете убийците и да ги предадете в ръцете на правосъдието.

— Ще направя всичко възможно — увери го Катани. — Мога ли да попитам само какво представлява мафията за вас, господин прокурор?

Скардона сви устни и ги издаде напред като сетер.

— Ако имате предвид убийството на Аугусто Маринео, тя е само един пистолет, драги момко.

На вратата Катани хвърли последен поглед към прокурора и го видя да се хваща за главата.

* * *

Като се върна в службата, инспекторът се зае да преглежда архива. Започна да измъква рапортите, направени от Маринео.

Грабежи, контрабанда, побои, убийство на една стара жена, за да ѝ вземат спестяванията. Един по един Катани разлистваше документите и ги поставяше обратно в чекмеджетата. Най-после неговото внимание бе привлечено от едно име: Санте Чирина.

Маринео беше описал този трийсет и осем годишен мъж като човек, който се занимава с контрабанда на наркотици, „едно много опасно лице, с жесток нрав и без скрупули“. Смяташе го за собственик на три луксозни автосалона и на бар в района на пристанището. Подозираше, че неговото благосъстояние произхожда „от услугите, които е направил на лица, които стоят много високо в социалната йерархия“.

Наистина интересно. Катани продължи да се рови в книгата и откри две обвинения срещу Чирина — за сдружение с престъпни цели и контрабанда на наркотици. Обвиняемият обаче дори не беше благоволил да се появи пред съдиите по време на процеса. Бяха го освободили още по време на предварителното следствие поради липса на доказателства.

— Привет, инспекторе, не мислех, че ще ви заваря тук.

В стаята с архивите бе влязъл заместник-началникът на оперативната, Алтеро. Носеше няколко папки с намерение да ги остави на мястото им. Опита се да бъде любезен с Катани. Искаше да спечели благоволението на новия си шеф. Извади кутия цигари и му предложи, за да разчупи леда. Но се почувства неловко, когато чу отговора:

— Не, благодаря, току-що я загасих.

Алтеро се престори, че не е забелязал отказа, и попита инспектора дали е намерил онова, което търси, я не бил ли могъл да му помогне.

— Да — рече хладно и малко загадъчно Катани, — намерих.

Чукна с показалец върху купчината книжа и каза, че сред документите има едно име, на което се е спрял погледът му. Едно име, което според неговия нюх заслужава внимание:

— Сан-те Чи-ри-на! — Изрече той подчертано бавно и хвърли поглед към Алтеро, за да улови реакцията му. Другият не се смути. Само попита какво толкова му е направило впечатление. Катани отвърна спокойно, че са възбудили любопитството му двете следствия срещу Чирина, които е водил лично Маринео, и мрачните краски, с които го е обрисувал бившият шеф на Оперативната команда.

Върху устните на Алтеро се появи двусмислена усмивка. Какво искаше да каже — че Катани е човек с огромна интуиция или пък че е наивник? Но от думите, които последваха, можеше да се заключи, че последната хипотеза е по-приемлива.

— Тези следствия, драги Катани, бяха възбудени заради женски истории. Чирина бе наклеветен от съпрузи рогоносци, жадни за мъст. Защото той не е нищо повече от един женкар. Само един женкар.

Катани се възпротиви на тази характеристика.

— Нека първо сам да се уверя — отрязва той.

— Разбира се, за бога, но ако питате мен, с Чирина само ще си загубите времето.

Що за птица беше този Алтеро? Колега, на когото можеше да се довери или пък трябваше винаги да бъде нащрек? Катани започваше да се убеждава, че въпреки силното слънце сицилианските мъгли се разсейват много по-трудно от миланските. Затвори очи и си пое дълбоко въздух. Обеща си, че всяка негова стъпка оттук нататък ще бъде подчинена на предпазливостта и недоверието.

* * *

Беше потънал в пот. Жегата го потискаше.

— Спри при оня павилион да изпием по една бира — каза той на Де Мария, който му беше шофьор. Избърса с пръст гърлото на бутилката и я приближи до устните си. Хладна освежителна вълна се разля по тялото му.

— По дяволите, точно това ми трябваше.

Ободрен, започна да се оглежда, сякаш за да опознае по-отблизо новия си град. Намираще се на централния булевард. Старите и малко претенциозни сгради носеха белега на упадък. Те контрастираха на новите пищни магазини, които отваряха към улицата претрупаните си със стоки витрини.

Минаваха прегърбени старици, смалени, сякаш животът постепенно ги бе изсушил. Младежите излагаха на показ косите си в стил „пънк“ и носеха дрехи, които имитираха моделите на Армани и Версаче. Това окарикатуряване на модата в провинцията често придобиваше изкривени и жалки форми.

Катани си сложи тъмните очила.

— Какво можеш да ми кажеш за Санте Чирина? — попита той внезапно Де Мария.

Полицаят остави почти празната бутилка.

— Мръсно животно — каза той.

— Маринео ли се беше заел с него?

— Да, но направи само дупка в морето. А пък Чирина се перчеше с това. Напоследък беше стигнал дотам, че се подиграваше открито с Маринео. „Инспекторе — казваше, — ти мен не можеш ме хвана за заек. Чист съм си.“ Но пък знаете ли, господин Катани, има един любопитен факт: същият този Чирина, който би трябвало да мрази Маринео, вчера беше на погребението му.

— Е, да — съгласи се Катани, — сякаш за да покаже на всички, че го уважава и жали за него. Хитрец. Кой знае какви са връзките му с големците на града.

Де Мария се облегна на колата.

— Те дори не го виждат. Само го използват. Не го допускат до техните среди.

Неговата оценка беше доста по-различна от тази на Алтеро.

— Но Чирина пък драпа. Един дребен мафиоз, който е забогатял, жадува да отскочи нагоре по социалната стълбица.

В този миг се приближи мотоциклет. Караше го момиче с развети коси. Спря до отсрещния бар. Момичето слезе от мотора. Изглеждаше на около дваисет и пет години. Беше висока и стройна, с фигура на манекен. Катани беше заслепен. „Толкова е хубава, че дъхът ти секва“ — помисли той. Но му се стори, че по лицето ѝ прозираха белезите на някакво вътрешно страдание.

— Хубаво маце, нали? — намигна му Де Мария, като се обърна проташки към момичето. — Знаете ли коя е? Злите езици говорят, че е любовница на Чирина. Ако е вярно, мафиозчето започва да постига своята мечта, защото тая е от благородна фамилия. Казва се Тити Печи Шалоя и е дъщеря на дукеса Елеонора. Тъпкана е с пари. С лопата да ги ринеш. И сега остана сама в един огромен дворец, защото майка ѝ се самоуби. Тези аристократи са малко луди.

Полицаят изгълта и последните капки бира.

— По едно странно съвпадение — продължи той, — дукеса Елеонора се е застреляла с пистолет в същата онази нощ, когато убиха

инспектор Маринео.

— В същата нощ ли? — повтори механично Катани, който не откъсваше поглед от момичето, което, изглежда, чакаше някого. Тя поглеждаше часовника си, оправяше косите си, разхождаше се нервно.

— Точно така — потвърди Де Мария. — Същата нощ.

Но разбра, че инспекторът е разсеян, и се обърна отново.

— Още е там. Струва ми се, че чака точно Чирина. Виждате ли колко е бледа? Боцка се младата дукеса. Непоправима наркоманка. Казват, че мафиозчето ѝ е снабдителят и така я направил своя робиня. Да, излязох прав: ето го, иде.

От една пресечка се показва Чирина, възседнал мотор. Насочи се по булеварда право към бара. Беше набит, с нахален поглед, с черни зализани коси и широко лице. Излъчваше груба сила, а студените му мрачни очи искряха зловещо. Нещо се уговориха набързо с момичето, после се качиха на моторите и се отправиха в една и съща посока.

Инспекторът ги проследи с поглед чак до края на улицата.

— Трябва да говоря с това момиче — каза той на Де Мария. — Обади ѝ се по телефона и ми назначи среща.

Полицаят кимна почтително с глава:

— Ще бъде изпълнено.

А докато чакаше да бъде приет от дукесата, Катани намисли да направи още едно посещение.

— Къде са жената и децата на Маринео? — попита той.

— Заминаха веднага след погребението. Отидоха при роднини в Салерно. По някое време ще дойдат да си приберат мебелите и останалите вещи.

— Кое то значи, че къщата сега е необитавана. Мислиш ли, че ще бъде много неприлично, ако си пхна носа из книжата на Маринео?

— Както обичате. Може би ще намерим някаква полезна следа.

Когато стигнаха до къщата, където бе живял Маринео, в източната част на града, намериха външната врата заключена. Почакаха няколко минути, докато вратата бавно се отвори и една старица в черно се показа.

— Бабке — изпъчи се живо и убедително Де Мария, — оставете отворено. Трябва да отчетем показанията на електромерите.

Не взеха асансьора. Изкачиха трите етажа с котешки стъпки. Спряха пред лъскава врата. На нея бе закрепена табелка с името на

Маринео, гравирано с главни букви. Де Мария се оказа сръчен. Измъкна от джоба си верижка, на която висяха няколко ножчета и връзка ключове. За кратко време успя да отключи вратата. Влязоха вътре.

Шкафовете бяха празни, апартаментът бе разхвърлян и запуснат. В едно кътче на хола Катани се спря пред малко писалище — очевидно работното бюро на Маринео. Претърси го старателно. Намери някакви стари и ненужни документи. Имаше колекция от снимки на децата, които може би самият инспектор беше правил, една папка с разписки от наема на къщата и сметки за ток и телефон.

Катани беше разочарован. Измъкна и последното чекмедже и чу лек шум. Нещо, вмъкнато между дъното на чекмеджето и рамката на бюрото, беше паднало. Коленичи и изтегли чекмеджето от жлебовете, наведе се и погледна. Зърна малко правоъгълниче от хартия. Протегна ръка и откри, че е кочанче от напълно използвана чекова книжка. Това правоъгълниче беше снопче от контролни талони.

„Не се знае, може да ни подсказе нещо“ — помисли си Катани и го сложи в джоба си.

И това беше целият практически резултата от огледа.

ДУКЕСАТА

Катани беше наел апартамент в една съвсем нова сграда, който миришеше на прясна вар и гипс. Жена му пристигна от Милано заедно с дъщеря им и беше въодушевена. Няколко дни подрежда грижливо стаите. Имаше намерение да отрупа с цветя терасата, която гледаше към морето.

Но когато привърши и се огледа, почувства, че я заплашва добре познатото ѝ униние. Беше го отблъсквала и потискала, доколкото можеше, но вече не успяваше да го обуздае. Целият този труд, който положи, за да направи новото жилище по-приветливо, беше отишъл на вятъра. Съпругът ѝ се държеше с нея като с чужд човек. Излизаше сутрин рано и се връщаше чак когато тя и детето вече си бяха легнали.

Веднъж го изчака в кухнята до късно. Сякаш дебнеше да залови див звяр. Изглежда, и той очакваше рано или късно подобна сцена, защото не каза нито дума.

— Корадо, кажи ми, моля ти се, какво става?

Мъжът ѝ се намръщи и поклати глава:

— Нищо. Хайде да си лягаме.

— Нищо, нищо — изплака Елзе, — не ме поглеждаш дори, не сме се любили от много време. Захвърлил си ме като парцал.

Той се опита да бъде учтив:

— Не ме мъчи, моля те. Тук съм отскоро и работата ме поглъща напълно.

Огледа я скришом, докато тя се събличаше. Имаше дълги изваяни крака. Призна, че е още привлекателна. Но някои подробности го отблъскваха. Не му се нравеха вече краката ѝ, ръцете ѝ, тези закръглени властни гърди. „Като на майка ѝ“ — помисли си той с отвращение. Но ако трябваше да сложи ръка на сърцето си и да потърси истинската причина за това отчуждение, нямаше да може да го обясни. Най-общо казано, беше уморен. „Омръзна ми — казваше си той понякога — да ми се мотае в краката една и съща жена.“ Досега обаче не бе успял да има друга трайна връзка. „Идеалното за човек

като мен е да си сменя жената всяка година“ — мислеше си той, докато сънят го надвиваше.

* * *

Присъствието на Елзе в Трапани не можеше да мине незабелязано. Там, където блондинките са рядкост, една руса и хубава жена привличаше погледите на мнозина, когато минаваше по улицата.

Елзе си даваше сметка за това и изпитваше удоволствие. Радваше се, че ѝ се възхищават. Всъщност това, което най-трудно понасяше в сегашното държане на своя съпруг, бе пренебрежението. Хубостта не ѝ стигаше, искаше някой да я забелязва и да показва, че я оценява.

Създаде си навик да ходи всяка сутрин на плажа заедно с дъщеря си. Тогава там настъпваше необичайно оживление. „Женичката на инспектора“ — предаваше се полугласно новината. Собственикът на заведението и се покланяше вежливо: „Госпожо, приятен ден!“ Едно момче ѝ разгъваше шезлонга, а друго бързаше да отвори чадъра.

— Вие сте като цвете, всички пчели ви наобикалят — каза ѝ една сутрин журналистът от Сицилианската телевизия Нани Сантамария, същият, който в нощта на убийството на Маринео беше притичал сред първите.

— Колко сте любезен — усмихна се Елзе, примигвайки с дългите си ресници, които хвърляха сянка върху нежното ѝ лице.

Сантамария беше кавалер, правеше комплименти на жените и се обличаше изискано.

— Защо не ми окажете честта, вие и дъщеря ви, да посетите нашите телевизионни студии — каза ѝ той.

Отидоха. Сантамария изчерпа почти целия си репертоар от любезности. Изуми Елзе, като ѝ показа, че знае много неща за нея. Знаеше, че е учила в Швейцария, че обича да рисува и е срещнала за пръв път бъдещия си съпруг в дома на „едно много влиятелно лице“.

Елзе беше изненадана, но и доста поласкана. Ухажването на Сантамария замая главата ѝ, може би защото от доста време се чувстваше изоставена. Паола пък беше изпаднала в луд възторг, когато ѝ разрешиха да се позабавлява с монитора и телекамерите, а сега

съзерцаваше една кукла, закачена на стената. Беше изработена от лъскава мед и представляваше рицар от свитата на Орландо^[1].

Сантамария го откачи и го сложи в ръцете на момиченцето.

— Вземи го и имай предвид, че това е първият ти сицилиански приятел.

Паола засия. Притисна куклата и доспехите на рицаря леко иззвънтяха. Сантамария ликуваше от удоволствие. Искаше да се покаже образован и започна да разказва подробности за куклите. Клекна пред Паола, опря дясното си коляно на пода и заразправя, че куклите, които се управляват отгоре с конци, се наричат марионетки, а пък буратините се задвижват отдолу.

Паола се опита да раздвижи рицаря, но успя само да го накара да удари със сабята върху щита, който бе направен от кована мед.

— Не е толкова лесно — засмя се Сантамария. — Куклите не са свързани с конци за краката. За да ги накараш да ходят, трябва да ги разклащаш ето така: едно-две, едно-две. Малко по малко ще се научиш да го правиш.

* * *

Ако имаше нещо, което Катани горещо желаше да избегне, то беше да се подчини несъзнателно на стратегията на някакъв таен режисьор. „Не искам да бъда задвижван като сицилианска кукла“ — мислеше си той. Затова летеше за Рим. Отиваше да докладва и да търси подкрепа. „Ако трябва да се нанесат удари нависоко разсъждаваше той, — трябва някой да ми прикрива тила.“

— Радвам се, много се радвам да ви видя, драги Катани.

Мъжът, който беше приел инспектора в своя дом в Рим, имаше усмивка на хищник. Покани го в огромен хол, покрит с килими. Сграбчи една сребърна кутия, пълна с пури, и я поднесе към инспектора.

— Е, как си, как я карате с хубавата Елзе?

Катани повъртя пурата между пръстите си.

— Ту по-добре, ту по-зле, но живеем вече дванайсет години заедно.

— В известен смисъл аз се смятам за покровител на вашия брак, тъй като се запознахте в моя дом и бях свидетел на сватбата ви — каза мъжът, като се облегна удобно в креслото.

Той се казваше Себастиано Канито. Беше със снежнобели коси, сресани назад, и макар че изглеждаше на шестдесет години, лицето му бе гладко, без нито една бръчка. Сякаш животът се беше плъзнал по него като по стъкло, без да оставя следи.

Катани започна направо:

— Има нещо мътно в убийството на Маринео. Не мога да схвана точно за какво става въпрос. Но ме смущава, че искат този случай да бъде приключен набързо.

— Следствието водиш ти. Аз се погрижих да изпратя в Сицилия много ласкави препоръки за тебе.

Мъжът дръпна с наслаждение от пурата.

— Но какво толкова подозрително има?

— Ами има доста детайли, по които си блъскам главата. Не намериха куршуми в колата, нямаше гилзи, нито пък следи от кръв. Чиста работа. Ние обаче знаем, че когато мафията убива един държавен служител, го прави по вулгарен начин. Не се интересува дали ще намерят гилзи или не, нали така? Ето защо се питам къде всъщност е бил убит Маринео. На някакво място, което е трябвало да бъде запазено в тайна? И то до такава степен, че да се наложи пренасянето на трупа в колата.

— Виждам, че разглеждаш проблема нашироко от всички ракурси — беше коментарът на другия.

— Да се надяваме, че ще има някакъв резултат — каза Катани. После се наклони към събеседника си. — Но има още един важен детайл. Изрових едно кочанче с талони от чекова книжка. Всички чекове са били използвани, а талоните не са били попълвани. Титулярят на чековата книжка не е отбелязал нищо. Явно е имал възможност да харчи колкото си иска, без да се бои, че ще излезе на червено. Това кочанче беше в едно чекмедже в собственото бюро на Маринео.

Една камериерка с бяло бродирано боне на главата влезе и им сервира кафе и сладкиши. Домакинът отпи глътка кафе и остави чашата обратно в чинийката.

— Всичко, което ми казваш, изглежда прекрасно. Продължавай, ако обичаш. Сигурен съм, че ще направиш чудеса. Колкото до мен, драги приятелю, ти знаеш, че от три години нямам оперативни задачи. Пожелаха да ме заточат във Висшата полицейска школа.

Вдигна вежди и дръпна от пурата.

— Преживях една несправедливост, но някои влиятелни приятели сега работят негласно за пълното ми реабилитиране.

Тънките му устни се разтегнаха в едва забележима усмивка.

— Може би скоро ще ме назначат на много отговорно място. Тогава ще мога да ти помагам повече.

Това беше сбогуването. Изправи се и като гледаше в очите Катани, каза:

— Приятелю, тайната на живота ни разкриват моряците — вдигай платна и следвай попътния вятър.

* * *

Инспектор Катани си спомни за младата дукеса Тити Печи Шалоя. Де Мария ѝ се беше обадил по телефона.

— Можете да дойдете, когато искате — беше отвърнала тя с апатичен глас, — тук винаги съм сама.

Отидоха при нея в един четвъртък следобед. Тя ги поведе през вътрешния двор на голямата къща, води ги дълго по тържественото стълбище и ги покани в един прашен салон, с големи портрети, гоблени и огледала в златни рамки по стените. Тити имаше детско лице топли сини очи със сенки под тях, които се очертаваха ясно на бледото ѝ лице. Беше облечена в черна блуза със златни нишки и джинси. „Отблизо изглежда по-хубава“ — помисли си Катани.

— Тук съм отскоро — започна той. — Имах желание да се запознаем и да си поприказваме.

Очите на момичето изразиха недоверие.

— Нямате ли нещо по-добро, с което да си запълвате времето? — попита тя иронично.

— Не говорете така — моето посещение е чисто приятелско.

— Поласкана съм — поклони се леко тя.

— Не съм ви много симпатичен, нали?

Девойката праметна крак върху крак. Беше неспокойна. Нервността ѝ избиваше в капчици пот по челото и над горната устна.

— Господин инспекторе — каза тя, — да оставим церемониите. Кажете ми какво искате от мен.

Катани се отпусна в креслото, тапицирано с дамаска.

— Как да ви кажа... Ще ми бъде приятно, ако ми помогнете да задоволя любопитството си по повод самоубийството на майка ви.

— С какво например?

— Да кажем — какви са причините за тази постъпка?

Момичето вдигна рамене.

— Всичко това го пишеше във вестниците. Нервно изтощение.

— Разбирам. Извинете, но къде стана това? В тази стая ли?

— В тази стая. Застреля се ей там, на онова кресло.

Изглежда, се беше отказала от войнствения тон.

Реши да се покаже вежлива и предложи нещо за пиене.

Инспекторът поднесе към устата си чашата с уиски, съзерцавайки с искрена топлота момичето, облакътено на креслото. Възхищаваха се на хубавите ѝ леко треперещи ръце.

— Пушите ли? — попита Катани, не толкова защо на него му се пушеше, а по-скоро за да предположи момичето.

— Не, не пуша. Но вие запалете, ако искате.

Подаде му дървена кутия. Той я отвори. Беше наполовина пълна с цигари. Имаше и кутийка с кибрит „Минерва“. Мушна цигарата в устата си, отвори кутийката и едва успя да сдържи изненадата си. Отвътре имаше кръгло кафяво петно. Кръв. „Я виж, това се казва късмет.“

Катани задържа за малко кутийката в ръката си, а после я пусна с привичен жест в джоба на самото си.

— Госпожице — каза той, — наистина ми беше приятно да се запозная с вас.

Момичето стана. Опита се да бъде остроумно.

— Всички ли вие от полицията си губите така времето?

— Не е загубено време — рече той любезно. — Наистина ми беше приятно да разговарям с вас.

И се наведе да ѝ целуне ръка.

Веднага щом излезе от дома на дукесата, Катани възложи на Де Мария да направи две справки. Искаше да узнае на чие име беше онази текуща сметка, открита в Народната занаятчийска банка под номер 804/36. Катани беше открил тези цифри върху чековите талони, които бе намерил в бюрото на Маринео. Де Мария трябваше да занесе за изследване в лабораторията петното от кръв в кибритената кутийка.

Полицаят първо набра телефонния номер на банката. Представи се за служител в Сицилианската банка в Палермо.

— Тъй като трябва да осребрим един ваш чек с нечетлив подпис, ще бъдете ли така любезен да ми кажете името на титуляря и да ме информирате има ли покритие?

От другия край на жицата се чу как слушалката тракна на масата. След няколко секунди нечий глас предаде исканата информация. И този номер на сметката отговаряше на едно много приятно, но очевидно фалшиво име: Антонио Фиордализо^[2].

Информацията съдържаше още една изненадваща подробност — сметката е била закрыта на четиринайсети миналия месец.

— На другия ден след убийството на Маринео — беше коментарът на Катани. Той седеше в кабинета си и обмисляше всички тези подробности, които още не можеше да свърже.

На вратата се почука и се показа Де Мария.

— Може ли? — Носеше два листа в ръката си. — Заключение на лабораторията. Това петно от кръв е нулева група, резус-фактор отрицателен. Много рядка кръвна група.

— А дукеса Елеонора каква кръвна група имаше? — попита Катани.

— Дукесата не знам, но тези от лабораторията казват, че нулева група Rh-отрицателна е имал Маринео.

Катани беше поразен. Погледът му блуждаеше нанякъде.

— Не може да бъде. Чак пък такова идиотско съвпадение!

И удари с юмрук по масата.

Де Мария май че беше разбрал накъде бие инспекторът. Но не беше сигурен, колебаеше се. Накрая се пристраши:

— Искате да кажете, че Маринео е бил убит в дома на дукесата?

От изражението на Катани разбра, че е улучил. И продължи да разсъждава на глас, вече съвсем вцепенен от изумление:

— Бил е убит там и после тайно пренесен в колата. Но кой би могъл да извърши такова нещо? И защо?

Лицето на инспектора беше сгърчено от напрежение. Не обърна внимание на въпросите на Де Мария и поиска новини за титуляря на Народната занаятчийска банка.

— Нарича се Равануса — каза Де Мария. — Важна птица.

— Важна птица — повтори Катани саркастично. — Искам да се запозная с нея.

Когато прекрачи прага на банката, някакъв служител го пресрещна услужливо.

— С какво мога да ви бъда полезен, господин инспекторе?

— Искам да си открия сметка при вас.

Чиновникът направи угоднически поклон, помоли да го извинят и изчезна зад вратата от орехово дърво. След няколко секунди същата врата се отвори и се появи един господин на около петдесет години, елегантен с очи на граблива птица и служебна усмивка.

— Оказвате ми голяма чест, господин инспекторе. Казвам се Равануса. Наистина съм щастлив, че ще станете клиент на нашата банка. Елате, моля ви.

Введе го в своята канцелария, докато чиновникът с мазната усмивка бързо попълваше някакви документи и приготвяше чековата книжка. Сложи я в меко кожено калъфче и влезе в кабинета на Равануса.

— Готово, господин Катани — съобщи той тържествено. — Само няколко подписчета. Един тук, още един тук и един тук. Ето, заповядайте.

— Искрено съм възхитен от бързината, с която ме обслужихте — благодари Катани.

— Но моля ви се — възрази Равануса. — Приятно ни е да обслужваме добре клиентите си.

Докато говореше, той правеше широки жестове с лявата ръка, а брилянтът на кутрето му очертаваше светли кръгове във въздуха. „Лицемерие до мозъка на костите“ — прецени Катани.

— И тъй като сега имах щастието да се запозная с вас — каза Равануса, — позволете ми да ви поканя, вас и вашата съпруга, утре

вечер на едно празненство, което даваме в Културния клуб.

* * *

Оркестърът засвири бавна мелодия. Всички станаха от масите и излязоха на ярко осветената тераса. Няколко двойки се спуснаха да танцуват. Катани и жена му се смесиха с хората, които весело гълчаха, и след малко се изгубиха.

Той се сблъска с банкера Равануса, който държеше в ръка чаша с шампанско. Сега забеляза, че е загорял и сух.

— Инспекторе, не танцувате ли?

— В интерес на истината — каза Катани, демонстрирайки равнодушие — никога не съм бил страстен любитель на танците.

— А на какво сте страстен любител, ако мога да попитам? — засмя се Равануса, намеквайки кой знае за какво.

— На цветята. Особено много обичам синчеца.

— Наистина ли?

Дори да е бил изненадан или да е схванал намека, банкерът не го показва. Продължи да се усмихва самодоволно. Тогава за Корадо се лепна едно пъргаво старче с ореол от бели разрошени коси.

— Искам да ви се представя. Аз съм барон Плато, поет.

— Да — кимна Катани, — запознахме се по време на вечерята.

— Вие идвате от Милано, нали? Познавате ли моя колега Еудженио Монтале^[3]?

— Лично не. И за съжаление дори не съм чел нищо от него. Моите познания в областта на поезията свършват на училищната скамейка.

Поетът наведе глава възмутен и се приближи до бюфета, за да смени празната чаша от шампанско с пълна. Музиката увеличава всички в едно малко отпуснато настроение. Засмени дами, отрупани с накити, се лутаха насам-натам безцелно. Групичка младежи се бяха събрали в един ъгъл и се смееха.

— Господин Катани.

Инспекторът се обърна и видя мъж с лице на белка, хванал под ръка две хубави момичета, които кокетничеха и се смееха.

— Господин Катани, разрешете. Аз съм адвокатът Теразини, а тези момичета са мои племеннички.

Представени, двете девойки наклониха глави и започнаха да се смеят още по-глупаво. „Да, да, племеннички“ — помисли си иронично Катани.

Адвокатът Теразини остави момичетата и дръпна инспектора настрана.

— Извинете за безпокойството точно сега, но аз съм адвокатът ищец по делото Маринео. Защиствам интересите на вдовицата му, както ще разберете. Мога ли да ви попитам дали има нещо ново по следствието, някакво прояснение? Трябва да ме извините. Давам си сметка, че не бихте могли да се впускате в подробности, но ако можете да ми изясните някои неща, така — най-общо.

— Господин адвокат, нищо не мога да ви кажа — заяви просто Катани. После сякаш размисли. — Всъщност мога да ви кажа нещо.

Теразини наостри уши в очакване.

— Преди малко до мен се приближи един тип, който сега не мога да видя. Каза, че иска да ми говори за Маринео, и изчезна.

— Представи ли ви се?

— Да, каза, че се нарича Фиордализо. Ако го откриете, пратете ми го. Много съм любопитен какво ще ми каже.

— Ако ми падне, ще ви го пратя. Но за пръв път чувам това име. Фиордализо. Хм.

Катани наблюдаваше как адвокатът Теразини се отдалечава доста смутен. И докато го следеше с поглед, срещна очите на една пищна жена, която стоеше сама с чаша уиски в ръка. Стройното ѝ тяло бе обгърнато в дълга черна рокля. Лицето ѝ бе открито, с държането си излъчваше сигурност и гордост. Катани я загледа. Тя едва доловимо изкриви ъгълчето на устните си в нещо като лукава усмивка и тръгна към инспектора, сякаш привлечена от магнит.

— Какво правите? — каза тя с топъл глас. („Прелъстителен“ — помисли си веднага Катани.) — Наблюдавате ме отдалече? Да не би да ви плаша отблизо? Казвам се Олга Камастра.

Ловка и хитра жена. На двайсет и пет годишна възраст тази гола като пушка чаровница се беше омъжила за граф Камастра, с цели четиридесет години по-възрастен от нея. И сега, останала вдовица, беше придобила правото да се кичи с благородническа титла. Но най-

вече бе наследила огромно състояние. И тъй като не ѝ липсваше инициативен дух, бе основала строително предприятие. „Хвърли вар върху герба“ — мърмореха злите езици.

— Е, инспекторе, наистина ли ви плаша?

Катани погледна черните ѝ блестящи очи.

— Може би — каза бавно той. — Мисля, че познавам жени от вашия тип.

Графинята избухна в смях.

— Хайде, кажете ми искрено. Колко трупове ми приписвате? Колко са телата, останали вградени в пилоните на моите постройки?

— Не. — Катани откъсна очи от нея. — Нямам предвид тази опасност. — После я погледна, този път изкосо. — Виждам ви като владетелка на сърцата. И в този смисъл си представям цял легион от ваши жертви.

От тълпата изплува грациозната фигура на Елзе. Нани Сантамария, който през цялата вечер бе танцувал с нея, я следваше като сянка. Когато видя съпруга си да се прави на галантен ухажор с графинята, Елзе направи едва ли не сцена на ревност.

— А, ето къде си бил, миличък. Не можех да си обясня къде по дяволите се беше запилял.

— Знаеш, че тълпата ме невротизира — каза Катани. — Стоях тук настрана.

„Неубедителен отговор, приятелче — укори го мислено графинята, — никак не е убедителен.“ — И се намеси:

— Ако искате да знаете, инспекторът тъкмо ми признаваше, че вие сте въплъщение на неговия идеал за жена. — Испита удоволствие, че ухапа една ревнива жена.

Едва тогава Катани се сети за Сантамария. Изглежда го отдолу нагоре. „Първо прави подаръци на дъщеря ми, сега пък се е лепнал за жена ми — помисли си той. — Започва да досадничи.“

Появи се отново леко прегърбената фигура на Плато, който изцеждаше поредната чаша с шампанско.

— Живите нека живеят, а на мъртвите лека им пръст. Позволете! Аз съм барон Плато, поет.

[1] Орландо или Ролан — рицар от личната гвардия на Карл Велики, възпят в известната „Песен за Ролан“. — Б.пр. ↑

[2] Фиордализо — синчец. — Б.пр. ↑

[3] Еудженио Монтале — един от най-големите съвременни поети на Италия. — Б.пр. ↑

СМЪРТТА НА ЕДИН ПОЛИЦАЙ

Девојката бе седнала на пейката, обгърнала колене с малките си нежни ръце. Лицето ѝ изразяваше страх и тревога. Де Мария пристигна забързан и веднага разбра, че годеницата му е в ужасно настроение.

— Ана, какво ти е?

— Заради брат ми. Преместиха го в друг затвор — в Учардоне в Палермо. Много е уплашен. Иска да те види. Казва, че има нещо важно да ти съобщи. Ще отидеш ли?

— Разбира се. Още днес ще отида — успокои я Де Мария.

Веднага щом се върна от Палермо, полицаят се обади на годеницата си по телефона.

— Да, говорих с него. Наистина е важно. Бъди спокойна. Трябва обаче веднага да се видя с инспектора.

В дома на Катани иззвъня телефонът. Инспекторът беше наблизил и веднага вдигна слушалката.

— Ало?

От другата страна се чу изщракване, сякаш някой бе прекъснал връзката. След две минути телефонът проехтя отново.

— Тук е Де Мария.

— Аха — рече инспекторът, — ти ли беше преди малко?

— Не, сега ви звъня.

— Няма значение. Хайде, разказвай.

— Бях в затвора на посещение при брата на Ана. — Гласът му беше развълнуван. — Трябва да ви видя веднага. Аз съм в бара на площада на три пресечки от вас, там, където завива автобусът.

— Идвам веднага.

Докато закачаше слушалката, в бара влезе нисък набит младеж, с ъгловато лице и с найлонова торбичка в ръка. Де Мария не го забеляза и се приближи към тезгяха. Младежът мина зад гърба му преднамерено бавно. Застана на две крачки от него, мушна ръка в торбичката и измъкна пистолет. Погледът му бе насочен право в тила

на полица. Насочи оръжието и натисна спусъка. Тялото на Де Мария се удари в тезгяха и се свлече на пода.

Никой не помръдна. Всички стояха като парализирани, освен собственика на бара, който, обзет от паника, крещеше истерично. Убиецът го хвана за яката и му изсъска в лицето:

— Само да гъкнеш!

Преди да прибере пистолета обратно в торбичката, той се прицели в главата на полица и изстреля още един куршум. Излезе, без да бърза, зави зад ъгъла и изчезна. Точно в този миг зад срещуположния ъгъл се появи Катани и чу сърцераздирателните писъци на клиентите, които повече не можеха да се владеят при вида на безжизненото тяло, паднало в краката им.

* * *

— Това са глупости — повтаряше младият мъж монотонно. Беше се свил на кълбо, лявата страна на лицето му потрепваше от нервен тик.

Катани огледа празната килия.

— Слушай ме — каза той тихо и предпазливо, — никой не ни чува. Повтори ми, без да се боиш, това, което довери на Де Мария.

— Значи не сте ме разбрали. Това, което казвате, е глупост. Не съм говорил никакви поверителни неща — настояваше упорито затворникът.

— Тогава защо си пожелал да говориш с Де Мария?

— По семейни проблеми — вдигна рамене затворникът. — Сестра ми Ана остана сама, сираци сме. И макар че съм в затвора, аз съм длъжен да я закрилям. И понеже този Де Мария се въртеше около нея, исках да разбера какви са му намеренията.

Инспекторът губеше търпение.

— Това момче е било убито, защото ти си му казал нещо. Нещо, което не е трябвало да знае. Ако си мъж, трябва да ми кажеш за какво се отнася.

— Аз ли, господин инспекторе? — проплака младежът. — Но аз нищо не зная. Исках само да разбера дали смята да се ожени за сестра ми. Кълна ви се.

Катани го погледна напрегнато.

— Ти направи избора си — изсъска той. — Дано да е добър за тебе.

Момъкът мълчеше.

— Но ако размислиш, обади ми се чрез сестра си.

* * *

Сестрата, Ана Карузо, подреждаше кухнята, когато инспекторът позвъни на вратата. Изглежда, не се изненада, че го вижда. Мълчаливо се дръпна встрани и го пусна да влезе. Бе облечена в траурни дрехи и изглеждаше по-възрастна от своите двайсет години.

— Дойдох да ви моля за помощ — каза Катани. — Искам да зная дали вашият годеник ви е доверил нещо по-специално, или по-точно, казал ли ви е за какво е разговарял с вашия брат?

Момичето дори не вдигна очи.

— Съжалявам, че ви измъчвам — продължи Катани, — но аз също обичах Де Мария. Ако вие имате някаква улика, тя може да се окаже безценна.

— Нищо не зная — рече троснато момичето.

— Би трябвало поне да знаете защо вашият брат искаше да види Де Мария.

— По семейни работи — измърмори Ана. — Питал го е кога мисли да се ожени за мен.

— Да, все същата песен — каза раздразнен инспекторът. — Знаете ли, че мога да ви подведа под отговорност за укриване на истината?

Накрая Ана вдигна глава и го погледна унило.

— Все ми е едно.

* * *

Силният и напорист африкански вятър тласкаше огромните облаци, набъбнали от влага. Това бяха жълти облаци, заредени с пясък от пустинята, и излъчваха нереална сярна светлина. Пясъчните

дъждове често връхлитат Сицилия, а когато преминат, оставят следи — колите са обвити в пясъчен покров, а хората са омаломощени от знойното африканско дихание.

Катани отиваше на работа в мрачно настроение. Тази неестествена светлина го правеше още по-раздразнителен. Неговата стратегия го бе довела до задънена улица. При всяка стъпка — шах. Затворено. Блокирано. А сега накъде? Какво по дяволите да направи на това място?

Паркира колата пред полицейското управление, взе пистолета, който винаги държеше в жабката под таблото, докато кормуваше, и се отпрати към стаята си. Заместникът му Алтеро го последва с погребална физиономия.

— Нищо ново за съжаление. Знаем само, че убиецът на Де Мария е бил много млад.

Влязоха в асансьора.

— Продължаваме разследването — рече усърдно Алтеро, сякаш искаше да се извини за пълния мрак, в който се движеха.

Бяха стигнали до кабинета на Катани. Инспекторът се обърна внезапно и порази Алтеро с погледа си.

— Хайде, помислете си и ми се изповядайте: няма ли нещо, което да криете от мен?

Лицето на заместника му се вкамени и помръкна.

— Не разбирам въпроса ви.

— Например през нощта, когато са убили Маринео, вие сте говорили по телефона с една жена.

— Жена ли? Не си спомням. Навярно е била съпругата ми.

— И винаги ли, когато се обади съпругата ви, тичате през глава?

— Слушайте, драги Катани — каза Алтеро, леко раздразнен, — вие започнахте да ме ненавиждате още от първия ден, в който дойдохте. Не разбирам причината. Вижте, ако ми нямате доверие, отстранете ме от следствието, правете каквото знаете, но не мога да понасям да ме дебнат като неприятел.

— Вървете, вървете — отпрати го Катани. — Продължавайте работата си, но не претендирайте за сляпо доверие към вас. В този миг не се доверявам дори на себе си.

Паола с радостен вик се хвърли в прегръдките на баща си.

— Татко, татко, ела да видиш какво е направила мама. Прекрасно е. — И го поведе към терасата. — Гледай.

На статива бе опънато изрисувано платно. Абстрактна картина със силни цветове и много подчертани контрасти. Елзе се присъедини към тях.

— Започнала си отново да рисуваш — отбеляза отегчен инспекторът. — От години не си хващала четката. Е, мисля, че е добро.

— Татко, не ти ли харесва? — настояваше дъщерята.

— Разбира се, че ми харесва, хубава картина — каза той без въодушевление.

Жена му следеше напрегнато всяка негова реакция, наблюдаваше го като лаборант, който изследва нещо под микроскопа.

Той се помъчи да скалпи някое и друго изречение по този повод, но главата му тежеше, беше изтощен и искаше да го оставят на мира.

— Реших да направя изложба — съобщи жена му, като продължаваше да следи поведението му. — Пресметнах, че ако работя здраво, за около два месеца ще подготвя достатъчно картини за една изложба.

— Толкова бързо? Ами изложбената зала?

— О, няма проблеми — отвърна тя весело, — всичко ще организира Нани Сантамария, в една централна галерия ще бъде.

Катани почувствува, че кръвта нахлува в главата му.

— И после ще ти направи реклама в своята треторазредна телевизия, и всички сноси ще се затичат да си купят от твоите картини, защото си жената на инспектора.

— Или пък защото ще бъдат хубави — отвърна Елзе засегната.

Обзе я неудържима ярост. И за да излее гнева си, сграбчи картината от статива, удари я няколко пъти в стената, докато тя се превърна в парче смачкано платно.

— Какво те прихвана? — изрази учудване инспекторът. — Беше наистина хубава. Хареса ми.

— Да, видях колко ти хареса. Ти си грубиян.

— Какво искаш от мене? — Катани говореше спокойно и строго.
— Не виждаш ли, че едва се влача от умора? Хората, с които работя, ме убиват, не знам къде да се дяна, а ти се горещиш, че не се възхищавам от твоя шедьовър, че не те сравнявам с Пикасо.

Елзе се стресна.

— О, извинявай, скъпи! — каза тя и го прегърна. — Аз съм глупачка, но все пак имам нужда от твоето внимание.

Той я погали по косите.

— Когато си мил с мене, съм щастлива.

Някой позвъни на вратата.

— Моля да ме извините, господин инспекторе, че ви безпокоя вкъщи, но трябва спешно да говоря с вас.

Беше Манфреди Сантамария, свещеник и брат на журналиста. Дон Манфреди бе добил известна популярност заради някои свои хуманни постъпки и заради пламенните си проповеди, в които открито нападаше „този срам — мафията“. По негова инициатива бе основан Център за лечение на млади наркомани.

— Донесох ви това — каза той и му подаде бяла кутия.

— Бонбони. Някой ще се жени ли? — попита Катани.

— Не — каза дон Манфреди сериозно. — Не ви съветвам да ги опитвате. Пълни са с хероин.

Катани трепна.

— Къде ги намерихте?

— Едно момче, което приех в центъра, се е сдобило с тях и ми ги предаде.

Катани повъртя кутията в ръцете си. Имаше напълно нормален вид и изобщо не будеше подозрение с фирмата на лично място: „Фабрика за сладкиши Братя Капитумо. Носител на международни награди.“

— Какво означава това? — попита объркан Катани.

— Много просто — обясни свещеникът, — това е доказателство, че тук работи централа за контрабанда на наркотици. Чрез износа на бонбони прокарва в Съединените щати големи партии хероин.

* * *

— Искате да знаете дали вземам опиати? Всички знаят, че съм натъпкана с хероин — ръкомахаше невъздържано и цинично дукеса Тити Печи Шалоя.

Беше седнала в колата на инспектора, който караше по пътя за Палермо. Катани беше поканил момичето на вечеря.

„На усамотено място — беше и казал, — далеч оттук.“

А сега я наблюдаваше с крайчеца на окото си, докато колата препускаше в розовия залез.

Все още не разбираше дали интересът му към нея е чисто мъжки или професионален. А може би и двете. Понякога се улавяше, че мисли за нея с известно умиление, друг път се сещаше, че му е нужна за следствието. Но, така или иначе, младата дукеса спохождаше често мислите му и накрая си извоюва известно предимство.

Катани кормуваше със същото упорство, с което гонеше някаква „следа“ по време на следствие.

— Хайде — подразни го момичето, — прочетете ми едно конско. Опиатите са вредни, наркотиците разсипват здравето...

Той я погледна накриво.

— Вие сте достатъчно голяма, за да разберете сама тези неща. Най-вече искам да зная кой ви снабдява? Чирина, нали?

— Защо пък точно той?

— Защото го зная.

— Тогава защо ме питате? — Момичето се обърна към прозореца и се загледа в пейзажа, който бързо се сменяше, и тихичко добави: — Да, той ме снабдява.

Едно мургаво и доста опърпано момченце им показва мястото за паркиране пред ресторанта.

— А сега какво ще ми кажете? — попита Тити. Ще ми обясните, че Чирина е опасен тип и една жена от добро семейство трябва да стои настрана от него нали?

— Да, това ще ви кажа.

Пред вратата на ресторанта Катани докосна нежно раменете ѝ, за да я подкани да мине пред него.

Вечерята беше изискана. Поискаха да им отворят бутилка охладено сицилианско вино „Рапитала“. Тя вдигна чашата си. Любуваше се на златистия цвят на виното. Катани доближи своята и двете чаши се докоснаха с весел звън.

— Искам да вдигна наздравица за вашето излекуване — предложи инспекторът.

Тити беше изненадана и объркана.

— Да, защото можете да се излекувате — каза твърдо Катани. — Трябва само да положите малко повече усилия и да имате търпение. Но ще успеете. Като първа крачка трябва да си наложите да скъсате окончателно всякакви връзки с Чирина.

Тити отпи от виното.

— Но вие бихте могли да бъдете по-опасен и от Чирина — каза тя, като примигваше мило.

— В какъв смисъл?

— Вие сте мъдър, смел, вдъхвате сигурност. На една жена малко ѝ трябва, за да се залепи за един мъж като вас.

Катани напълни още веднъж чашите.

— Ако не ми вярвате, познавам един свещеник, който разбира от тези неща. Може наистина да ви помогне.

— Сега пък в играта се включиха и попове — каза тя и се засмя.

На връщане професионалната половина на Катани започна да взима надмощие.

— Ще ви бъде ли неприятно, ако ви задам един неудобен въпрос? — подготви почвата той.

— Слушам.

Той пристъпи направо към същината.

— Маринео идваше ли у вас?

— У нас? Понякога...

— И беше там вечерта, когато бе убит, нали?

Катани имаше толкова сериозен вид, че Тити дори не направи опит да отрича. Сърцето ѝ се сви.

— Хайде — каза тя тихо, — да чуем какъв още коз държите в ръцете си.

— Моят коз е една кутийка „Минерва“ с петно от кръв на нея.

— Аз не пуша.

— Но Маринео е пушил. Този кибрит е бил негов и кръвта там е неговата. След като сте измъкнали трупа, вие или някой друг от прислугата е прибрал кибрита в кутията с цигари.

Заваля ситен дъждец. Катани пусна чистачките и тяхното скрибуцане нарушаваше тишината.

После пак се чу гласът на инспектора.

— Онази вечер в хола у вас е имало двама мъртъвци. Маринео и майка ви. Много странно съвпадение, не ви ли се струва? Всъщност, ако помислим, не е чак толкова странно. Маринео и майка ви са били любовници, нали?

— Стига! — извика Тити. — Откарайте ме вкъщи, веднага.

Сви се на седалката с гръб към Катани, притиснала чело до вратата. Не каза нито дума повече.

Когато колата спря пред нейната къща, Тити не помръдна. Катани загаси мотора. Дъждът беше спрял и по уличното платно се отразяваха светлините на лампите.

— Съжалявам — каза инспекторът. — Държах се безобразно.

Тити продължаваше да седи мълчаливо, студена като парче лед.

— Не знам дали ще можете да ми простите — опита отново да я раздвижи той.

Момичето отвори рязко вратата, но не слезе от колата. Свеж полъх я накара да потрепери. Обърна се към инспектора. Широко отворените ѝ очи блестяха в мрака. Внезапно хвана ръката на мъжа, протегна устни и докосна леко неговите. После мълчешком си тръгна с наведена глава и с ръце, мушнати в джобовете на шлифера.

* * *

В голямата празна къща стъпките ѝ прозвучаха зловещо. Обиколи стаите и запали лампите навсякъде. Но не успя да разпръсне мрака, който беше обгърнал душата ѝ. Тити се опита да се съвземе с малко алкохол. Наля си щедра порция уиски и го изпи наведнъж. Топлината полази по гърлото ѝ. Затвори очи, за да ѝ се наслади. Един ласкав спомен мина през главата ѝ и накара да вземе друга чаша. Сложи я до своята и сипа в нея уиски. Чашите звъннаха за въображаема наздравица.

Сепна се, когато телефонът иззвъня.

— Май че ченгето пак те притиска. Какво искаше от теб?

Беше побеснелият Чириня. Неприятно изненадана Тити измънка:

— Нищо. Питаше ме дали познавах неговия помощник, този, когото убиха.

— И ти какво отговори?

— Казах, че не го познавам.

— Не му вярвай на тоя, разбра ли? — Сега Чирина искаше да покаже, че я покровителства. — Ако нещо не е наред, аз съм насреща.

Тя слушаше неохотно със затворени очи. Придърпа с крак един стол и се отпусна на него. Едва успяваше да проумее думите, които бръмчаха в ухото ѝ.

— Да не би да те е свалял? — поднови атаката Чирина. Изглежда, че ревнуваше.

— Не — отвърна тя след кратко колебание. — Нищо подобно.

Беше притиснала с ръка дясното си слепоочие. Усещаше първите остри симптоми на мигрената.

— Мога ли да дойда при теб сега? — попита Чирина.

— Не, сега не, моля те. Не се чувствам добре.

Гласът му отново стана заплашителен.

— Май че криеш нещо от мен.

— Не, кълна ти се, нищо. — Беше опряла лакътя си на коляното и подпираше с длан главата си. Думите ѝ обаче не го убедиха.

— Слушай, ако си правиш шегички, повече няма да ти давам от онова, глупава дукесо.

— Моля те, недей да правиш това. Нали няма да ме оставиш без него?

Разтрепери се. Беше готова да избухне в плач.

От другата страна на жицата Чирина слушаше с наслада отчаяните хълцания. „Колко си наивна, дукесо — мислеше си той, — държа те в шепата си. Санте Чирина ще те владее, ще те мачка, ще те разкъса, ако пожелае, да те вземат мътните.“

Не изглеждаше обаче доволен. За да превърне победата си в триумф, се престори на влюбен.

— Тити, знаеш, че никога няма да ти причиня зло. Обичам те. А ти? Ти обичаш ли ме?

Без да ще, гласът му затрептя от вълнение. Ясно беше, че Чирина се мъчеше да бъде твърд, но бе влюбен до уши в това момиче.

Чакаше ефекта от своите думи. Дълго време беше тихо. После от слушалката се изтръгна шепот, прекъсван от хлипане.

— Да, обичам те.

Той довольно скръцна със зъби и затвори телефона.

НЕУДОБНА СВИДЕТЕЛКА

Елзе беше намерила в едно чекмедже стар албум. Изтегна се в креслото и започна да го разлиства. Прехвърли няколко страници със снимки от своята младост, с приятели, със семейството си, с къщата, където бе прекарала детството си. Спря поглед на една голяма снимка: тя и мъжът ѝ прегърнати. Тя се усмихваше дяволито, сочеше с пръст фотографа. Лицето на Корадо беше съвсем момчешко, макар изражението му да беше сериозно и да излъчваше мъжественост. Този портрет бе направен в Цюрих няколко месеца след сватбата им.

Загледана в тази снимка, Елзе се замисли. Годиците, когато тя и Корадо се обичаха и се разбираха, бяха отлетели. Спомняше си за тях с умиление. По-късно малко по малко бракът им тръгна по надолнището. Едно време прекарваха с часове прегърнати в леглото. Тя го глезеше, готвеше му всякакви лакомства, правеше му сладкиши, които му слагаше в устата, докато се изтягаха блажено. Не можа да разбере как и защо свърши всичко това. И не знаеше дали да търси причината за тяхното отчуждение у него или у себе си.

Когато мъжът ѝ се прибра, тя още седеше в креслото с албума на коленете.

— Видели са те с едно момиче — промърмори тя уморено.

— Не е никакво момиче — опита се да омаловажи случката той.

— Тя е главен свидетел по следствието.

— И всичките си свидетели ли водиш по ресторанти?

— Слушай, красавице, недей да ме ядосваш. Не можеш ли да разбереш, че ми е нужно да поддържам връзки с някои хора, за да измъкна нещо от тях.

Тя се усмихна горчиво.

— Защо се ожени за мен?

— Що за въпрос? Защото те обичах.

— А сега?

— Сега ли? Сега и аз не знам какво искам. Намирам се в епицентъра на тайфун. Мога да се измъкна жив, но мога да бъда смазан.

На другата сутрин Елзе отиде при Сантамария, за да се уговори с него за подготовката на изложбата. Всеки път журналистът ставаше все по-дързък.

— Скъпа госпожо, вие сте наистина жената, която би могла да направи щастлив един мъж — каза ѝ той.

Елзе не правеше никакви усилия да отблъсква непрекъснатите атаки. Напротив, приемаше ги с весело пренебрежение. „Ако нещо трябва да се случи — мислеше си тя, — нека се случи.“

* * *

Тити явно бе изпаднала в паника, когато се обади на Корадо. Задъхваше се, докато говореше.

— Трябва да ви видя веднага — молеше го тя. Катани отиде у тях и я завари в окаяно състояние.

Беше седнала на земята, облегната на стар скрин, хубавите ѝ коси бяха разрошени, очите ѝ, опулени като на кукла, трескаво горяха.

— Няма да им се размине — мърмореше си тя. — Ще ги унищожа. Да, не ме интересува какво ще стане. Ще кажа всичко, за да смъкна най-послед тази канара от плещите си.

„Мръсен занаят е да си полицай. Мислиш си, че си хванал мазоли на ушите за воплите на човешките отрепки. Но не — всеки нов случай ти забива нов трън в сърцето.“

Мислите на Корадо се изписаха на лицето му. Той помогна на момичето да се изправи, сложи я да седне в креслото. Тогава забеляза, че на лявата ѝ ръка има синкаво петно, а в средата — малка дупчица, обградена с червеникава подутина. Беше се инжектирала.

— Къде сте, инспекторе? — Тити се мъчеше да повдигне ръката си, но само успяваше да помръдне леденостудената си китка.

— Успокойте се — каза Катани любезно, но с горчивина в гласа. — Тук съм.

Тя го виждаше като през мъгла.

— Искам да направя признания.

Неочаквано сграбчи ръката му, опита се да се надигне.

— Не мърдайте — задържа я Катани. — Стойте мирно няколко минути. Още не сте в състояние да говорите.

Тити покорно затвори очи. Инспекторът отмести ръката ѝ и тръгна да търси чаша вода, като се надяваше да освежи изтощеното момиче. Даде ѝ да пие. След малко тя се почувства по-добре. Лека усмивка се появи на лицето ѝ.

— Не ме оставяйте, инспекторе — каза тя с треперещ глас.

Смъкна се от креслото и се сви в краката на Катани, който беше седнал до нея. Положи главата си на коленете му и се сгуши в ръцете му, като ги покриваше с целувки.

— Харесваш ме, нали? — засмя се тя вяло.

Сега и той премина на „ти“.

— Признавам, харесвам те.

— Тогава прегърни ме, не ме оставяй да умра от студ.

Погали косите ѝ замислен — умът му продължаваше да работи. Отблъсна я деликатно, но твърдо.

— Значи — каза той предпазливо — беше започнала да казваш нещо.

Тити се изхили.

— Не е лесно да имаш за любовник полицаи. Когато паднеш на колене пред него, той се превръща в инквизитор. Е, добре. Прозорлив си: наистина Маринео беше любовник на майка ми. Освен това си и интелигентен. Да, и двамата умряха тук. Но ти искаш да знаеш как, нали?

На лицето ѝ се изписа онази загадъчна усмивка, която имаше за цел да подчертае ефекта от гръмкото разкриване на истината, което щеше да последва.

Катани беше премислял някои хипотези, които обясняваха мотивите за убийството. Но колкото и да си блъскаше главата, не успя да измисли нищо друго, освен любовна драма. Допускаше, че единият от двамата любовници, по-точно дукесата, беше убила Маринео и после се беше застреляла. Оставаше неразкрита загадката как се е озовал трупът на Маринео в колата. Кой го беше откарал до онази поляна? Но това беше подробност. Смяташе за по-важно да се потвърди, че става въпрос за убийство и самоубийство. Когато узна какво се бе случило в действителност, остана като гръмнат. Представи си пълната картина на убийствата на Маринео и дукесата. Точно така: и двамата са били застреляни от една и съща ръка. Момичето бе присъствало на цялата сцена и сега беше единствената свидетелка,

която можеше да притисне убиеца до стената. Една много неудобна свидетелка.

— Трябва да намеря начин да те опазя — каза Катани. — Ти си в опасност.

* * *

По здрач сградата на Културния клуб бе обяна от светлина. Хайлайфът на града се стичаше натам на групички. В малкия вътрешен бар изпиваха по един аперитив, после се отправяха сред шеги и смехове към залата за хазартни игри.

Изненадата бе огромна, когато една вечер видяха да влиза инспектор Катани подръка с дукеса Тити.

— Знаеш ли какво ще кажат? — прошепна момичето, като нарочно демонстрираше интимност. — Ще кажат: горкият инспектор, тръгнал е с оная откачената.

— Не — засмя се той. — Ще кажат: упадъкът няма граници, една сицилианска аристократка да изпадне до леглото на едно ченге.

С тази постъпка инспекторът не проявяваше нито безочие, нито пък арогантност. („Нека им направим малко театър“ — бе предложил той на Тити). Беше си начертал точно определен план и бе обмислил грижливо всяка стъпка. Искаше да разтревожи убиеца. Да го изплаши. Да го накара да повярва, че между него момичето има любовна връзка. „Ще го поразя — мислеше си той, — ще бъде ужасен от мисълта, че Тити би могла да ми разкаже истината.“

Това беше просто една провокация. Клопка, опасна не само за жертвата, но и за ловеца. Защото, ако убиецът се хванеше на уловката, заслепен от ревност и страх, не можеше да се предвиди как ще реагира.

Пръв се съвзе от изумлението адвокатът Теразини.

— Добре дошли — прие той двойката със снизхождението на човек с богат житейски опит. — Направете ни тази чест да пийнете нещо с нас.

Банкерът Равануса с чаша джин с тоник в ръка каза:

— Поласкан съм, господин инспекторе. Наистина съм много доволен от тази чудесна изненада.

После леко се поклони на момичето.

— Госпожице Тити, моите почитания.

И пак се обърна към Катани:

— Господин инспекторе, надявам се, че няма да си помислите нищо лошо, ако ви открия нашия мъничък грях. Виждате ли, там има една стая, където залагаме по някой и друг грош на зелената маса: партия карти, невинни неща, за да минава времето, така — в компания. Повтарям, само да не си помислите нещо лошо, а ако бъдете така любезен да се присъедините към нас, ще ни бъде много приятно.

Катани се разтопи в престорена любезност.

— Разбира се, драги Равануса. С удоволствие ще изиграя с вас една-две партии покер.

Стените на игралната зала бяха покрити с фрески с религиозни сюжети. Един великански свети Михаил, който смачква змия. Йона, погълнат от кита, един кандидат за пъкъл, който пада сред групичка дяволчета. Замъглени от дима, който плуваше над главите на играчите, тези сцени изглеждаха още по-гротескни и чудовищни.

На една маса бе седнала графиня Олга Камастра. Тя веднага забеляза Катани и младата му дама. Инспекторът улови нейния поглед и в него прочете ирония и изненада. Няколко мига я съзерцава. Привличаше го очарователната ѝ осанка. „Дори облечена в дрипи — помисли си той, — тази жена може да ти замае главата!“

— Инспекторе — каза тя, когато той се приближи, — не очаквах да ви видя на това гибелно за душата място.

Отвори златна табакера и му предложи цигара.

— И аз имам нужда от малко развлечение — каза Катани, докато палеше цигарата на графинята.

Тити се притисна до него с преднамерена злоба, но Олга Камастра не я удостои дори с поглед.

— Инспекторе — каза тя, — ако някой ден не знаете как да си прекарате времето, елате да ме посетите на строежа. Ще ви покажа как работи една жена от Юга.

Сложи цигарата на пепелника и започна да раздава картите. После му хвърли потаен поглед.

— Още ли ви плаша?

Вниманието на Катани бе отвлечено от старчето с добродушната физиономия.

— Вие идвате от Милано, нали? Познавате ли случайно Еудженио Монтале? Не? Жалко, аз съм колега на Монтале. Аз съм барон Плато, поет.

* * *

В един малък приют, встрани от черквата, дон Манфреди се грижеше ден и нощ за своята „градина на надеждата“. Приютяваше наркомани и се опитваше да ги върне пречистени към живота и на семействата им. Отвлечаше ги от мъчителната нужда от опнати с постоянни задължения, най-вече с труд и спорт.

— Само вие можете да я спасите — му каза Катани. — Грижете се за нея.

— Ще направя всичко възможно — увери го отчето. — Но най-важната крачка към спасението направихте вие, драги инспекторе, като подтикнахте Тити да потърси убежище тук.

— Ех, най-накрая се съгласи — въздъхна Катани. — За сигурност ще пратя двама души охрана пред вратата.

— Когато се излекува, ще ви бъде много благодарна.

— Може би. Но малко се срамувам. Използвам това момиче като стръв, за да хвана в капана едно лице, чиито ръце са изцапани с кръв.

* * *

Същата вечер Катани отиде на среща с един тип, с когото от доста време искаше да говори на четири очи. Бутна тежката стъклена врата на автосалона, който се намиреше на крайморската улица. Сред лъскавите коли с много мощни двигатели се показва агресивната физиономия на Санте Чирина. Мафиозчето, както го наричаше Лео Де Мария.

Чирина закопча механично самото си и издаде напред ъгловатата си челюст.

— С какво мога да ви служа? С нова кола ли?

— Не, Чирина, колите, които вие продавате, са твърде скъпи за моя джоб.

Наблюдаваше го хладнокръвно, за да разбере колко струва. Усети, че няколко чифта очи се бяха вторачили в него. Един от механиците със свиреп лице и в мръсен комбинезон го дебнеше полускрит. Друг младеж със свиреп вид и изпъкнали скули се бе облегнал на бежов мерцедес и дъвчеше дъвка с ръце, пъхнати в джобовете. Носеше широк костюм на едри карета и огромна кърпа, втъкната в малкото джобче.

— Тогава на какво дължа тази чест? — Чирина бе започнал да нервничи. Лявото му око беше присвито. Гледаше свиреп инспектора през тясната цепка между клепачите.

— По личен въпрос — каза Катани, като се опитваше да дръпне Чирина настрана.

— И какъв е тоя въпрос?

— Госпожица Тити Печи Шалоя.

— Аха! — Гневна гримаса набърчи лицето на Чирина. — И какво мога да направя за малката дукеса?

— Можете много да направите. Например да я оставите на мира.

Сицилианците са пословично докачливи, когато става въпрос за жени. Засегнат на болното място, Чирина изду ноздри и запъхтя като разярен бик.

— Да я оставя на мира ли? — опита се той да притъпи омразата си със саркастична реплика: — Но тя... има нужда от мен.

— Вече не — каза сухо Катани. — Няма повече нужда от това, което имате предвид.

— Така ли? Значи е станала ангелче?

Чирина не можеше повече да се сдържа. Чувстваше как жлъчката се качва нагоре към гърлото. От къде на къде това ченге ще му дава нареждания?

— Слушайте, инспекторе — изсъска той през зъби — С какво право искате такава жертва от мен?

— Бих казал, че имам известно право. Между мен и Тити има любовна връзка.

— Любовна връзка — повтори иронично Чирина. — Та нали вие имате жена?

— Това не ви засяга — каза Катани, запазвайки спокойствие. — Вие се оттеглете и няма повече да говорим. Мога ли да разчитам на вас?

Чирина гледаше и не виждаше. Беше заслепен от ревност.

— Разчитайте, разчитайте, а сега си вървете. Изчезвайте!

Катани докосна с пръст хромираната повърхност на един роувър. Без да бърза, той се обърна и тръгна към вратата. „Гадно ченге — измърмори злобно Чирина, — тук ти не си господар. Тук сме в Сицилия, на моя земя.“

Обзе го дива ярост. Само мисълта, че искат от него да се откаже от Тити, го караше да трепери от гняв и възмущение.

* * *

Застанала пред статива, стиснала четките в ръка, Елзе се мъчеше да пренесе на бялото платно едно видение — светлината от всекидневната, която пресичаше нощния мрак, спускаше се към морето и там се превръщаше в мигащи отблясъци. Но не успяваше да се съсредоточи. Остави четките и излезе на терасата. Свежият въздух я накара да потрепери. Загледа се в този още чужд за нея град, който (сега вече бе убедена) ѝ отнемаше съпруга окончателно.

Кой знае къде беше сега? Дали наистина се занимаваше със следствието? Винаги ли беше по петите на някаква важна следа, или пък се мъknеше с тази пачавра дукесата? „Във всеки случай — мислеше си тя — аз вече не присъствам в неговия живот. Напълно страничен човек съм.“ Но не можеше да се примири с тази мисъл.

Върна се в хола. Наля си малко коняк и почувства алкохолът да се плъзга надолу, изгаряйки гърлото ѝ, а топлината му да прониква и да се разлива по тялото ѝ. На пръсти отиде до стаята на дъщеря си и надникна. Потънало в дълбок сън, детето дишаше равномерно. Глътна последните капки от коняка и тръгна решително към телефона. Набра номера на Нани Сантамария.

— Оня ден ме поканихте у вас да пийнем нещо, помните ли? Имате ли нещо против да дойда сега?

— Чакам ви с отворени обятия — отвърна въодушевен той.

Без предисловия, още на вратата той я прегърна. Помогнаха си взаимно да се освободят от дрехите. После се поваляха на леглото и се любиха, без да си продумат нито дума. Накрая тя се покри, като издърпа завивките до брадичката си. Запали цигара и потъна в

собствените си мисли, наблюдавайки кръгчетата дим, които бавно се издигаха и се стопяваха. Светлината на абажура бе изрисувала кръгло петно на тавана. Косите ѝ бяха разпилени върху възглавницата. Седеше неподвижна и унесена. Странно, журналистът имаше чувството, че е далечна и недостижима.

Малко притеснен, той я попита:

— Какво има? Не ти ли хареса?

— Не е това причината — промърмори Елзе. — Просто си давам сметка, че го направих, без да съзнавам истинската подбуда. А тя не бе желанието да се любя с теб, а исках да отмъстя на мъжа ми.

Сви се на кълбо под завивките.

— Копнея за неговото внимание, но той никак не се интересува от мен. А пък аз прибягвам до все по-жалки средства, за да го стресна и да го накарам да ревнува. Днес си послужих с тази нечестна игра. Сигурно ми се сърдиш.

Сантамария се опита да си придаде тежест.

— Няма значение. Нямам нищо против. Следващия път и на тебе ще ти бъде приятно.

— Няма да има следващ път — каза Елзе, като се обличаше.

Тя грабна чантата си и тръгна към изхода, без да се сбогува. Докато затваряше вратата, чу зад гърба си неговия почти умоляващ глас:

— Мога ли да ти се обадя утре?

ЗАСАДАТА

Късно вечерта, докато жена му беше в чуждото легло, Катани затвори папката върху бюрото си. Потърка зачервените си от умора очи. Все още напрегнат, погледна през прозореца. Две патрулни коли се прибираха със запалени сигнални светлини на покрива. Облече си палтото и тръгна към къщи. Вдигна ръка за поздрав на един полицаи и излезе на улицата. Небето беше ясно и изпъстрено със звезди. Кой знае защо, точно сега си спомни за дядо си. Някога той му сочеше тези светли точки с имена, които вече не си спомняше. Катани тъжно се усмихна при този спомен.

Неговата кола беше останала сама в най-неосветената част на паркинга. При втория опит двигателят забръмча. Прекоси няколко пусти улички и зави към крайморския булевард. Беше тиха есенна нощ. На хоризонта кротко изплува Луната.

В огледалото Катани забеляза фаровете на два мотоциклета, които го застигаха. Намали скоростта. Двата мотора направиха същото. Следваха колата, без да я задминават. „Дявол да го вземе — изруга той, — тези се заяждат с мене.“ Протегна ръка и измъкна от жабката пистолета си. Сложи го на седалката до себе си. Следеше трескаво двете светлини в огледалото. Но колкото и да се взираше, не можа да различи физиономииите на мотоциклетистите, защото бяха с каски на главите. Колата се спусна към един подлез и сякаш бе засмукана от млечната светлина на неоновите лампи.

В този миг Катани завъртя рязко кормилото и когато колата застана напъряко в средата на пътя, натисна рязко спирачката. Двата мотора връхлетяха върху колата, но преследвачите бързо се окопитиха. Стреляха няколко пъти, без да се прицелват. Катани изхвъркна навън с пистолет в ръка. Изстреля един след друг няколко куршума и уллучи главата и гърдите на единия от нападателите, който се сгромоляса безжизнен на асфалта.

Прикрит зад колата, Катани стреляше по другия, сподавено ръмжене и видя мъжът да притиска със свита длан кървящата си ръка. Куршумът бе избил пистолета от ръката му. Той се опита да се добере

до оръжието, но Катани го изпревари. С един ритник запрати пистолета му надалеч.

Спусна се към нападателя. Ритна го ниско в корема, с което на другия му секна дъхът. Нахвърли се върху него. Притисна го към колата. Противникът губеше кръв и вече не се съпротивляваше. Катани издърпа каската му и се намери пред муцуната на Санте Чирина. Тогава му се стори, че разпознава и убития. Беше оня младеж със свирепия вид, който го дебнеше в автосалона.

* * *

Държавните служители, пръснати из провинцията, приемат почти винаги с подозрение телефонните обаждания от Рим. Когато те търсят от столицата е или нещо неприятно, или пък ще ти искат някаква лична услуга. Затова Катани направи недоволна гримаса, когато телефонистът му съобщи:

— Обаждат се от Рим, говорете. Но малко се успокой, когато чу в апарата гласа на Канито, лицето, което той бе посетил в Рим.

— Ваше превъзходителство, радвам се да ви чуя.

— Как си, Катани? Дочух, че си участвал в престрелка. Разказвай, разказвай.

Инспекторът се опита да омаловажи случката. Определи я като трудова злополука.

Важното е, че следствието направи крачка напред.

Драсна някакви инициали на едно листче. Служителят, на чието бюро го остави, го взе, мушна го в една папка и излезе на пръсти.

— Онзи тип, дето падна убит на място, стреляше със същия пистолет, с който бе убит Лео Де Мария. Да, същия. Тези от лабораторията са напълно сигурни. Виждате ли, за Де Мария не са ми ясни още мотивите, но за случая Маринео съм напълно наясно.

— Охо, това се казва добра новина — каза мъжът, който се обаждаше от Рим. Намираше се в служебния си кабинет и беше измъкнал от чекмеджето на бюрото си тъмна кожена папка. — И при мен нещата се уреждат. Да, да. Става въпрос за онази важна служба, за която ти бях намекнал, спомняш ли си? Е, сега сме много близо, скъпи

приятелю. Трябва да премахна само някоя и друга пречка. Дребни формалности.

Сложи ръката си върху десния горен ъгъл на папката. Със средния си пръст преброи връхчетата на първите листове и започна да повдига петия лист много внимателно, като неопитен електротехник, който се боеше да не го удари ток. Когато лист номер пет бе повдигнат наполовина, мъжът наведе глава, за да разгледа следващия. Изръмжа доволно, като забеляза, че на третия ред в средата на думата „председател“ се мъдреше сива извита запетая. Косъмче, което той бе откъснал от собствената си вежда. Такива косъмчета той бе пръснал из най-важните си и тайни документи. Така ако някой любопитен си навреше носа там, щеше несъзнателно да размести малките косъмчета.

Мъжът бе много доволен от проверката.

— Слушай — обърна се отново към Катани, — казваш, че другия са го арестували. Що за птица е?

— Едно възгордяло се животно. Мафиозче от среден калибър.

— Хм — изръмжа мъжът. — И... смяташ чрез него да стигнеш по-нависоко, така ли?

— Перспективите са доста насърчителни — каза Катани.

Неговият заместник Алтеро се появи на вратата. Инспекторът му направи знак да влезе.

— Връзките засега са едва доловими и трябва време и малко късмет, за да стигнем до доказателствата.

— Разбирам.

Мъжът замълча, сякаш преценяваше подобна възможност. После продължи:

— Е, карай напред, скъпи Катани. И ако откриеш нещо ново в тази насока, дръж ме в течение.

Инспекторът прекъсна връзката и погледна Алтеро, който бе седнал пред бюрото. Протегна ръка през масата и изчисти купчинката пепел, паднала от цигарата.

— Как върви работата? — попита той неопределено.

— Преместихме Чирина в Палермо, в затвора Учардоне — каза Алтеро. — Сега бих искал да съгласувам с вас по-важните ходове.

Катани кимна в знак на съгласие. Но тъй като не бързаше, смени темата на разговора:

— Искрено казано, нямах високо мнение за вас.

Алтеро се навъси, но не изглеждаше изненадан.

— Разбрах — призна той.

— Сега обаче виждам нещата по друг начин — рече Катани, като барабанеше с молива по масата. — Доста мислих върху това и стигнах до заключението, че вашето държане би могло да бъде и разбираемо.

Алтеро се размърда на стола.

— Какво държане?

В стаята отчаяно бръмчеше оса и се блъскаше в стъклата на прозорците. Катани стана, отвори прозореца и насекомото излетя навън със злобно жужене.

— Дойде време да открием картите си — започна инспекторът. — Да започнем с прословутия телефонен разговор в нощта на убийството на Маринео. Жената беше дукеса Печи Шалоя, нали? Няма защо да се правите на бито куче, скъпи Алтеро. А сега изслушайте ме. Вие сте знаели за любовната връзка между Маринео и дукеса Елеонора. Тити ви се е обадила и ви е помолила да отидете веднага у тях. Там сте заварили двата трупа. „Всичко това го направи майка ми — ви казва момичето. — Маринео трябваше да си замине и майка ми беше отчаяна. Не искаше да го загуби след толкова години. Стана ужасен скандал и накрая майка ми измъкна пистолета и уби любовника си. После се застреля в главата.“ Вие, скъпи Алтеро, приемате тази версия за достоверна. И тя наистина изглежда приемлива. И тогава, обзет от желанието да запазите неопетнена паметта на Маринео, решавате, че трупът трябва да изчезне от къщата. Вие сте уважавали своя шеф, този честен човек и добър баща, който никога не е бил одумван. Искали сте да избегнете скандала. Любовната му връзка с дукесата трябва да остане в тайна и след смъртта му. Слушате ли ме? И по тая причина вие под закрилата на мрака натоварвате тялото на Маринео в неговата кола, паркирана на двора, и го закарвате до оная поляна. Последният ви жест е рапортът до прокурора, където поддържате хипотезата за осведомител, който е устроил на Маринео засада. Нека свърша, моля ви. Така изглеждаше, че двата смъртни случая, на инспектора и на дукесата, нямат връзка помежду си и са регистрирани единият като убийство, а другият като самоубийство.

Алтеро седеше онемял с ръце, отпуснати на бюрото и зачервено лице. Накрая мрачно измънка:

— Готов съм да поема цялата отговорност.

— О, не ви обвинявам. Само че случайно намерих кутийката кибрит на Маринео в дома на Печи Шалоя. Там имаше петно от кръв, което ми помогна да разбера, че инспекторът е бил убит точно в тази къща. Но вие не можехте да си представите подобно нещо. Приели сте за достоверен и разказа на дукеса Тити, доверили сте й се.

Катани се наведе над бюрото и почука с пръст по масата:

— Момичето ви е излъгало, драги Алтеро, отклонила ви е от следата. Истината е, че онази вечер там е имало четвърти човек, този негодник Санте Чирина. Да, да, точно той. Маринео го е хванал за гушата заради Тити. Бил е привързан към майката и се отнасял с Тити като със собствена дъщеря. Заплашил Чирина, че ще го унищожи, ако не остави на мира момиче ако не престане да го трови с опиати. Чирина лесно се пали, кръвта се качила в главата му. Хванал пистолета и застрелял от упор Маринео.

Алтеро беше поразен. Не вярваше на ушите си.

— А дукесата? — попита той. — Защо се е самоубила?

— Не се е самоубила — поправи го Катани. — Потресена от смъртта на любимия си, тя изляла цялата си мъка и ярост върху Чирина. Заплашила го е. Казала му нещо от рода на: „Не мисли, че ще ти се размине, защото нямам никакво намерение да скривам престъпленията ти, негоднико!“ А Чирина, разярен до крайност, вдигнал оръжието, което още държал в ръцете си, и подредил и дукеса Елеонора. После заставил Тити да ти се обади по телефона. „Повикай Алтеро — наредил й. — Той знае за тая любовчица между майка ти и Маринео. Кажи му, че са се изпотрепали. Той ще намери начин да уреди нещата. А ти внимавай какво говориш, че остана и за тебе някой и друг куршум.“ После Чирина мушна пистолета в ръката на дукесата — регистрационният номер на оръжието бил изпилен — и изчезнал.

— Да — потвърди Алтеро, — сега всичко съвпада. Но не мога да си обясня само защо вие по едно време намекахте за подозренията си, че Маринео не е бил цвете за мирисане, както аз вярвах.

Без да каже нито дума, Катани отвори чекмеджето и извади една папка. Разтвори я на бюрото и започна да рови из документите. Накрая намери това, което търсеше.

— Виждате ли това кочанче? Това са талоните на чековата книжка, която Маринео е използвал под името Фиордализо.

Последният чек е послужил за покупката на апартамент за триста милиона в Салерно. Маринео щял да се връща в родния си град и си подготвял спокоен живот, когато се пенсионира. Чирина го е убил не само заради Тити. Инспекторът бил стигнал далече със заплахите си. Искал да се откаже от играта и заплашвал, че ще провали всичко. А вие, драги Алтеро, добре знаете, че мафията не прощава кризи, свързани с угризения на съвестта.

Тези разкрития подействаха потискащо на Алтеро.

— Не съм очаквал такова нещо — каза заместник-началникът на Оперативната команда. — За мен това е ужасен плесник.

Разпери отчаяно ръце. Беше се смалил на стола, макар че беше грамаден. Помълча малко, после подхвана:

— Не разбирам обаче защо не ми разрешихте да арестувам Чирина веднага. Рискувахте този кучи син да ви убие.

— Нямах друг избор. За убийството на Маринео и дукесата имахме само един свидетел, и то прекалено нестабилен, за да издържи срещу една предвидливо нагласена и безскрупулна защита. Тя е наркоманка. Няма да им бъде особено трудно да я дискредитират. Всичко ще обяснят с някакви нейни видения. Трябваше да предизвикам Чирина, да го подтикна към тази лудост. И от начина, по който се държа, трябва да кажа, че вие сте го преценили добре. Чирина не е нищо друго, освен един хвалипръцко, безмозъчен женкар. Един истински мафиоз не си загубва ума като него. Заключение: хванахме дребната рибка, акулите плуват в по-дълбоки води.

ЧИРЕПИТЕ ОТ ЕДИН БРАК

Старата мафия не се намесваше в контрабандата с наркотици не поради скрупули, а заради убеждението си, че така е по-удобно. Алкохолът, хазартът, шантажът се смятаха за невинни и почти законни средства. Ако не се прекаляваше с тези неща, самите полицейски власти понякога бяха склонни да си затварят очите. Но опиатите бяха съвсем различно нещо. Големите босове ясно съзнаваха, че намесата в тази гнусна търговия носи огромен риск. Политиците ще започнат да вдигат шум, полицията ще им обяви война на живот и смърт. Не, нямаше смисъл да събуждат спящия лъв.

Първият, който пренебрегна предпазливостта, бе Лъки Лучано. Той виждаше в наркотиците бизнес и беше убеден, че мафията греши, като не се намесва — печалбите бяха тлъсти. Към края на тридесетте години той се втурна презглава да търгува с хероин. „Преди да е хрумнала другиму тази идея“ — беше казал той.

Тогава Сицилия стана базата, от която „стоката“ тръгваше към американските пазари. Продуктите, извлечени от мака, които идваха от Турция и Изтока, стигаха до острова по море. В нелегални лаборатории, финансирани от мафията, те се превръщаха в хероин. После хероинът се подготвяше за експорт. Белият прах се пренасяше замаскиран във все по-нови и гениално измислени опаковки. Пътуваше в корите на портокалите, предварително издълбани, в яйчени черупки, в кухините на машинни части. Системата, измислена от Лъки Лучано и усъвършенствана от Джо Адонис и Франк Копола, действаше все по-успешно, обогатена с причудливи и надеждни вариации.

— А сега пълнят бонбони с хероин — разпери ръце Катани, докато полицаят изваждаше белите кутии от един сандък и ги нареждаше на бюрото му. Всички те приличаха на онази кутия, която му бе дал дон Манфреди.

— Ехей, стига, стига, затрупа цялото ми бюро.

Вратата се отвори и се появи Алтеро с пълен доклад за цялата операция срещу контрабандата с наркотици. Погледна кутиите и каза:

— Открихме шейсет сандъка, вече запечатани и готови за експедиция.

— Не си играят на дребно — рече Катани. — И какво казват собствениците на тази сладкарска фирма „Братя Капитумо“?

— Плачат. Кълнат се, че нищо не знаят. Някой работник, казват, е злоупотребил с доброто име на фирмата за тази гнусна операция. Чудесно извинение!

— Да, добро е — каза Катани примирен. — С помощта на един добър адвокат ще възтържествува това извинение и ще се превърне във всепризната истина. Как мина обискът в дома на Чирина?

Алтеро разлисти протоколите.

— Нищо особено. Два пистолета, законно регистрирани. Но затова пък хванахме доста пласъори. Пипнахме ги на улицата, в един нощен бар, пред едно училище. Прибрах също и младия барон Шеличи, годеникът на дъщерята на банкера Равануса. Беше си направил малка частна плантация от марихуана.

Този обзор развали настроението на Катани. Той опря лакти на масата и се хвана за главата.

— Този списък, драги Алтеро...

— Още има. Ако искате, да продължа.

— Не, благодаря. Искях да кажа, че този списък ми действа угнетяващо. Трябва значи да се прицелим по-нагоре. Да сменим методите. За какво ни е да изметем банда пласъори на опиати? Според мен трябва да притиснем тези, които дърпат конците, не смятате ли така?

Алтеро беше объркан и затова посрещна с облекчение извънмяването на телефона. Катани вдигна слушалката и чу гласа на жена си. Беше толкова унил, че го разтревожи.

— Какво е станало?

— Защо не си дойдеш?

— Сега ли? Затрупан съм с работа.

— А кога можеш да дойдеш?

— За вечеря, съгласна ли си? Случило ли се е нещо?

— Нищо, нищо. Моля те, не закъснявай!

Катани наведе глава помръкнал и притисна с пръсти носа си. Не седна, а направо се тръшна на стола. Погледна масата с натрупаните по нея кутии и лицето му внезапно се промени.

— Махнете ги оттук — процеди той.

Полицаят подскочи, сякаш шибнат с камшик. За секунди изчисти масата, като хвърляше кутиите обратно в сандъка. Вдигна го и се измъкна от стаята. Алтеро също имаше желание да изчезне, но не намираше повод. Подхвърли доклада си на масата.

— Ако искате, прегледайте го на спокойствие — каза той и с това извинение се изниза от стаята.

Останал сам, Катани се приближи до металния шкаф. Превъртя ключа и повдигна купчина книга, под които беше скрита тетрадка. Отвори я и препрочете някои свои бележки. Това не бяха заключения, формирали се по време на следствието, а само негови впечатления.

Разлисти бързо тетрадката и спря на страницата, посветена на Равануса. Беше записал: „Свързващо звено с американската мафия? Влага в обръщение чрез своята банка печалбите от контрабандата с наркотици?“

Катани въздъхна малко потиснат от тези въпроси без отговор. Затвори тетрадката и вдигна телефонната слушалка.

Беше набрал номера на Центъра за лечение на наркомани. Искреният и добродушен глас на дон Манфреди му подежда като тонизираща напитка.

— Понякога ме обзема съмнението, че силите на тези, които преследват престъпниците все повече намаляват. И почти стана невъзможно да се разгадае някоя и друга главоблъсканица — сподели той с отчето.

— Не падайте духом точно сега — опита се да го ободри свещеникът. — Вие с вашето поведение предизвикахте доста смут, но в същото време вдъхнахте надежда на някои хора. Тук много-много не говорят, но ви уверявам, че мнозина ви наблюдават и очакват нещо от вас, надяват се.

Катани чертаеше малки стрелки на един лист. Те всички тръгваха от една точка — многобройни прави линии, на чийто край се мъдреше малко триъгълниче. Рисуваше звезди, съставени от стрели, снопове от стрели. Това бе един от начините да се разтоварва, когато беше напрегнат.

— Нямам никакво намерение да отстъпвам — каза той твърдо. — Дойдох тук, за да върша работа, и ще я свърша докрай. — Той

сякаш искаше сам да се насърчи, да се само зареди с енергия. — Как върви момичето.

— Много по-добре е — отвърна отчето. — Преживя тежки мигове, но сега изглежда успокоена. Почакайте така, ще я повикам.

Гласът на Тити беше сънен.

— Главата ми е празна — каза тя. — Понякога ходя като унесена, чувствам се без сили.

— Дон Манфреди ми каза, че цветът на лицето ти сега е по-свеж.

— А, така ли? Значи искаш да се превърна в истинска южнячка — дебела и загоряла от слънцето.

— Ще дойда да те видя, когато се поосвободя. Как я карате там?

— По-лошо е от казарма. Събуждане в седем, оправяне на леглото, приготвяне на закуската, пране, гладене, обработване на градината. Не съм свикнала с тези неща. Всички мускули на ръцете ме болят. Слушай, колко време смяташ да ме държиш под карантина, а?

— Докато е необходимо. Кротувай!

— Добре, полицайче, ще мирувам — обеща Тити.

Жената, с която мечтаеше да живее.

* * *

— Успокой се, успокой се... Все това ми повтаряш до втръсване. Но аз вече не съм спокойна. До гуша ми дойде.

Елзе тупаше ядосано с крак.

— Когато имам нужда от теб, ти не си тук. А като ти се обадя по телефона, ме отправаш, защото си претрупан с работа. Тогава за какво си ми?

Катани ѝ беше обърнал гръб и с ръце, мушнати джобовите гледаше залеза през прозореца. И макар че не я виждаше, си я представяше чудесно. Тя ръкомахаше, бърчеше чело, крещеше с френския си акцент, който някога му беше приятен, а сега изобщо не понасяше.

Жената, от която мечтаеше да се освободи.

Тя млъкна за миг и както винаги яростта ѝ малко по малко започна да се изпарява. На нейно място се разля кротко умиление. Пристъпи към мъжа си, почти докосна гърба му.

— Виновна ли съм, че те обичам? — прошепна тя.

Тези думи го трогнаха. Той се обърна и погледна лицето ѝ, осветено от последния слънчев лъч.

— Не искам да ти причинявам страдания — каза ѝ той. — Може би не съм най-подходящият съпруг за теб.

Тя го прегърна и сложи глава на рамото му.

— О, скъпи!

Той забеляза, че на стената е окачена в рамка сватбената им снимка. В нея се отразяваше розовият светлик на залеза. Катани мислено се върна назад и изпита известна тъга.

— От няколко дни не съм на себе си. Отчаяна съм.

— Защо? Днес гласът ти по телефона ме уплаши.

— Защото имам една тайна, която ми тежи на сърцето — каза тя, като се отдръпна леко. — По-добре е да ти го кажа, защото иначе ще се побъркам. — Мушна ръка под ревера на сакото му. — Знаеш ли къде бях, когато се опитаха да те убият? Бях при Сантамария. Спах с него. Аз съм една глупачка. Искях да видя някаква реакция у теб, исках да ме забележиш.

Тя го наблюдаваше внимателно, като лекар, който иска да открие признаците на една болест.

Много пъти той си бе задавал въпроса, как ще реагира, ако разбере, че Елзе му е изневерила. Сега знаеше, но не изпита нито гняв, нито възмущение. „Е, добре, направила си го — мислеше той, — и сега какво искаш от мене?“ Не само че не го интересуваше кой знае колко, но се почувства облекчен от това разкритие. Сякаш признанието ѝ за прелюбодеяние като по чудо го освободи от всякакво задължение към нея.

Обърна очи към сватбената снимка на стената. Светлината върху нея беше изчезнала и сега едва-едва се очертаваше тъмен квадрат. Също и лицето на жена му пред него изглеждаше далечно и неясно като в мъгла.

— Напоследък — каза той хладно — беше станала болезнено ревнива и непоносима. Може би си си подготвяла алиби за това, което направи.

— Не говори така. Отчаяна съм. — Искаше да запази спокойствие, но вълна от озлобление я покоси. Ако беше проявил повече внимание към мен... — Удряше с юмруци широките му гърди.

— Мразя те. Да ме изоставиш така след толкова години съвместен живот. Следвах те от единия до другия край на Италия, без да кажа нито дума. Всеки път нов град, нова среда, нова самота. Но не обръщах внимание на тези неща, защото бях с тебе. Докато ми беше близък, нищо не ми тежеше.

— Ти си егоистка — каза той, изгубил търпение. Говориш само за себе си, за своите нужди, за своите терзания. А другите не те интересуват. През цялото това време нито веднъж ли не ти мина през ума, че и аз очаквам нещо от тебе? Че и ти трябва да се съобразяваш с моите проблеми.

Тя се разяри.

— Ти промени руслото на моя живот. Станах твое вярно куче през тези тринадесет години и сега ме упрекваш, че съм те пренебрегвала. Какво дебелоочие! — протегна ръка към ключа и запали лампата. — А сега какво да правя? Да си стегна багажа и да си отида, така ли? Дотук ли стигнахме?

— Не зная. Прави каквото искаш.

— Значи си измиваш ръцете, така ли? Вместо да ми помогнеш, предпочиташ да ме оставиш. Сега изпитваш отвращение, смяташ, че съм курва.

Елзе се хвърли на дивана, захлупи лице в шепите си и заплака отчаяно.

Притича дъщеря им и застана в рамката на вратата. Дълбока покруса бе изписана на лицето ѝ. На пръсти със ситни крачки тя отиде при майка си. Коленичи до нея и се опита да я утеши.

— Не плачи, мамо.

И без да погледне баща си, му каза:

— Винаги когато си вкъщи, я разплакваш. По-добре е, когато те няма.

За Катани това беше като нож в сърцето. Почувства се самотен. Жена му не го разбираше, а сега и дъщеря му бе настроена срещу него. Огорчен, той понечи да излезе от стаята, но краката му бяха изтръпнали и успя да направи само няколко тромави крачки. Замахна и удари керамичната ваза, която падна на пода и се счупи на малки остри парчета.

Звукът от счупената ваза отекна в главата му. Печален погребален звън от чирепите на един брак.

* * *

Нани Сантамария беше ужасен, когато го повикаха да се яви в полицейското управление при Катани. Очакваше да бъде мъмрен, а може би и заплашен с нещо, ако не стои настрана от хубавата жена на инспектора. И затова прекрачи прага на служебния му кабинет с подвита опашка. Беше си подготвил дълга поредица от извинения и ги въртеше из главата си, за да ги пусне в ход, в случай че се наложеше да се измъква.

Не можеше да си намери място на стола. Кръстосваше крака, въртеше се и все беше нащрек, навел очи. Остана малко изненадан, когато Катани му каза, че го е повикал да му направи предложение за работа.

— Или по-точно да ви поискам една услуга.

„Може би — помисли си журналистът — иска да започне отдалече.“

Катани започна да му обяснява:

— Бих желал да се обърна към хората от този град чрез вашата телевизия. И мисля, че най-удобният и ефикасен начин ще бъде под формата на интервю.

Сантамария не повярва на ушите си. Тогава за първи път, откакто бе почнал този разговор, той вдигна очи и погледна Катани, все още изпълнен с недоверие.

— Искате от мен да ви взема интервю, така ли?

— Да. Но имам една молба — нека предварително да съгласуваме въпросите.

И тъй като Сантамария изглеждаше объркан и нерешителен, инспекторът го попита какво не е наред и дали желае да му съдейства. Журналистът сякаш се събуди от кошмарен сън и отговори, че всичко е наред. С явно облекчение добави, че с удоволствие ще приеме Катани в телевизионното студио.

После още веднъж предпазливо попита дали това е всичко, което инспекторът е искал да му каже.

— Това е всичко — освободи го Катани.

ЕДНА ПОЛЕЗНА ИНИЦИАТИВА

Тази идея му бе подхвърлил братът на Нани Сантамария, дон Манфреди.

— Хората ви гледат — беше му казал свещеникът. Не говорят, но с наострени уши следят всяка ваша стъпка.

Тогава той се запали от тази идея и твърдо реши да се обърне към тези хора, които внимателно го наблюдаваха. Искаше да им подсказе, че търси подкрепа о тях и затова смята, че е длъжен да ги информира за хода на следствието и за своите намерения. „Кой знае — мислеше си той, — може би след време някой, чието доверие съм спечелил, ще ми донесе полезна информация.“ Безразличието, което голяма част от населението изразяваше към полицията, винаги го гнетеше.

Катани прочисти гърлото си, опипа възела на вратовръзката и направи знак на Сантамария, че е готов. По екраните в домовете, където следяха програмите на Сицилианската телевизия, се появи сладникавата усмивка на журналиста, който обяви:

— Едно сензационно събитие, драги приятели, интервю с инспектор Катани, който ще говори за последните престъпления на мафията.

Телекамерата показва съсредоточеното лице на инспектора, докато Сантамария зад кадър задаваше първия въпрос.

— Разбира се — отговори Катани, — не мога да изложа всичко. Много неща все още трябва да останат тайна. Но направихме доста крачки напред и мога спокойно да кажа без фалшива скромност, че съм доволен.

Напомни („за тези, които не знаят“), че е преместен отскоро в Сицилия и веднага е трябвало да се сблъска със случаи на убийства, които са нанесли преки удари върху полицията.

— Съвсем случайно — добави той — успях да разнищя причините за убийството на Маринео и сега мисля, че съм близо до изясняването и на убийството на Де Мария.

Журналистът се възползва от една пауза, за да вмъкне следващия въпрос.

— Какво ще правя сега ли? Ще се опитам да нагазя в гнилия и корумпиран свят, който изплува на повърхността в хода на следствието. Но засега не зная нищо определено. Да кажем, че и аз като легендарния Тезей държа в ръката си крайчето на една нишка и съм сигурен, че ще тръгна по нея, за да открия къде ще ме отведе. Тази нишка се нарича „пари“ и малкото, което успях да разбера, е, че тя свързва местни хора с други лица, които действат в Рим, Милано, та чак и отвъд Океана.

* * *

Два дни след своето телевизионно изявление Катани бе призован от прокурора Скардона. Никак не му харесваше този човек. Представяше си го като някакъв дон Абондио^[1], който изритвал всички камъчета, които срещал по пътя си. С една дума, индивид, който предпочиташе да заобикаля проблемите, за да си няма неприятности.

Прокурорът го посрещна с иронична усмивка:

— Нашият инспектор стана телевизионна звезда.

Подаде му пухкавата си и влажна ръка.

— Знаете ли, че вашето появяване по телевизията имаше отглас чак в Рим? — каза той, сякаш смърряше някой палавник. — От министерството поискаха касетата със запис.

Катани си позволи една саркастична реплика:

— И ще излезе, че подследственият съм аз.

— О, не — опита се да смекчи нещата прокурорът. И като поклати бавно глава, каза доволен: — Одобриха, одобриха инициативата ви.

— Драго ми е — отвърна Катани. — А вие, господин прокурор, какво мислите?

— Признавам, че отначало бях много против. Когато ви видях на екрана, просто не повярвах на очите си. Кой знае каква каша ще забърка този инспектор, си казах. Сега обаче, като поразмислих, не бих

могъл да ви упрекна. Да, добре беше, говорихте с известен такт, опитахте се да биете на съвест. Да, да, полезно ще е.

* * *

Като излезе от кабинета на прокурора, Катани погледна часовника си и реши, че има време за едно посещение при Тити. Искаше да ѝ окаже малко морална подкрепа, за да не се почувства изоставена. Униинето в тази фаза на лечението можеше да се окаже фатално и да компрометира възстановяването на момичето.

В центъра на дон Манфреди попадна на всякакви странни типове. Видя например една „върлина“ с дълги руси коси и превръзка на главата, който плевеше градината. А едно слабичко момче със свински очички и с детински вид му се усмихна и му препречи пътя, като буташе една количка, пълна с пакети. Имаше и едно момиче, което явно бе гледало прекалено много любовни филми. Беше облечено в рокличка от лека коприна, която се вееше, и бе втъкнала в косите си две цветенца. Всички бяха заети и необикновено весели.

Тити остави блузката, върху която бродираше нещо и тръгна с Катани, който забеляза, че общото състояние на момичето се е подобрило.

— Е, как ти изглежда болната? — попита тя.

— Да речем, че играе добре ролята си — отвърна Катани, като се засмя.

— Все се безпокоиш за мен. А ти как си? Как сте с жена ти?

— Свършено е. Приключих с този въпрос и не желая повече да се връщам на него.

Замълчаха. Тити съжаляваше, че му е развалила настроението. Тя смени темата на разговора:

— Понякога ме обзема ужасен страх.

— От какво?

— От него. Страхувам се, че всеки миг ще се появи Чирина с проклетите си опиати, и този мой страх се е превърнал в кошмар. Понякога сънувам, че е дошъл и ме отвлича.

— Няма причини да се безпокоиш. Чирина е в затвора и ще стои там още доста години.

— Да, но този човек всява страх дори когато е в затвора.

— Тук навън, пред вратата, денонощно пазят двама полицаи.

Тази новина малко изненада Тити.

— За теб е много важно да оцелея, защото съм главният ти свидетел, нали?

— Не само затова. Интересува ме твоята лична сигурност преди всичко, защото си ти.

Тя се почувства малко смутена и сви рамене, без да може да каже каквото и да е. Но после, след като изследва всички черти на лицето му, попита:

— Но ти какво искаш от мен?

Да, наистина какво искаше от нея. „Труден въпрос“ — помисли Катани. Той прецени цялата сложност на положението и накрая, за да се измъкне от затруднението, каза:

— Ти си ми много скъпа.

* * *

Когато се върна вечерта вкъщи, не намери нищо за вечеря. Без да се разправя, той си изпържи две яйца в тиганчето. Това беше единственото ястие, което можеше сам да си приготвя. С това се прехранваше като малък в редките случаи, когато майка му не си беше вкъщи. Наля си чаша бира и докато отпиваше, чу, че жена му влиза в кухнята. Продължи невъзмутимо да яде яйцата.

Елзе беше нацупена и с мъка успяваше да потисне дълбокото си напрежение, готово всеки миг да избие навън. Взе чашата, оставена върху плота на хладилника, и отвори вратичката на шкафчето, за да я сложи на мястото. Но беше много нервна и не можеше да контролира движенията си. Чашата се задържа за миг на ръба, падна на пода и се пръсна на парчета.

— Какво ти става? — рече той раздразнен.

Елзе разпери ръце като махленка, сведе очи, огледа се от горе до долу и каза:

— Виж ме, ето докъде ме докара. С разстроени нерви. Не издържам повече.

Той обаче не се смути и рече студено:

— Хайде, изплюй камъчето, но го направи веднага, че да приключим.

Жената се стъписа. Стисна устни и удари на мъжа си звучна плесница.

— Ти ме озлоби. Не мога да те понасям. Другата седмица ще се кача на влака и ще се махна.

Инспекторът се опита да остане спокоен.

— Не можем ли да решим този въпрос по-културно? Освен това има и едно дете между нас.

Елзе се съгласи с кимване на глава, сякаш потвърждаваше, че се е държала като глупачка. Плесницата изигра ролята на отдушник, намали напрежението и сега тя се почувства изтощена и безсилна.

Не си размениха нито дума през останалата част от вечерта. Когато дойде време да си лягат, Катани измъкна от шкафа чаршафи и одеяла и си постла да спи на дивана.

[1] Дон Абондио — герой от романа „Годениците“ на Алесандро Мандзони, станал нарицателно за нерешителен човек. — Б.пр. ↑

НОВОБОГАТАШИТЕ

В една сива ноемврийска утрин на гарата в Трапани Катани помогна на жена си да се настани във влака. Накрая бяха решили, че ще бъде по-добре и за двамата, ако за известно време бъдат далече един от друг. Споразумяха се, ако опитът излезе успешен, сиреч, ако и двамата изпитат носталгия към семейния живот, тогава отново ще се съберат. В противен случай всеки щеше да поеме своя път.

Елзе имаше намерение известно време да остане в Милано. Там щеше да се върне в позната среда, сред стари приятели. По-нататък, ако се налагаше, щеше да напусне Италия, за да се установи във френското градче Евиан, където беше родена. Колкото до детето, Катани нямаше нищо против майка му да го вземе със себе си.

— Не знам ще мога ли да се грижа за нея — беше казал той примирително.

Оставаха минути до тръгването на влака. Закъснелите пътници бяха шумни и забързани. Катани и жена му си размениха протоколната целувка. После той се наведе да се сбогува с дъщеря си. Но Паола, която привидно твърдо бе понесла влошаването на отношенията между родителите ѝ, реагира непредвидено. Притисна се до баща си и започна да вика:

— Не искам да замина, не искам да те оставя.

И отчаяно зариде:

— Татко, искам да остана при теб.

Покрусен от това неочаквано развитие на събитията, Катани се обърка. Опита се да успокои Паола с ласки.

— Не се безпокой — шепнеше той в ухото ѝ. — Татко ще дойде при теб в Милано. И ти обещавам, че всички летни ваканции ще ги прекарваш тук, ще бъдем заедно.

Не успя да я убеди. Междувременно на перона се появи ниската и набита фигура на началник-гарата, с червена фуражка на главата, с диск в едната ръка и свирка в другата. След секунди влакът щеше да потегли. Паола внезапно се откъсна от баща си и хукна презглава към

изхода на гарата. Беше невъзможно да я настигнат. Тичаше леко и решително, дългите ѝ коси се развяваха като знаменце.

Елзе, объркана и отчаяна, стоеше неподвижна на стъпалото на вагона като вдървена.

— Господи — каза тя. — Защо и тя ме отблъсна?

Началник-гарата поднесе свирката към устните си.

— Няма смисъл да правим театър — каза бързо мъжът ѝ. — Не мога да я оставя при мен, колкото и добро желание да имам. Не знам как бих могъл да се грижа за нея. Затова сега ти тръгвай, а аз ще ти я пратя със самолета в Милано, след като я убедя. Може би още утре ще я изпратя.

— Затваряме — извика началник-гарата и вратите започнаха да се затръшват. Той наду три пъти свирката. При третото изсвирване колелата заскърцаха жално и влакът започна да набира скорост.

* * *

В службата си Катани съзерцаваше дъщеря си, която, вече поободрена, рисуваше нещо на бюрото на баща си. От доста време не обръщаше внимание на това момиченце и сега разбра, че изпитва към нея болезнена обич. Но веднага започна да обмисля, изпълнен с тревога, възможността тя да остане завинаги при него. „Няма да се справя: училището, яденето, дрехите. Не ги умея тия неща.“

Тези мисли го накараха да се приближи до Паола и да се опита да говори с нея.

— Да сключим договор. Утре ще заминеш при мама. Ще се погрижа някой да те придружи в самолета. А от време на време ще се връщаш тук. Тогава аз ще нареждам работите си така, че да имам някой и друг свободен ден, за да бъдем заедно.

Детето беше непреклонно.

— Няма да си отида.

Катани почваше да губи търпение. Опита да повиши глас.

— Ще си отидеш с добро или с лошо.

— Нямам такова намерение — отвърна тя. — А пък ако ме принудиш, ще се хвърля през прозореца.

Бащата нямаше сили да отговори. Сложи ръка на рамото ѝ, сниши се до нея и я заразглежда внимателно, сякаш за пръв път я виждаше. Взе ръката ѝ и нежно ѝ каза:

— Татко сега трябва да излезе. Ти остани тук, ще говорим по-късно.

— Не — каза тя упорито. — Повече няма да говорим.

— Защо? Не искаш ли да говориш с мен?

— Разбира се, че искам, но не и за моето заминаване.

— Добре, малка твърдоглавка. Ще се оправим някак си.

Два часа по-късно Катани се върна и завари Паола с лист в ръка.

— Написах писмо на мама — съобщи детето. Баща ѝ взе листа и прочете:

„Скъпа мамо, мисля, че татко ме обича също като теб...“

* * *

На масата на Алтеро имаше само едно свободно кътче, а останалата част бе заета от грамади книжа. На това свободно местенце заместник-началникът работеше сякаш зад барикада. От време на време издърпваше от купа някой и друг лист с предпазливи и внимателни движения на аптекар. Проверяваше нещо, вземаше си бележки и го поставяше обратно на мястото му.

— Докъде стигнахме?

Беше влязъл Катани. Алтеро се изправи с целия си огромен ръст и му доложи как вървят разследванията. Без да се впуска в подробности, подчерта, че е събрал цял куп доста изчерпателна информация за новобогаташите в града. А сега се занимава с подбора и каталогизирането на лицата, които неговият нюх му сочеше като най-подозрителни.

Катани потвърди, че точно това е трябвало да направи.

— За да подготвим една операция от голям мащаб — обясни той, — трябва да имаме пълната картина на имуществата. После ще се съсредоточим върху онези, които са натрупали значителни капитали за много кратко време, и ще им поискаме сметка откъде са тези огромни суми. Новият закон срещу мафията ни дава право да го направим, при

условие че успеем да убедим онова мекотело прокурора да ни подпише разрешението.

„Ирония на съдбата — мислеше си той, — тъкмо чрез парите да те поразят. Обект на всичките ти стремежи, изтръгнати чрез престъпления, те накрая стават оръдие срещу тебе, което ще те погуби. Като в романите. Но кой казва, че романите не отразяват действителността?“

Алтеро се беше разгорещил. Каза, че е открил чудесии, защото в списъка на новобогаташите, който той изготвяше, се срещат имена на лица, които изобщо не беше подозирал. Например рибари, които бе смятал за бедняци, се оказват в действителност притежатели на доста милиарди.

— По дяволите! — изруга Катани. — Усещам, че този път ще им създадем доста главоболия.

Ентузиазмът на инспектора беше заразил Алтеро, След конфликта и недоверието в началото това бе първата важна работа, която вършеха съвместно. Заместник-началникът държеше да се покаже усърден и сговорчив. Двамата бяха се превърнали в добър екип. Зареждаха се взаимно и сякаш се бяха озовали в това малко забутано градче с готовността на ветерани, които се събират, когато им замирише на война.

Предвкусвайки евентуалните резултати от това начинание, Катани се приближи до прозореца. Докато гледаше навън, препоръча на Алтеро да не забравя Чирина.

— Трябва да бъдем информирани за това, което замисля — каза той. — Да следим хората, които го посещават в затвора.

— Не се бойте — успокои го Алтеро, който вече се бе погрижил Чирина да бъде винаги под наблюдение.

Според последните новини основната грижа на мафиоза беше да си осигури авторитетна защита, която „да ги уплаши“.

Раменете на Катани потрепериха.

— Той може да си го позволи — рече саркастично.

После мисълта му се пренесе към друг човек в затвора. Онзи младеж, който бе доверил на Де Мария кой знае каква мръсна работа, не можеше да бъде спокоен. Нищо не можеше да заличи травмата и разочарованието, което беше изпитал след убийството на полицаия.

Катани се запита има ли начин да му внуши поне капчица доверие, та да проговори.

— Напоследък — каза Алтеро — знам, че е приет в лечебницата с температура.

— Вярвам — отвърна Катани. — Тресе го, защото умира от страх.

* * *

На другия ден инспекторът имаше посещение, за което дори не смееше да се надява. Дойде Ана Карузо, сестрата на задържания. Не беше я виждал от времето, когато убиха годеника ѝ Де Мария. Тогава Катани се беше опитал да разбере от нея причината, поради която бяха премахнали агента.

— Заповядайте — покани я инспекторът с обичайния си спокоен и равен глас.

Момичето каза, че е решило да дойде, след като видяло Катани по телевизията.

— Рано или късно — добави тя — трябваше да избира някого, на когото да се доверя. Сън не ме хваща, като знам такива страшни неща.

Катани любезно ѝ предложи чашка кафе. Държеше да я предразположи колкото може повече. Малко по малко момичето се отпусна и започна да се оплаква, че само беди сполетяват нейното семейство. И брат ѝ също не успял да избегне печалната съдба на техния род.

— Беше си намерил работа в Палермо — заразказва тя. — Но точно заради тази работа от една година гние в затвора. Беше служител в една туристическа агенция, която в действителност прикриваше доста по-различна дейност: агенцията служеше за влагане в обръщение на пари със съмнителен произход. Долари, които идват от Америка от продажбата на наркотици. Нещата се разбраха, стана скандал, за който дори и вестниците вдигнаха голям шум. Но моят брат плати за това. Собствениците стовариха цялата вина върху него. Виновен е един нечестен служител, казаха те. Обещаха да го измъкнат след два месеца, но мина цяла година. А той вече не издържа. Искаше да говори с годеника ми и да му разкаже какво се крие зад тази

туристическа агенция. И като разбра какво се случи, сега живее в непрекъснат страх, че могат и него да убият. „Но преди да се е случило — ми каза, — иди да говориш с оня инспектор, който беше дошъл при мен, и му кажи, че съм готов да му разкажа всичко, ако ме премести в друг затвор.“

Катани запита момичето дали знае коя е туристическата агенция, в която е работил нейният брат.

— Как да не зная. На банкера Равануса. Закриха я набързо веднага след скандала.

Инспекторът се вкамени от изумление. Предполагаше, че Де Мария се беше простил с живота, защото бе узнал нещо много страшно, но не можеше да си представи една толкова значителна задкулисна машинация. И за да се убеди, че е чул добре, попита момичето наистина ли е сигурно, че шефът на тази агенция е точно Равануса. Тя потвърди, че няма съмнение.

— Но вие шегувате ли се? Та точно Равануса назначи брат ми на тази работа.

От друга страна, достатъчно беше да провери, за да се увери напълно. Реши да го направи веднага. Даде дума на момичето, че още на другата сутрин ще отиде да изслуша брат й. Новият му коз.

— Кога го видяхте за последен път? — попита инспекторът.

— Вчера. И трябва да ви кажа, че е неузнаваем. Станал е кожа и кости. Идете, направете това добро.

А, сега си спомням, в стаята за свиждане видях и гадната физиономия на Чирина, наобиколен от всичките си роднини.

— А Чирина видя ли ви, че говорите с брат си? — попита Катани разтревожен.

— Разбира се, че ме видя.

* * *

Братът на Ана беше в една килия с дребничък младеж с румено лице. Онази вечер, малко след разговора между момичето и инспектора, един от пазачите погледна през шпионката. Отвори и като кимна на затворника с руменото лице, каза:

— Хайде, вземи си нещата.

Младежът се надигна и седна на койката, на която преди това се беше изтегнал.

— Какво става?

— Нищо. Местят те в друга килия.

Като разбра, че другарят му си отива, братът на Ана попита защо го оставят сам.

— Откъде да знам? — изръмжа му пазачът. — Сигурно имаш някой светия покровител. Дават ти самостоятелна килия.

На другия ден Катани отиде в затвора Учардоне и поиска свиждане със задържания Карузо. Чака необичайно дълго. Накрая се появи директорът на затвора много объркан и притеснен. Каза, че е станало „нещастие“. Пазачът, който отишъл да повика задържания Карузо, заварил покъртителна сцена — младежът се „самоубил“ (директорът произнесе отчетливо тази дума). Направил си въже от ленти от чаршафа, окачил единия край за врата си, после се качил на леглото и завързал другия край за пръчките на прозореца. Намерили го да виси мъртъв.

Катани не можа да издаде нито звук. Бе завладян едновременно от ярост и покруса. На кого хвърлят прах в очите? Ясно бе, че това момче не се е самоубило. Ликвидирали са го, за да му попречат веднъж завинаги да им напакости. Бяха обезвредили една бомба със закъснител, която заплашваше всеки момент да избухне с тежки последствия за всички.

„Признавам, че тази гнусна работа би могла да има и положителна страна — разсъждаваше Катани. — И тя се състои в това, че убийството на Карузо гръмко потвърждава всичко, което му бе разказала сестрата. И това, че Равануса е централна фигура в една много разклонена и дълбоко вкоренена престъпна организация.“

* * *

Има мигове, когато всички нещастия и разочарования, които животът може да ти поднесе, се струпват наведнъж и те притискат, за да те пречупят. В такова състояние се намираше сега Катани. Беше потресен от върволицата трупове, която ставаше все по-дълга, без конкретна перспектива да се види край ѝ. Проклинаше деня, в който

бе завладян от романтиката на полицейската служба. Ако беше послушал съветите на баща си, който искаше да го направи адвокат, сега спокойно щеше да си живее с парите на клиентите си.

Той никога не бе минавал за голям пияч, а сега съжаляваше за това. Ако можеше поне веднъж да се напие, това вероятно щеше да го облекчи малко. Имаше желание да се опияни с нещо, за да избие от главата си мисълта за новия мъртвец.

Изведнъж се сети за един приемлив вариант. Скочи в колата и полетя бясно към Центъра за лечение на наркомани на дон Манфреди. Издейства на Тити една „свободна вечер“ и заведе момичето на вечеря в ресторанта край морето. Помоли я да му разкаже за своя род и се разсея покрай историите за кардинали, кондотиери, за коварни лели и за баща ѝ бонвиван, който бе разделил наследството на две равни части — едната половина оставил на съпругата си и на Тити, а другата запазил за себе си, за да я пропилее по жени и хазарт.

След вечеря отидоха в двореца на Тити, сега опустял. Инспекторът се опитваше да разпознае на големите портрети, с които бяха отрупани стените, личностите, на които момичето бе направило подробна характеристика — с всичките им качества и недостатъци.

Тити му помагаше в тази игра. Смееше се. Скулите ѝ се закръгляха прелестно от усмивката, ставаха пухкави и блестящи. Катани не можеше да откъсне очи от нея.

— Разбрах — каза той, — че когато те няма, ми липсваш много.

Тя притисна лицето му между дланите си и го привлече към себе си.

— Поемаш голям риск, инспекторе — прошепна тя. — Хвана се с една умираща и ѝ вдъхваш любов към живота.

Изтегнаха се на старото легло, покрито с балдахин. И се любиха под строгите погледи на прадедите ѝ.

* * *

Когато се прибра вкъщи тази нощ, Катани завари лампите запалени. Беше много огорчен, като видя дъщеря си заспала на дивана пред телевизора. На екрана се сменяха сцените от някакъв филм на ужасите.

Вдигна внимателно детето, но то се събуди.

— Дойде ли си, татко? — попита Паола и затвори отново очи.

— Да, мила. Но се надявах да те заваря в леглото.

— Малко се страхувах. Следващия път, когато смяташ да закъснееш, моля те, обади ми се по телефона.

Сложи я в леглото и подгъна старателно одеялото под нея. Беше заспала отново.

И той се канеше да се мушне в леглото, когато телефонът иззвъня.

— Върна ли се най-последно? — Беше жена му. — Търсих те преди това, но те нямаше. Винаги ли оставяш детето само?

— Когато мога, съм при нея.

— Бил си при дукесата, нали?

— Да, бях, но грешиш, като се заяждаш с нея. Тя не е виновна за нашето отчуждение. Причината трябва да я търсиш отчасти в себе си, отчасти в мене, защото съм се променил.

— Ти си омразен — процеди тя и затвори телефона.

ЕДНА ОСПОРВАНА ИДЕЯ

Скардона повдигна леко вежди.

— И така — каза той, — вие сте си наумили да надникнете в джобовете на хората. Искате да притиснете всеки, който е забогатял за кратко време, и да му потърсите обяснения как е спечелил тези пари. Добре ли съм разбрал?

Прокурорът се размърда на стола си и продължи.

— Според вас законът срещу мафията ви дава право да го направите. Но, драги ми инспекторе, законите са безчувствени, абстрактни. Ние трябва да ги съживим, да вникнем по-дълбоко в смисъла им и да ги прилагаме при конкретни ситуации. Аз като прокурор трябва да решавам за всеки случай поотделно дали съществуват необходимите условия, които да оправдаят цялата тази пушилка.

— Трябва да ви кажа, че вашите наблюдения са верни — съгласи се Катани. И като посочи доклада, който беше поставил пред очите на прокурора, добави: — Но аз смятам, че имам много силни основания да изисквам разследване върху някои имуществва. Вижте, събрах най-подозрителните случаи. Има рибари, които внезапно са станали собственици на малка флота, зидари, основали независими предприятия и преуспяващи на публични търгове, дребни чиновници, върху които ненадейно се е изсипал водопад от милиони, дошли отнякъде си.

Прокурорът въздъхна леко раздразнен. Този инспектор беше просто непоносим твърдоглавец. С върха на пръста си намести очилата, които се бяха смъкнали на носа му.

— Извинете, ама вие да не би да смятате, че е грях да забогатееш? — И той погледна Катани със снизхождение, сякаш говореше на дете. — Тези господа спокойно биха могли да бъдат честни граждани. Най-вероятно доста са се поизпотили, докато спечелят тези пари.

— Възможно е, господин прокурор. Но позволете ми да се усъмня в това. Не ви ли се струва странно например, че всички тези

господа са били щедро финансирани от банката на Равануса? Коя банка раздава парични средства на рибари и черноработници без гаранция? Без никаква печалба? — На свой ред Катани изгледа прокурора, сякаш беше наивник. — Във всеки случай засега аз никого не обвинявам. Искam само да проверя дали тези хора са забогатели законно. Ако всичко е редовно, толкова по-добре.

— Точно това ме тревожи — каза магистратът^[1], който вече бе започнал да нервничи. — Вие искате да сложите всички в един куп. Повсеместни ревизии. И какво от това, ако сред тези хора има уважавани личности. Вие давате ли си сметка докъде ще доведе подобна операция? Ще се вдигне голям шум. А вредите? Пресметнахте ли щетите, които ще причините на тези, които са чисти? Тук сме в Сицилия, приятелю. И дори някой да излезе с високо вдигната глава от вашите ревизии, в очите на хората той ще бъде белязан, отлъчен. Не се сърдете, Катани, ако кажа „не“ на вашето разследване. Вие ми харесвате, усърден сте, имате смели идеи, но я се поставете в моето положение.

— Разбрах всичко — отвърна Катани, — но съм убеден, че с малко повече смелост и с капка въображение можем да се преборим с мафията.

— За сметка на свестните хора — рече упорито прокурорът. — Не мога да позволя да се възбуди една кампания срещу мафията, която ще повлече и честни граждани. Вие ми донесете конкретни данни, от които да става ясно, че този или онзи е заподозрян, че има връзки с мафията, и аз ще ви дам разрешение да направите всички проверки, които желаете. Но така слепешката не може.

* * *

А сега накъде. Катани се чувстваше с вързани ръце и не намираше покой. Сигурно имаше някакъв изход от положението на шах, в което се намираше.

След като дълго премисля най-важните ходове, които трябваше да направи, реши да опита един обикновен път, който често се оказва по-ефикасен. Щом прокурорът му отказва категорично, трябва да намери някой, който да му окаже натиск отгоре.

Възлагаше големи надежди на Канито, неговия авторитетен приятел от Рим. Качи се на самолета и отиде при него. Сега той заемаше нова важна длъжност. Беше станал началник на отдел Z от тайните служби. Той прие Катани в обширния си кабинет, разположен на първия етаж в една стара сграда.

— Бях сигурен, че ще се издигнете — поздрави го Катани.

— Животът, драги приятелю, е като стълба — сякаш искаше да се оправдае мъжът, лъснат и зализан, като да бе излязъл току-що от бръснаря. — Можеш да се изкачиш, но може и да слезеш.

— Моля да ме извините — пристъпи веднага към въпроса Катани, — но там долу се озовах сред стадо овце. Никой не иска да поеме отговорност и винаги има готово извинение, за да остане в сянка. Мислех, че вие бихте могли да ми помогнете. Един малък натиск от ваша страна би задвижил много механизми.

— Не схващам добре въпроса.

— Ще ви го обясня, ваше превъзходителство.

И инспекторът му подаде копие от доклада, който беше дал на прокурора.

Докато четеше, Канито скимтеше и възкликваше на места, или пък коментираше.

— Охо! По дяволите! Ами!

Накрая затвори папката и сложи ръце на бюрото.

— Шайка и половина — каза той сухо. Неговата напориста жизнерадост се беше изпарила. — Но не виждам как мога да ви помогна.

— Намесата ви при прокурора, ваше превъзходителство — подсказа му Катани. — Естествено, ще му подейства едно обаждане от Рим.

Мъжът се бавеше и инспекторът започна да усеща признаците на едва доловима враждебност.

— Милостиви боже, май че не е останал нито един човек, който да заслужава уважението ти. Банкери, предприемачи — всички според теб се угояват от контрабанда на наркотици.

— Не бих се заклел — отвърна Катани. — Но имам достатъчно основания за подозрения и за да ми е спокойна съвестта, искам сам да проверя. Слушате ли ме?

— Разбира се.

Мъжът, изглежда, се умори и побърза да го отпрати, като го увери, че ще говори с прокурора.

— Ще се опитам да го разубедя, макар че няма да бъде лесно. Но вие карайте по-спокойно. Не се втурвайте като бик с главата напред.

* * *

На другия ден влиятелното лице от Рим се обади на прокурора в Трапани. Последният бе поласкан. Каза му, че му е „приятно да чуе гласа на негово превъзходителство“, и се впусна в угоднически комплименти и поздравления по повод „напълно заслуженото и почетното издигане на висок пост“. Прибави още, че „в нашето затънтено градче чухме новината“.

— Едно дължимо признание — определи го той. — Но бихте ли ми казали с какво мога да ви услужа?

Като научи за визитата на Катани в Рим, прокурорът удави слушалката във водопад от смях.

— Ах, този момък! Всичко може да се очаква от него. Способно момче, старателно, достойно за възхищение. Но иска да възбуди следствие срещу половината град. Разбирате ли за какво става въпрос? Знам, че е ваше протеже. Кадър екстра категория, няма що.

Гласът от Рим проехтя грубо и смрази магистрата.

— Какво протеже? Трябва да престанем да използваме тези изрази в държавната администрация. Това момче е само един блестящ следовател и беше мой ученик във Висшата полицейска школа. Но това не означава, че трябва да подкрепям всичките му измишльотини. Тази работа с проверката на имуществата, искрено казано, ми изглежда абсурдна идея.

На прокурора му беше нужно време, за да се съвземе от изумлението.

— Вие знаете — каза той предпазливо, — че и аз съм объркан.

— Тук няма място за объркване — отрязва всякакви уговорки лицето, което се обаждаше от столицата. — Вие трябва да се противопоставите и толкоз. Струва ми се, че е ваш дълг.

— Не ви разбирам, ваше превъзходителство.

Прокурорът помръкна. Надменният тон, с който другият разговаряше с него, го дразнеше.

— Много е просто, дявол да го вземе. Ако вие му дадете разрешение да насочи следствието към всички тези лица, ще се сблъскате с непредвидени социални последици, с проблеми от обществен характер. И вие ще носите лична отговорност за това.

Магистратът се вкамени. Струваше му се невероятно, че този човек може да говори толкова грубо. На него? На един държавен прокурор? Чувството за накърнена гордост го накара да стане от стола. Беше възмутен до дъното на душата си.

— Позволете ми да ви напомня, ваше превъзходителство — каза той с тон, от който беше изчезнала всякаква следа от почитителност, — че ние с вас представяме две различни държавни власти. Ако искате да обсъждате с мене инициативата на инспектора, ще бъда така любезен да изслушам вашите аргументи. Но ако се опитвате да ме учите на моя занаят, извинете — няма да ви слушам. Аз съм пред пенсия и, скромно казано, все на нещо съм се научил в този живот.

— Но какви ми ги говорите? — прекъсна го другият със засилена арогантност. — Какви са тези отделни държавни власти? Ако властите са различни, то дългът на този, който представлява държавата, е само един — да гарантира обществения ред и уважението към честните граждани. Не казвам, че тези млади хора вършат нещо нередно, като правят досиета и разнищват заплетени случаи, подтиквани от жаждата да направят кариера. Но ние на свой ред, ние, отговорните личности, сме длъжни да държим юздите им и да им попречим да забъркат някоя каша. Разбрахте ли ме? Направете така: дръжте ме в течение, ако има нещо ново по този въпрос.

— С други думи — каза прокурорът, — вие искате от мен да ви давам информация.

— И защо не? Това може да ви е от полза, не мислите ли? Ах, драги прокуроре, не се сърдете. Знайте, че в Рим вие имате един приятел. И моля ви по-дискретно. Ще се чуем пак, драги.

Нахалството на римската особа унижи прокурора и той реши да си отмъсти. Отвори чекмеджето и извади оттам кутийка с таблетки. Гълташе ги винаги, когато гневът предизвикваше киселини в стомаха му. След няколко секунди въздъхна облекчено, докато хапчето се разтваряше като балсам.

Вдигна телефонната слушалка и набра номера на Катани:

— Елате — каза той просто.

Когато инспекторът се появи, прокурорът го огледа над очилата си в златни рамки.

— Реших да ви подпиша разрешение за проверките — заяви той. После добави глухо: — Надявам се, че не ви правя лоша услуга.

— Но аз ви помолих за това — рече Катани. — И трябва да ви благодаря.

— Не знам — рече смирено магистратът. — Нещата имат много лица и невинаги успяваме да видим истинското.

Катани не разбираше защо прокурорът започна да философства. Каза разпалено:

— Това разследване ще отбележи обрат в историята на борбата с мафията.

Беше си тръгнал, но чу гласът на прокурора да го вика. Обърна се и изслуша предупреждението му:

— Бъди предпазлив, момчето ми. И никому не се доверявай... И най-вече на приятели.

[1] Магистрат — длъжностно лице със съдийски и прокурорски функции. — Б.пр. ↑

ГОЛЯМОТО НАСТЪПЛЕНИЕ

Докато Катани се готвеше да се хвърли в атака, противниковият фронт се раздвижи. В затвора Учардоне, традиционното светилище на мафията, Чирина ставаше все по-нервен. Мафиозът се пенеше от гняв и беше изпратил да повикат адвоката Теразини.

— Не издържам повече тук — каза той гневно. — Трябва да намерите някакъв начин да ме измъкнете оттук.

— А ти си глупак — упрекна го адвокатът. — Ходиш да стреляш по инспектори, вдигаш пушилка. Защо не стоиш мирен? Наложил тая дебела глава с бучки лед.

— Адвокате, какво мислите за онази история с престрелката?

— О, дребна работа. Не се безпокой. Една престрелка в нощта, кой знае как е станала. Човек винаги може да се обърка, разбра ли? Трудно ще се докаже кой точно е стрелял. Но другата работа е по-сериозна. Има една свидетелка, която те е видяла да убиваш майка й и Маринео. Госпожица Тити е по-важното. Докато е тя, няма да бъде лесно да те измъкнем.

Чирина се огледа, очите му искряха.

— Всичко зависи от онази малка мръсница — наркоманката — измърмори той. — Но мисля, че досега не е проговорила, иначе онзи глупак инспекторът щеше веднага да го използва, за да ме притисне повече.

— А кой знае какво му се върти в главата? Кой може да каже?

Чирина втренчи в адвоката злобните си очички.

— Е, добре — каза той и горната му устна потрепери. — Ако е нужно да вардим дукесата, ще бъде направено. Кажете на моите братовчеди да дойдат.

Адвокатът Теразини записваше в бележника си нещо, което му бе дошло наум.

— Ще ти ги пратя — кимна той. — Но внимавай да не забъркаш някоя друга каша.

* * *

От два дни Катани не се бе весвал. Тити малко се тревожеше за него. Но знаеше, че през този период има толкова важни задачи, че не може да си поеме дъх. Опитваше се да бъде търпелива.

Последния път, когато се видяха, той изглеждаше много доволен, че я намери весела и освежена.

— Не искам да бия камбаните предварително — усмихна му се тя, — но мисля, че съм излекувана.

Погледна часовника си и разбра, че и тази вечер няма да дойде. Реши да си легне, защото ставането рано сутрин още ѝ тежеше, макар че го правеше от няколко седмици. Спеше сама в малка, почти празна стаичка само с едно легло и едно шкафче. Но щом влезе в стаята, веднага забеляза върху възглавницата си един плик. Без да знае защо, се уплаши. После взе плика в ръце и видя закачена на него бележка, която съдържаше написана на ръка загадъчна покана: „Ела да ме видиш“. Отвори плика и се разтреса от ужас, като откри какво съдържа. Беше спринцовка и целофанено пликче с щипка бял прах.

Главата ѝ се замая, прилоша ѝ. Кръвта пулсираше бясно в слепоочията ѝ. Трепереше като лист. В един миг се върна назад, в дъното на бездната и на позора. Чувстваше как наркотикът я привлича като силен магнит. Стискаше юмруци, хапеше устните си в страшно усилие да потисне изкушението. Но напразно. Накрая се остави да бъде надвита и инжектира в кръвта си струйка отрова. Изкуствено спокойствие, което щеше да трае няколко минути.

* * *

В банката настъпи суматоха. Чиновниците не повярваха на очите си, когато Катани им показва официалната заповед за обиск. Работата наистина беше сериозна. Инспекторът се появи придружен от своя помощник и трима полицаи, които го следваха по петите.

До ушите на Равануса достигна ехото на необичайното объркване. Банкерът се показва на вратата на кабинета си. Перчеше се с ведрото си и невъзмутимо изражение. Когато разбра какво става, каза:

— И какво толкова се тревожите? — Направи широк жест с ръка, за да посочи, че цялата банка е на тяхно разположение, и се обърна към Катани: — Заповядайте, инспекторе. Можете да търсите, колкото си искате.

Няколко часа Катани и Алтеро претърсваха всяко кътче. И щом намереха някой интересен документ, го предаваха на тримата полицаи, които нареждаха книжата в големи картонени кутии. Издирваха някакви данни, които биха им послужили да притиснат някои хора, събудили тяхното подозрение. Искаха да проумеят защо така неочаквано банковите сметки на някои бяха набъбнали неимоверно. Какъв беше размерът на сумите, с които банката ги бе финансирала, и какъв е оборотът на капитали за последните месеци.

Когато Катани и Алтеро се върнаха в полицейското управление, те се радваха като колежани, чийто отбор е спечелил състезанието. Катани измъкна някакви книжа от една кутия, сякаш за да претегли стойността на плячката. Хвърли им едно око и видя, че всички са обсипани с доста тайнствени цифри.

— Е — каза той, — нека поохладим ентусиазма си, защото усложненията идват тепърва. Не знам доколко можем да се оправим.

— Ще се оправим — каза Алтеро насърчително. — Счетоводството е моята сила.

Инспекторът пък виждаше въпроса в друга светлина.

— Проблемът е, че ние в полицията сме доста изостанали. Помисли само. Стоим си още в ерата на традиционната престъпност. А днес престъпленията се вършат с компютри — каза Катани, като удари с длан по една кутия, пълна с банкови книжа.

* * *

Прозорливостта, усърдието и доброто желание могат да наваксат много пропуски. Катани прекарваше с часове наведен над документите. С молив в ръка проверяваше цифри, сверяваше данни, отбелязваше датите на някои операции. Покрай числата, които представляваха колосални количества банкноти, се опитваше да проумее с каква цел хората ги привеждаха в движение, защо една сума е влязла, а пък друга е излязла от банката.

Разпитваше някои хора.

— Кажете ми — обърна се той към мъжа пред него, — преди две години вие сте бил затънал до гуша в дългове. После изведнъж пасивите в банката са изчезнали. Купувате си нов хубав риболовен катер, строите си къща на шест етажа, разхождате се с мерцедес. Обяснете ми откъде идва цялото това състояние.

Мъжът въртеше из ръцете си смачкан каскет.

— Господин инспекторе — каза той с жален глас, — аз ловя риба. Вечно съм в морето, ден и нощ.

„Да — помисли си инспекторът, като го гледаше втренчено, — ловиш златни рибки.“

Човекът нямаше представа, че докато той седеше като на тръни пред инспектора, някой в това време претърсваше моторния му катер и уловът му беше повече от богат. Алтеро се въртеше сред котвите и въжетата, когато чу един полицай да го вика:

— Елате да видите каква прекрасна изненада.

Бяха открили сандъчета, пълни догоре с риба. Полицаят отмести с ръка горния пласт от дребни рибки. На долния ред рибите бяха доста по-едри и старателно наредени една до друга. Той взе една и я показа на Алтеро. Вътрешностите на рибата бяха изчистени, а празнината запълнена с найлоново пликче с някакъв бял прах. Това беше морфин, който трябваше да бъде разтоварен и изпратен в нелегалните лаборатории, където щеше да се превърне в хероин. Един друг полицай бе надникнал зад носа на кораба и донесе оттам два подобни пакета, но много по-големи.

* * *

Това, от което старият прокурор се боеше, започна да се сбъдва. Огледите, запорите и затварянето на част от строителните предприятия блокираха някои дейности. А взетите на прицел собственици раздухваха недоволството на работниците, останали без работа. Белеми, собственик на строително предприятие, направи нещо повече. Веднага щом надуши, че следствието ще стигне и до него, залости вратите на фабриката и изгони зидарите и общите работници.

— С полицаи, които ми се мотаят в краката, не мога да работя — отсече направо той. — Пускам кепенците завинаги и се махам от Сицилия.

— Но преди да си отидете — каза Катани, който го бе призовал в полицейското, — трябва да задоволите любопитството ми. Вие сте погасили един заем, който банката ви е отпуснала само с един-единствен чек за триста милиона. Той носи подпис Жасмин и е джиросан от някой си Джузепе Кутоне.

— Той ми е братовчед. Ние сме съдружници.

— Има още два чека — единият за четиристотин, а другият за шестстотин милиона. И все подписани от този тайнствен Жасмин и прехвърлени на вас от Кутоне. Можете ли да ми дадете някакви сведения за самоличността на Жасмин?

— Аз ли? — вдигна рамене строителят. — Трябва да питате за това Кутоне.

— И къде е той?

На лицето на Белеми се изписа иронична усмивка:

— Парцел деветдесет и седми, господин инспектор. Умря миналата седмица. — Разпери ръце и добави: — За съжаление.

* * *

Едва сега започна да разбира какво имаше предвид прокурорът, когато му каза:

— Надявам се да не ви направя лоша услуга. Започваше да усеща признаците на някаква смътна, но недвусмислена враждебност. Хората се отнасяха с него различно — изолираха го, правеха се, че не го забелязват. Постепенно и почти несъзнателно си пробиваше път чувството на неприязън към инспектора. Кой поради атавистична недоверчивост, кой по убеждения, но голяма част от хората, колкото и парадоксално да изглеждаше това, изпитваха все повече симпатии към авторите на престъпленията. И те минаваха за почтени граждани, преследвани несправедливо.

В бара под неговия дом момчето, което всяка сутрин му сервираше капучиното, този ден злобно тропна чашата пред него. А

когато Катани остави две монети за бакшиш върху тезгяха, момчето ги блъсна с отвращение.

— Ей, какво ти става? — намръщи се инспекторът.

— Не искам от вас бакшиш — каза момчето.

— Защо?

— Защото баща ми остана без работа. Заради вас сложиха печати на вратите на предприятието, където работеше като зидар.

Катани почувства, че е време да даде обяснения.

— За съжаление финансирането на това предприятие идва от търговия с наркотици.

— Наркотици, наркотици. Какви ни ги дрънкате? Вземате ни хляба от устата с вашите наркотици.

— Значи според теб трябва да се преструвам, че няма нищо, така ли?

— Аз не ги разбирам тези неща, но ако наркотиците помагат на хората да живеят, тогава нека ги оставим на мира.

Инспекторът си даде сметка, че е безполезно да продължава този разговор. Замислен, той излезе навън в свежата утрин.

* * *

Върна се, за да преглежда банковите книжа. Беше ги разпределил, сравняваше ги и бе открил доста общи неща в сметките на различни лица. Например той се опитваше да проумее смисъла на някои напълно идентични операции. А картината беше следната: От сметките бяха изтеглени значителни суми. И точно след четири месеца парите се връщаха почти удвоени. Като направи сравнително изследване на двайсет банкови сметки с еднаква характеристика, инспекторът констатира, че изтеглянето на валута от тях е станало в един и същи ден, а датата на възстановяването на капиталите беше еднаква за всички.

Когато Катани поиска обяснение на един от титулярите на тези сметки, чу следния отговор:

— Не съм добре с главата, проявете разбиране. Докторът ми каза, че имам нервно изтощение и не трябва да се вълнувам.

Задълбочавайки се в механизма на тези парични обращения, инспекторът забеляза, че всички суми, изтеглени от двайсетте сметки, са били внесени в две други сметки на името на Жасмин и Мак. Посредством тези два псевдонима всички капитали, събрани закуп, излизаха от банката и се връщаха обратно след четири месеца, но вече умножени. Тогава титулярите Жасмин и Мак изпълняваха обратната операция: отделяха тези уголемени суми и ги разпределяха по двайсетте сметки, от които ги бяха изтеглили.

— Струва ми се, че разбирам — каза Катани на титуляря на една от тези особени сметки. — Вие допускате използването на капитали, събрани набързо, за финансирането на някаква краткосрочна сделка. И бих казал, че този вид сделки са доста изгодни. С главозамайващи лихви. Или греша?

— Драги инспекторе — отговори с ангелски гласец другият, — аз от сделки нищо не разбирам. За всичко се грижи моят търговски съветник.

— И къде да го намеря?

— За съжаление този човек не обичаше много нашия град. Преди няколко дни си отиде. Намира се в чужбина.

Не беше възможно да се изтръгне нито капка информация. Катани реши да опита с трето лице. Искаше преди всичко да открие кой стои зад тези изящни псевдоними Жасмин и Мак.

Както трябваше да се очаква, и новият призован се престори на глупак.

— Аз съм бижутер и нищо не разбирам от политика.

— Какво общо има тук политиката?

— Когато има измами, винаги е замесена политиката — произнесе се той.

— Защо ме разигравате? — Инспекторът почувствува, че кръвта му се качва в главата. — Внимавай, защото ще изгубя търпение. Слушай ме добре. Жасмина и Мака са изсмукали доста пари от твоята сметка и после са ги възстановили двойно. Какви са тези сделки, които носят сто на сто печалба за кратко време?

Мъжът с широко лице и с увиснала долна устна, която откриваше пожълтели зъби, се беше прегърбил на стола. Ръцете му бяха пълни, а пръстите подути като наденички. Избърса с кърпа

изпотеното си чело. Задъхваше се, но все още не се решаваше да отговори.

— Е? — подкани го инспекторът.

Мъжът се размърда мъчително на стола, сякаш го бяха ударили с камшик. Но колкото и да се противеше, накрая все пак изплака:

— Това са сделки на банката, господин инспекторе. Аз нищо не знам. Всичко вършеше банката. Аз се доверявах на нея.

— Банката значи Равануса — притисна го Катани.

Мъжът не добави нито сричка. Само гледаше Катани с волските си очи и вдигаше огромните си китки, сякаш молеше за милост.

* * *

Равануса. Където и да се разровеше, все на неговото име се натъкваше. Банкерът вече се превръщаше в кошмар. Винаги в центъра на събитията, като паяк, разположен в средата на паяжината. Кой беше всъщност този хитър човек, който много пъти беше близко до скандала и винаги успяваше да се измъкне?

Като го наблюдаваше, Катани забеляза, че се движи безшумно, че стъпва меко като котка.

— Уважаеми инспекторе — каза той с обичайната си спокойна арогантност, — вие си губите времето. Тези суми, които чак толкова привлякоха любопитството ви, са напълно редовни финансови операции и служат за развитието на туризма, строителството, търговията и селското стопанство. Те представляват живителния сок за икономиката на този град.

— Чудотворна икономика, както изглежда, защото умножава капиталовложенията също като чудото на Исус Христос с рибите. Обяснете ми тогава дали и финансираните предприятия извличат такива астрономични печалби?

— Това не мога да знам. Питайте графиня Камастра. Тя строи и освен това се е забъркала в толкова различни дейности.

* * *

В програмите си Сицилианската телевизия излъчваше всеки ден предаванията на Нани Сантамария за „нашумялата операция на криминалната полиция“. Появяваха се образите на работници, останали без работа пред залостените врати на предприятията.

— Стига с тази бъркотия — крещеше в микрофона един зидар с фас в ъгъла на устата. — Тук всички сме честни хора, истинската мафия е там, на Север.

После се показва възмутеното лице на строителя Белеми.

— Това не е правосъдие, дявол да го вземе — бръщолевеше той. — Цял живот съм работил, жертвал съм се, а сега ми разоряват предприятието заради някакви си капризи.

Размахваше точно пред камерата ръцете си и те на преден план изглеждаха гигантски, чудовищни.

— Искат да правят ревизии, но какво, по дяволите, ще ревизират? Тук има само камъни и пот. Трябва да се откажат от тая работа. Ето, слагам ръка на сърцето си и казвам: не плача толкова за себе си, колкото за моите работници — бедни и гладни, останали без работа. Това е нечовешки акт, защото всички тези хора трябва да издържат семейства. Значи така, превърнали сме се в кучета, та се хапем един друг?

В дъното група зидари кимаха одобрително и отправяха към камерата ругатни в знак на протест.

Стига толкоз... Каква гадост... Ама че диваци...

Сцената се сменяше, но тонът оставаше същият. Камерата се спря върху лъскавата библиотека от орехово дърво в кабинета на предприемача Рандацо. Зад огромното бюро мъжът, придавайки си вид на стар мъдрец, се заяждаше с младите, като намекваше за инспектора:

— Непредпазливи са и имат нужда от юзди. Властите трябва да си дадат сметка, че тези капризи могат да сринат икономиката, да причинят западането на цял град с всички възможни социални последствия. Затова призовавам нашите политически власти да вземат необходимите мерки.

Веднага след това телевизията даде думата на политиците.

— Аз съм от опозицията — представи се общинският съветник. Пати, като все нагласяше с нервни жестове тъмните си очила. — Но вярвам, че в този момент трябва да изоставим борбата между мнозинството и опозицията: всички политически сили трябва да се

обединят в единен фронт. Искам да изразя най-голямо безпокойство за това, което става. Не може така, драги господа, не може да бъде обвинен в престъпление половината град. Моята партия е била винаги наясно. Казваме: „не“ на мафията, „не“ на наркотиците, но сега казваме „не“ и на безогледните опити да се сложат всички в един кюп — виновни и невиновни.

* * *

Дон Манфреди гледаше заплашително брат си.

— Как не те е срам да нападаш по такъв гаден начин инспектора, този честен човек. Атакуваш го всеки ден с твоята тъпа телевизия.

— Добре де — изхили се журналистът, — тъй или иначе, ще направи кариера.

В отговор отчето му зашлеви звънка плесница.

Нани Сантамария залитна и притисна ударената си буза.

— Какво те прихваща, за бога? — каза той, объркан и уплашен.

Свещеникът беше много по-едър и по-добре сложен от него. Хвана го за яката.

— Не ти го казвам като свещеник, ами като брат: ти си един червей. Организираш кампания в полза на мафиозите и търговците на наркотици.

Журналистът наведе глава. Облегна се на касата на вратата и каза с жален глас:

— Какво знаеш ти! Навлякъл си това расо и ти е добре, нали? Какво знаеш за проблемите на един мъж? Не мога да си позволя да се правя на герой, добре го запомни! Телевизията не е моя, поддържат я техните пари. И ако сбъркам нещо, свършено е с мен. Разбираш ли?

* * *

Следобед Катани отиде на строежа при графиня Камастра. Както му бе подсказал Равануса, искаше да чуе какво ще каже тази жена, специалист в сделките, и да узнае какви печалби извличат предприятията с помощта на фондовете, получени от банката.

Тя го видя, че пристига, махна цигарата от устата си и го проследи с поглед, докато той се приближаваше.

— Какво ми готвите, инспекторе? — каза тя със снизходителна усмивка. — Пратихте ми двама полицаи и те намериха, че всичко е в ред. Сега вие навярно сте дошли да инспектирате.

При всяка среща с тази жена Катани оставаше удивен от невероятната ѝ привлекателна сила. В сравнение с нея другите жени му се струваха толкова обикновени, че не заслужаваха никакво внимание.

— Не — отвърна той, — не идвам да ви разпитвам. Да речем, че искам да се консултирам с вас.

Тя му подаде ръка и позадържа неговата. Зад тях металните рамена на крановете лениво се полюшваха.

— Консултация ли? — попита лукаво и предизвикателно графинята. — Съгласен ли сте да говорим долу, в гостилницата на работниците. Тъкмо отивах да хапна нещо и ще се радвам да ми бъдете гост.

Тръгнаха натам. На входа двама работници се дръпнаха почтително встрани:

— Добър ден, госпожо графиньо.

— Добър ден — отвърна жената, раздавайки щедри усмивки. После шепнешком каза на Катани:

— Понякога идвам да обядвам тук. Така създавам впечатление, че съм демократична. Дава резултат в тези времена.

— Да — съгласи се Катани. — Чудесен трик. Старата аристокрация държеше в подчинение работниците с камшик, а новата се е осъвременила и ги командва с ласкателства. Гъделичка ги, преструва се, че слиза на тяхното равнище.

Жената разтърси леко китката си, за да превърти златната верижка на часовника си в по-удобно положение. Взе каната с виното и напълни двете чаши.

— Сега кажете каква консултация ви трябва — усмихна му се тя насърчително.

Катани я погледна равнодушие.

— Всъщност не ми трябва консултации — каза той хладно. — Мисля, че разбрах всичко сам. От вас очаквам, да речем, едно потвърждение на моите подозрения.

— Какви подозрения? — попита жената. — Може ли?

Тя взе пакета с цигари на Катани и издърпа една.

— За тези капитали, които излизат от банката на Равануса — каза инспекторът и запали клечка кибрит. Графинята се обърна към него, обгърна с ръце пламъка и приближи цигарата си. — Сигурен съм, че тези пари не отиват за финансиране на законни сделки. — Запали и той цигара. — Тези сметки на името на Жасмин и Мак се използват, за да се плаща на доставчиците на наркотици.

Тя дори не мигна. Катани продължи.

— Това не са никакви фондове за поддръжка на икономиката. Тук прогресира само търговията с опиати. Наркотиците идват от Средния изток, рибарските кораби ги товарят в открито море и ги превозват до Сицилия.

— Къде сте прочели това? В някой роман ли?

— Не е роман — каза Катани, докато мачкаше дългата угарка в пепелника. — Това са мръсни сделки. Наркотикът се пренася под формата на морфин. Превръща се в хероин тук, в нелегалните лаборатории на мафията, и заминава на свой ред за Съединените щати и на Север. Залива Италия и Европа и носи милиарди, чистички, без данъци.

— По дяволите — каза графинята с престолено изумление. — И как го изпращат? С пощенски гълъби ли?

— Не се правете на духовита — каза Катани. — Използват портокали, мебели, бонбони. Изобретателен народ. Понякога използват и куфари с двойно дъно. Този, който ги носи, отива на гости при роднини в Америка и се връща с пачки долари, скрити пак там.

— Очарователно! Имам желание да опитам и аз.

Инспекторът щракна с пръсти.

— Не е толкова просто. Този човек в Италия ще се сблъска с доста проблеми, докато пусне в обращение тези долари. Нужен е някой доста услужлив господин, който се занимава с обмен на валута, за да ги мине като емигрантски преводи. Или пък туристическа агенция, която ще ги пласира като джобни пари за туристи. Вашият приятел Равануса имаше такава агенция в Палермо, а клетият Де Мария и братът на Ана Карузо заплатиха с живота си за това, че бяха открили за какво служи тази агенция.

Жената повдигна незабележимо едната си вежда. Слушаше с брадичка, опряна на сплетените си ръце. Когато мълчанието стана доста дълго, Катани продължи:

— От Америка могат да заплатят партидите от наркотици в Швейцария. В този случай трябва да има една банка, която да се грижи тези капитали да бъдат внесени в Италия. И тогава работата е наред. Стига само чрез банката да се финансират законни дейности. Например едно строително предприятие като вашето. И като по чудо парите, спечелени от една долна контрабанда с наркотици, се превръщат в честни капитали, предназначени за почтени инициативи.

— О, но вие сте гений — каза жената с иронично възхищение. — И говорихте ли за това с някой банкер?

— Какво, подигравате ли ми се?

Графинята стана сериозна. Загледа се в ръцете си, като че в тях щеше да намери отговора на въпроса. После каза:

— Има нещо, което не разбирам.

— Какво не разбирате?

— Защо си губите времето като полицай? Бихте могли да станете делови мъж, и то много добър. Имам нужда от човек като вас да ми помага. Няма да имаме достойни съперници.

— Значи ми предлагате възможност да стана подставено лице за вашите многобройни предприятия?

— Нищо не разбирате.

Сега жената изговаряше думите много бавно и със сигурност, която целеше да постави в неудобно положение събеседника ѝ. В гостилницата глъчката на работниците избухна отново. Виждаха се сухи набръчкани лица, с боли бради, небръснати от четири дни.

— Или пък ме виждате като свой съдружник? — подхвана Катани. — Какво е това, опит за корупция на високо равнище?

Жената повтори с огорчение:

— Вие нищо не разбирате.

— Хм. — Катани облегна лакти на масата и дълго съзерцава светлото и невъзмутимо лице на графинята. — Знаете ли, вие сте много симпатична жена. Сърцето ми ще се скъса, ако някой ден се наложи да ви арестувам.

— Ах, ах. И защо трябва да ме хвърляте в затвора? Не си правете подобни илюзии. Аз съм чиста. Няма да намерите солидни основания

да ме осъдите на каторга.

Устните на Катани се разтвориха и изложиха на показ хубавите му бели зъби.

— Е, добре — смени регистъра той. — Вие сте чиста. И много интелигентна. Повече от всичките ви приятелчета.

— Интелигентна и безскрупулна — добави тя. — На петнайсет години вече знаех какво точно искам. Станах първо любовница и после съпруга на един мъж — неприятен физически, но гъбав с пари. Беше с четиридесет години по-стар от мене. Не го обичах, но когато се разболя, се грижех предано за него цели пет години.

Сложи лъжичка захар в кафето си и старателно го разбърка.

— Много неща му дължа. Той ме възпита, изучи ме, прати ме в чужбина, за да уча езици. I speak English Very well, with an American accent, if necessary...^[1]; Je parle la langue de Chateaubriand aussi^[2], но не участвам в живота на висшето общество. Предпочитам да остана тук и да се грижа за своите интереси от сутрин до вечер. Работя здраво и мисля, че успях да заслужи това, което ми остави моят съпруг.

Глътна и последната капка кафе и после, като наклони глава встрани, добави:

— Сега правя грешка, като изпитвам интерес към един човек, който е от хората, които винаги съм презирала.

— Какъв човек?

— Моралист. Защо леете сълзи за съдбата на наркоманите? Един човек, който се оставя да го тровят с опиати, не може нищо да постигне в живота си. Познавам един такъв.

— Тити Печи Шалоя например.

— Например! Вдетинена и разглезена от своите привилегии, изпадна до леглото на един вулгарен уличник. А вие искате да я спасите. — Графинята решително поклати глава. — Няма да успеете.

[1] Говоря английски много добре, а ако трябва, и с американски акцент (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Говоря също и езика на Шатобриан (фр.). — Б.пр. ↑

ПРОФЕСОРЪТ

Стара запусната госпожа, но с някоя копринена дрешка, навлечена на гърба — така си представяше Катани град Палермо. Взе палтото си, което бе метнал на седалката, и излезе от колата. Беше почти обяд и свадливи групи от безделници вдигаха врява по ъглите на площада. Един старец буташе количка, натоварена с картони, а няколко младежи се бяха облегнали уморено на стената.

Инспекторът прекоси улицата и влезе в голям и разкошен хотел. Холът беше огромен, с витражи и бели мраморни колони. Катани се огледа и веднага откри това, което търсеше. В дъното имаше полуотворена плъзгаща се врата, зад която се виждаха наредени столове, заети от лица, които слушаха някаква сказка. Катани надникна. Залата беше препълнена. Изглежда, че нямаше случайни хора. От тълпата се измъкна като невестулка Нани Сантамария и го хвана за ръката.

— Благодаря ви, че дойдохте, инспекторе.

— Малко закъснях — извини се Катани.

— Но дойдохте навреме: точно сега свършва словото.

Едва сега Катани забеляза човека, който се горещеше пред микрофона в дъното на залата, подчертавайки думите си с ръка, която размахваше във въздуха като ятаган.

— Как реагираме ние на опасността от изстребване на човечеството? — крещеше мъжът в микрофона. — С походи в защита на мира? Някои, драги приятели, си въобразяват, че могат даzakлеймят атомната война просто като правят демонстрации по улиците на града.

През залата премина весел шепот. Ораторът беше с побелели коси, син костюм и бродирана кърпа в джобчето. „Имам чувството, че се изплъзва като змиорка“ — беше първото впечатление на Катани.

Ораторът погледна тежкия си златен часовник и продължи да рисува апокалиптични сцени.

— Нашето общество се разпада. Хиляди пострадали от земетресение са останали без покрив, безработни, загубили всякаква надежда да си намерят работа, хомосексуалисти, които безсрамно

заливат градовете. Корупцията прониква към по-високите слоеве на обществото. Драги господа, ние сме пред морална и икономическа разруха на Италия, на нашата скъпа Италия. Затова ние, все още разумните хора в тази страна, трябва да дадем отпор и да преобразим нещата.

Избухнаха аплодисменти.

— Как ви се струва? — попита Сантамария.

— Не знам — отвърна Катани смутен. — Чух само края на словото. Как беше името му?

— Лаудео. Професор Лаудео. Елате, ще ви представя.

Когато двамата се приближиха, професор Лаудео се сбогуваше с групичка почитатели, които го гледаха с възторг.

— Сбогом, драги, ще се видим в неделя в Рим. Моля ви, елате.

Отблизо се забелязваха добре поддържаните му ръце, с които непрестанно опипваше фината си копринена вратовръзка. Явно му се нравеше, че всички тези хора се тълпят около него, докосват го, стискат ръката му, но в същото време изглеждаше отегчен. Правеше крачка назад, отдръпваше се, готов всеки момент да намери извинение, за да се измъкне.

— Професоре — каза угоднически Сантамария, — бях ви обещал да доведе в Палермо инспектора.

— Ах, браво на нашия Сантамария. А сега, ако обичате, оставете ни за малко сами. Елате, инспекторе. Вие сигурно не знаете, но аз съм ваш почитател.

— Благодаря ви — каза Катани, — но не разбирам причините.

Професор Лаудео го отведе в един коридор, облицован в мокет на арабески и осветен от малки аплици във форма на свещи.

— Скъмността не е най-добрата приятелка за един млад и талантлив мъж като вас. Имате качества, драги Катани. Наблюдавам ви, откакто завършихте Висшата полицейска школа.

— Наистина ли? И защо?

— Имам приятели навсякъде — каза професорът. Извади сребърно цигаре и вмъкна в него цигара. — Те ми препоръчват добри специалисти от всички области.

— И какво правите с препоръчаните?

Мъжът хвана под ръка Катани и го поведе към един диван с инкрустации.

— Опитвам се да вградя всички тези блестящи мозъци в моята Асоциация.

Катани изглеждаше заинтересуван.

— А какви са целите на тази ваша Асоциация?

— Благоденствието на Италия — тържествено обяви професорът. — Бъдещето на нашето отечество ме тревожи. И смятам, че е мой дълг да намирам достойни хора и да им помагам да заемат по-високи постове.

— Вие ме ласкаете — каза Катани, — но може би ще ви разочаровам.

Професорът се направи на обиден.

— Хайде, стига сте се подценявали. Вие имате дарба, драги Катани. И смятам, че моята Асоциация е длъжна да ви помогне.

Беше изпушил цигарата. Извади угарката и насочи цигарето към инспектора.

— Виждам ви шеф на едно по-престижно полицейско управление. Кой знае? В Генуа, във Флоренция. Или пък на някоя отговорна служба в Рим.

Катани се размърда на дивана.

— Интересно — каза той.

— Моята Асоциация е готова да ви подкрепи. Вие сте човек, на когото може да се залага, печеливш кон.

Лаудео беше втренчил в Катани светлите си проникателни очи.

— Ние искаме да спасим Италия — продължи той, — искаме да я предпазим от катастрофа. Всички сме аполитични лица, макар сред нас да има доста съратници, които заемат обществени служби. Борим се против корупцията, моралния упадък, мафията. Искаме да възвърнем на Италия благоприличния ѝ облик. Затова имаме нужда от хора като вас. Помислете си и ми се обадете, ако това ви интересува, но без да бързате.

* * *

Следобед Катани се върна в Трапани. По пътя размишляваше върху думите на този човек. Побърза да се обади в Рим на Канито, за да го уведоми за този разговор и да му поиска съвет.

Другият прояви силен интерес. Попита дали професорът, след като бе обещал на Катани такава блестяща кариера, не бе поискал някаква компенсация.

— Никаква — увери го инспекторът. — Искаше само да се запиша в неговата Асоциация. Ние сме като едно семейство, ми каза, подпомагаме се взаимно.

— Назова ли някакви имена?

— Доста имена. Генерали, журналисти, индустриалци, политици. И всички наричаше със собствените им имена, сякаш за да подчертае, че са му много близки.

— А той самият какво впечатление ти направи, най-общо?

— Средна работа. Но е много хитър и си дава вид, че действително има значителна власт в ръцете си.

— Хм. Възможно е. Подложи го на изпитание. Опитай се да разбереш дали е наистина човек, на когото може да се разчита, или е въздух под налягане.

* * *

След като даде зелена улица на следствието, прокурорът реши да се оттегли. Все още отвратен от опита на Канито, шефът на отдел Z, да го спре и огорчен от полемиките, избухнали след запорите, наложени на строителните предприятия, старият магистрат реши да поиска предсрочно пенсиониране.

Случаят премина в ръцете на заместник-прокурора Бордонаро, млад мъж с кръгли очилца и интелигентно лице, оградено с къса и добре поддържана брада.

— Имам големи новини за вас — съобщи му Катани. Той извади от куфарчето си една папка с документи и започна да ги разлиства. — Гледайте. Успяхме да открием титулярите на прословутите сметки под псевдонимите Жасмин и Мак. — И показва на заместник-прокурора един документ, обсипан с печати. — Това е калиграфската експертиза, от която става ясно, че подписите Жасмин по чековете са на Равануса. Погледнете тук. Сметката на Мака принадлежи на Теразини. Донякъде открихме и каналите, по които се движат парите, след като са излезли от банката чрез сметките на тези двамата. Част от чековете отиват на

Север, към Рим и Милано. Парите се пускат в обращение от някакво призрачно сдружение, зад чиито инициали не се знае какво се крие. Може би банкери, които се впускат в рисковани финансови операции, може и политически организации или контрабандисти от международен мащаб. Но по-значителната част остава тук и се трупа в сметката на Теразини.

— По дяволите — изруга магистратът. — Той е известен като адвокат, който защитава мафиози, но мислех, че е само това. Не си представях, че до такава степен е замесен.

— Сега ми се струва обаче, че този път той ще трябва да си потърси адвокат.

— Вие свършихте добра работа — направи му комплимент магистратът. — Обърнахте града наопаки като стара дреха. Само че още не мога да си обясня защо един предпазлив човек като прокурора се реши да ви даде зелена улица?

Катани беше убеден, че това е станало под натиска на неговия приятел Канито и затова се престори на изненадан.

— И аз не разбирам. В началото беше категорично против.

* * *

Паола беше свикнала да стои сама вкъщи и да чака баща си. Той намираше начин винаги да се връща навреме у дома, за да вечерят заедно с дъщеря си. Обикновено ядяха нещо, което прислужницата беше приготвила.

Една вечер, беше петък, бащата я завари начумерена. Детето каза, че не е гладно. Прибра се в стаята си и се хвърли на леглото, без дори да запали лампата.

Инспекторът беше доста объркан. Никога не се бе сблъсквал с подобна ситуация. Не беше лесно да бъдеш едновременно и баща, и майка на едно момиченце.

Влезе в стаята ѝ.

— Паолета, защо стоиш на тъмно?

Вместо отговор прозвуча неразбираем шепот.

— Хайде, кажи ми — насърчи я бащата. — Има нещо, което искаш да ми кажеш, а не знаеш как да ми го кажеш, нали така? Не си

ли добре? Искаш ли да повикам лекар?

— Не, не, не — извика уплашено детето и обърна глава към стената.

Бащата сложи ръка на рамото ѝ.

— Мисля, че се досещам какво ти се е случило. Станала си девойка, нали?

Последва мълчание, което означаваше потвърждение.

— Но тогава няма защо да тъгуваш. Съветвам те да се обадиш на мама и да ѝ съобщиш новината.

Този път детето скочи и седна на леглото.

— Наистина ли?

— Разбира се.

Гласът на майка ѝ по телефона я ободри напълно.

— Татко ми каза да ти се обадя, защото трябва да ти съобщя една новина. Знаеш ли... — С крайчеца на окото погледна дали баща ѝ е наблизо. — Днес станах девойка.

— О, миличка, но това е чудесно.

— Знаеш ли, не исках да го казвам на татко. А той, горкият, не знаеше как да се държи. Беше толкова объркан.

— Наистина ли той ти каза да ми се обадиш? — попита майка ѝ.

— Наистина. Каза ми: обади се на мама, тя ще бъде доволна. Слушай, мамо, татко не е чак толкова лош.

— Никога не съм казвала, че е лош. Напротив, може би аз съм малко разстроена.

В гласа на жената имаше горчивина.

— Тъжна ли си, мамо?

— Не. Но много ми липсваш. Ти се променяш, а аз не съм до тебе. Искам да те видя скоро.

Когато Паола затвори телефона, баща ѝ попита как е майка ѝ.

— Добре — каза детето, — но ми се стори, че е малко потисната. — После се замисли, сякаш търсеше точната дума. — Татко, вярно ли е, че ти обичаш друга жена?

Мъжът се наведе, взе лицето на детето в ръцете си и каза:

— Да, вярно е. Тя е едно самотно и болно момиче, разбираш ли? Много бих искал да ѝ помогна да оздравее.

* * *

Нани Сантамария го гонеше по стълбите на полицейското управление.

— Инспекторе — извика го той със задъхан глас, — почакайте, инспекторе. Професор Лаудео искаше да разбере дали имате да му казвате нещо.

Катани продължи да се качва по стълбите.

— Засега нищо — извика той на Сантамария, който се бе спрял и го гледаше, обърнал лице нагоре. — Когато имам нещо за него, ще му се обадя.

„Ще му се обадя — повтори полугласно Сантамария. — На този не можеш да му хвърлиш прах в очите.“

Когато журналистът разказа на Теразини за отговора на инспектора, адвокатът възнегодува.

— Как може да е чак такова копеле — процеди той през зъби.

— Не — каза печално Сантамария, — този не можеш да го спреш с ласкателствата на професор Лаудео.

* * *

Теразини отново посети Чирина в затвора, за да го информира за последните събития.

— С полица я нищо не може да се направи — каза му той. — Значи трябва да премахнем момичето.

Лицето на Чирина стана мораво. Мафиозът трепереше от гняв и с мъка успяваше да се овладее.

— Няма да пипате Тити! — натърти той заплашително. — Наредих да ѝ пратят опиат. Докато се тъпче с наркотици, можем да бъдем спокойни. Ще бъде недостоверна свидетелка. Не ми говори за премахване.

— Ехей, Чирина — каза адвокатът вежливо, — ти май си се влюбил! Проблемът е, че този полицай иска да я излекува. И ако успее, ще си имаме главоболия.

Чирина стисна юмруци и изруга.

— Адвокате, за онова проклето ченге трябва да помислим.
Момичето не е проблем, аз я държа под око.

„ЩЕ ВИ ОТМЪСТЯТ“

Заместник-началникът Алтеро извади от една кутия предпазна ризница и я подаде на Катани.

— Облечете я — посъветва го той. — Ако не за друго, то поне против уроки.

Инспекторът претегли с ръка ризницата и я хвърли на един стол. Каза, че няма смисъл да разчита на нея.

— Човек не може да бъде спокоен дори ако се движи в бронирана кола — рече той.

Въпреки това Алтеро продължи да настоява. Смяташе, че ризницата може да осигури поне минимална защита.

— И освен това не трябва да се мотаете насам-натам безгрижно. Трябва ви конвой — добави той.

— Хм, я остави тази работа — каза грубо инспекторът. — Ако им е нужен трупът ми, никакъв конвой няма да ги разколебае.

— Сигурно е така, но поне ще ги затрудни. Ще се позамислят малко.

— Слушайте — започна Катани, но се спря за миг, сякаш за да подреди мислите си. — Вече не съм мишена за тях. Следствието е отишло много напред. Документите сами говорят. Никой няма сметка да ме очисти точно сега.

Алтеро каза, че намира неговите забележки за прекалено оптимистични.

— Не бъдете толкова сигурен — укори го той.

Катани съблече сакото си и го окачи на облегалката на стола.

— Чуйте какво ще ви кажа, мафията извършва само превантивни убийства. Убива само когато трябва да предотврати някакво действие, което би могло да бъде гибелно за нея. Но с мен тя пропусна удобния миг. Сега е твърде късно.

— Не се самозалъгвайте — въздъхна Алтеро. — Тези хора не прощават. Рано или късно ще намерят начин да ви отмъстят.

В една сладкарница срещу полицейското управление правеха много вкусни сладкиши с бадеми. Паола ги обожаваше. Тази вечер баща ѝ реши да я зарадва и купи няколко пасти. Валеше дъжд и духаше вятър. Леден вятър, който проникваше под дрехите и пронизваше тялото с ледени иглички. „В такова време е най-добре да си седиш вкъщи, завит под одеялото“ — помисли си Катани.

Караше бавно сред гъстите колони от коли. Дъждът биеше по предното стъкло и го дразнеше. В някои участъци улицата се бе превърнала в истинско езеро. На Юг е чудесна, когато грее слънце, но лошото време е направо непоносимо.

За няколко минути успяла се добере до вкъщи. Тичешком се мушна през вратата и повика асансьора. Избърса си старателно обувките, преди да сложи ключа в ключалката. Лампата в антрето беше запалена, но къщата бе потънала в тишина. Странно.

— Паола — извика Катани.

Никой не отговори. Инспекторът отвори вратата на детската стая.

— Къде си?

Телевизорът беше загасен, в банята нямаше никого. Сърцето на Катани заби учестено. Той остави пакета със сладкишите на масата и отпусна възела на вратовръзката си. Топла вълна се надигна от стомаха му и се заизкачва по тялото му чак до слепоочията. Малка надежда го окуражи. Помисли си, че дъщеря му си прави шега и затова се е скрила. Погледна под леглото. И там нищо.

Телефонът в антрето извъня. Катани изтича, вдигна слушалката и чу нещо ужасно — толкова невероятно, че го вкамени.

— Дъщеря ти е при нас — съобщи му мрачен глас. — Внимавай добре: не го казвай никому. Никого не уведомявай, разбра ли? Иначе дъщеря ти ще умре, и то от една много лоша смърт. Ние ще те потърсим пак.

В слушалката се чу металическо изщракване. Бяха затворили. Но инспекторът все още чуваше този глас, който сякаш удряше с чук по черепа му. Стисна здраво зъби. Краката му се подкосиха, той се замъкна до дивана и се тръшна на него.

— Спокойно, спокойно — повтаряше си той, наведен с лице в шепите си. — Трябва да бъда много спокоен, за да спася детето си.

Наля си малко коняк и го глътна наведнъж. Бяха намерили начин да го пречупят и бяха успели.

* * *

Сега трябваше да си втълпи, че е друг човек. Един ранен мъж в такъв случай се превръща в животно, на което са отнели малките. Или става агресивен и напада, обезумял от ярост, или пък става податлив, прибира си ноктите и преглъща горчивите хапове. Как да постъпя? Въпросът отново и отново се връщаше в измъченото и разстроено съзнание на инспектора. Нищо, нищо не мога да направя: намирам се в положение, което ме заставя да търпя тяхното изнудване.

Прекара нощта на дивана, без да събуе обувките си. Все пак успя да подремне за около два часа, измъчван от кошмари. Чувстваше вдървени и болезнени крайниците си, но скочи веднага на крака, когато чу телефона.

— Добър ден.

Беше жена му.

— О, здрасти, ти ли си?

— Искях да разбера как е Паола. Да я поздравя, преди да е тръгнала на училище.

И тъй като той не отговори, тя настоя:

— Ало, Корадо, чуваш ли ме?

Той се помъчи да придаде на гласа си спокоен тон.

— Да, да. Чувам те. Паола е добре. Знаеш ли, сприятели се с някои деца и от два дни отиде да спи при едно момиченце. За да не бъде сама.

— А на теб какво ти е? — попита го жена му. — Май че си в лошо настроение.

— Не, само малко съм уморен. Работата ми е убийствена.

Гласът ѝ издаваше, че не вярва на думите му.

— Неприятно ли ти е да разговаряш с мен?

— Не ми е неприятно — каза той. Беше затворил очи, облегнат на стената. — Само че чакам много важен телефонен разговор от

службата и трябва линията да е свободна.

— О, извинявай — изказа съжаление тя. — Ще ти се обадя друг път.

Катани си приготви кафе и изпи две чашки на бавни глътки. Задържахше кафето в устата си, за да усети по-добре горчивия вкус на кофеина. Вдигна щорите на прозорците. Дъждът беше спрял и се очертаваше един слънчев ден.

Този път, когато телефонът иззвъня, Катани беше съвсем близо до него и вдигна слушалката, преди още да бе отзвучал първият звън. Беше същият глас от снощи.

— Е, какво реши, полицайче?

— Какво искате?

— Преди всичко отговор. Искаме да знаем дали ще изпълняваш всички наши нареждания.

Катани разтърка подутите си очи.

— Да, добре.

Гласът от телефона стана ехиден.

— Браво. Така трябва да постъпиш. Чуй ме добре, рогоносецо, сега ще отидеш в службата и ще се държиш, сякаш нищо не се е случило. Продължавай да заповядваш на твоите жабоци, но помни, че от този миг нататък заповедите, тези, които важат, ще ги даваме ние.

— Дъщеря ми, къде е дъщеря ми?

След няколко секунди тишина се чу умолителният глас на детето.

— Татко...

— Паола, Паолета, как си?

Катани викаше името на момиченцето като обезумял. Стискаше с изпотени ръце слушалката, сякаш не само искаше да чуе гласа на детето чрез апарата, но и да усети присъствието му.

— Отговори ми, Паолета.

Но не чу повече гласа на дъщеря си. На другия край отново бе мъжът, който се наслаждаваше на предимството си, че го държи в шепата си.

— Добре е. Добре е засега!

* * *

Първият човек, когото Катани се сети да потърси, беше Сантамария. Помоли го да го свърже незабавно с професор Лаудео, който му обещавахе планини от злато. Този човек имаше хора навсякъде и трябваше само да премести нужната пионка, за да освободят дъщеря му.

— За жалост — отвърна журналистът — професор Лаудео се намира в чужбина. По работа. Не зная как да го намеря.

Той огледа внимателно инспектора и попита:

— Но защо? Да не се е случило нещо?

— Не, нищо, нищо.

Катани махна с ръка, сякаш му правеше знак да не се намесва. Но после размисли, вторачи се в Сантамария и каза:

— Слушайте, аз ще си държа устата затворена. Няма да говоря с никого, но ако вие имате нещо да ми кажете, кажете ми го. Моля ви!

Като го чу да говори така мрачно и загадъчно, журналистът облещи очи и преглътна уплашено.

— Кълна се, че не разбирам за какво говорите. Кълна ви се!

* * *

Откъде да започне, за да влезе в контакт с някого? Къде да търси края на някоя нишка, дори най-слабата, която да го отведе до онова потайно място, където дъщеря му е затворена? Като не знаеше къде да се дене, инспекторът реши да почука на всички възможни врати.

Отиде в съда да търси адвоката Теразини.

— Какво ви води насам, инспекторе? — поздрави го Теразини с обичайното си благодушие.

Катани го гледаше напрегнато с надеждата да улови някакъв намек за споразумение, покана да се видят насаме. Но тъй като Теразини оставаше равнодушен, направи опит да го провокира.

— А вие нищо ли не знаете за последните новини?

— Намекват за следствието ли? — Теразини тръсна рамене. — Какво искате да ви кажа? Вдигате доста врява. Надявам се, имате сериозни основания.

Изпълнен с надежда, Катани отново улови погледа на адвоката.

— А нямате ли някакви други новини? — попита той.

Теразини отметна глава назад, сякаш за да го види по-добре.
— Инспекторе, защо ми задавате гатанки тази сутрин?

* * *

Може би графиня Камастра? Дали не бяха избрали като канал за връзка точно нея, толкова решителна и вдъхваща доверие.

Намери я в нейната канцелария. Тя отпрати двамата инженери, с които разискваше върху новия проект, и покани Катани да влезе.

— Олга — започна той. — Трябва да ви говоря. Жената сбърчи чело разтревожена.

— Какво се е случило? Нещо не е наред ли?

Катани се колебаеше. После каза:

— Вие приятелка ли сте ми или неприятелка?

— Що за въпроси?

— Вие не знаете ли какво е станало?

Графинята въздъхна и загледа Катани, сякаш искаше да прочете мислите му.

— Бихте ли се изразили по-ясно, ако обичате?

Катани стана.

— Нищо, нищо. Извинявайте!

Тръгна към вратата и точно когато излизаше, графинята извика след него:

— Инспекторе, кажете ми, какво се е случило?

Той се обърна и я погледна. Тя се бе изправила зад бюрото и изглеждаше искрено разтревожена. Катани дръпна вратата след себе си.

ЕДИН МЪЖ В КЛОПКА

Първите заповеди по телефона дойдоха през следващата нощ. Беше същият глас. Настояваше да бъде освободен риболовният катер, където бе открит морфинът, и му издиктува как трябва да процедира. Адвокатът на собственика беше представил фактури от една фармацевтична фирма, които имаха заверка с печат на Министерството на народното здраве. Към тях имаше разрешение за транспортиране от пристанище Неапол до Трапани на няколко пакета морфин „за лекарствени цели“. Катани трябваше да приеме за достоверна тази нагласена версия.

На другата сутрин инспекторът каза на прислужницата да не идва, докато той не я повика, защото дъщеря му „спи за известно време при една приятелка“.

Отиде в службата и по някое време се появи Алтеро. Размахваше връзка документи и като ги приближи до носа си, рече:

— Лъхат от един километър на измама — и ги подаде на Катани.
— Гледайте: „Сицилианска фармация“ поискала пренасянето на морфина. Да се спускаш от смях.

Инспекторът се престори, че проверява старателно документите, и накрая каза:

— Изглеждат ми наред.

— Как така? — намръщи се Алтеро.

— Редовни са — скочи на крака Катани. — Защо ме гледате като омагьосан? Мислите, че съм се побъркал или пък съм оглупял? Не, драги ми Алтеро, давам си добре сметка, че тези хартийки са фалшиви. Но ми е изгодно да ги приема за истински. След известно време те ще се превърнат в оръжие, което ще насочим например срещу „Сицилианска фармация“.

— Тогава какво да правя? Да освободя ли катера?

— Естествено!

Алтеро наведе глава.

— Добре, инспекторе, вие винаги сте прав.

Дните му минаваха в непоносимо нервно напрежение. Контролираше и обмисляше всеки свой жест. Всеки ден разнищваше като Пенелопа по едно парче от платното, което беше изтъкал с толкова усилия. Понякога вечер, вкъщи, нервите му не издържаха и той се разтоварваше, като удряше с юмруци по стената, докато го заболи. Но най-тягостният му неприятел беше неизвестността.

След един подобен изблик беше съвсем изтощен. Тогава телефонът, неговият най-голям кошмар, го накара да скочи като пружина.

Чу гласа на жена си.

— Безпокоя ли те? Спеше ли?

— Не, не ме безпокоиш.

Той притискаше с ръце слепоочията си. Това обаждане му струваше още едно изтощително мозъчно усилие, за да разсее всякакви съмнения у жена си.

— Страхувам се — каза неочаквано тя. — Измъчва ме мисълта, че си изложен на други опасности заради работата си.

— Недей да си го втълпяваш — въздъхна той угнетен.

— А Паола?

— Още е при приятелката си.

— Дай ми номера на телефона. Искам да я чуя.

Той забарабани върху подставката на телефона.

— По-добре не го прави. Нека я оставим на мира. Тя разбра много добре какво се случи между нас и има нужда от малко спокойствие.

Гласът на жената промени тона си.

— Внимавай, ако искаш да я откъснеш от мен, няма да ти го позволя.

— Но какво говориш? — Гласът му стана прекалено любезен. — Може да не сме добри съпрузи, но защо да не бъдем добри родители? Нека мислим за детето, без да се настройваме един срещу друг.

— Какво искаш да кажеш?

— Че може би тревогата за живота на нашата дъщеря ще ни помогне да открием нас двамата.

Думите му се лееха свободно, но бяха откъснати от мислите. В слушалката цареше изумено мълчание. После жената каза:

— Не се шегувай с тези неща. Ако наистина не вярваш в това, не го казвай, защото пак ще ми причиниш болка. Аз бях започнала вече да се примирявам.

— Слушай — каза мъжът й окуражително, — когато Паола се върне спокойна, ще поговорим открито и после ще решим.

Тя продължаваше да се съмнява.

— Ще ми се доверяваш ли?

— Обещавам ти. Но дай ми малко време, моля те.

Постави слушалката изтощен.

Като се справи с жена си, Катани се хвърли на леглото с ръце, преплетени на тила, и се вторачи в тавана. Не беше забелязал досега, но горе, точно над него, имаше едно петно, едно малко тъмно петно, чиято форма се променяше пред погледа му и се превръщаше в живо същество със заплашителен вид.

— Боже господи! — потрепери Катани. — Сега пък имам халюцинации.

Похитителите бяха точни. Обади се, за да дадат следващите нареждания. Сега пък искаха да бъде освободен Санте Чирина.

— Но как ще стане това? — запротестира инспекторът. — Набийте си го в главите — не всичко е възможно.

— Слушай добре — кънтеше гласът по телефона, — хич не ми пука какво е възможно и какво не. Това момче гние в затвора и трябва да го измъкнем. Разбра ли?

После замълча и когато отново заговори, гласът му бе придобил отново оня проклет ехиден тон.

— Аз имам меко сърце. Слушайте.

Чуваха се някакви скърцащи шумове, после се обади детето.

— Паола, Паола, съкровище — разнежи се инспекторът.

Момиченцето се разплака.

— Кога ще дойдеш да ме вземеш, татко?

— Скоро, скоро, миличка. Но ти не трябва да се страхуваш, разбра ли? Всичко ще се оправи. Чуваш ли ме?

Дъщеря му не отговаряше. Преди да затвори, похитителят подчерта невъзмутимо:

— И помнете за Чирина!

* * *

Доктор Кристина беше лекар и бе известен като честен и съвестен човек. Животът му бе безупречен, посветен изцяло на учение и работа. Сред болните му имаше хора, които го смятаха за светец, защото не вземаше пари от най-бедните.

— Може ли? — попита срамежливо доктор Кристина.

Катани съзря един ореол от бели коси, който се появи на вратата на служебния му кабинет.

— Влезте.

Докторът затвори вратата зад гърба си и предпазливо се огледа.

— Извинете ме, господин инспекторе, но имам един тежък проблем и искам да говоря с вас.

Той непрекъснато приглаждаше белите си гъсти мустаци. Втренчи воднистите си очи в Катани.

— От няколко дни ме заплашват със смърт.

И лекарят започна да разказва, че някой му се обадил по телефона и му поискал да направи медицинска експертиза в полза на задържания Чирина.

— Претендираха да се подчиня и да подпиша един фалшив документ — каза той смутен, като направи кръгово движение с ръка.

— И най-вече трябва да дам заключение, че Чирина е с увредени сърдечни функции. Представете си! Оня тип е с отлично здраве. Не се съгласих.

Той намести очилата си.

— Само че сега не ме оставят на мира. Телефонират ми и ме заплашват, че ще ме убият. Кажете ми, инспекторе, как да постъпя?

Инспекторът поглади брадичката си. И когато реши, че е намерил най-подходящите думи, каза:

— В такива случаи аз изпитвам голямо огорчение, повярвайте ми. Поставете се на мое място: един честен човек се обръща към мен за помощ, а аз какво мога да му предложа? Нищо. — Разпери ръце обезсърчен. — Нищо. Мафията е неуловима сянка. Как мога да ви предпазя от сенките? Разбрахте ли ме? И ако гарантирам вашата собствена неприкосновеност, кой ще ми каже дали няма да пострада някой друг от семейството ви? Те са способни на всичко. Затова не

мога да ви дам съвет. Уважавам ви и точно поради това искам да ви предпазя от беди. Да се правим на герои в този случай никому не е нужно.

Катани направи пауза, може би, за да позволи на лекаря да асимилира добре думите му.

— Да се опитаме да погледнем същността на нещата. Ако вие представите Чирина за тежко болен, какво ще стане? Той ще напусне затвора и ще бъде приет в клиника под наше наблюдение. На практика това няма кой знае колко да промени нещата. Дреболия, докторе, повярвайте ми.

ОТМЪЩЕНИЕТО

Слънцето напомняше за идващата пролет. От доста дни дъждът вече не миеше улиците и когато линейката спря, покри с облак прах полицаите, които я придружаваха. Неколцина скочиха от колите с автомати в ръце и обградиха входа на клиниката „Вила Розалия“.

Двама санитаря се спуснаха, чевръсто отвориха задните врати на линейката и измъкнаха оттам носилка, на която лежеше Санте Чирина. Тялото му бе под завивките, закрепени с два ластични колана, които обгръщаха носилката. Виждаше се само лицето му, по което се четеше жажда за мъст.

Въпреки голямата съпротива доктор Кристина все пак накрая се беше решил да опише здравословното състояние на Чирина като много тревожно. На основание на това медицинско заключение адвокатите не се затрудниха кой знае колко, за да издействат излизането му от затвора и приемането му в болница.

За рода на Чирина този ден бе голям празник. Комфортната стая с баня, определена за него, беше претъпкана с роднини. Двамата братовчеди донесоха шампанско. Бяха облечени в ярки дрехи с широки вратовръзки, а над тях стърчаха две почти еднакви физиономии със сплескани носове и хлътнали като на таралеж очички. Тук беше и майка му, възрастна жена с лице, изтъкано от бръчки. Чирина я прегърна, повдигна я от земята и я завъртя два-три пъти във въздуха, като сияеше от радост.

— Мамичко, днес се родих за втори път.

Братовчедите бяха отпушили шампанското и раздаваха чаши с пенещо се вино.

— Наздраве. Да живее!

Точно в разгара на празненството на вратата се появи инспекторът. В стаята се възцари тишина. Роднините се запътиха един по един към вратата. Старата му майка, която не разбираше нищо, и в един миг си въобрази, че Катани е дошъл, за да върне обратно сина й, закрещя сърцераздирателно:

— Не, не ми вземай рожбата. Неее!

Мина доста време, докато Чирина успее да я успокои и да я убеди, че няма защо да се тревожи.

Когато Чирина и инспекторът останаха сами, мафиозът пръв заговори.

— Чувствам се друг човек — каза той, като дишаше дълбоко. — В този гаден затвор не издържах повече. Гледай тук — мокет на пода, кресло, телевизор, телефон. Най-после едно прилично място.

Без да го гледа, Катани се опита да отклони разговора. Вътре в себе си той усещаше цялата абсурдност на положението. Да трябва да спечелва благоволенieto на някакъв третокачествен бандит, за него бе повече от чудовищно. Но за да поддържа разговора, все пак каза:

— Познавам тази клиника. Дъщеря ми трябваше да се оперира от сливици тук.

— А, не знаех, че имате дъщеря!

Чирина сякаш бе паднал от небето. Катани потисна силния порив да го сграбчи за гърлото.

— На дванайсет години е — каза той през зъби.

— И ще й направите ли операцията? — заинтересува се мафиозът.

— Ще я направим — каза инспекторът, като го наблюдаваше с крайчеца на окото си. — Веднага щом се върне.

— Защо, сега на пътешествие ли е?

— Точно така.

— Е, не му мислете много. Операцията на сливиците не е кой знае колко тежка.

Чирина поглади яката на халата си. После с тон, предизвикващ съчувствие, добави:

— Истинските неприятности са моите. Сърцето ми започна да капризничи, а пък правосъдието ме преследва. — Махна с ръка, сякаш да пропъди лошите си мисли. — Е, в края на краищата всичко ще се оправи.

— Аз на ваше място нямаше да бъда такъв оптимист, Чирина — каза хладно инспекторът. — Може това да ви струва живота.

Под откопчаното сако на Катани надничаше пистолет, вмъкнат в кобура. Мафиозът издаде напред брадичка. Очите му бяха станали зловни.

— Хайде, по-спокойно, инспекторе — разгореци се той. — Точно тази сутрин четох във вестниците за онова отвлечено момче, сина на петролния магнат. Направено било на парчета. Непристойна работа.

И накрая подхвърли почти с безразличие:

— Не ме шпионирате, нали? Мога ли да се обадя по телефона свободно?

— Да — преглътна горчиво Катани. — Обаждай се, колкото искаш.

* * *

Алтеро беше бесен.

— Станахме за смях — пенеше се той като разярен бик. — Минах покрай автосалона на Чирина. Там имаше празник. Черпеха всички с вино. А ние тук седим и злобеем.

Катани се опита да го утеши.

— Спокойно. Ще дойде и нашият ред.

— Според мен — настоя заместник-началникът — трябва да притиснем този доктор Кристина. Той се е оставил да го изнудят.

— Възможно е — съгласи се Катани. — Но не виждам какво можем да измъкнем от един лекар, който е направил експертиза, било истинска или фалшива.

— Да поискаме контра експертиза.

— Нищо няма да промени — обезсърчи го Катани.

Алтеро не искаше да се примири.

— Държим ги в шепата си — въздъхна той отчаяно. — Бих искал да зная как са заставили доктор Кристина да подпише това заключение. Сигурно са изплашили до смърт нещастния човек.

— Мисля, че да — каза Катани.

Останал сам, инспекторът се заключи в кабинета си. Този път напрежението явно го бе съсипало. Преглъщаше с мъка. Устните му промълвиха името на дъщеря му.

Ръцете му, опрени на бюрото, трепереха. Вече не можеше да се сдържа и от очите му закапаха сълзи.

— Къде си, моето момиче, къде си?

Държеше да не променя навиците си. Страхуваше се, че ще предизвика подозрения и ще започнат да кръжат слухове, които, предавани от уста на уста, можеха да се раздуят кой знае до каква степен. Така една вечер отиде да вземе Тити и я заведе в Културния клуб.

Момичето беше уплашено.

— Научих, че е излязъл — каза тя.

— Да. Но е в клиника под наблюдение от моите хора. Не е много по-различно от затвора.

Тити отпи глътка кампари. После поднови атаката:

— Понякога се питам защо не го очисти онази вечер. Той се опита да те убие, а ти го пощади.

— Но аз съм полицай, а не наемен убиец.

Приблужи се момчето от бара и каза на инспектора, че го търсят по телефона.

— Безпокоя ли те? — Катани разпозна гласа на Чирина. Някой му бе съобщил, че се намира тук заедно с Тити.

— Пак ли? Какво има пък сега? — Инспекторът говореше тихо и непрекъснато се оглеждаше. — Постигна това, което искаше, сега ме остави на мира.

— Охо — изхили се злобно мафиозът. — Позволяваш си дори да вириш гребен. Мислиш, че всичко е свършило, така ли? Ах, ах. Тепърва ще става весело.

— Я ми кажи — изсъска разярен в слушалката Катани, — какво ти се мъти в главата?

— Веднага ще ти кажа, проклето ченге. — Тонът му стана заплашителен. — В този град всичко трябва да се върне, както си беше. Искam да кажа, както си беше, преди да дойдеш ти и да ни додяваш. Ясно ли ти е? Затова сега си отвори добре ушите: трябва да скъсаш с Тити. Сбогувай се с нея и тя утре ще се върне вкъщи. Стига с тези приюти, ясно ли е?

— Търсеха ме от службата — излъга Катани, когато Тити го попита.

На лицето на момичето се изписа заговорническо изражение. Наведе глава към Катани и каза:

— Знаеш ли какво си мислех, докато говореше по телефона? Че можем да се махнем от този град, аз, ти и детето. Да изчезнем и да започнем нов живот някъде другаде.

Той праметна крак върху крак и отвори нов пакет цигари.

— Знаеш добре, че е невъзможно — каза той.

— Защо? Ако парите са проблем, аз съм наследила достатъчно.

Лицето на Катани помръкна.

— Не е заради парите, Тити. Тук имам неуредени сметки. По следите съм на три престъпления и една от жертвите е твоята майка.

— Но аз треперя при мисълта, че следващата жертва можеш да бъдеш ти.

— О, не. Вече пропуснаха случая. В известен смисъл може да се смятам за ваксиниран, вън от опасност.

— Тогава какво? Или може би не вярваш, че аз наистина ще успея да се откажа от опиатите, нали?

— Не, не е това. Ще успееш, разбира се. Напротив, знаеш ли какво си мисля? Струва ми се, че при дон Манфреди средата е странна... Непрекъснато идват и си отиват разни хора. Може би е по-добре да се върнеш вкъщи. Ще ти поставя двама полицаи при вратата и така ще бъдеш спокойна.

— Но сега, когато той е в клиника, може да ми се обади по телефона.

— И какво от това? Не се оставяй да те плашат. Трябва да внимаваш само за едно: ако те попита за теб и мен, не му обяснявай, че си ми разказала как е убил майка ти и Маринео. Това е много важно.

Тити беше объркана.

— Ами ако ми прати хероин вкъщи?

— Ще се преструваш, че си започнала отново — продължи да я инструктира Катани. — Накарай го да повярва, че го употребяваш, но го предавай на дон Манфреди. Съгласна ли си?

— Обичаш ли ме? — попита момичето.

— Обичам те — потвърди той.

— Щом е така, ще ми бъде по-лесно.

* * *

Бяха победили, но това не ги задоволяваше. Искяха да разгромят противника си, да го направят за посмешище. И ето че услужливата Сицилианска телевизия на Нани Сантамария беше готова да „изложи становището си по следствието“.

На екрана се появи многострадалният образ на адвоката Теразини, който изказа мнението си:

— Вдигна се много шум за нищо. Пушилка.

— Която се вдигна може би с някаква друга цел? — намекна журналистът.

— Не е изключено — подхвана Теразини. — Напълно възможно е да се касае за лични отношения, свързани с жени. Но ще бъде твърде неделикатно от моя страна да се спирам на неща от този род.

Журналистът беше готов и със следващата реплика:

— Инспектор Катани твърди, че е открил гигантска контрабанда с наркотици.

Теразини показва дланите си, за да каже, че той е чист. После добави:

— Инспекторът явно е по-вещ от мен по въпроса за наркотиците. Той познава такива, които ги употребяват, предлага помощ и може би, в изблик на моралистична страст, е мислил, че вижда чудовища там, където ги няма. Случва се.

„ИМАМЕ ПРИЯТЕЛИ“

Още веднъж прегледа цялата купчина с досиета, но напразно — липсваха две. Заместник-прокурорът Бордонато притвори очи, замъглени от цигарен дим, и потърка с пръст ключалката на металния шкаф. Нямаше следи от взлом.

„Откраднати са... откраднати са“ — мислеше си той, но все още не вярваше. Прелисти старателно всички документи от другите две купчини на масата, разтревожен сграбчи телефона и набра номера на Катани.

— Невероятно — каза той. — Измъкнали са от шкафа в кабинета ми следствените досиета на Равануса и Теразини. Точно така, с цялата документация, отнасяща се за сметките на Жасмина и Мака... Да, дори калиграфската експертиза на подписите. Всичко, което ми бяхте предали. Фантастична история... Обградени сме от несигурни хора, драги инспекторе. Слушайте, вие не сте ли запазили дубликати от тези материали? Копията нямат голяма стойност, но поне да имаме подръка нещо.

— Да — потвърди Катани. — Запазих едно копие.

Щом затвори телефона, инспекторът отвори своя метален шкаф, отмести няколко добре подредени картонени папки и измъкна два свитъка. Провери набързо дали са тези на Равануса и Теразини и бързо, като крадец, ги мушна в куфарчето си. Потърка нервно ръце, сякаш искаше да заличи какъвто и да е компрометиращ белег, и натисна с пръст един бутон.

Вратата се отвори и се появи млад смутен полицай.

— Заповядайте, господин инспектор.

Катани му нареди да повика Алтеро. Когато заместникът му се яви, той го нападна с порой от обвинения.

— Как можем да се надяваме, че ще победим мафията, щом нейни съмишленици се мотаят сред нас? — Преструваше се на възмутен и като посочи отворения шкаф, каза: — Гледайте докъде са стигнали — досиетата ги няма. Изчезнали са.

Алтеро се закле, че този път някой ще плати скъпо за това.

— Снощи ги преглеждахме заедно. През нощта са свършили тази работа.

Той отвори вратата и извика в коридора:

— Кой беше на пост тази нощ?

— Сетимели — отвърна един полицаи.

— Сетимели... Сетимели — помъчи се да си припомни физиономията на Сетимели. — Ах, онова новото момче — извика той. — Ще го накарам да проговори.

* * *

Автомобилът се движеше бавно по неравните улици в покрайнините на града. Навлезе в завоя и светлините останаха зад него. Беше почти полунощ. Катани караше съсредоточено и държеше под око табелките. Внезапно натисна спирачка, за да се увери, че беше точно това, което търсеше. При светлините на фаровете се открояваше крив стълб, забит в насипа край пътя. На върха му бе забодено парче картон, на което с писалка бе написано на неправилен италиански: „Пилци и яйци“.

На няколко метра надясно от табелката имаше път, който водеше към нивите. Катани свърна към него. След около триста метра загаси мотора и зачака.

Не бяха минали и пет минути, когато ключалката на задната врата щракна. От мрака изплува един мъж и седна отзад в колата.

Каза кротко:

— Не се обръщайте, инспекторе.

Катани разпозна този глас. Беше същият, който му се обаждаше по телефона. Без да се обръща, отправи поглед към огледалото за обратно виждане, но в тъмнината не различи нищо.

— Как успяхте да откраднете досиетата от магистрата?

— Имаме приятели — беше лаконичният отговор.

— А да не би вашият човек да е същият този магистрат?

— Не е той — каза другият с досада. — Ама че сте любопитен. Донесохте ли вашите досиета?

Катани отвори куфарчето, извади документите и ги подаде назад, без да се обръща.

— Аз изпълнявам условията. А вие кога ще ми върнете детето?

— Когато нещата се уредят окончателно — отсече мъжът и изчезна в мрака.

* * *

На другия ден в полицейското управление атмосферата беше непоносима. Увесени носове, опънати нерви. Само Алтеро беше спокоен и призоваваше да подновят атаката.

— Няма да ни надвият — окуражаваше той Катани. — Ще изградим всичко отначало.

Инспекторът си спомни за онзи полицай, който през онази нощ е бил на пост.

— Какво стана с този Сетимели? — информира се той.

Сърцето му се късаше, че причини толкова неприятности на момчето. А то нямаше нищо общо с тази работа.

— В моя кабинет е — каза Алтеро. — Трепери като лист и се къльне, че нищо не е пипал. Но аз ще му дам да разбере. Сигурен съм, че накрая ще признае.

Катани се запъти към кабинета на Алтеро, следван от заместника си. Когато двамата влязоха, Сетимели скочи на крака. Беше слаб, русоляв и уплашен като заек.

Обърна се с надежда към Катани.

— Господин инспекторе, нищо не съм пипал, кълна се.

— Никой друг не може да бъде, освен ти — каза студено Алтеро.

— Един момент. — Катани вдигна ръка, сякаш за да отхвърли всякакво твърдо и окончателно становище. — Нека не произнасяме присъди, преди да сме напълно сигурни. Би могъл наистина да бъде някой друг, вмъкнал се в кабинета по начин, който все още не можем да си представим.

Полицаят се поободри, като чу тези думи. И се опита да разшири тясната просека към спасението, която преди малко бе видял да се затваря.

— Господин инспекторе — каза той, — аз произлизам от почтено семейство, не съм никакъв престъпник и не бих могъл да направя такова нещо.

— Спокойно — рече Катани. — Ще видим дали можем да оправим тази работа.

* * *

Вълните се блъскаха в скалите и вдигаха облачета от ситни капчици. От време на време някоя и друга пръска падаше на предното стъкло на автомобила, спрял на малка полянка край пътя. Стъклото вече беше изцяло замъглено от пръските вода и Катани виждаше синьото петно на морето като през счупено парче бутилка.

Приближи се друга кола и спря точно зад първата. Отпред седяха двама полицаи, а на задната седалка се мяркаше крехката фигурка на Тити. Момичето слезе от колата и седна до Катани.

— Сега пък тайни срещи — измърмори ядосано тя. — Не е ли смешно?

— Спокойно — отвърна той. — Някой ден ще разбереш защо!

— Божичко — отчая се Тити. — Каква е тази загадка? Бяхме щастливи, че се виждаме, а сега трябва да се крием. О, извинявай, сигурно имаш сериозни основания. Но аз съм все по-объркана. Чирината ме засипва с телефонни разговори. Обажда ми се по всяко време. „Спомняш ли си?“ — ми казва. „Да, спомням си.“ „Обичаш ли ме?“ „Да, обичам те.“ Не зная още колко време ще трябва да играя тази комедия.

— Трябва да имаш търпение — каза той, подпря главата си на облегалката и притвори очи.

Тя се обърна и загледа през прозорчето гларусите, които кръжаха наоколо. Описваха кръгове във въздуха, после се спускаха отвесно към водата, потапяха човки и се издигаха отново, стиснали здраво плячката си.

— Търпение — повтори момичето. — Докога трябва да търпя?

— Докато е нужно — отвърна Катани. Усещаше, че се изразява със заучени, лишени от съдържание фрази.

— Повиках те да дойдеш тук, за да ти кажа нещо много важно. Искан да те уверя, че нищо не се е променило между нас. Обичам те, както преди. Трябва да го знаеш и да го помниш добре, каквото и да се случи, разбра ли? Каквото и да се случи.

Тити видя, че ръцете на Корадо стискат здраво кормилото. Усещаше, че е изключително напрегнат. Разбра, че той ѝ съобщава нещо неясно и ужасно, и не посмя да каже нищо. Само опря глава на рамото му и каза:

— И аз те обичам, Корадо.

* * *

Младият келнер беше слабичък и с конски зъби. Ръцете му бяха мазни, а престилката на лекета. Той постави отегчен чинията с бифтека пред Катани и избърса ръцете си о престилката.

— Слушай, я ми донеси една бира — каза му инспекторът.

Младежът премигна и тръгна с клатеща се походка между масите. Гостилницата беше претъпкана. Клиентите, повечето млади, вдигаха врява до небето. Точно пред инспектора седеше мъж на около петдесет години. Изпод мазната му шапка стърчаха кичури коса. Наведен над масата, той пиеше вино и мърмореше нещо под носа си, като от време на време изкривяваше хлътналите си устни в усмивка.

Катани едва понасяше тази врява и телевизора, пуснат с пълна сила, който никой не гледаше. Задушаваше го пелената от мъгла, която се стелеше над помещението — смесица от пушеци от кухнята и цигарен дим, — която ставаше все по-гъста.

Един тип с мустачки, който дъвчеше дъвка, се приближи до неговата маса. Вдигна за поздрав два пръста към челото.

— Инспекторе, ще разрешите ли? — Дръпна един стол и се настани. — Трябва да говоря с вас.

Катани продължи да реже парченца от бифтека и да ги пъха бързо в устата си.

— Да чуем.

Другият се чувстваше малко неудобно. Започна с извинително предисловие:

— Вестоносците не се наказват — каза той, а после добави: — Приятелите не са доволни.

— От какво? — попита Катани, без да вдига глава от чинията.

— От вашия заместник.

— Алтеро? И какво е сторил?

— Додява, господин инспекторе, много додява.

— Върши си работата.

— Да, но ни пречи. Тогава... — мъжът счупи клечката за зъби. — Тогава, ако вие утре го пратите в Палермо, ние ще се погрижим.

— Какво? — Катани удари по масата с юмруци, в които стискаше нож и вилица. — Кръв, не — изсъска той. — Разбра ли, животно такова?

Той размахваше ножа пред гърлото му.

— Ще те убия — заплаши го той. Вените на врата му се издуваха. Лицето му бе толкова свирепо, че смразяваше кръвта.

Другият беше останал с отворена уста, с дъвка между зъбите, а тъмните му очи — вторачени в острието на ножа.

— Ще те убия — повтори Катани озверял.

Другият бе успял да дръпне стола си назад, изправи се рязко и изтича към вратата.

* * *

Катани се върна вкъщи късно след полунощ. Там го чакаше изненада. Лампите бяха запалени, а в хола имаше гости.

— Извинете, че си позволихме да влезем по този начин у вас.

Бяха двамата братовчеди на Чирина със същите зализани коси и същите кърпички, стърчащи от джобчето.

— Дойдохме да вземем някои неща за момичето. Роклички, блузки, гащички.

Катани още беше потиснат от случката в гостилницата. Сграбчи малка керамична статуетка и я запрати към стената. Тя улучи една картина и я счупи. Парченца от стъклото се разлетяха като конфети и част от тях се посипаха по гърбовете на братовчедите.

— Какво правите? — попита единият с леден глас. Прекара ръка през раменете си, за да изтупа стъкълцата. — Ние дойдохме като приятели, а вие се държите като неврастеник.

— Вие сте отвратителни престъпници — каза Катани. — Повече нищо няма да направя за вас.

— Е, добре — подхвана първият братовчед. Тонът му беше благосклонен. — Нека забравим тази работа със заместника. Край.

Заличена е. — Той държеше между пръстите си запалена пура и я насочи към Катани. — Но вие трябва да забравите госпожица Тити. Не съблюдавайте уговорките. Прибягвайте до тайни срещи. Ние можем да разбираме и да прощаваме, но и вие трябва да имате същото добро желание.

Инспекторът почувства, че го сърбят ръцете. Още не се бе съвзел от изблика на ярост и сега имаше желание да сграбчи тези двамата и да им строши главите, както беше направил със статуетката.

— Внимавайте — каза само, — защото краят на тази история може да бъде много печален.

— А сега пък ще урочасваш — рече оня с пурата. — А пък ние имаме за вас изненада. — Направи нарочно пауза и се усмихна: — Не искате ли да дойдете да прегърнете дъщеря си?

Завързаха му очите и го накараха да легне на задната седалка на колата. Автомобилът обикаля почти половин час. Катани се опита да следи мислено пътя според завоите и шумовете, които идваха отвън, но скоро трябваше да се откаже, защото не успя да се ориентира.

Когато най-после колата спря, го накараха да слезе и му махнаха превръзката. Някаква птица се обади в нощта. Катани потръпна. Дишането му се учести. Намираше се на сред полето, а над него бе надвиснала тъмната сянка на голямо дърво. На известно разстояние различи очертанията на малка къща. Друго не можеше да различи в тъмнината.

От къщичката се раздвижи светлина. Идваше към него. Присви до болка очи и я позна. Най-после. Момиченцето се приближаваше със ситни крачки, водено от един мъж, който държеше лампата. Докато идваше към него, бащата почувства, че сърцето му се отпуска. Гледаше я съсредоточено и местеше поглед от една част на тялото ѝ до друга. Крачетата, ръчичките, хубавото ѝ интелигентно лице. И с всяка подробност в главата му нахлуваха вихър от спомени, от впечатления.

— Татко!

Малката се откъсна от човека с лампата и се хвърли в прегръдките на баща си.

— Сладкото ми съкровище! — Катани я притисна силно, оправи разрошените ѝ коси и изтри сълзите ѝ. Нашепваше ѝ нежни думи. — Малката ми, сладката ми Паолета. — Галеше я, люлееше я, притискаше я нежно до гърдите си.

— Татко, нали няма да ме оставиш тук? — попита момиченцето разтревожено. — Държат ме все на тъмно. Не знам кога е ден и кога е нощ. Не ме оставяй тук, татко.

— Още малко, съкровище. Трябва да го направим.

— Колко време?

— Още няколко дни.

Инспекторът си бе възвърнал за малко хладнокръвието и даде набързо инструкции на детето:

— Не плачи. Татко ще дойде да те вземе много скоро. Трябва да бъдеш силна. Обещавах ли ми? Мама и татко ще бъдат отново при теб, ще бъдем щастливи, ще видиш.

— Добре, татко. Ще направя, каквото ти казваш.

Мъжът с фенера се приближи. Обувките му бяха изцапани с кал.

— Хайде — каза той с груб глас. Хвана за ръка детето и го поведе.

— Неее! — закрещя Паола. — Пуснете ме!

За миг успя да я проследи с поглед. После не видя нищо. Чуваше само зова на момиченцето отдалече.

— Татко, татко!

Имаше желание да се спусне към този глас. Но един от братовчедите беше опрял дулото на пистолета между ребрата му и го побутна към автомобила.

СЛЕДСТВИЕ СРЕЩУ ИНСПЕКТОРА

Заместник-прокурорът Бордонаро поглади брадата си, като преценяваше какво му казва адвокатът, седнал срещу него.

— Да, така е — пак каза юристът. — Имало е двама свидетели вечерта по време на престрелката между Чирина и инспектора. Двама души, които са видели с очите си какво точно е станало. Бъдете така добър и ги изслушайте, те са готови да разкажат всичко.

Бордонаро издаде напред долната си устна.

— Двама свидетели? — повтори той с недоверие. — И защо са чакали толкова време, преди да се обадят?

— Страх — каза адвокатът, сякаш това бе най-естественото нещо на света. — Страх да си нямат неприятности.

— Страх от неприятности!

Бордонаро продължаваше да повтаря думите на юриста, сякаш искаше да ги запечата в паметта си. Отмести настрани Наказателния кодекс, прибра в чекмеджето ножа за разрязване на книги и каза:

— Нека да дойдат тези свидетели.

Влязоха двама души — единият нисък, с голямо шкембе, от което краката му изглеждаха още по-къси, а другият набит, с квадратно лице, непрекъснато придърпваше ревера на самото си, сякаш прикриваше нещо.

— Един по един — каза заместник-прокурорът.

И двамата направиха крачка назад объркани и се сблъскаха при вратата. Накрая този с шкембето тръгна напред, като се препъваше.

— Това, което исках да кажа на вас, господин съдия — започна свидетелят, — е, че правосъдието тъпче нас, бедняците. Тъпче ни по главите. На моята бедна майчица трябваше да дадат пенсия, но нямало как. Хора без късмет сме.

Бордонаро го слушаше със смесено чувство на любопитство и изненада. После реши да прекъсне тези отклонения и нареди на свидетеля да пристъпи към същественото.

Мъжът се размърда на стола и огромният му корем подскочи.

— Ами... — започна той — онази вечер, когато стана стрелбата, аз и моят съдружник (ние карахме камион) бяхме спрели точно там, на онова място, защото камионът беше се повредил... Той, господин съдия, е малко старичък, ама ние не можем да си купим друг, щото, нали знаете, сме бедняци.

— Да, разбрах — насърчи го магистратът, като направи знак с ръка да кара по-накратко.

— Аз видях, а и моят съдружник видя, че господин инспекторът стреля по онези двамата мотористи.

— Така е — потвърди другият свидетел. — Пред Санта Лучия, която нека ме ослепи, ако говоря лъжи, кълна се, че онзи от колата, който беше господин инспекторът, насочи пистолета си първо към единия и после към другия, без онези да са направили нищо. Божичко, света Богородичке, си казах аз и после рекох на моя другар, който вече беше видял: „Божичко, света Богородичке, той най-спокойно си стреля“.

* * *

Новината за двамата свидетели се разпространи много бързо. Графиня Олга Камастра се почувства задължена да отправи думи на солидарност към Катани, който вече бе обрисуван като опасен убиец. Пресрещна го точно когато прекрачваше прага на полицейското управление.

— Какво става? — попита тя. — Мога ли да зная какво се е случило?

Той продължи пътя си, без да я удостои с поглед.

— Оставете ме на мира.

— Недейте така, аз съм ви приятелка.

— Оставете ме, за бога! — измъкна се той.

Малко след това и неговият заместник му зададе същия въпрос.

— Но какво, по дяволите, става?

— Не зная, Алтеро, не зная.

— Търсеше ви спешно господин Бордонаро.

Знаеше много добре какво иска от него заместник-прокурорът. Разбираше, че цялата тази история бе взела катастрофален обрат за

него. И най-добре щеше да бъде, ако отиде веднага при магистрата и изслуша хладнокръвно неговата присъда.

— Ще ми дадете ли някакви обяснения? — попита го Бордонаро. Ръцете му бяха сплетени и той бе опрял чело на тях. — Тук нещата никак не пасват.

— Сега като си спомня, май че ги видях само да пъхат ръце в джобовете — обясни Катани. — Помислих, че ще измъкнат пистолети.

— Помислихте? — магистратът леко потрепера. — Но това е нечувано! — Той разлисти протоколите от разпита на двамата свидетели и продължи: — Тук се казва, че са ви видели да слагате пистолет в ръката на младежа, когото убихте.

— Виждате ли, това оръжие бе иззето от един мъртъв бандит. Когато научих от лабораторията, че с него е бил убит Де Мария, помислих, че е безполезно да обвиняваме един мъртвец. По-добре беше да си послужим с този пистолет, за да хванем натясно Чирина и неговата банда.

Катани седеше изправен и неподвижен на стола, докато пречупваше истинския развой на събитията, деформирайки ги, обръщайки ги срещу себе си. Говореше без особено вълнение, сякаш всичко му беше безразлично.

— Но това е абсурдно!

Бордонаро беше възмутен. Измъкна кърпа от джоба си и избърса челото си. После продължи:

— Носи се слух, че цялата ви омраза към Чирина е заради една жена.

— Минали работи. Това вече няма значение.

— Но тази личност би могла да предизвика омразата ви към Чирина.

— Повтарям ви: това е стара история. Погребана.

— Но не са погребани фалшивите показания, които сте дали. — Заместник-прокурорът свали очилата си и ги сложи бавно на масата. — Съжалявам, наистина съжалявам, но от този миг нататък вие минавате на другата страна. Трябва да възбудя следствие срещу вашите действия.

— Давам си сметка. Оставих се да ме подведат и направих доста грешки.

Магистратът го погледна въпросително.

— Да — продължи Катани, — сега като си помисля, може да съм сбъркал и с Равануса и Теразини. Представих ги като някакви демони, но сега съм разколебан, защото няма и сянка от доказателство срещу тях.

* * *

Откакто остана съвсем сама, Ана Карузо отправи всичките си надежди към Катани. За нея той се бе превърнал в легендарна фигура и тя виждаше в този мъж единствения човек, който можеше да отмъсти за смъртта на годеника ѝ и на брат ѝ.

Последните събития обаче първо я разочароваха, а после малко по малко разпалиха в нея необуздан гняв. Катани в края на краищата се бе оказал едно безгръбначно човече и тя имаше страшно желание да му натрие носа.

Пресрещна го на улицата точно пред полицейското управление.

— Къде отидоха вашите красиви обещания? — попита тя с тон на отвращение. — Сега Чирина ще бъде освободен напълно. Вие бяхте достатъчно нагъл да потвърдите показанията на онези двамата. И колко пари получихте за това? Колко? — Гневът ѝ нарастваше, лицето ѝ позеленя от възмущение. — А на мен кой ще ми върне моя брат и моя мъж? Коой?

И тя зашлеви звучна плесница на инспектора, който стоеше вкаменен от изумление. Преди да си тръгне, тя му подхвърли още един упрек:

— А много хора ви вярваха.

* * *

Винаги алчни за чуждите беди, кореспондентите на централните вестници връхлетяха Трапани като скакалци. Раздуха образа на полица убиец и го разпространиха из цялата страна.

В Милано Елзе бе потресена, като видя снимката на мъжа си във вестниците. Големите заглавия оповестяваха, че е възбудено следствие срещу него. В очакване на резултатите Министерството на вътрешните

работи го бе отстранило от длъжността му, възбуждайки на свой ред дисциплинарно преследване.

Възможно ли е онези свидетели да са казали истината? Или пък беше скроена работа, за да напакостят на мъжа? Имаше един човек, който може би щеше да ѝ помогне да разбере. Канито — важната особа от Рим, в чийто дом тя се бе запознала с Корадо и към когото нейният съпруг беше много привързан.

Елзе реши да му се обади по телефона.

— Научих, научих — каза той леко раздразнен. — Пратиха ми един екземпляр от рапорта с всички обвинения. И то не защото съм компетентен по тези въпроси, а защото знаят, че е бил мой ученик.

Вече се разграничаваше от него. Не му беше вече приятел ученикът, който не бе оправдал надеждите.

— Не разбирам какво може да се е случило — натъжи се Елзе. — Може би е искал да направи благороден жест, да спаси онова момиче, което явно е имало нужда от помощ.

— И аз мисля така — съгласи се събеседникът ѝ. — Една наркоманка има нужда от своята доза всеки ден. За да я снабди, Корадо е влязъл в съглашение с някой контрабандист. Ти ще ми дадеш от онова, а аз ще са затворя очите. Но този род съглашения свършват зле, защото оня, другият, никога не е доволен. Иска все нови и нови отстъпки. И накрая, без да се усетиш, се озоваваш замесен в някоя мръсна сделка.

— Всичко това ми изглежда невъзможно — каза тя. Съжаляваше вече, че е оставила мъжа си сам.

— Фактите ясно говорят — обясни Канито. — Катани изневери на тези, които вярваха в него, изневери и на вас, скъпа Елзе. Послушайте ме, при това положение нищо друго не можем да направим, освен да го оставим да се удави. Сложил си е примката на шията със собствените си ръце. Трябва веднага да му отнемете детето, а после да си уредите живота. Вие сте още млада, блазе ви. Трябва ли ви добър адвокат?

— Адвокат между съпрузи? — Елзе беше изумена и огорчена. — О, колко е печално това. Не, няма нужда благодаря.

* * *

Инспекторът прокара ръка по лицето си. Брадата му дращеше. Не я бе бръснал от три дни. Дърпаше от цигарата бавно и дълбоко вдишваше дима, като крачеше напред-назад из къщата. Не помнеше от колко време се бе затворил там.

На вратата се позвъни.

Нямаше желание да говори с никого.

— Кой е? — попита той враждебно.

— Познай.

Беше гласът на Тити.

— Защо си дошла? — изкрещя той гневно.

— За да те видя.

Зад вратата той се развика:

— Отивай си. Тази вечер не искам да виждам никого.

Момичето беше непреклонно.

— Ако не отвориш, ще легна тук, пред вратата ти. Катани завъртя гневно ключа. Вратата се отвори и Тити се ужаси, като го видя небръснат и злобен.

— О, не — каза тя, — не се предавай.

В къщата се носеше застояла остра миризма на пушек. Момичето отвори прозореца. Холът приличаше на бойно поле. Ризи по земята, пепелници, пълни с угарки. Диванът беше отрупан с чорапи и вестници.

— Ще подредя малко — каза Тити. — А ти стой там и кротувай.

— Тя съгледа една блузка на Паола.

— Детето още ли спи при приятелката си? — учуди се тя.

— Да — отвърна той сухо.

Катани продължаваше да крачи напред-назад, сякаш се страхуваше, че ако остане неподвижен, ще се превърне в лесна мишена за някога.

— Ще остана тук, докато тя се върне — обяви решително Тити.

Той се обърна и я погледна, пламнал от ярост.

— Веднага си отивай! Изчезвай! — После се позамисли и промени държането си. Гневът му прекипя и той стана по-сговорчив. — За твоє добро е, ако се върнеш вкъщи. С мен е свършено, не мога повече да те закрилям.

— Какво да се прави, ще се защитавам сама. Рано или късно, трябва да се науча да го правя.

За пръв път Катани откри, че под крехката обвивка на това момиче се крие неподозирано твърда сърцевина. На повърхността бе изплувала вековната устойчивост на старата сицилианска аристокрация.

— Не — каза Катани, — трябва да стоиш далеч от мен.

Гласът му стана умоляващ.

— С мен е свършено, Тити, всички ми се надсмиват, всички ми се подиграват.

— Но аз знам истината и няма да те изоставя. Това, което другите говорят, не ме интересува.

— Искам да остана сам! — Инспекторът стисна юмруци, та чак пръстите му побеляха. — Моля те, остави ме на мира.

Постепенно и упорито тя го надвиваше.

— Няма да ти досаждам. Ще се притая в един ъгъл и дори няма да ме забелязваш.

Последното съвсем го озвери. Той удари с юмрук по кухненската маса и две не измити чашки от кафе подскочиха на чинийките си.

— Трябва да си отидеш — изкрещя той. — Не можеш да останеш тук. Не те искам.

— Заради Чирина ли е? — попита тъжно момичето. — И ти ли се страхуваш от Чирина? Сега ще го освободят и ти трепериш от страх. Но аз не се боя от Чирина. И ако ти онази вечер си го пощадил, аз няма да бъда така милосърдна. Ако се появи у нас, ще му пръсна черепа с пистолета.

— Не говори глупости — каза той, вече разтревожен.

— Ще го направя — настоя момичето. — Кой ще ме съди? Та той уби майка ми!

Тити се запъти към вратата и излезе.

Катани вдигна глава и погледна лицето си в огледалото в банята. Очите го боляха. Отвъртя крана със студената вода, напълни шепите си и потопи лицето си. Междувременно мозъкът му работеше. Припомни си цялата сцена на кавгата с Тити. Избърса лицето си. Беше се държал жестоко с нея.

Изведнъж реши, че трябва да излезе. Изтича на улицата. Под разсеяната светлина на редките улични лампи не се виждаше никой.

— Тити — завика той, — къде си?

Фаровете на една кола светнаха, после загаснаха. Катани проследи тази светлина и я видя със захлупено върху кормилото лице.

Взе в ръцете си лицето на Тити.

— Обичам те — каза той. — Искях да те уверя. Но не ми се ще да повлека и тебе към пропастта.

Тя едва промълви:

— И всичко това заради Чирина, нали?

— Не — тръсна рамене инспекторът. — Аз съм в много идиотско положение. Ще се увериш сама, постепенно.

* * *

Не можеше вече да стъпи в полицейското. Стоеше все така затворен вкъщи, с наострени уши. Чакаше да му се обадят по телефона с новини за дъщеря му. Сега вече беше съсипал следствието и себе си. Чирина, от когото бе снето обвинението в опит за убийство, всеки миг можеше да бъде освободен. Тогава защо продължаваха да държат момиченцето? Проклети да са!

Понякога, обзет от кошмарни мисли, той вдигаше слушалката, за да провери дали телефонът работи. После, когато повече не можеше да издържа, излизаше. Качваше се на колата и отиваше далече, на едно усамотено място край морето. Разхождаше се по пясъка и събираше огладени красиви камъчета, за да се полюбува на гладката им повърхност. После ги мятеше във водата.

Веднъж, когато се върна от подобна екскурзия, завари вкъщи едно лице, което изобщо не очакваше да види. Не можа да се помръдне от изненада и остана така на прага.

— Тук съм от един час — усмихна се жена му. Беше нежна като в най-добрите си моменти. — Няма ли да ме прегърнеш?

Той се смути. Стоеше там на прага, очите му трескаво блестяха.

— А, дошла си значи.

— Да, не можех да те оставя сам. Вестниците пишат, че са те отстранили и си подследствен. Имаш нужда от подкрепа. — Тя сложи ръка на рамото му. — Бледен си. Изглеждаш разтревожен.

Той се усмихна накриво.

— И ти имаш уморен вид — установи той. — Почини си малко. — После я погледна подозрително и попита: — Звънял ли е телефонът?

— Не. Никой не те е търсил — отвърна тя и приглади нежно косите му. После добави: — Аз не вярвам на тези обвинения. Познавам те добре. Защо искат да накарат хората да повярват, че си престъпник. Е, добре, задоволи си прищявката с онази, младата дукеса — от мен да мине. Но ти си прекалено принципен, за да минеш границата. Никога не би си изцапал ръцете.

Неговата мисъл обаче беше съвсем другаде. Слушаше я, но думите ѝ не стигаха до съзнанието му. Ритна с всички сили дивана и пак попита:

— Звъня ли телефонът, докато бях навън?

— Вече ти казах, не е звънял.

— Какъв съм глупак!

Сега говореше на себе си. Беше свикнал да си говори сам, да се доверява единствено на себе си и затова не забелязваше, че жена му е до него.

— Не трябваше да излизам. Проклятие!

— Но каква е тази тревога? Кой трябваше да те търси?

Катани облиза свитите си устни. Гледаше втренчено пред себе си.

— Бяха обещали днес да го направят.

— Какво да направят? — Елзе стана неспокойна.

— Да я освободят — измърмори той.

— Кого да освободят? — Сега жената се разтревожи.

Той се обърна към нея и прошепна:

— Паола.

— Паола? — Лицето на Елзе помръкна. — Какво означава това?

Хвана го за яката и простена:

— Моля те, обясни ми какво означава всичко това?

— Елзе — каза той мрачно, — отвлякоха Паола.

— Неее! — закрещя отчаяно жената. Затвори очи и захлупи лицето си с ръце. — Как стана това?

— Хора, срещу които водех следствие. Отмъщение.

Елзе залитна. Катани я подхвана и я побутна към леглото. Сложи я да легне, разкопча ѝ блузата. Сълзите ѝ бликаха изпод затворените

клепачи.

— Отвялякоха я няколко седмици, след като ти си замина — заразказва ѝ той, като я галеше по лицето. — Излъгах те, че спи при приятелка, но се налагаше. За да я спася, не трябваше да вдигам тревога.

Тя отвори очи.

— Ето защо било... — Сега всичко ѝ стана ясно в един миг, сякаш осветено от мълния.

Сега Катани можеше да ѝ разкаже от игла до конец мъчителните фази на тази голгота.

— Трябва скоро да се върне — каза той с надежда.

— О, ами ако не се върне? — проплака Елзе.

— Такава беше уговорката.

— Уговорка с кого? С престъпници?

— Не могат да рискуват — настоя той. — Постигнаха онова, което желяеха. Не могат да направят такава глупава грешка точно сега.

— Ами ако ги прихване и не ни я върнат? — Елзе се беше изправила на крака и трепереше. — Къде е Паола? — закрещя тя. — Искam си детето!

Катани запуши с ръка устата ѝ, притисна я и прошепна в ухото:

— Спокойно, спокойно. Ще се върне детето ни.

* * *

В топлата вечер големият автомобил се движеше уверено по булеварда. Спря до малка градинка, вратата се отвори и оттам слезе един от братовчедите на Чиринa. Огледа се — на улицата нямаше никого. Тогава той отвори задната врата и каза:

— Ела.

Паола приличаше на изплашено птиче. Въпреки подканата на мъжа, тя не помръдна.

— Хайде де! — настоя той, хвана я за ръката и я накара да слезе от колата. — Виждаш ли онази пейка? Седни там и чакай.

Момиченцето се запъти натам — малка сянка под бледата светлина на уличните лампи. След няколко минути в дома ѝ иззвъня

телефонът. Катани го сграбчи, останал без нерви, и изслуша съобщението. Тръшна слушалката, сякаш да заличи някакъв кошмар.

— Освободили са я — каза той, грейнал от радост. — Да вървим.

Караше колата, без да продума. Жена му също седеше до него мълчалива. Сякаш и на двамата дъхът им бе спрял.

Пръв я забеляза баща ѝ. Беше се сгушила на пейката, неподвижна като вкочанясало животинче.

— Паола! — викна я той с пълен глас и се спусна да я прегърне.

Но неочаквано детето го отблъсна и отскочи назад. Нададе ужасен вик и протегна ръце с дланите напред, сякаш да се предпази от някаква опасност.

— Не ме докосвай — извика тя ужасена.

Катани се обърка.

— Паола, аз съм баща ти.

Детето не се успокояваше. После, когато се приближи Елзе, момиченцето скочи и се хвърли в прегръдките ѝ.

— О, мамо! — разплака се то.

Хълцаше и раменете ѝ потреперваха.

Катани не направи веднага трагедия от държането на дъщеря си. Отдаде го на шока и напрежението. Освен това беше твърде възбуден, за да схване, че има нещо по-различно и доста по-сериозно.

Вкъщи остави дъщерята и майката сами. Може би така детето щеше да дойде по-бързо на себе си. След всичко това, помисли той, животът ще поеме нормалния си път. Нещата се изясниха и за него. Може би ще му разрешат отново да се заеме със следствието. Тогава той ще се позабавлява. „Божичко — правеше си планове той, — ще ги накарам да подскочат тези мръсни типове.“

От стаята на дъщеря им излезе Елзе. Лицето ѝ бе съсипано, а устата изкривена в гримаса.

— Знаеш ли защо те отблъсна? — попита тя. — Ти я ужасяваш, защото си мъж. Изнасилили са я.

СБОГУВАНИЯ

Въздухът ухаеше на пролет. Катани дишаше с пълни гърди. Чакаше на перона заедно с жена си и детето. Зад него един железничар изсвири със свирката. Катани се обърна да го погледне и с крайчеца на окото си забеляза, че едно момиче с гарвановочерни коси върви към него.

Беше Ана Карузо. Приближаваше се със сигурна крачка, изпълнена с достойнство. Протегна ръка и каза:

— Инспекторе, дължа ви едно извинение. Не можех да ви оставя да си заминете, без да съм поискала извинение за онази плесница.

Катани тръсна рамене.

— Няма нищо. — После дръпна момичето настрана и попита: — Мога ли да ви помоля за една услуга? Другиму не мога да се доверя. Моля ви, идете при Тити Печи Шалоя и ѝ обяснете, че заминавам, защото трябва да се погрижа за дъщеря си, да я поверя на специалист. Но ще се върна, кажете ѝ, че ще се върна и ще ѝ се обадя веднага щом се освободя.

— Вие можете да поставите този град на мястото му, но ви попречиха — каза момичето. — Надявам се, че ще ви върнат на служба.

Не знам — каза Катани. — Не знам дали ще ми разрешат да се върна тук.

* * *

Санте Чирина излезе от клиниката в един четвъртък следобед. Новата версия за престрелката, изложена от двамата свидетели и потвърдена от Катани, бе свалила обвинението в опит за убийство от мафиоза. Нямаше повече причини за задържането му в предварителен арест. Охраната бе свалена и той можа да си излезе напълно свободен сред тълпа от роднини и приятели, които се бяха събрали да ознаменуват неговата победа.

След като отпразнуваха освобождаването му, Чирина обу трандафорите от два цвята, изля половин шише одеколон под мишниците си, облече си най-новия костюм на едри карета. Любуваше се на себе си пред огледалото, като заставаше в различни пози — в анфас, в профил, в полупрофил, — усмихваше се със стиснати устни или пък оголваше зъбите си. Искаше да изглежда величествен.

Излъскан и надут като пуяк, той се качи в мерцедеса и нареди на братовчед си, който му бе станал шофьор, да го отведе в двореца на Тити. Пред вратата се сблъска с Ана Карузо.

— Ти какво правиш тук? — нападна я той.

— Искам да говоря с госпожица Тити — каза момичето.

— Няма какво толкова да й казваш — избърбори той. Оправи възела на огромната си вратовръзка на цветя и като видя, че момичето настоява, й заповяда. — Хайде, върви си. Разкарай се от очите ми или ще свършиш като брат си и годеника си. Върви, защото нали знаеш, че жените трябва да си стоят вкъщи.

Очите на Тити бяха мрачни и примирени. Чирина влезе в същия хол, където бе убил Маринео и дукесата. Беше много по-разхвърляно. Върху креслата бяха натрупани всякакви предмети, по мебелите се въргаляха безразборно разхвърляни всякакви дреболии, от стените и тавана се бяха отлепили парчета мазилка.

— Тити... Тити... — ликуваше Чирина, като я прегръщаше. Опипа я по гърба, опита се да мушне ръка под дрехите й. — Хубава си, много си хубава.

Момичето се опитваше да се освободи от прегръдката му, но успя само малко да го отстрани.

— Тити... Тити... — повтаряше той блудкаво. После, като намигна, й каза: — Е, чакаше ли стария си приятел Санте? Нямахте търпение да го видиш отново, нали?

С решителен тласък тя се отскубна, блъсна го и той се удари в един стол.

— Защо бягаш? — учуди се Чирина. После се опита да я съблазни. Донесох ти от онова. Искаш ли?

— Не ми трябва.

— Добре. Значи си излекувана. Много ми е приятно да чуя това, защото имам намерение скоро да се оженя за теб.

Тити се разсмя.

— Какво? Да стана твоя жена?

— Разбира се. И всички ще се пукнат от завист, защото и двамата сме тъпкани с пари.

— Чирина, ти май скачаш много нависоко. Искаш да си купиш герб, но той няма да ти послужи за нищо.

— Какво говориш? — засегна се той. — Искам да се оженя за теб, защото те обичам.

Направи пирует с вдигната ръка.

— Ще бъдеш прекрасна в бяло.

— Избий си го от главата — каза кротко момичето.

— Сега си малко уморена — засмя се той. — Не се чуваш какво говориш. Но утре, като поразмислиш, ще бъдеш във възторг от тази идея.

— Да, добре — каза тя със саркастична гримаса. — Утре. Чакай до утре.

Погледът ѝ беше унесен, сякаш бе загубила интерес към всичко наоколо.

* * *

На другия ден веселият светлик над морето извести пукването на зората. Масивните очертания на двореца Печи Шалоя се открояваха сред околните сгради. Метачът, който лениво бръскаше с метлата тротоара, забеляза, че най-горе, в мансардата, която старият дук бе запазил за себе си, светеше.

Това му се видя много странно. Никога не беше виждал в този утринен час, когато градът все още бе потънал в сън, светлина там, горе. Продължи да мете. От време на време поглеждаше към осветения прозорец. Когато се приближи, удивлението му се засили, защото видя, че прозорецът е отворен.

Облегна се на дръжката на метлата и постоя така няколко мига прегърбен, за да обмисли това явление, което възбуждаше любопитството му. Погледът му се плъзна от прозореца към земята. Съзря нещо на улицата, което го накара да подскочи. Точно под прозореца имаше тяло на човек. Беше на не повече от десетина метра и

го виждаше добре — точно в средата на кръга, който описваше светлината на уличната лампа.

Метачът се приближи внимателно и се вкамени, когато разпозна Тити. Дългите ѝ коси образуваха корона над главата. Беше се хвърлила от прозореца и последната искрица живот беше изчезнала от лицето ѝ, бяло като платно. Изражението ѝ беше спокойно, лежеше със свити крака и ръце на гърдите, сякаш се бе сгушила и сладко заспала.

* * *

Очакваше се възстановяването да бъде дълго и мъчително. Дъщерята на Катани, изглежда, имаше тежко душевно разстройство. Стоеше с часове неподвижна в унесена, сякаш се намираше в друг, само неин свят.

Майка ѝ плътно стоеше до нея. В някои мигове малката хващаше ръката ѝ и я държеше мълчаливо.

— Малко по малко ще се оправи — каза Елзе на съпруга си. — В известен смисъл имам чувството, че ѝ помагам да се роди втори път.

Баща ѝ все още я плашеше. Щом го зърнеше, тя са вкаменяваше от ужас.

— По-добре е да не насилваме нещата — посъветва ги психиатърът.

Те се разхождаха с Катани из красивия парк на клиниката. Планините наоколо бяха покрити със сняг. В Швейцария пролетта все още беше в зимни одежди.

— Трябва ѝ време — каза психиатърът. — Доста време, докато преодолее ужасния шок.

РАЗЧИСТВАНЕ НА СМЕТКИ

Беше минал месец от заминаването на Катани. В Трапани бе тихо и мирно. Нещата се връщаха малко по малко към стария си ред. Всичко заемаше отново мястото си, както вирусите, които, след като се справят с антителата, необезпокоявани, завладяват клетките.

Но инспекторът имаше неуредени сметки и един ден се появи, подтикнат от жажда за отмъщение. Представи се на графиня Камастра, която отвори вратата и го видя пред себе си мрачен, гневен и войнствен.

В първия миг тя се сепна, но после се отдръпна и го пусна да влезе.

— Потресена съм — каза тя. — Не знаех, че дъщеря ви е била отвлечена.

— Какво, да не би да си подготвяте алиби? — попита той грубо. — Дъщеря ми беше отвлечена и изнасилена, за да се защитят интересите на особи като вас.

Графинята затвори очи.

— Вие сте вътре в играта — продължи Катани. — Вие с вашите чисти предприятия, с почтените си сделки каква роля играете? Аз ще ви кажа: влагате в обръщение мръсни пари. Приемате да ви финансира банката на Равануса, но не питате откъде идват тези капитали. — Потърка с длан тила си и продължи: — Но вие сте само второстепенна фигура. Не точно вас искам да пратя в затвора.

Един слънчев лъч пресичаше стаята и осветяваше лицето на графинята, като образуваеше жълтеникав ореол около косите ѝ.

— Разбирам душевното ви състояние — каза тя. — Но макар да не ми вярвате, искрено ви казвам, че много ми е мъчно за вашата дъщеря и ще ми бъде приятно да разбера как се чувства сега.

Той не обърна внимание на думите ѝ. Слънчевият лъч не го докосваше. Беше останал в тъмната част на стаята и сякаш се наслаждаваше на моралното си превъзходство над тази жена. Приблужи се към нея и каза:

— Дойдох при вас с молба да предадете едно послание на Равануса и Теразини. Кажете им просто, че искам възмездие. Те ще разберат.

Графинята реши, че е разбрала, и кимна:

— Ще ви дадат това, което искате.

— За пари ли намекувате? — засегна се той. — Вие сте чувствителна само към звъна на монетите. Не се обиждайте, но трябва да ви го кажа: макар че сте се оженили за граф, вие сте си останали една много обикновена жена. Не искам пари. Искам да ми предадат онова животно, което е изнасило дъщеря ми.

Графиня Камастра проследи от прозореца Катани, който пресичаше улицата. Видя го да отваря вратичката на един фургон, боядисан в бяло и синьо, с римски номер. Неговият нов сицилиански дом.

* * *

Без да губи време, графинята излезе и се отправи към дома на Равануса. В пищния хол беше Теразини. Потънал в едно кресло, той оправяше златният ланец на джобния си часовник.

— Драга графиньо — каза Равануса, — не виждам защо трябва да се вдетиняваме. Не ви казахме за отвличането, защото не искахме да ви създаваме излишни тревоги.

— Много тъжна работа — съгласи се Теразини, — но беше необходима в оня момент. Държахме ви в неведение, вярно е, но я си помислете — една изпусната дума можеше да развали всичко. Проявете разбиране. Ако се случи нещо с нас, всичко ще тръгне с главата надолу.

— А пък аз дори и не подозирах, че и вие сте замесени каза графинята. — Знам, че не сте цвете за мирисане, но не си представях, че сте способни на такива неща — да отвличете и да изнасилите едно дете.

— За какво изнасилване говорите? — попита Теразини. — Малката бе обградена с грижи и внимание и после бе върната.

— Момиченцето е било изнасилено — настоя жената.

— Доколкото знам, няма нищо такова — намеси се Равануса. — Но кой ви е наговорил подобни неща?

При новината, че инспекторът се е върнал, двамата се спогледаха.

— Извикай веднага Чирина — нареди Теразини, като се обърна към Равануса.

— Никога не сме го допускали до домовете си — запротестира банкерът.

— Е сега ще има тази чест — отсече Теразини.

Чирина се появи и се уплаши от втренчените погледи, отправени към него. Мушкаше ръце в джобовете си, измъкваше ги, оправяше самото си.

Теразини се нахвърли срещу него.

— Искам да зная кой е този простак, на когото е хрумнала идиотската мисъл да изнасили детето?

Като имаше предвид хладното посрещане, Чирина очакваше нещо много по-лошо. Така че сега той си отдъхна и се опита да омаловажи нещата.

— Е, добре де, ако някой го е направил, сега трябва ли да дадем удовлетворение на този полицаи?

Никой не продума. Теразини се отпусна в креслото. Сложил ръце на корема си, той чукаше възглавничките на пръстите си една в друга мълчаливо и това мълчание бе доста красноречиво.

Чирина сякаш бе стъпил на жарава. Той се подвоуми и продължи:

— Да, разбирам. Искате да знаете кой е изнасилил момичето. Добре. — Беше почервениял. Замълча, но после отново се обади, този път с жален глас: — Но вие защо се отнасяте така с мене? Аз изпълних дълга си.

Теразини го изгледа строго.

— Зле си го изпълнил — каза той с ледено спокойствие. — И косъм не трябваше да падне от главата на детето. Такива бяха условията. А ти си забъркал голяма каша. Сега оня се е върнал като разярен звяр и иска да ни изпохапе.

На графиня Камастра това й беше предостатъчно.

— Довиждане — каза тя. — Повръща ми се от вас.

Тя тръгна към вратата, но гласът на Теразини я спря.

— И моля ви, графиньо, дръжте си езика зад зъбите.

Това препълни чашата на търпението ѝ. Обърна се рязко.

— Щом ми го казвате с такъв тон, мога и да забравя да си държа езика зад зъбите. До гуша ми дойде от вашите мръсотии.

Теразини никога не се ядосваше. Имаше железни нерви. Каквато и неприятност да му се случеше, той винаги оставаше твърд и невъзмутим като гранит. Но този път изгуби самообладание и извика:

— Тези мръсотии носят милиардите на вашите предприятия, драга графиньо. Вие се преструвате, че нищо не виждате и нищо не чувате, но го запомнете: всички ние сме на един и същи кораб и ако корабът потъне, за никого няма да има спасителна лодка.

Графинята ни най-малко не се трогна.

— Не разбрах добре — каза тя, — трябва ли да приема тези думи като заплаха?

Теразини ѝ отвърна с усмивка. Беше си възвърнал самообладанието.

— Сега вие сте малко разстроена — каза той. — Имате нужда от почивка. Но преди да си тръгнете, може би ще ни обясните как да влезем във връзка с инспектора. Къде да го намерим?

Тонът му бе спокоен, но рязък и заплашителен. Тя разбра, че ще бъде по-добре да им даде тази информация.

— Това не знам. Мисля, че живее в един фургон, оцветен в бяло и синьо, с римски номер.

* * *

Катани бе паркирал фургона си на малка полянка в покрайнините на града. В три часа през нощта хората, които живееха наоколо, подскочиха в леглата си от ужасен гръм. Първи се притекоха на мястото двама полицаи. Откриха, че експлозията беше разрушила напълно колата. Бяха останали само няколко пушещи метални пръчки и тя приличаше на животно, обърнато по гръб с лапите нагоре.

На другия ден адвокатът Теразини отговори на едно телефонно повикване, твърде неочаквано за него.

— Господин адвокат, познахте ли ме?

Теразини потисна неприятната изненада и възкликна с престорена сърдечност:

— Радвам се да ви чуя, инспекторе.

Лицето на Теразини доби землист цвят. Една веничка видимо пулсираше в крайчеца на окото му Чиринна и неговите хора отново се бяха провалили.

— Господин адвокат, вашите обесници нощес са взривили моя фургон. За съжаление аз спях другаде.

— Не разбирам какво искате да кажете, но ако мога с нещо да ви бъда полезен, аз съм на вашите услуги — продължи да се преструва Теразини.

— Разбира се — проехтя гласът на инспектора. — Давам ви двайсет и четири часа да ми предадете оня тип, който е изнасилил дъщеря ми. Когато бъдете готов, може да се обадите на дон Манфреди. Какво? Не ме мислете за толкова наивен, не спя при дон Манфреди. Той знае къде да ме намери.

Теразини продължи да се прави на ни лук ял, ни лук мирисал. Държеше се като човек, който е извън играта, и каза:

— Господин инспектор, не зная за какво става въпрос, но ще поразпитам, ще се поинтересувам и ако успея да получа някакъв положителен отговор, ще ви се обадя.

Веднага щом затвори телефона, Теразини прецени, че положението беше станало твърде критично. Най-добре беше да потърси намесата на една важна особа, която може би щеше да реши въпроса по най-безболезнен начин.

Набра номера на професор Лаудео в Рим.

— Не, не мога никъде да мърдам — отвърна му професорът. — Изобщо дума не може да става да прескоча до Сицилия. Аз трябва да ръководя една Асоциация от национален мащаб и не мога да се вълнувам за това, което става в едно далечно градче.

Адвокатът си позволи да му възрази:

— Трябва да внимаваме. Понякога малката искра в периферията може да подпали голям пожар в центъра.

— Вие объркахте всичко още от самото начало — нетърпеливо го упрекна Лаудео. — И после не виждам аз какво мога да направя с този полицаи.

Теразини имаше една идея в главата и ясно я изрази:

— Все ще се намери някой с твърда ръка в Рим. Идва и се връща. Ще изглежда като случка от местен характер.

— Аз не се месея — каза Лаудео грубо.

Гласът на Теразини стана заплашителен.

— Ако оня започне отново да се бърка в работите на банката, това ще стигне до Рим.

— Да бъдем наясно — завърши грубо разговора Лаудео, — финансовите отношения между Асоциацията и вашата банка са напълно редовни. Освен това между нас съществува напълно коректна взаимопомощ. Там долу вие направихте доста грешки. Сами се оправяйте сега.

* * *

Седнал на кухненската маса, Катани се готвеше да вечеря. Ана Карузо сложи пред него порция патладжани с пармско сирене, току-що извадени от фурната. Момичето беше приело без колебание да го скрие в дома си. Един дом, който навяваше болезнени спомени. На стената в преддверието бяха окачени две снимки, една до друга. Едната беше на брат й, а от другата го гледаше хубавото усмихнато лице на Лео де Мария.

— Много пъти съм се питал дали можех да направя нещо, за да спася Лео — въздъхна инспекторът.

— Не се измъчвайте — опита се да го утеши момичето. — Вие направихте всичко, което можахте.

Инспекторът поклати глава.

— Тъкмо бях готов да нанеса унищожителния удар. Бяха започнали да падат един след друг. Кой е очаквал такава животинска реакция? Да ми вземат дъщерята, разбирате ли? Може би друг на мое място щеше да бъде по-сърцат. Добре, щеше да каже, жертвам дъщеря си, но ще ви разгромя, ще ви просна на земята. А пък аз нямах сили за това.

— Но поне успяхте да спасите детето.

— Да, но сега съм друг човек. Изпълнен съм с жажда за мъст. И те са се променили. Разбрах това по телефона. Надвил ги е страхът.

Девојката стана да отговори на телефона.

— Да, тук при мен е — каза тя.

Като свърши разговорът, тя съобщи на инспектора:

— Беше дон Манфреди. Обадили са се. Срещата е тази нощ при старите даляни.

* * *

Старите даляни бяха извън града. Четири порутени стени даваха представа за онази конструкция, която едно време е служила на рибарите да разтоварват рибата. На пустия плаж лежаха десетина огромни котви със заострени рамена, обърнати към небето. Катани се притаи сред котвите и зачака. Съзря една кола, която са движеше бавно, а после спря край плажа. Отвори се врата и при светлините на фаровете инспекторът разпозна фигурата на Чирина.

Катани прецени за миг неговите движения и извика:

— Загаси фаровете.

Затича се в тъмното по пясъка, като се прикриваше зад старите руини.

— Не се безпокой — излая в тишината на нощта мафиозът. — Няма никаква измама.

Катани му нямаше вяра и затова отговори:

— Загаси фаровете и ела насам.

Придвижи се бързо и отново смени позицията си, за да не разберат точно къде се намира.

— Къде си? — извика отново Чирина. Наведе се към колата и загаси фаровете. — Покажи се, полицайче.

Катани се беше възползвал от този момент, за да мине зад гърба му. Сега беше точно зад него и опря дулото на пистолета в ребрата му.

— Горе ръцете и не мърдай! — заповяда му Катани.

С бързи движения той го претърси. Не беше въоръжен.

Чирина се държеше, сякаш му бе нанесена непростима обида.

— Когато даваме дума, ние я удържаме — изръмжа той. — Не правим номера. Доведох ти твой човек.

Катани погледна подозрително към колата.

— Нека излезе.

Чирина направи изумена физиономия.

— И как ще стане това? Та той е вързан.

— Къде е?

— Там, в багажника. Готов за ковчега.

Катани подскочи от гняв.

— Исках го жив. Жив!

— Ей, ама ти много искаш. Не можеш да претендираш да предадем в ръцете ти един свидетел.

Чирина отвори багажника и драсна клепка кибрит. За няколко секунди пред инспектора се мярна ужасна картина: мъжът беше удушен, с опулени очи и езика навън. Коленете му опираха о гърдите. Дълго въже стягаше китките му зад гърба, минаваше през глезените, които бяха обездвижени с два здрави възела и свършваше с клуп на шията. Това беше старо и много жестоко наказание, прилагано от мафията. Нещастникът беше принуден сам да се умъртви, защото при всяко движение примката на шията се стягаше и го задушаваше.

Катани прибра пистолета в кобура си.

— И ти заслужаваш такъв край — каза той студено.

— Не се надявай — изхили се мафиозът. — Аз съм замесен от друго тесто.

— От същото племе си. И ти си едно животно.

Очите на Катани се бяха адаптирали в тъмнината. Сега различаваха добре тъмната фигура на мафиоза.

— Имаш поне две убийства на гърба си — продължи той. — Маринео и дукеса Печи Шалоя.

Чирина подскочи:

— Не е вярно.

— Знам всичко, Чирина, в ръцете си ми. Тити ми разказа всичко с подробности.

— Не можеш да го докажеш. — Чирина дишаше мъчително.

— Защо да не мога? Аз ще свидетелствам срещу теб. Да видим чии показания ще приемат за достоверни.

Чирина се облегна с една ръка на колата. Краката му се подкосиха.

Малко ти е сивото вещество, Чирина — каза Катани презрително. — Щом играта стане по-изтънчена, мозъкът ти започва да отказва. Не разбра ли, че тази среща е разчистване на сметките и за двамата? Пратиха те тук с определена цел, която ти убягва.

Пресметнали са: или Чирина ще ни избави от инспектора, или инспекторът ще ни освободи от Чирина, който стана твърде неудобен.

Малко по малко Чирина започваше да проумява в каква задънена улица се бе натикал и почувства, че го обхваща панически страх. Стори му се, че единственият изход е бягството. Втурна се в тъмнината, но Катани бе по-бърз и го настигна. Двамата се затъркаляха по пясъка. Инспекторът го удари по лицето и в стомаха. Чирина се отпусна и повече не оказа съпротива. Само стенеше и дишаше тежко.

Катани го завлече до колата, върза ръцете и краката му и като го настаняваше на седалката, каза:

— Твоите приятелчета ще бъдат доста изненадани, защото не са предвидили един вариант от своя план. Нямам никакво намерение да те очистя. Не искам да им доставя това удоволствие. Не, ти ми трябваш жив. Точно ти ще ги повлечеш към бездната.

Закара мерцедеса на Чирина пред Центъра за наркомани.

— Аз тръгвам — каза той на дон Манфреди. — Тук има двама души — единият е за полицията, а другият е за моргата.

* * *

Новината за арестуването на Чирина разтревожи не само Теразини и Равануса. Тя предизвика безпокойство и у професор Лаудео.

Той грабна слушалката и потърси Теразини. Искаше да разбере доколко Чирина е в течение на финансовите операции, които минаваха през банката на Равануса.

— Немного — отвърна Теразини.

— Немного ли? — каза Лаудео изумен. — Значи все пак нещо знае. В такъв случай би могъл да бъде опасен. Приятели, ние сме седнали върху барутен погреб, не знам дали си давате сметка за това?

— Да — съгласи се адвокатът, — лоша работа.

— Аз мисля... — Лаудео се поколеба, а после каза — Трябва да действате.

— Ще действаме.

Щом свърши разговорът с Теразини, професор Лаудео вдигна отново телефонната слушалка и набра номера на Канито.

— Исках да ви успокоя по повод сицилианските проблеми — каза Лаудео. — Нещата се бяха обърнали лошо, но мисля, че сега е възможно да се оправят.

— О, това ме радва — каза другият. — И като си помисля, че цялата тази врява я вдигна Катани. Правех си илюзии за него. Ако си спомняте, бях споменавал пред вас неговото име. Но той се погуби с тази женска история. Сигурен ли сте, че всичко ще се уреди?

— Бъдете спокоен.

* * *

Чирина погледна към вратата на килията, която се отвори.

— Нови гости — обяви пазачът. Мафиозът видя поената физиономия.

— Пироне! — възкликна той. — И теб ли те пипнаха? Пирона се засмя хитро, главата му хлътна между раменете.

Беше стар приятел на Чирина от детинство, но за разлика от мафиоза, който жадуваше да си създаде положение. Пирона беше голтак. Дългите му къдрави коси се спускаха над ушите и челото, той махаше с ръце като щъркел, който се готви да излети. Изглеждаше много доволен, че е срещнал Чирина.

— Ха, ха, ето те и тебе, стари мръсничко.

И го потупваше ту по лицето, ту по корема.

— Ей, Пироне, стига — каза Чирина и му отправи властен поглед. — Защо те прибраха?

— Един от пътната ме спря. Каза, че се движа срещу движението с мотора. На мен ли го казваш? — викам аз, и пат, пат — цапнах му два шамара по мутрата.

— Все същата луда глава си — каза Чирина, за да го поласкае.

Когато дойде време да излязат на разходка, Чирина и Пирона тръгнаха заедно. Смесиха се с другите задържани. Изведнъж някой протегна крак пред Чирина. Мафиозът се спъна и падна. Пирона се хвърли отгоре му, а другите се тълпяха наоколо и се преструваха, че се сбиват.

Когато спокойствието се възстанови, тялото на Чирина лежеше на земята, прободено на десетина места с нож, а около него аленееха

големи локви кръв.

Следствието бе проведено набързо и се стигна до заключение, че убийството е станало случайно при едно сбиване, избухнало по незначителен повод.

II ЧАСТ

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИНСПЕКТОРА

Бялата сграда на клиниката се намираше на изгърбен хълм и оттам се откриваше великолепен изглед към Женева. От главния вход се разклоняваха алеи, които се виеха сред килим от грижливо окосена трева. И в Швейцария се чувстваше диханието на пролетта. Болните възстановяваха нервната си система, разхождайки се бавно и спокойно сред елите, или пък слизаха малко по-долу в ниското и лениво дремеха на пейките край кръглото езерце, в което плуваха рибки. В средата му бликаше фонтан и изсипваше обратно водата в езерцето с монотонно и приспивно бълбукане.

Паола много обичаше този фонтан. Тя хвана майка си за ръка и я поведе натам, като ѝ разказваше какво е сънувала през нощта.

— Къщата беше малка и мисля, че нямаше нито врати, нито прозорци. Стените — целите опушени. Стоях наред стаята, гледах стените и те се превръщаха в хора. Уплаших се до смърт. Изведнъж видях, че се отваря един прозорец, и хукнах презглава натам.

Майка ѝ я притисна нежно до себе си.

— Но това е само сън, миличка. Сега се успокой.

Тя седна на една пейка и детето се сгуши до нея.

— Като си помисля сега, струва ми се, че не е било точно сън, защото очите ми бяха отворени. Седях в леглото и бях будна.

— Случва се понякога човек да сънува кошмари, когато е тъмно през нощта — успокой я майка ѝ. — Но сега аз съм тук, бъди спокойна.

Пристигна баща ѝ и поздрави весело. Детето вече не се плашеше от него. То сега изпитваше болезнена нужда от закрила и свързваше чувството си за лична сигурност с пълното одобряване на родителите му.

— И двамата сте хубави — каза Паола. — Кога ще заживеем отново заедно?

— Ние вече сме заедно — забеляза баща ѝ.

Но детето зададе по-конкретен въпрос:

— Искам да кажа, кога ще се върнем да живеем заедно у дома?

Баща ѝ разпери ръце.

— Лекарите ще преценят кога можеш да напуснеш клиниката.

Момиченцето беше потресено от тези думи. Наведе начумерено глава, русите коси паднаха над очите ѝ. После внезапно стана, затича се по тревата и седна по-далеч от тях, като се облегна на един дънер.

Баща ѝ понечи да я последва, но Елзе го спря.

— Остави я. Трябва да се научи сама да преодолява тези малки кризи.

* * *

Цялото крайбрежие на Женевското езеро блестеше от светлини. Катани леко трепереше в хладната вечер. Облегнат на парапета, той се визираше в мрака. Беше му се обадил по телефона някакъв непознат, който искаше да се срещнат и да говорят по „един много важен въпрос“.

— Мене ли чакате?

Пред Катани се появи около петдесетгодишен мъж, приятен на вид, с къдрави коси, мустаци и невероятно сериозно изражение.

— Името ми навярно нищо не ви говори — започна той. — Но тъй като аз зная вашето, справедливо е и вие да знаете моето. Казвам се Еторе Ферети.

Беше облечен в елегантно бежово палто. Катани го вгледа набързо, за да прецени що за човек е.

— Защо ме търсите? Защо сте дошли чак дотук?

Ферети кимна към тротоара.

— Хайде да се поразгъпчем — предложи той. Гласът му беше спокоен и тих. Мушна ръка във вътрешния джоб на самото си, извади оттам една снимка и я показа на Катани.

— Познавате ли този човек?

— Разбира се, това е Себастиано Канито.

— Да — потвърди Ферети. — Това е шефът на отдел Z от тайните служби. Преди време беше ваш приятел и покровител.

Въздъхна и като се обърна към Катани, попита:

— Мислите ли, че е още такъв?

Тази загадъчна игра на въпроси и отговори започваше да дразни Катани.

— Аз все още не разбирам какво искате от мен? — попита той.

— Скоро ще разберете — отвърна Ферети и тикна пред очите му още една снимка. — А този познавате ли го?

— А, да — спомни си Катани. — Запознах се с него в Сицилия. Казваше се... Лаудео, ако не се лъжа.

Ферети се спря за миг, за да погледа играта на светлините по повърхността на езерото.

— Лаудео — повтори той. — И какво ви е мнението за него?

— Разговарял съм с него само веднъж — каза Катани. — Стори ми се екзалтиран, от онези, дето си мислят, че могат да преместват планини.

— Само че е истина — отвърна Ферети. — Неговата Асоциация всъщност е законна фасада, която, мога да твърдя, е доста опасна.

— В какъв смисъл?

Ферети кимна към пакета с цигари, който държеше в ръката си.

— Заповядайте.

Инспекторът изтегли цигара и я захапа. Ферети му я запали, после запали и своята. Издуха облаче дим и рече:

— Аз съм убеден, че в тази Асоциация членуват тайно много важни особи — политици, главни редактори на вестници, представители на държавната администрация, генерали, банкери и предприемачи. Сигурен съм, че там членува и вашият приятел Канито.

— И какво от това?

Ферети стана неспокоен.

— Това означава, че Асоциацията контролира някои деликатни сектори от обществения живот. Чрез своите членове тя може да достигне навсякъде. Представлява едно истинско правителство, което действа скрито. Може би дори е по-мощно от законното правителство.

— Имате ли доказателства? — попита инспекторът.

— Нямам доказателства, имам само впечатления, но основани на конкретни факти. В Италия сме свидетели на множество случаи, които навеждат на мисълта за намесата на много мощна организация. Само така може да се обясни потулването на шумни скандални афери и назначаването на някои лица на ключови позиции.

— Е, помагат си взаимно да направят кариера, да сключват сделки — каза Катани.

— Ако проблемът е само в кариерата, няма нищо тревожно — подчерта Ферети. — Но аз мисля, че има нещо повече. Навярно поддържат политически връзки на международно равнище. И сега се организират за решителната стъпка, която може би ще бъде сшиването на държавните институции и подчиняването на страната.

— Държавен преврат ли?

— Може би. Опасността е много голяма.

— Кой знае, не бих казал. Но вие още не сте ми обяснили какво общо има всичко това с мене?

— Бих искал веднага да консервирам дисциплинарното преследване, възбудено срещу вас — каза Ферети. — Така ще бъдете възстановен в длъжност.

— Никак не държа на това.

— Но залогът е огромен — подчерта Ферети. — Помислете добре. Ако работим заедно, съгласувано, може би ще успеем навреме да предотвратим катастрофата.

Катани вдигна лице, сякаш за да подуши вятъра. Преценяваше дали този човек няма някакви скрити причини да го притиска така.

— Защо се обърнахте към мен? — попита го той.

— Защото сте лоялен и сърцат и защото са нужни хора като вас за това изключително трудно и сурово начинание — поласка го Ферети. — И освен това вие си мислехте, че Канито ви е приятел, но той ви изостави и трябва да изпитвате към него озлобление. Нещо, което помага.

— А каква връзка имате вие с Канито?

Ферети дъхна на замръзналите си ръце и каза.

— Аз съм неговият заместник.

Катани се подсмихна.

— Така и очаквах. Обичайните вътрешни вражди в тайните служби. Борба за власт между вас. — Ритна с крак едно камъче. — И вие искате да ме въвличете в тази братоубийствена война, така ли? Не, благодаря!

— Не е точно така — отвърна Ферети. — Не преследвам никакви лични дели. На карта са поставени интересите на всички. Намираме се

пред критична ситуация. Тази банда от престъпници иска да ни наложи свои закони и ние трябва да я спрем.

— Ще го направите без мен — отговори твърдо Катани. — Аз трябва да се погрижа за дъщеря си.

* * *

В Сицилия нещата се бяха раздвижили отново. Преди да се върне в Швейцария, Катани беше подложен на дълъг разпит от заместник-прокурора Бордонаро. Инспекторът му разказа подробно всичко, което се беше случило от мига на неговото пристигане в Трапани и кога за пръв път бе заподозрял, че съществува колосална контрабанда на наркотици с оперативна база точно в Сицилия. После му разказа как бе открил странните финансови операции на банката на Равануса и накрая добави: „Отвлечането на дъщеря ми ме принуди да спра следствието и да оттегля някои обвинения“.

Заместникът му Алтеро, който бе поел в ръцете си следствието след отстраняването на Катани, се залови здраво за работа и резултатите бяха насърчителни. Най-значителното събитие бе откриването на затвора, в който бяха държали дъщерята на инспектора една колибка сред полето, нещо като обор, собственост на някой си Антонио Мароко.

С арестуването на Мароко обаче следствието отново се запъна. Той не проговори. Когато магистратът го попита защо е държал затворено момиченцето, той сякаш падна от небето.

— Какво момиченце? — попита изумен. — Нищо не знам.

Не подействаха нито заплахи, нито ласкателства. Мароко твърдеше, че един ден при него се появили трима души и му казали, че имат нужда от обора.

— Не посмях да им откажа — рече Мароко.

Бордонаро реши, че сега е моментът да изтръгне някаква информация.

— Кой бяха тези хора?

— Не знам — разпери ръце Мароко. — На някои хора не можеш да им откажеш, а камо ли да ги питаеш за имената.

Огорчен, че не може да преодолее този застой на следствието, прокурорът се консултира с Алтеро. Заместник-шефът на Оперативната команда беше на мнение, че трябва отново да се съсредоточат върху разследването на имуществата.

— Ако се поразровим пак в тази история с новобогаташите, може би ще хванем края на нишката.

Но Бордонаро се противопостави, защото това щеше да отнеме доста време, а той бързаше. Беше млад и припрян. За сетен път прегледа протоколите от разпита на Катани и се запита дали тези документи вече не представляват обвинителен акт. Инспекторът хвърляше вината за отвличането на дъщеря си направо върху банкера Равануса и адвоката Теразини.

Бордонаро мисли още един ден и реши да действа. Привлече като обвиняеми адвоката и банкера и ги извика на разпит.

Пръв бе призован Теразини, който не можа да устои на изкушението да си изясни неговата гледна точка и попита:

— Господин Бордонаро, вие май доста сте объркали нещата.

Прокурорът не се остави да го подведа. Напротив, опита се да спечели психологическо превъзходство, като прибегна до блъф. Уж случайно той каза:

— Имам сериозни основания за някои неща. Задържаният Мароко проговори.

Теразини изобщо не се трогна.

— И защо ми го казвате?

„Изплъзва се като змиорка“ — помисли Бордонаро и поднови атаката.

— Инспектор Катани твърди, че вие сте дали заповедта да отвлекат дъщеря му.

Сега адвокатът се разсмя.

— Бихте ли ми обяснили какви мотиви мога да имам аз, за да направя подобна глупост?

— Имате мотиви — настоя прокурорът. — Инспекторът е бил готов да ви подведе под отговорност за финансирането на огромна контрабанда на наркотици.

— А, така ли? — изхили се Теразини. — Доколкото си спомням, аз съм бил оперирал с някаква банкова сметка, която носела името на

някакво цвете. — Разсече въздуха с ръка и каза: — Стара история. Впоследствие инспекторът отрече това.

— Защото по това време му бяха отвели дъщерята — обясни сухо Бордонаро.

Тогава Теразини прибегна до една отбранителна тактика, която, често се оказва ефикасна и се състои в това, да се омаловажат обвиненията, като се срина репутацията на онзи, който ги отправя. И той заговори тихо и поверително.

— Господин Катани трябва да се сърди само на себе си, защото тичаше по фусты. Беше се увлякъл по младата дукеса. Вие знаете, че това доста подразни една личност... ако можем да го наречем така. Едно петле, ето това е той. Сега, разбира се, инспекторът има угризения и твърди, че не заради женски истории са му отвели дъщерята, а за да спрат следствието. Горкичкият, разбирам защо го е казал. Но ние трябва да се опрем на фактите.

Отегчен от тази лекция по лицемерие, магистратът освободи Теразини и атакува банкера Равануса.

За разлика от Теразини онзи беше по-нервен. Въртеше се притеснен на стола и от време на време имаше пристъпи на нетърпимост.

— Е, какво — избухна банкерът, — след цял живот честен труд сега съм преследван от правосъдието.

Магистратът го успокои.

— Никой не ви преследва. Опитвам се само да проумея някои съвпадения. Например чекът, с който задържаният Мароко си е купил магазин, е излязъл от вашата банка. Това нищо ли не ви говори?

Равануса се разяри.

— За какво намекувате?

— Спокойно — каза с твърд тон Бордонаро. — Нищо не намекувам. Казвам, че има доста тъмни неща, които са свързани с вашата банка. Например искам да зная на кого принадлежат двете сметки с псевдоними Жасмин и Мак.

Равануса доста време мълча, преди да отговори. Чуваше се тежкото му дишане. Накрая каза:

— Не си спомням.

— И мислите, че ще ви повярвам ли? — възрази магистратът. — Две сметки, през които текат реки от милиарди, а вие не си спомняте

на кого принадлежат.

— Не ме интересуват личните работи на моите клиенти.

— Тогава ще ви припомня, че според разследването, което направи инспектор Катани, титулярите на тези сметки сте вие и адвокатът Теразини — атакува го отново прокурорът.

Отговорът на Равануса можеше да се очаква.

— Но инспекторът се отказа от тези обвинения.

— Знам, но сега ги потвърждава.

Тогава Равануса заяви нещо неочаквано.

— И вие вярвате на един човек, заслепен от омраза? На един човек, на когото отвлякоха и изнасилиха дъщерята?

Бордонаро беше приведен, но при тия думи вдигна рязко глава и удари с юмрук по масата.

— Откъде знаете това? — извика той.

Неочаквано притиснат, Равануса в първия миг не разбра какво толкова страшно се е изпуснал да каже. Очите му блуждаеха и напразно се обръщаха към адвоката му. Накрая bankerът запелтечи:

— Какво да зная, извинете?

— Че момиченцето е било изнасилено — притисна го Бордонаро. „Този път няма да се измъкнеш“ — помисли си той.

Равануса въздъхна облекчено.

— Всички го знаят.

— Грешите — срази го магистратът. — Никой не го знае. И вие не би трябвало да го знаете.

— Предавам ви това, което говорят хората — възпротиви се bankerът.

— Хората не знаят тази подробност — каза със заучено спокойствие магистратът. — Който знае това, би трябвало да знае и името на човека, който е наредил да бъде отвлечено детето.

Равануса се потеше. Устните му неволно затрепераха.

— Нямам нищо общо с тази работа — каза той със сподавен глас.

— Но знаете кой е отвлякъл детето, нали?

— Не го знаех.

— Знаете, че е било изнасилено, значи знаете кой го е отвлякъл.

— Не знаех.

— Кой беше? Теразини ли?

— Не, нищо не знам.

Прокурорът набързо взе решение да поеме твърд курс.

— Предупреждавам ви, че имам в ръцете си всички необходими факти, за да наредя да ви арестуват.

Равануса пребледня. Но тогава на помощ му дойде неговият адвокат, който поиска да бъде отложен разпитът и кимна към служителя, който правеше протокола. Магистратът разбра, че Равануса иска разговор на четири очи и се обърна към служителя.

— Почивка пет минути. Иди да пиеш кафе.

Когато останаха сами, Бордонаро се облакът на бюрото, скръсти ръце и каза:

— Е, комендаторе, хайде да си поговорим като приятели.

ТЕЛЕФОНЕН РАЗГОВОР С ТАЙНИТЕ СЛУЖБИ

Последна пристигна графиня Камастра. Извини се за закъснението си по уважителни причини. Каза, че понякога сключването на някаква сделка може да се проточи. Седна до голямата кръгла маса, където други шест души се бяха разположили около нея, и даде знак с ръка, че могат да започват. Събранието се провеждаше в специалната малка зала в сградата на Културния клуб. Беше ги свикал Теразини, който побърза да изложи причините.

— Господа, повиках ви, за да ви съобщя една голяма новина. Открива ни се безценна възможност — една сделка, която заслужава особено внимание. Обади ми се по телефона от Америка моят стар приятел Франк Каризи. Той и някои негови приятели са готови да инвестират повече от триста милиона долара в електронната индустрия за производството на материали със стратегическо предназначение.

Теразини направи пауза, за да позволи на присъстващите да асимилират по-добре съобщението, и продължи:

— Вие, естествено, си давате сметка за значимостта на това предложение. Парите ще се внасят от Съединените щати чрез една наша доверена банка.

Една особа с едра фигура и неприятна физиономия се опита да възрази.

— Трябва да се действа предпазливо. Толкова пари могат да събудят подозрения. В този момент сме под наблюдение.

Намеси се друг с луничаво лице.

— За тези операции би трябвало да ни даде някакви пояснения комендатор Равануса. Жалко, че не е дошъл.

Теразини придаде на лицето си израз на разбиране и каза, че трябва да извинят банкера, защото предния ден имал дълъг разговор със заместник-прокурора и е излязъл оттам напълно изтощен.

— Във всеки случай — добави Теразини — имаме достатъчно време да си помислим, Американските ни приятели ни дават един месец срок да преценим сделката и да вземем решение.

* * *

Решение трябваше да вземе и Бордонаро. Как да действа след разпита на Равануса? Кой бяха най-важните ходове засега?

Прокурорът се допита до Алтеро.

— Вие какво ще кажете?

— Не знам. Равануса ви даде полезна информация, така ли?

— Каза нещичко. Призна, че е извършвал финансови некоректности при ръководенето на банката, но, общо взето, това са дреболии.

— А за Теразини?

— Намекна нещо. Всъщност Равануса даде да се разбере, че ако не го замесваме в най-съмнителните дейности, е готов да ни даде информация.

Алтеро отвърна, че разбира това поведение.

— В края на краищата — добави той — мисля, че Равануса е въвн от най-мръсните сделки. Оперира с пари, движи капитали, но не той ръководи играта. Истинският шеф е Теразини.

— Така е — съгласи се Бордонаро. — Самият Равануса ми се стори ясен. Даде ми да разбера, че финансирането на строителните предприятия, търговете и контрабандата на наркотици са под прекия контрол на Теразини.

— Назова ли някакви имена?

— Да, каза едно име. Това стана, когато го попитах дали има връзки с лица извън всякакво подозрение.

Спомена, че някаква личност, която заема много висок пост в Рим, знае всичко.

— Трябва да действаме предпазливо — посъветва го Алтеро.

— Без съмнение — каза Бордонаро. — Една погрешна стъпка може да компрометира всичко. Но не можем и да стоим със скръстени ръце. Аз като начало ще отида да разменя две думи с оня господин, за когото ми спомена Равануса. Казва се Канито.

* * *

Чрез Министерството прокурорът се сдоби с телефонния номер на тайните служби и поиска да говори с негово превъзходителство Канито. Телефонистът му каза да почака. От другата страна Канито държеше връзката блокирана, защото не можеше да си спомни дали беше чувал това име.

— Бордонаро... Бордонаро — ровеше се в гънките на паметта си.

И тъй като нищо не му дойде наум, помоли телефониста да попита откъде се обаждат този Бордонаро. И щом чу Трапани, интересът му се изостри. Обади се веднага.

— Искам да ви помоля за един дискретен разговор — каза магистратът.

— По какъв въпрос?

— По случая Катани. Спомняте ли си?

Как да не си спомняше. Напротив, сега гореше от нетърпение да чуе какво ще му съобщи магистратът.

— Не можете ли да ми подскажете нещо по телефона?

— Въпросът е много деликатен. Предпочитам да разговарям с вас лично и насаме.

Канито прелисти бележника си.

— Добре, в четвъртък следобед, в моята служба тук, в Рим.

И Бордонаро прегледа бележника си.

— Четвъртък... Да, след три дни. Много добре.

Бордонаро знаеше за връзките между Канито и Катани и сметна, че е редно да информира инспектора за последния обрат на следствието. Не очакваше обаче такава тревожна реакция от него.

— В никакъв случай не отивайте на тази среща с Канито — предупреди го Катани по телефона. — В никакъв случай — повтори той още по-настойчиво.

— Но вече си назначих среща в четвъртък — възрази прокурорът.

— Отменете я. Намерете някакво извинение и я анулирайте.

— Мога ли да знам по каква причина?

— Трябва да се видим — каза Катани. — Нищо не мога да ви кажа сега. Нека направим така: да се срещнем по средата на пътя. Вие можете ли да отидете в Рим пак в четвъртък следобед? Много добре. Аз ще тръгна за там с колата. На аерогарата вземете такси и идете до

северния вход на магистралата за Рим. Мисля, че ще бъда там в около пет часа.

— Ще дойда — каза Бордонаро.

— И още нещо: не произнасяйте пред никого това име. Никому не доверявайте тази работа, преди да сте ме изслушали. Разбрахте ли?

Като свърши разговорът, Бордонаро стана, взе ключовете, отвори металния шкаф, в който пазеше най-неудобните си материали. Измъкна папката с протоколите от разпита на Равануса, повъртя я замислен в ръцете си, разлисти я и намери мястото, където банкерът се бе изпуснал да назове името на Канито. После я мушна в куфарчето, което винаги носеше със себе си.

* * *

Терасата на Канито гледаше към старата част на града. Откриваше великолепа гледка от малки и големи куполи. И всички те, така фино изваяни, се извисяваха над покривите, сякаш плуваха над пелената от мъгла. Всеки път, когато имаше гост, особено чужденец, Канито му поднасяше майсторски една по една части от панорамата и накрая изстрелваше финалния ефект. Завеждаше вече омаяния си гост на терасата, описваше полукръг с ръка и го подканяше:

— Възхищавайте се, наслаждавайте се. Вие сте пред невралгичния център на света. Нашата западна цивилизация е тръгнала оттук и се е разпространила из цялата земя. И ще ви кажа още: този град не е загубил напълно ролята си на *caput mundi*^[1]. Все нещичко е останало. Може да е прикрито и неосезаемо, но е останало.

Понякога, за да бъде по-голям ефектът, се обръщаше към града и декламираше пасажи от Тит Ливий на латински: „*Sed debebatur, ut opinor, fatis tantae origo urbis maximique secundum deorum opes imperii principium.*“^[2]

Но сега Канито нямаше никакво намерение да омайва мъжа, с когото бяха седнали на терасата. Професор Лаудео беше, така да се каже, свой човек и му излагаше последните новини от една много важна сделка. Същата, за която Теразини беше съобщил на своите съдружници.

— Посланикът ви е много благодарен — каза Лаудео. — Вашата намеса се оказа решаваща. Сега всичко трябва да е наред. Вече са ни отпуснали първия кредит от един милион долара.

Приблужи се един камериер с бяло сако и ръкавици. Държеше в ръка подвижен телефон и го подаде на Канито.

— Спешен разговор.

Докато слушаше съобщението, Канито сменяше изражението си.

— Да — отговаряше той на своя събеседник. — Да, разбирам.

Но на лицето му се изписа недоумение. Остана така замислен няколко минути след разговора. После попита Лаудео:

— Вие познавате ли заместник-прокурора Бордонаро?

— Чувал съм това име — отвърна професорът.

— На телефона беше моят секретар. Каза, че в службата ми се обадил същият този Бордонаро, който се извинил, че поради някакви непредвидени обстоятелства бил принуден да анулира срещата си с мен в четвъртък следобед.

— А, така ли?

— Да, много странно — каза Канито, като гледаше бучките лед в чашата с питието. — Самият Бордонаро помоли за тази среща и много настояваше. Каза, че е много спешно и важно да ме види. А сега неочаквано се отказва. Никак не ми харесва тази работа.

Канито отпи от чашата. Неговите антени, вечно нащрек, приемаха тревожни сигнали.

— Знаете ли, Бордонаро се занимава с онази стара история с Катани.

— Още ли? — попита раздразнен Лаудео. — Сега не можем да си губим времето с подобни глупости. Трябва окончателно да приключим с тази работа. Да я пресечем и край.

— Вярно — съгласи се Канито. — Не бих искал там долу да изровят още някой и друг насочваш елемент, който да ги доведе чак тук, в Рим.

* * *

Следобед Лаудео взе самолета и същата вечер бе гост на Теразини. Вечеряха в един специален ресторант със стени, покрити с

фрески. Четири момичета с гъвкави фигури се въртяха около масите, перчейки се с предизвикателните си деколтета. Подаряваха щедри усмивки и се притичваха тутакси при всеки знак на клиентите.

— Тази случка ни разтревожи — каза Лаудео — и реших, че е най-добре да взема самолета и да я обсъдя с вас. Вие какво мислите?

Теразини помириса виното, което едно от момичетата му бе наляло на дъното на чашата. Отпи една глътка и кимна доволно и одобрително.

— Благодаря — прошепна тя весело и Теразини се съсредоточи отново в разговора с Лаудео.

— Нищо хубаво не мисля — каза той, — защото Бордонаро има намерение да отиде в Рим. Анулирал е срещата с Канито, но не и резервацията си за самолета.

— Така ли? — облещи очи Лаудео. — Значи работата е много по-сериозна, отколкото предполагах.

— Боя се, че е така — хладно се съгласи Теразини.

Докосна нарочно ръката на момичето, което им бе сервирано стриди. А то се усмихна предвзето, приемайки играта. Беше руса красавица и непрекъснато премигваше с дългите си ресници.

— Не съм те виждал преди — каза ѝ тихо Теразини.

— От вчера съм тук — отвърна момичето с чуждестранен акцент. И се отдалечи, полюлявайки бедра.

— Бордонаро тръгва по лош път. Хванал се е за старите материали на Катани и навярно е намерил нещо съществено. — Теразини изяде бавно и последната стриди и добави: — Каквото и да е узнал, най-добре е да го задържи за себе си.

Блондинката се върна със сребърен поднос, на който бяха поставени три чаши и бутилка шампанско. Напълни чашите, подаде двете на клиентите си, а третата вдигна за на здравица.

— Да пием за вас — каза Теразини и докосна чашата на момичето със своята.

Девојката се засмя доволно, потопи устни във виното и махна с бялата си ръка за поздрав.

Теразини я проследи с поглед, докато се отдалечаваше, и прехласнат каза:

— Превъзходна е!

Лаудео се усмихна.

— Забележителна — каза той и отклони разговора към темата, която повече го привличаше. — Имате ли новини от вашия американски приятел?

— Мистър Каризи скоро ще дойде в Италия. А ние тук всички сме единодушни, че сделката е доста интересна.

— Добре, добре — въодушеви се Лаудео. — И в Рим нещата ще потръгнат гладко. Асоциацията е готова да се намеси и да одобри проекта. Канито се е заел основно с тази работа. Неговата поддръжка е съществена.

Теразини изпи до дъно чашата с шампанско.

— Трябва да бъдем единни и да избягваме всякакви усложнения. Ако се вдигне и най-малкият шум, сделката ще се провали.

Той направи знак на момичето и то притича веднага. Даде ѝ два чека — единият за сметката, а другият за нея.

— Ооо! — възкликна тя с благодарност и кокетно затъкна в бутониерата на Теразини стръкче карамфил.

[1] Столица на света (лат.) ↑

[2] Но според мен е предопределено от съдбата основаването на толкова голям град, който ще постави началото на империя, втора по могъщество след тази на боговете. — Б.пр. ↑

ОТНОВО НАНАСЯТ УДАР

Към обед заместник-началникът Алтеро мина да вземе Бордонаро със своята кола. Искаше лично да го придружи до аерогарата в Палермо. Щеше да се възползва от случая да му каже новините от последните часове, а също така и да разбере какви са планове на прокурора.

Пътят беше почти пуст и лъкатушеше между зелени портокалови горици и синята шир на морето, гладка като огледало. Бордонаро извади от куфарчето си плик и го подаде на Алтеро.

— Това го пазете вие. Вътре има копие на протокола от разпита на Равануса.

Прокурорът затвори куфарчето и сякаш за да са оправдае, добави:

— Лош знак: заразен съм от манията за преследване.

Алтеро взе плика и го мушна в джоба си, като с другата ръка държеше кормилото. После каза нещо, от което стана ясно, че и неговото психическо състояние не е по-различно от това на магистрата.

— А да не би да сте оставили оригинала на протокола в службата?

Бордонаро го успокои. Потупа с ръка куфарчето и каза, че е вътре.

На аерогарата Алтеро изчака самолетът на Бордонаро да се отдели от пистата и се отправи по обратния път за Трапани. От време на време ръката му машинално опипваше джоба на сакото, за да провери дали пликът е на мястото си.

Колата излезе от една серпентина от завоя и се понесе по дълга, права и леко наклонена отсечка. Когато се готвеше да навлезе в следващия остър завой, тя бе застигната от друг автомобил — кремава джулиета с трима пътници. Джулиетата се изравни с колата на Алтеро веднага след завоя и я притисна, като че искаше да я изхвърли от платното. В същия миг от прозорците блеснаха дулата на оръжия.

Двамата пътници от джулиетата, единият на предната, другият на задната седалка, се показаха навън с насочени автомати. Дулата им почти докосваха Алтеро. Заместник-шефът на Оперативната команда завъртя рязко кормилото наляво. Това бе отчаян опит да избяга, но тази маневра беше по-скоро инстинктивна, отколкото обмислена.

Автоматите затрещяха. Оловен откос улучи Алтеро в главата и шията и го отхвърли на другата седалка. Колата се отклони, отби се от пътя, полетя десетина метра и спря, като се удари в една скала. Единият от нападателите се плъзна бързо по склона, обискира колата и дрехите на Алтеро, взе плика от джоба му и се изкачи обратно на платното, където го чакаха съучастниците му.

* * *

В това време Корадо Катани пътуваше по Слънчевата магистрала към Рим. Включи десен мигач и се отби от пътя до едно крайпътно заведение. Чувстваше се вдървен поради многото часове, прекарани зад волана. Искаше да пораздвижи малко изтръпналите си крака и да хапне нещо.

Вървеше вгълбен в себе си сред шумни групички от шофьори, които вдигаха глъчка, разхождайки се с пълни усти и нахапани сандвичи в ръце. Инспекторът огледа без особен интерес купчинките с питки и хлебчета, натъпкани със салам, и накрая си избра паста с крем. От дете Катани обичаше сладкишите. За любител като него този беше почти сносен.

Докато чакаше да му сервират кафето, в мисълта му се промъкна спомен от младежките години. Тогава той познаваше всички добри сладкарници в Рим и знаеше в коя какви специалитети правят. Добрите стари времена! Изпи си кафето, погледна часовника си и тръгна към изхода. По пътя погледът му падна на едно плюшено мече, което му се усмихваше мило сред куклите и металните играчки. Протегна ръка към мечето, огледа го отблизо и реши, че е чудесно. „На Паола ще й хареса много“ — помисли си той. И пое по пътя за Рим.

* * *

Бордонаро излизаше от летище Фюмичино. Мислеше си, че ако не му бе дошло наум да се обади по телефона на Катани, в този миг щеше да бъде при Канито и може би щеше да направи съдбоносна грешка. Все още не разбираше обаче защо този разговор с Канито щеше да се превърне в опасна клопка. Но Катани беше обещал да му обясни.

Прокурорът се качи в едно такси и сложи куфарчето на коленете си. Обясни на шофьора, че трябва да стигне до северния вход на магистралата за Рим. А оня, някакъв млад човек, с буен перчем над челото, му каза: — Не се безпокойте, господине, ще тръгнем по околоръстния път и за не повече от три четвърти час ще сме там.

Бордонаро погледна часовника си. Срещата с Катани беше точно в пет. Значи съвсем навреме. И отново се обърна към шофьора.

— Вие ще можете ли да ме изчакате? Трябва да се видя с един човек и се връщам обратно.

— Ще ви чакам, разбира се — каза шофьорът, готов да завърже разговор. — Ще отида някъде встрани и ще ви почакам.

Таксиметровите шофьори са като жените. Можеш да получиш всичко от тях, стига само да изслушаш оплакванията им. Точно така направи и този — веднага се възползва от това, че Бордонаро го заговори, и започна да се жалва за това и онова. Първо се заяде с частните коли, за които според него трябва да затворят улиците в центъра на града. После мина на друга любима за таксиметровите шофьори тема — политиците, които според него трябва да бъдат подведени под отговорност за всички злини по света — минали, настоящи и бъдещи.

Бордонаро почти не участваше в разговора. Само от време на време измънкваше по някоя дума за одобрение или съгласие.

— Да, разбира се, аха — и то само за да остави впечатление, че следи разговора. Не искаше да бъде неучтив. В действителност обаче чувстваше някакво вътрешно напрежение. Гледаше меките заоблени хълмове край Рим, които пробягваха зад прозорчето на колата. Тук-там се мяркаше по някоя грозна къща, построена край големия околоръстен път. „След някое и друго хилядолетие — помисли си той — археолозите, които ще изследват нашата цивилизация по останките от къщи, ще направят заключението, че човекът през цялата си история не е притежавал такава липса на вкус.“

Таксито профуча с голяма скорост под естакадата на Касия, подмина отбивката за Фламиния и Салария и зави по пътя за Флоренция. Една мощна кола, която следваше таксито, сега се изравни с него по лентата за изпреварване. В нея пътуваха двама младежи. Този, който седеше до шофьора, хвърли свиреп поглед към вътрешността на таксито.

В един миг колата рязко се стрелна напред и задмина таксито, като се движеше по разделителната линия. После намали леко скоростта, така че таксито да остане малко зад нея. Неочаквано младежът, който седеше зад волана, натисна рязко спирачка, колата заплашително започна да лъкатуши, изскърца пронизително и по асфалта се очертаха следи от гуми.

Изненадан, шофьорът на таксито с бърз рефлекс на човек с дългогодишен опит се опита да се справи с положението, но не успя да избегне удара. Таксито блъсна десния ръб на багажника на колата, направи полукръг и спря, като се удари в мантинелата.

Макар и зашеметен, шофьорът на таксито намери сили да излезе с твърдото намерение да наругае тези пирати по пътищата. Но не успя да отвори уста, защото ония двамата вече бяха изхвъркнали от колата с доста по-войнствени намерения. Очите им бяха налети с кръв, а в ръцете си държаха автомати. Мигновено покосиха шофьора, който политна назад и се строполи меко на асфалта, като отърка гърба си о таксито.

В този миг Бордонаро видя, че оръжията се насочват към него. Остана за няколко секунди неподвижен, като парализиран. В тези няколко мига той ясно си даде сметка, че ще трябва да се прости с живота и няма спасение. Първият откос го прикова към облегалката, от втория тялото му подскочи и се удари във вратата. Куфарчето се плъзна и се закрепил някъде между крака му и седалката. Единият от нападателите го сграбчи. Беше започнала да се образува колона от автомобили. Двамата убийци прескочиха разделителната ивица и се озоваха на платното за насрещно движение. Веднага се приближи някаква кола, прибра ги и с рев се понесе в обратна посока.

* * *

След около половин час Катани пристигна при северния вход на магистралата за Рим. Плати си таксата и спря в страни. Обзе го някакво особено чувство. Там имаше полицейска кола и карабинери. Други пристигаха с виещи спрени. Двете ленти на платното от Рим бяха пусли.

Катани попита един сержант.

— Какво е станало? Някаква катастрофа ли?

Сержантът го изгледа недоверчиво и съжалително.

— Катастрофа ли? Извинете, а вие кой сте?

Катани показа картата си.

— Аз съм инспектор от полицията. Другият веднага стана любезен.

— Не е катастрофа, господин инспекторе — каза той. — Имало е престрелка. Убили са един магистрат. Той му подаде обратно картата, но Катани дори не забеляза. Беше вкаменен.

— Господин инспекторе, картата ви. Какво ви е? Лошо ли ви стана?

— Какво? — Катани бързо се съвзе от шока. — А, благодаря. Добре съм.

„Стигнали са преди мен“ — помисли си той и се качи отново в колата си. Обзе го чувство на отвращение и умора, по-силно от мъката по загиналия приятел. Включи двигателя и се насочи към Рим. След около три километра стигна до мястото на убийството. Санитари полагаха на носилка тялото на шофьора. Перчемът му се бе извил на страни и образуваше на челото му огромна запетая.

Трасолозите вече действаха бързо и енергично. Един от тях направи знак на санитарите и те усърдно заработиха: отвориха таксито и измъкнаха оттам трупа на магистрата. Дрехите му бяха напоени с кръв. Катани в първия миг не можа да познае Бордонаро. Куршумите го бяха обезобразили, лицето му се бе превърнало в подута кървава маска.

Някой дръпна Катани за ръката. Той се обърна и видя Ферети, който го гледаше съчувствено.

— С вас трябваше да се срещне, нали?

Катани кимна.

— Да, трябваше да се видим на северния вход.

Един от служителите се приближи към Ферети и изрази учудването си.

— Научихме, че преди малко е пристигнал със самолет от Сицилия. Трябва да разберем защо не е влязъл в града, а е продължил по магистралата.

Двамата не му обърнаха внимание. Отдалечиха се на няколко крачки встрани и тогава Ферети добави:

— Щом ви видях, веднага се сетих къде е отивал Бордонаро. Нали ви казах, че си имаме работа с изключително опасни и безскрупулни хора.

Катани беше зашеметен. Полицията беше отбила движението в отсрещното платно и в двете посоки течеше по един бавен и шумен метален поток. Полицаяте се мъчеха със стоппалки и свирки да помогнат да се изтече тази река от автомобили.

— Има и нещо друго, което вие не знаете — подхвърли отново Ферети. — Днес са убили и Алтеро. Връщал се от Палермо в Трапани, след като е закарал Бордонаро до аерогарата.

Катани наведе глава. Направи няколко крачки, сложи крак на мантинелата и се обърна с лице към полето. Ферети видя, че извади от джоба си кърпа и си избърса очите с нея.

Катани се посъвзе малко и каза:

— И двамата бяха много близко до разкриване на истината. Елиминираха ги съвсем навреме.

— Това бяха двама честни мъже и ние трябва да отмъстим за тях — каза Ферети. — И сега ли няма да приемете моето предложение да работим заедно?

Катани поразмисли малко и каза:

— Не. Това бяха последните ми приятели. Повече не мога. Не вярвам. Не вярвам, че е възможно да се разкрие истината и да се наказва при такива условия. Какво може да направи един дребен инспектор сам, щом някой отгоре го дебне, отклонява го, притиска го и го принуждава да се откаже от всичко.

Ферети се опита да го насърчи:

— Точно, за да бъде ликвидирана цялата тази гадост, имам нужда от вашата помощ.

— Не — каза сухо Катани. — Извинете, но мисля, че всички вие сте еднакви. Затънали сте във вашите мръсни борби за власт. Няма да

се оставя да ме омотаете и мен. Сега единствената ми цел е да спася дъщеря си.

— Не е истина — натърти Ферети. — Та нали сега сте оставили дъщеря си и сте дошли да се срещнете с Бордонаро.

— Да, но защото исках да му спася живота. Знаех, че е в опасност и исках да му отворя очите, да го предупредя откъде да очаква контраудара. Но пристигнах много късно.

Стисна устни и разпери ръце.

— Точно така стана — въздъхна той. — Сбогом, Ферети.

Инспекторът се запъти към ивицата от храсти, която разделяха магистралата на две платна. Беше оставил колата си на отсрещната страна на аварийната лента. Един полицай размахна стоппалката и наду свирката, за да спре колите и да го пусне да премине. Ферети проследи с поглед Катани, направи няколко крачки след него и му извика:

— Инспекторе, помислете си.

Потокът от коли отново се сгъсти. Катани не се обърна. Свеж ветрец го накара да потрепери, изостряйки парещата болка от новото поражение.

* * *

Когато се върна в Женева, помоли лекарите да му разрешат да изведе за пръв път Паола от клиниката. Отидоха на лунапарк. Детето бе на седмото небе. Опита се да спечели на стрелбището червена рибка с хвърляна на топка по мишена. После повлече баща си и майка си към виенското колело.

Катани и Елзе й угаждаха във всичко. Гледаха я с умиление, радваха се, че е толкова весела и непринудена. Дано да е свършил най-послед този ужасен кошмар — сякаш си казваха те, когато погледите им се срещаха.

Но не само те следяха държането на дъщеря си. Детето също ги дебнеше и наблюдаваше жестовите им. Съвсем неочаквано то ги попита направо:

— Защо не се обичате вече?

Баща й въздъхна. Искаше да намери най-убедителния и успокоителен отговор, но от устата му се изтръгна само баналното:

— Не е вярно, че не се обичаме.

Момиченцето веднага поднови атаката:

— Тогава защо никога не се целувате?

И ги изглежда подозрително.

Баща ѝ придърпа лицето на Елзе, стисна го между дланите си и я целуна по устата.

— Не е истина, че не се целуваме.

Детето беше доволно. С нежен порив то прегърна родителите си. После с тръпка на несигурност попита дали ще останат завинаги заедно.

— О, колко много тревоги — каза любезно Катани, като се опита да приключи с въпросите. — Не трябва да се страхуваш. Сега сме заедно и ще бъдем заедно и занапред. Тримата. Доволна ли си?

Паола кимна с глава и каза:

— Много ви обичам!

Докато си пробиваха път към изхода, детето разказа, че е сънувало старите си приятели от училище.

— Много ми се иска да се върна при тях — каза то.

— О, разбира се, че ще се върнеш скоро — успокои я весело майка ѝ и я погали по главата.

— Знаеш ли какво ще направя? Ще помоля доктора да те пусне по-бързо. Ще бъдем заедно и ще се забавляваме чудесно, нали? — предложи баща ѝ.

— О, татко, наистина ли? Помоли го, моля те.

На другия ден психиатърът, който следеше отблизо Паола, много възпитан и винаги спокоен мъж, с очила с рогови рамки, повика момиченцето за контролен разговор.

Елзе и мъжът ѝ останаха да чакат в коридора. През стъклената стена те наблюдаваха дъщеря си, която бърбеше, понякога много оживено, с лекаря.

— Погледни колко приказлива е станала — каза Елзе. — Кой знае какво му разказва. — Тя замълча, а после добави: — Може би му казва, че нейните родители много се обичат.

В тези думи имаше нотка на тъга. Веднага след това тя измърмори, сякаш отправяше въпроса към себе си:

— Но ние наистина ли се обичаме? — И погледна мъжа си, за да види каква ще му бъде реакцията.

— Слушай — каза ѝ той, — оправдано е Паола да задава тези въпроси. Но ти да ме питаш дали се обичаме след всичко, което се случи, ми се струва прекалено.

Елзе обаче възропта:

— Я ми кажи, ти да не искаш да разиграваме комедия само заради детето? И ще трябва да живеем заедно не защото нещо е останало между нас, а защото обстоятелствата го налагат.

Без да се обръща към нея, той отвърна:

— Много добре обрисова положението.

— И мислиш, че като се преструваме, дъщеря ти ще бъде доволна, така ли? И смяташ, че тя няма да се досети, че симулираме близост по принуда.

Те се разхождаха по пустия коридор. Наоколо цареше стерилна тишина, която навяваше страх. Инспекторът се почеса по челото и изрази своето мнение:

— Нашата най-голяма грижа засега е да помогнем на детето да се оправи. Ще направя всичко възможно, за да постигнем това. Ако трябва да се преструвам, ще се преструвам, ако трябва да играя някаква роля, ще играя ролята на влюбен съпруг. Това ми изглежда мъдро и необходимо решение.

Елзе беше потресена. Само успя да промълви:

— А когато Паола оздравее?

— Ще поговорим откровено с нея, ще ѝ кажем истината, без да правим трагедия от това.

Гърлото на Елзе се сви. Тя направи един опит да откrehне някаква вратичка.

— Бяхме говорили, че ще опитае да започнем отново, може би тук, сами. Щом детето ни иска да бъдем заедно, защо да не можем да се сближим?

Но Корадо разсея и последната ѝ надежда.

— Няма какво да започваме.

Настъпи потискаща тишина. После Елзе простена:

— И ти ще ме захвърлиш просто така?

— Но, Елзе, помисли малко: ние двамата с теб изпитваме един към друг някаква злоба, угризения. И дори и да се опитваме да премълчаваме някои неща, малко трябва, за да се появят отново и да нараснат. И в края на краищата пак ще се настървим един към друг.

— Всъщност ти отказваш дори да опитаме само защото предполагаш, че утре ще съжаляваме за това. Откъде си сигурен, че ще стане така?

Катани изгуби търпение:

— Набий си го в главата — повиши той глас, — нашият брак е мъртъв и погребан. Свършено е, разбра ли?

Зад тях се чу отчаяният вик на Паола.

— Неее!

Тя беше излязла от кабинета на психиатъра и приближавайки се до родителите си, бе дочула последните думи от разговора, които я ужасиха.

— Неее! — продължаваше да крещи тя, хукна по коридора, изскочи навън и се затича през тревата в парка.

Баща ѝ я последва.

— Почакай, ще ти обясня всичко!

Настигна я, опита се да я задържи, но тя се дърпаше и надаваше истерични крясъци. Очите ѝ щяха да изхвъркнат от орбитите, лицето ѝ бе посиняло.

Той се опита да я прегърне, но тя се изплъзна като змиорка и закрещя със сподавен глас:

— Не ме докосвай! Не ми снемай дрехите. Остави ми дрехите.

Отново изпитваше ужас от баща си. Пак го вземаше за мъжа, който я бе изнасилил. Това бе ужасен рецидив. Лекарят ѝ даде успокоителни лекарства. После извика родителите ѝ и се опита да ги утеши.

— Тези кризи ще се повтарят — каза той със спокойната си швейцарска решителност. — Няма нужда да изпадате в отчаяние. Сега вие бяхте причината за поредната криза, но следващия път нещо друго ще възвърне кошмара от преживяното насилие. Не може да се каже още кога детето ще има отново нормални реакции.

Той се върна при Паола, която се бе успокоила. Очите ѝ трескаво блестяха под въздействието на медикаментите.

— Слушай ме сега — каза ѝ лекарят, — майка ти иска да говори с теб. Каза, че трябва да ти обясни нещо. Искаш ли да я видиш?

Паола не отговори. Затвори очи. Лекарят погали челото ѝ.

— Добре — каза той. — Днес не желаяш. Ще кажа на майка ти, че ще я изслушаш утре. А сега си почивай.

През нощта Паола се събуди. Очите ѝ бяха притворени. Стана от леглото, прегърна мечето, което баща ѝ беше купил на магистралата, и излезе.

Дълго вървя по коридора. Отвори вратата и пред очите ѝ се появи Женева, цялата окъпана в светлини. На другата сутрин градинарят на клиниката откри нещо ужасно: в езерцето в парка плаваше тялото на момиченце. До нея във водата се люшкеше мече, което се доближаваше до струята на фонтана и се връщаше обратно, отблъсквано от течението.

КРАЯТ НА ЕДИН БАНКЕР

Пътниците се блъскаха в коридорите. Мъкнеха тежка мукавени куфари, вързани с канапи. Други се показваха на вратите на купетата и се опитваха да се вмъкнат сред върволицата. Влакът забави ход, спирачките изскърцаха пронизително и той спря, като се разтърси.

— Трапани — изграчи високоговорителят. — Гара Трапани.

Катани най-после се добра до изхода. Крачеше бързо въпреки тежкия куфар. Приблужи се до едно такси. Шофьорът изтича насреща му, пое куфара и го намести в багажника. Инспекторът даде адреса на старото си жилище и се обърна към прозорчето. Гледаше мрачно улиците, по които минаваха. Златното слънце прежуряше.

Таксито зави на едно площадче и навлезе в уличка, притисната от сиви къщи. Катани си спомни, че веднага след това имаше разширение, където се намираше барът до неговата къща. Реши, че може да закуси там.

— Оставете ме тук — каза той на шофьора.

В бара настъпи внезапна тишина. Докато си пиеше капучиното, Катани докосна неволно с лакът някакво старче и то рязко се отдръпна, сякаш ударено от електрически ток.

Когато най-после стигна до някогашното си жилище, повика асансьора с наведена глава. Не искаше да гледа нищо. Всяко кътче събуждаше мъчителни спомени, които го пробуждаха в сърцето. На вратата още стоеше табелката с неговото име. Отключи и лъх на застоял въздух го удари в носа.

Отвори широко прозорците. Мебелите си бяха на мястото, но приличаха на стари празни и непотребни кутии. В детската стая две плюшени кукли го гледаха от един шкаф с весели очички. В единия ъгъл на терасата намери найлонов плик, в който имаше няколко тубички с маслени бои — останки от времето, когато жена му се увличаше по живопис.

Катани се опитваше да задържи всички тези образи на повърхността. Не искаше те да проникват дълбоко в съзнанието му, за да не задвижат лентата на спомените, а той не искаше да си спомня.

Почувства някаква празнота. Сякаш сега си даваше сметка, че само за няколко месеца животът му бе направил драматичен обрат. Погледна се в огледалото и му се стори, че е остарял с десет години. „Сякаш ваяк е минал отгоре ми — помисли си той. — Смачкан съм като старо парче ламарина.“

Следобед неочаквано иззвъня телефонът.

Катани боязливо вдигна слушалката и я държа няколко мига до ухото си, без да отговаря.

— Ало!

— Добре дошъл!

Разпозна гласа на Олга Камастра.

— Да не би да притежавате някакви специални радары, та ме засякохте?

Олга се разсмя.

— Вие не познавате този град. Новините се разпространяват с невероятна бързина. Ще останете ли?

— Това не ви засяга — каза той грубо. — Извинете, но изобщо не ми се говори.

Затвори телефона, но след няколко минути той отново иззвъня. Пак беше графиня Камастра.

— Не искам да ме помислите за невъзпитана, но бих желала да поговоря с вас. Имам много неща да ви казвам.

— Не знам дали ще мога да ви изслушам — каза Катани. — Дойдох да си прибера багажа, да си взема нещата.

— Какво ще кажете да вечеряме заедно? — подсказа му тя.

— Не. Предпочитам да си остана вкъщи — отсече той твърдо.

Вечерта изяде два сандвича, които си беше купил в бара. Намери в кухненския шкаф блокче шоколад, наля си доста уиски в чашата и се изтегна на дивана пред телевизора. Даваха някакъв американски филм, от тези, които побъркват домакините — с пресметливи милиардери, изтупани, сякаш излезли от витрина, с глупави синове и тълпа от алчни жени, които кръжат около тях като грабливи птици.

На вратата се позвъни, Катани сложи в устата си последното парче шоколад и отиде да отвори. Мислеше, че е портиерът със сметките за електричеството и телефона.

— Добър вечер — поздрави Олга Камастра. Лицето ѝ излъчваше такова сияние и сигурност, че внушаваше подчинение. Той не каза

нищо, а графинята влезе.

— Може на вас да ви е досадно, но аз се радвам, че ви виждам — каза тя.

— И тъй като сте графиня, аз, плебеят, трябва да ви се поклоня и да ви оставя да правите, каквото си искате.

Тя се засмя.

— Щом като ще разглеждате нещата по този начин, защо не? Тук у нас една жена не може да си позволи да отиде в дома на един мъж. Ако я разкрият, плаща с живота си. Аз обаче мога. За мен това е позволено. Никой няма да посмее да ме порицае. Ще бъде изтълкувано като някакъв каприз на графинята, дребен грях.

— Да, вие сте от друга класа, знам това — отвърна той, като й посочи креслото. Тя се отпусна в него, а той остана прав.

— Е, какво искате да ми говорите толкова настървено?

Тя се намръщи.

— О, наистина бързате да ме отпратите. Дойдох да разбера защо се върнахте.

Внезапно Катани удари с юмрук по масата.

— Кой иска да знае това — извика той, — на кого трябва да го кажете?

Този път графинята се разсърди.

— Нямате право да ме обиждате по този начин. Аз не върша тези долни услуги. Попитах ви просто от любопитство, а също така и от вежливост, ако позволите. Зная ли, може би ще ви е нужна помощ. Между нас никога не е имало разногласия. Ако мога да ви бъда с нещо полезна, с удоволствие ще го сторя за вас.

Катани оправи косите си. Какво искаше тази жена? Наистина ли му беше приятелка, или бе троянски кон, промъкнал се в неговия дом, за да му нанесе смъртния удар? В този момент разбра, че вече не е способен да преценява хората. От дълго време изпитваше само недоверие, което го беше направило предпазлив и несигурен.

— Как е дъщеря ви? — попита графинята. Нейният интерес изглеждаше искрен.

— Дъщеря ми ме остави. Не пожела повече да живее — отвърна вяло Катани.

— О, господи!

Олга закри лицето си с ръка.

Сега той изпита желание да говори, да сподели.

— Една сутрин я намериха в езерцето в парка на клиниката. Хвърлила се във водата и се удавила.

— Не, не е възможно — простена тя. Изправи се с лице към светлините, които блестяха отвън, и добави:

— Какъв ужас! Каква безчовечност витае в този град! Извинете ме, но аз наистина съм потресена.

Инспекторът беше положил всички усилия, за да обуздае спомените си. Но сега те го връхлетяха и той се огъна под тяхната тежест.

— Не искам повече да говорим за това — каза той. — Простете ми — каза графинята съкрушена, — че така глупаво ви припомних мъчителни неща.

— Нищо не ме задържа тук. Дойдох да си прибера вещите.

— Разбирам. Но някой в този град ще си помисли, че сте се върнали по други причини.

Катани не разбра.

— По какви причини?

— За да си отмъстите.

Той примигна.

— Да си отмъщавам ли? Нямам сили за това. За да си отмъстиш, трябва да пламтиш от гняв. А пък аз угаснах, превърнах се в дрипа.

— И после кому е нужно? — отбеляза графинята. — Само ще се удължи върволицата от трупове.

Катани я погледна накриво.

— Но и вие веднъж се опитахте да ме вметите в списъка на покойниците.

— Няма да ме разберете — въздъхна жената. Беше посърнала. Притискаше с пръсти челото си. — Тогова не можех да се възпротивя. Попитаха ме с каква кола сте дошли при мен. Бях видяла вашия фургон и бях принудена да говоря.

Направи няколко крачки, като кършеше ръце. После добави:

— Беше жестоко, знам, но нямах друг избор. Нямаше да изляза жива от онази стая, ако не си бях отворила устата.

За пръв път, откакто я познаваше, Катани видя, че тази твърда като камък жена е готова да се разплаче.

— Вие не можете да си представите — простена тя, — вие не знаете какъв терор властва над този град.

— Хайде, оставете. Няма нужда да се оправдавате пред мен.

Тя го изгледа внимателно.

— Не искам да се оправдавам, искам да разберете някои неща.

— Да разбере! Защо все аз трябва да разбирам и да приемам благосклонно поведението на другите?

Гърлото на Олга се сви. Тя прокара пръст по ръба на един стол и каза:

— Може би сгреших, че дойдох тук. Очаквах да намеря човека, когото уважавам и от когото се възхищавам. Но вие ме смятате за неприятел, оприличавате ме на хора като Равануса и Теразини.

Тя грабна чантата си и се запъти решително към вратата.

— Извинете за нашествието — сбогува се тя сухо.

Катани остана зад вратата и чу как стъпките ѝ се отдалечаваха бързо по стълбите. Сега му беше неприятно, че си е отишла. Лицето му се изкриви при мисълта, че повече никога няма да я види.

* * *

Теразини беше свикал ново заседание в специалната зала на Културния клуб. Този път беше поканил, само трима души, които седяха с него около голямата, кръгла маса. Не участваше и графиня Камастра.

Адвокатът заговори така, сякаш бе подхванал наново прекъснатия разговор.

— И така, моят приятел Франк Каризи ви благодари сърдечно за вашето участие в проекта му. — Той почука няколко листа на масата, огледа присъстващите, като се спираше поотделно на лицето на всеки, сякаш за да привлече вниманието им. — Сега остава само да изберем банката, с която ще осъществим тази операция.

Направи малка пауза.

— Спомняте ли си господин Сорби. Преди няколко години той напусна нашия град и се установи на полуострова. Работи в Рим и неговият кредитен институт има чудесна репутация.

Намеси се възрастен мъж с бели коси и леко треперещи ръце.

— Познаваме много добре господин Сорби... Но какво стана с Равануса? Казаха ми, че пратил дъщеря си и зет си в Бразилия.

Теразини издаде напред горната си устна.

— Клетият Равануса! — каза той. — Не излиза от къщи. Опитвах се да го измъкна, но безуспешно. Каза, че е болен и не може да се движи.

Всички направиха физиономии на съчувствие и почти в хор казаха на сицилиански:

— Горкият, нещастният!

— Такъв е животът — въздъхна Теразини. — Трябва да се примирим. Равануса е зле, но банката му ще спасим. Тя играе важна обществена роля и не можем да допуснем да се разори.

Един румен дебелак напомни, че по-голямата част от акциите са в ръцете на Равануса. Но Теразини не смяташе, че това е кой знае колко голяма пречка.

— Акциите — каза той — непрекъснато минават от ръка в ръка. Купуват се, продават се.

— И кой ще купи тези на Равануса? — попита старчето с белите коси.

— Най-подходящият човек явно е господин Сорби — отговори Теразини.

Третият човек, с ниско чело и широки челюсти като на булдог, още не се бе намесвал в разговора. Примигна с черните си очички и запита:

— Това какво означава? Че Равануса си е продал пакета с акции на Сорби ли?

— Не — отвърна Теразини. Само ме натовари формално да му намеря купувач.

Руменият дебелак се разтресе. Тесните му дрехи сякаш щяха да се пръснат по шевовете.

— Тогава няма проблеми — заключи той. — Значи трябва да смятаме, че Равануса е окончателно вън от играта.

Направи движение с пълната си ръка, сякаш люлееше камбана, която бие за мъртвец.

— Приятели, радвам се, че се разбираме — каза развеселен Теразини. — Да смятаме, че сме приключили с въпроса за преминаването на акциите у господин Сорби. Да се приготвим да

приемем отново сред нас един достоен син на нашия град, който се е отличил на Континента.

Той се усмихна накриво и добави:

— Това ще допринесе за затвърждаването на връзките ни с Континента. Откровено казано, Континентът ще спечели от това.

Прозвучаха доволни смехове. Старчето с белите коси имаше да каже още нещо и вдигна ръка като ученик.

— По повод на Континента разбрах, че се е върнал оня инспектор Катани — рече той.

— Да — потвърди Теразини. — Казаха ми.

— И какво мислите?

— Дошъл е да си прибере покъщнината. Има семейни неприятности, лични страдания и може би няма желание да ни създава главоболия. Така поне твърди графиня Камастра.

Теразини внезапно се намръщи и издаде напред брадичката си.

— Но може би ще вземем някакви предпазни мерки — добави мрачно той.

* * *

Банкерът Равануса беше побеснял и крещеше с вдигнати ръце.

— Вие сте извършили нечуван произвол. Как ви дойде наум да кажете, че съм ви дал пълномощно да продадете акциите ми? Нищо не продавам. Оставам си на мястото.

Потънал в едно кресло, Теразини изглеждаше раздразнен от този непристоен тон. Вмъкна палеца в джобчето на жилетката си и каза с леден глас:

— Боя се, че нямате друг избор.

— Какво означава това? — Равануса все повече се ядосваше.

— Че сте направили грешка — каза Теразини с ледено спокойствие. — Много страшна грешка. Разговорът ви с господин Бордонаро е бил, как да кажа, малко по-дълъг, отколкото е трябвало.

Равануса не си даваше още сметка за положението и упорито отвърна:

— Искам да говоря с приятелите. Ще им обясня всичко.

— А приятелите искат ли да говорят с вас? — шибна го безпощадно Теразини.

Равануса усети, че земята потъва под краката му. Погледът му се замъгли като на пребит от бой боксьор. И Теразини се възползва от това да му нанесе последния удар.

— Не бихте могли да понесете техните погледи, които не прощават. Нека да свършим дотук, повярвайте ми.

Той измъкна от джоба си лист хартия с няколко реда, написани на машина, и го подаде на банкера.

— Какво е това? — попита Равануса.

— Пълномощно — каза Теразини и запали пура. — Трябва да ми подпишете пълномощно за продажбата на вашите акции.

— За колко?

Теразини дръпна от пурата си, вдигна глава и издуха облаче дим. После каза сухо:

— За една лира.

— За една лира ли? — подскочи банкерът. — Да не сте луд? Моите акции струват поне осем милиарда лири.

— Днес те струват точно една лира — каза почти разсеяно Теразини.

На лицето на адвоката, обвито в тютюнев дим, Равануса прочете истината. Дишаше тежко, с ръце, омекнали и отпуснати на масата. Когато дойде на себе си, той взе писалката и подписа документа, който му бе дал Теразини.

Заеквайки, банкерът попита:

— Мога ли поне да отида при дъщеря си в Бразилия?

Теразини му отправи любезна усмивка.

— Вие сте свободен човек. Можете да отидете, където искате.

КАМЕРИЕРЪТ СЕ ОБАЖДА ПО ТЕЛЕФОНА

Катани прибираше личните си вещи и ги слагаше в куфари и кашони. Беше хванал един пуловер от кашмир, но го пусна обратно в чекмеджето, защото трябваше да изтича до телефона, който звънеше.

До ухото му стигна тънък, почти женски глас.

— Аз съм камериерът на комендатор Равануса. Той ви моли да дойдете веднага вкъщи, защото трябва да ви предаде нещо много важно.

— Съжалявам, но аз вече не съм инспектор тук. Обърнете се към полицейското управление отвърна Катани.

— Комендаторът ме помоли да бъда настойчив — каза камериерът. — Той иска да говори само с вас.

— Тогава дайте ми го, ако обичате.

— Невъзможно е — извини се камериерът. — Комендаторът се къпе в момента. Ако вие бъдете така любезен да дойдете, ще му предам, че ще минете по-късно. Катани вдигна вежди в знак, че се е предал.

— Добре, дайте ми адреса. Ще бъда там след час. Веднага щом прекъсна разговора, камериерът съблече бялото сако и го смени със сиво. С котешки стъпки тръгна по меката пътека в коридора. Показа се на вратата на луксозния салон.

— Комендаторе, аз излизам на пазар — каза той. Равануса беше седнал в креслото и четеше вестник.

Беше с гръб към камериера и той виждаше само ръцете му, които се подаваха от креслото.

— Добре — каза Равануса, без да се обръща. После, докато камериерът се отдалечаваше, попита: — Ти ли говори по телефона преди малко?

— Да — отвърна прислужникът със своя предвзет гласец. — Обадох се на майка ми. Тя е болна и лежи с температура.

— Добре, върви — освободи го Равануса. — И не се бави.

Камериерът слизаше вече по стълбите, когато банкерът му даде последните нареждания:

— Затвори добре вратите, а също и портата.

Около вилата на Равануса имаше хубава градина с портокалови и лимонови дървета. От тях се носеше упойващ аромат, който се усещаше отдалече.

Камериерът се запъти по пътеката към портата, вмъкна ключа в ключалката и тя щракна. Излезе и придърпа вратата така, че да се задържи леко притворена.

Спря се на тротоара, мушна пазарската чанта между краката си и се престори, че закопчава най-горното копче. Докато вършеше тази работа, обърна глава надясно и с крайчеца на окото си погледна към спрялата на около двайсетина метра кола. Забеляза двама души, които си говореха в колата. Хвана отново чантата, прекоси улицата, като постепенно ускори крачката си.

Няколко минути след тази случка Катани излезе от къщи. Отиде до бара, за да изпие едно кафе. Докато чакаше на тезгяха с ръка, мушната в джоба, му се стори, че напипва сред шепата дребни монети телефонен жетон. Измъкна го — наистина беше жетон. Стисна го в шепата си, а с другата ръка поднесе чашата към устните си. Кой знае защо, но изпита желание да използва този жетон. На кого би могъл да се обиди?

Затвори се в кабинката и набра номера на Олга Камастра.

— Това се казва приятна изненада — каза графинята.

Но гласът на Катани имаше враждебен тон.

— Значи сте била така любезна да разкажете тук-там, че съм се върнал. Вече се сдобих с поканата на един от вашите приятели. Отивам да направя посещение на комендатор Равануса.

Гласът на Олга рязко се промени.

— Как ви покани? — попита тя. — Чрез камериера ли?

Изглеждаше объркана. Помисли малко и после решително каза:

— Не отивайте! Послушайте ме, не отивайте там. Не знам защо, но тази работа ми намирава на лошо.

„Каква странна жена — помисли си Катани. — Сега пък претендира да се подчиня на нейните предчувствия.“

Излезе от бара, качи се в едно такси и даде на шофьора адреса на Равануса.

Позвъни на вратата, но никой не отговори. Хвърли поглед наоколо. Улиците бяха пуси. Колата, която преди малко бе привлякла

вниманието му, сега беше изчезнала.

Катани забеляза, че портата е притворена. Бутна я и влезе. Стъпките му отекнаха по каменните плочи. Външната врата на вилата също беше отворена. Надзърна и извика:

— Има ли някой? Комендаторе Равануса!

Гласът му проехтя силно, но глухо като в пещера. Колебаеше се дали да влезе, или да се върне. Направи няколко крачки, изкачи се по мраморната стълба и се намери пред салона, украсен с картини и гоблени в златни рамки.

Още веднъж извика:

— Комендаторе Равануса!

Никой не отговори. Тогава Катани влезе в салона и видя банкера, проснат в креслото. Имаше дупка на лявото слепоочие, обградена със синкав ореол, което показваше, че куршумът е бил изстрелян почти от упор.

Банкерът явно не бе забелязал убиеца. Изглеждаше спокоен, с глава, наклонена към рамото, сякаш беше заспал. Вестникът се бе изплъзнал от ръцете му и страниците, опръскани с кръв, бяха разпилени по пода. На масичката до креслото имаше чаша с лимонада, наполовина празна.

„Странно, убиецът е оставил пистолета си — помисли си Катани, като видя оръжието върху килима, на два метра от трупа. — Наистина необичаен начин на действие за един убиец.“

Но преди да успее да прецени как стоят нещата, вниманието му бе привлечено от друго нещо, което го постави в истински критична ситуация. С ревящи мотори и виещи сирени пристигнаха две полицейски коли. През дантеленото перде Катани ги видя да спират пред портата. Няколко полицаи слязоха и тръгнаха направо към вилата с насочени оръжия.

Действаха според заповедите на един сержант, който с жестове им обясняваше, че трябва да се разделят и да претърсят цялата къща, стая по стая. Сержантът откри трупа на Равануса. После съгледа пистолета на килима и в същия миг чу, че един от неговите хора извика:

— Горе ръцете!

Притича и видя Катани, който вървеше по коридора с вдигнати ръце.

Сега на инспектора всичко му стана ясно и се разкая, че не бе послушал графиня Камастра. Огледа внимателно полицаите и сержанта. Не ги бе виждал никога.

— Моите поздравления, сержанте. Дойдохте точно навреме! — каза той иронично.

Сержантът не разбра.

— Какво казахте? — изръмжа той. — Елате с нас. Ще обясните на прокурора защо се намирате тук.

* * *

Прокурорът също беше нов. Бяха го прехвърлили от Палермо и той нямаше представа от тъмните задкулисни машинации в Трапани. Беше млад, нисък на ръст, с редки черни коси и въздълго лице. Седеше наведен над масата като мравояд с муцуна, зарита в земята.

— Господин Катани — каза той със скърцащо гласче, — тук имам подръка протокола от предишния ви разпит. И така, да видим. Ето тук твърдите, че вашата дъщеря е била отвлечена от една организация, в която членува не някой друг, а самият покойник комендатор Равануса.

— Точно така — каза Катани.

Пак с наведена глава магистратът вдигна нагоре кръглите си очички и изгледа инспектора укоризнено.

— Точно така — повтори той, като сгърчи лявата страна на лицето си в гримаса, която се повтаряше като тик. — „Точно така“ ще кажа аз, когато се уверя, че това е истината.

Направи пауза, като няколко пъти облиза устните си. После внезапно зададе въпроса, който премисляше от самото начало.

— Защо отидохте в дома на Равануса?

Катани беше уморен и примирен.

— Искаше да говори с мен — каза той почти с безразличие.

— По какъв въпрос?

— За съжаление не успя да ми обясни. Вече беше мъртъв, когато отидох.

Прокурорът отново прекъсна разговора и няколко мига облизва устните си, сякаш обмисляше нещо. Като излезе от поредната пауза,

нападна инспектора с друг въпрос:

— Вие изпитвахте омраза към Равануса, нали? Въз основа на самите ваши показания аз трябва да стигна до това заключение. И тогава давате ли си сметка, че това може да се очертае като сериозен мотив за убийство?

Катани беше прекалено изумен, за да отговори. Поразяваше го елементарната логика на човека, който седеше срещу него и не си показваше лицето, а голото си теме. Не знаеше какво да отвърне, затова замълча.

Прокурорът чакаше напразно отговора и накрая го подкани:

— Е, нямате ли какво да ми кажете?

— Какво искате да ви кажа? — въздъхна Катани. — Вече съм готов на всичко. Примирен съм с всичко, което може да ми се изпречи. — Огледа го недоверчиво и заключи: — Дори с вас.

Бузата на магистрата потрепна.

— Подигравате ли ми се? Това може да бъде опасно, знаете ли?

— За кого? — каза с уморен глас Катани. — За мен ли? Сега имате всичко в ръцете си — трупа, мотива, пистолета и убиеца. Как мога да ви разубедя? Нищо друго не ви интересува. Във вашата глава случаят е вече приключен.

* * *

Прокурорът заповяда да арестуват Катани по обвинение в убийство. Новината се разнесе в затвора мълниеносно. Из килиите настана ужасна олелия. Затворниците крещяха:

— Катани, проклето ченге, дойде и твойт ред!

Смехове с пълни гърла, нечовешки викове ехтяха по мръсните коридори и прииждаха в ушите на инспектора още по-гръмки.

По време на разходката Катани се притаи в един ъгъл и запали цигара. Изпитваше носталгия по Швейцария, по спокойната ѝ атмосфера и меките ѝ тонове.

Дворът имаше циментова настилка и беше твърде тесен за многобройните затворници, които вървяха напред-назад, като почти се блъскаха един в друг. Вдигаха адска врява и излъчваха толкова неприятна миризма, че стените сякаш бяха пропити от нея.

Катани допуши цигарата, хвърли угарката на земята и я смачка с крак. Вдигна глава и видя, че към него се приближава някакъв тип с вид на побойник. Беше гол до кръста, целият космат и покрит с татуировки. Косите му, дълги и мазни, падаха на челото. За да ги отмята, той непрекъснато тръскаше глава.

— Здравей, Катани — каза той предизвикателно. — Спомняш ли си за мен?

Не можеше да си спомни.

— Не знаеш кой съм, така ли? — подхвана отново оня. — Аз съм един от пласьорите на наркотици, които твой приятел Алтеро арестува в района на пристанището. Казвам се Фиорито.

— Е, щом си пласирал наркотици, добре съм направил, че съм наредил да те арестуват.

Затворникът се изхили.

— Знаеш ли, че тук инспекторите не ги бръснат за нищо?

— Какво да се прави — каза Катани.

Другият обаче не беше доволен. Личеше, че му се иска да го нарани, да го наплаши и затова каза:

— Видя ли как свърши Алтеро?

— Аха.

— А ти кога ще пукнеш?

— Когато пожелае всевишният.

Когато дойде време да се прибират по килиите, Фиорито застана в редицата точно зад гърба на Катани. В един миг, докато другите затворници се блъскаха, той го удари силно с юмрук в кръста и бързо-бързо се измъкна. Катани се сгъна, останал без дъх. Но никой не му се притече на помощ.

Първата нощ в килията не успя да затвори очи. Спяха шест души на поставени едно над друго легла в много тясно пространство. Ако и шестимата едновременно трябваше да се изправят на крака, нямаше да има място да се помръднат.

Потънал в мрака, Катани бе обзет от отчаяние. Чувстваше се потиснат и обезверен. Не вярваше, че може да докаже невинността си. Беше се опълчил срещу могъща организация и сега си представяше как всички членове на този клан замислят да представят нещата така, че той да излезе убиецът на Равануса без сянка от съмнение.

Може би и самият той някой ден, когато мозъкът му се изтощи, а паметта му се замъгли и обърка, щеше да се убеди, че е убил банкера със собствените си ръце.

Другите затворници спяха. Килията кънтеше от хъркания и други телесни шумове. Катани се опита да се обърне настрани и да намери поне малко облекчение в съня. Но вратата на килията се отвори и някой влезе. Две ръце го стиснаха за гърлото и го стискаха чак докато дъхът му секне. После едната ръка го пусна и започна да го удря по лицето. Тежки юмруци, които Катани не можеше да избегне, защото другата ръка го държеше прикован за койката. Всеки удар беше като експлозив, който разкъсваше мозъка му. Кръвта му течеше, задушаваше се. Накрая успя да се освободи. С неимоверно усилие изви тялото си така, че да приближи краката си до нападателя. Ритна го в лицето и го повали. Бързо скочи отгоре му и двамата се затъркаляха по пода.

Удари го в корема и в лицето, но оня успя да се освободи. Скочи на крака и неочаквано избухна в смях.

— Стига засега, Катани. Тази нощ достатъчно се забавлявах.

Беше гласът на Фиорито. Той се измъкна през вратата и я заключи отвън.

* * *

Катани не поддържаше връзки с никого. Останалите го отбягваха, сякаш беше прокажен. В двора стоеше настрана, но винаги нащрек. Всеки миг очакваше някаква неприятна изненада. Лицето му беше подуто, мораво петно бе обезобразило дясната му страна, а на лявата имаше подутина под ухото.

Това, от което се боеше, се случи един ден. От най-гъстата групичка затворници се измъкна Фиорито. Дъвчеше дъвка с глава, наклонена надясно, и от време на време я тръскаше, за да отметне перчема си над очите. Приближаваше се с бавни, лениви крачки. Краката му бяха дълги и криви.

— Катани — процеди той през зъби, — мръсен кучи сине!

Инспекторът се изправи. Видя, че другите се обърнаха, за да наблюдават сцената. Чуваше как весело коментират. Някой се изкиска

злобно. Фиорито беше на пет метра от Катани. Изкриви уста в гадна гримаса и измъкна от джоба си изпилена дръжка на лъжица. Размаха я като кама. Невероятното бе, че всичко това ставаше пред очите на пазачите, които се преструваха, че не виждат.

Катани се съсредоточи. Гледаше напрегнато Фиорито в очите. Всички части на тялото му се изопнаха, готови да посрещнат нападението. Сега Фиорито беше вече пред него, с протегнати ръце, готов да се нахвърли. Спуснаха се почти едновременно и това попречи на Фиорито да забие острието в гърдите на Катани, който се беше отместил. Само нарани лявата му ръка. Под разкъсаната риза се червенееше дълга кървава бразда.

От устрема на това нападение Фиорито загуби равновесие и инспекторът го повали на земята. Дръжката от лъжица се бе изплъзнала от ръката на нападателя и той протягаше ръка, за да я вземе обратно. Ловко и бързо инспекторът скочи върху него, хвана го за брадичката и започна да притиска главата му към земята.

Тогава пазачите най-после се решиха да се намесят и ги отведоха. Катани мина пред другите затворници между двама полицаи. Беше се прегънал на две и дочу, че някой казва:

— Отдръпни се. Не чувстваш ли, че мирише на труп?

ИЗХОД

Наистина щяха да го убият. В това Катани бе убеден. Щеше да свърши като брата на Ана Карузо или щяха да го пречукат по време на разходката по същия начин както бяха очисти́ли Чирина. Нямаше да може да се измъкне. Обърна се на койката по корем, с лице, забито във възглавницата, и ръце, притиснати към главата.

Опитваше се да раздвижи мозъка си, за да измисли някакво решение. Скочи от койката, приближи се до вратата и заудря по нея. На шпионката се показва хищното лице на един пазач. Катани му намигна и му направи знак, че иска да говори с него насаме. Без да каже нито дума, оня превъртя ключа и го пусна да излезе.

* * *

Момчето беше около тринайсетгодишно. Изпълняваше слалом с мотопеда си между колите, като си подсвиркуваше весело. Зави по една улица с дървета и елегантни сгради. Провери номера на къщата, зави рязко и мотопедът скочи на тротоара. Облегна го на стената, прекоси големия двор и се качи с асансьора на третия етаж.

Почука на вратата. Отвори му един прислужник и преди да го попита какво желае, момчето каза бързо:

— Трябва да говоря с графиня Камастра.

— А ти кой си?

— Казвам се Салваторе — отговори момчето. Имаше живи очички и си придаваше важен вид, сякаш бе посветен в тайната на мисията, която му бе поверена. — Трябва да предам на графинята едно писмо.

— Аз ще ѝ го дам — предложи прислужникът.

— А, не — отвърна Салваторе, като направи крачка назад, — ще ѝ го предам аз, защото трябва да получа отговор.

След малко дойде графинята, любопитна да разбере за какво се отнася. Взе писмото от момчето, отвори плика, измъкна листа, повъртя

го в ръцете си и видя, че е празен.

— Но тук няма нищо написано — възмути се тя.

— Думите ги знам аз — каза Салваторе, като чукна с пръстче гърдите си. — Но те струват един милион. Трябва да го дам на един пазач в затвора.

Като чу, че работата е свързана със затвора, Олга веднага разбра, че се отнася до Катани.

— Ще ти дам един милион — каза тя.

Момчето обаче стоеше неподвижно, с разкрячени крака и вдигната глава, като кученце, което очаква да му подадат кокал.

— Разбрах — усмихна се Олга. Отвори едно чекмедже, отброи десет банкноти по сто хиляди лири, сгъна ги внимателно и каза: — Ето ти твоя един милион.

Салваторе кимна доволно и произнесе:

— Инспекторът иска да ви види. Много е спешно.

* * *

Прокурорът започна да ѝ създава затруднения. Изобщо не искаше да чуе за позволително на графиня Камастра. Никакви разговори с Катани. Позова се на правилника: в хода на следствието щяло да бъде нарушение, ако позволи на някой страничен човек да се вижда със задържания.

Като разбра, че прекият път е препречен, графинята реши да отмести препятствието. Насае помоли Теразини да убеди магистъра да подпише разрешителното.

Теразини беше против, но бе поласкан, че графинята се обръща към него.

С престорена скромност той каза:

— Но аз съм само един адвокат. Вие ме бъркате с всевишния.

— Така е, но вие добре се разбирате с прокурора.

Теразини се усмихна вяло.

— Не разбирам този ваш интерес към Катани. Графинята му хвърли лукав поглед:

— Аз съм жена — каза тя.

— Да, но сте една мъдра жена — забеляза Теразини. — Как така се поддавате на този каприз?

Олга тръсна рамене.

— Точно така, каприз е!

* * *

Като го видя така обезобразен, Олга се разстрои. Затвори очи и простена:

— Кой ви подреди така?

— Тук всички са против мен — мрачно каза инспекторът. — Някой ден ще ме убият.

Графинята се поколеба, после нежно погали подутото му лице.

— Трябва да излезете оттук — каза тя. — Трябва да се приключи с този скандал.

Катани я изгледа внимателно:

— Вие можете да ми помогнете — каза ѝ той.

— Обяснете ми какво трябва да направя.

Инспекторът попипа челюстите си, които го боляха.

— Принуден съм да ви се доверя — промърмори той. — Ако вие не ми станете съюзник, с мен е свършено.

Графиня Камастра вдигна очи към небето. Беше ѝ омръзнало да се отнасят към нея с недоверие.

— Е, ще трябва да поемете този риск — каза тя нацупена. — Защото алтернативата тук вътре е май безнадеждна.

Той обаче продължи да увърта, без да стига до същината.

— Много ли ви струваше посланието? — попита я той.

— Сега не се безпокойте за парите.

— Нямах друг избор — оправда се той. После добави: — Всъщност трябва да ми направите услуга, но, за бога, не казвайте нищо на Теразини.

— Я зарежете предупрежденията и ми обяснете как мога да ви помогна.

— С едно обаждане по телефона. Ето на този номер.

* * *

Това бе частният телефон на Канито в Рим.

Олга Камастра се беше заразила от недоверчивостта на Катани. Не се обади от своя телефон, а се затвори в една улична кабина с жетони.

Чу един глас да казва:

— Ало.

— Приятелят, арестуван в Сицилия, има нужда от помощ — казатя.

— Кой е? С кого говоря?

Без да каже името си, графинята попита:

— Разбрахте ли за кого говоря?

— Да.

— Иска веднага да ви види. Казва, че е важно и за вас.

— За мен ли?

— Да — потвърди категорично графинята. — Той знае, че магистратът, когото застреляха в Рим, преди да бъде убит, е искал да говори с вас. — Тя направи кратка пауза и добави: — Но приятелят умее да държи езика си зад зъбите. Чака приятелски жест и от вас.

И тя затвори телефона, без да дочака отговора.

* * *

Канито чакаше в затвора в стаичката за адвокатите. Директорът беше отишъл лично да изкаже почитанията си на всемогъщия шеф на отдел Z от тайните служби и го беше настанил там.

Когато един полицаи отвори вратата и доведе Катани, Канито го пресрещна и го стисна в прегръдките си.

— Моето момче — възкликна той. — Възможно ли е винаги да се набутваш между шамарите!

— Вие знаете много добре, че не съм убил Равануса — отвърна Катани.

— Да, да — съгласи се Канито, — не си ти, но това не пречи да си се забъркал в голяма каша.

Катани отклони погледа си.

— Това беше клопка. Хванаха ме в капана.

— Да, да, това е грешка, която може да бъде изправена. Имай доверие в правосъдието!

Катани скочи на крака.

— Като Алтеро? Или като Бордонаро? — извика той. — Те също имаха доверие в правосъдието! Ако остана тук, ще ме убият, ще ме премахнат. Един труп повече или по-малко за тях не е проблем. Пак ще си спят спокойно. Дори с още един мъртвец те ще бъдат още по-спокойни. Една уста по-малко, която може да проговори.

— Хайде, хайде — каза Канито спокойно, — недей да правиш дявола по-черен, отколкото е. Никой не иска да те убива.

Катани го погледна студено.

— А пък аз мисля, че е така. Може би ме смятат за неудобен свидетел. Последният. Може би знаят, че Бордонаро говори с мен по телефона, преди да бъде убит.

Сянка на досада премина върху лицето на Канито.

— Бордонаро е говорил с теб? И какво ти каза?

— Каза ми, че Равануса се е разприказвал — заяви Катани. Лицето му доби суров вид. Облиза устни и добави: — Произнесъл е вашето име.

Лицето на Канито се сгърчи.

— Моето име ли?

— Аха — измърмори Катани. После се престори, че не е повярвал на разкритията на Равануса и изкоментира: — Навярно не е знаел какво говори. Сигурно е объркал нещо.

— Явно е така — съгласи се Канито, като му хвърли поглед, изпълнен с подозрение, за да разбере дали не крие нещо. — Кажи ми какво мога да направя за тебе?

Катани заби лакти в масата. Погледна слънчевия лъч, който проникваше през прозореца, после отмести поглед към Канито.

— Искам да живея спокойно. Да изляза оттук и да се преселя в някое усамотено място. Искам да забравя всичко. Ще залича всичко от паметта си, кълна ви се. Но, моля ви, ако ви е останало поне малко приятелско чувство към мен, помогнете ми да изляза оттук. Дъщеря ми е мъртва. Нямам неуредени сметки с никого. Ще изчезна и няма да досаждам повече.

Тези думи развълнуваха Канито. Големият шеф на отдел Z въздъхна и каза:

— Приятелю, ще видя какво може да се направи. Както виждаш, притичах веднага, щом получих посланието ти. Ех, трябва да кажа, че си бил доста непредпазлив, като си дал частния ми телефон.

— Бях отчаян. Това беше единственият начин да ви издиря веднага.

— Не се безпокой. Този номер е вече „изгорял“ и наредих веднага да го сменят. А коя беше онази жена, която ми се обади?

— Няма да повярвате, но не знам дори как се казва. Съпруга е на един затворник, с когото се сприятелих.

— Добре, добре. Ето какво, моето момче, аз искрено те обичам.

Той сложи костеливите си ръце на раменете му и му каза нещо, което му се струваше, че е полезен съвет:

— Трябва да ми се довериш. Напълно и само на мене. Разбра ли?

— Да, ваше превъзходителство. Вие се погрижете за мен, аз се оставям в ръцете ви.

ЕДИН МОГЪЩ АДВОКАТ

Теразини водеше всичките си високопоставени гости в луксозния и специален ресторант, където за клиентите се грижеха красиви момичета. Отидоха с Канито и попаднаха на една руса и предвзета хубавица, която веднага започна да се глези.

След малко Канито сондира почвата.

— Много ми е жал за този Катани, дето стои затворен там — каза той.

— Аха, знам, че сте го посетили в затвора. Но не се грижете за него. Оставете го на съдбата му — отвърна адвокатът.

— Знам, че си го заслужава, но това момче го познавам от двайсет години. Не може ли да се направи нещо?

— И защо? — попита раздразнен Теразини. — Той е луда глава. В затвора ще го поукротят.

Канито поднови атаката:

— Аз никога не съм се бъркал във вашите работи тук. Но вие ще признаете, че ако сега си позволявам да се намеся, то е, защото тук бяха допуснати много глупави грешки.

Вечерята беше свършила. Дойде блондинката със сияйно лице, предизвикателен бюст и плосък корем. Поднесе им кафе.

— Ти си ангел — прошепна ѝ Теразини. Сложи в ръката ѝ визитната си картичка и каза: — Можем ли да се видим насаме?

Очите на момичето светнаха.

О, разбира се — измърмори тя и пусна картичката в джоба си.

Тогава Теразини се върна към предишните думи на Канито и заключи:

— Грешки, казвате. Ако е допусната грешка, най-добре е да бъде заличена всякаква следа от нея.

* * *

Тази нощ Канито отиде да спи в един хотел в Палермо. Сънят му бе кратък и тревожен. Лицето на Катани, отслабнало и с белези от юмруци, му се мяркаше непрекъснато като в кошмар. Не можеше да остави този човек на произвола на съдбата, както желаше Теразини.

Стана от леглото, отиде до прозореца и погледна пустия град, обезлюден като във фантастичен филм след нашествие на марсианците.

Отвори куфарчето си, измъкна от него тубичка с приспивателни хапчета, глътна едно и се мушна под завивките. Дълго време се въртя ту на едната, ту на другата страна, но клепачите му не натежаха и той реши да стане.

От прозореца, зад една камбанария, се мержелееше първият светлик на зората. Погледна часовника си. В този час адвокатът Теразини явно бе станал вече.

Потърси го по телефона.

— Извинете, че ви безпокоя в този ранен час, но по случая Катани мисля, че намерих изход, изгоден за всички ни.

Теразини го слушаше с нарастващ интерес. И когато Канито свърши с изложението на своя план, той направи коментар:

— Блестящо! Мисля, че това е чудесно разрешение. Трябва да видим обаче какво мисли той.

* * *

Канито беше горд. Колкото повече мислеше, толкова повече се убеждаваше, че тактиката, която той бе замислил, е просто шедьовър. Облече се и отиде в Трапани, за да я изложи веднага на Катани.

— Чуй какво направих за теб — започна разпалено той. — Успях да убедя адвоката Теразини да поеме твоята защита.

Катани беше ужасен. Как? Да се остави в ръцете на човека, който е наредил да отвлечат дъщеря му?

— Но това е чудовищно — възпротиви се той.

— Спокойно, спокойно, синко — усмири го Канито, — как можа да ти хрумне подобна нелепа мисъл? Подбудител на отвличането. Хайде, недей така. Разбирам болката ти, но и ти се опитай да

поразмислиш. Теразини е адвокат и половина и знае какво да направи, за да те измъкне оттук за броени дни.

Катани започна да се разхожда с ръце в джобовете. Беше зашеметен. Шефът на отдел Z тръгна след него и му изнесе лекция за живота.

— Трябва да бъдеш реалист — дъхаше той във врата му. — Невинаги е нужно да посрещаш нещата с гърди. Има обстоятелства, при които трябва да приемаш и компромиси.

— Но това не е справедливо! — задъхваше се от гняв Катани. — Не е справедливо да се унижавам до такава степен.

Канито махна с ръка.

— О, недей да се хващаш за гръмки думи. Справедливо, унижително. Не гледай на нещата под този ъгъл. Да речем, че животът понякога изисква по-голяма гъвкавост от наша страна. Ако трябва да направиш компромис, не прави от това трагедия. Спомняш ли си? Аз самият бях принуден да се огъна. Бяха ме почти унищожили. После малко по малко се оправих и ето ме отново на крака. И мислиш ли, че не трябваше и аз да преглътна някое и друго унижение? И още как. Освен това, драги, законът на живота е такъв: или приемаш да си поомърсиш ръцете, само толкова, колкото е нужно, или с теб е свършено, загиваш.

Катани се обърна рязко и се намери пред лицето на Канито, който му се усмихваше насърчително. Намигна му, сякаш за да му каже: бъди по-хитър. Катани винаги досега бе виждал важния шеф на отдел Z при служебни обстоятелства. И макар че бяха оставали насаме, Канито поддържаше известна дистанция. Затова Катани си го представяше като непоклатим великан.

Сега за пръв път той разкриваше истинската си природа — жалка и малодушна.

Катани си даде сметка, че това е последната му възможност. Ако отхвърлеше предложението, нямаше да излезе жив от затвора. Започна да привиква с тази идея.

— Вие имате ли доверие на Теразини? — попита той.

— В този случай — напълно — увери го Канито. После сниши глас и прошепна в ухото му: — Имаме нужда от него. Това е същественото. А пък ти, естествено, трябва да забравиш онази история с Бордонаро и всичко останало.

Очите му заблестяха. Протегна ръка и заключи:

— Значи се разбрахме, нали?

Катани усети, че му се повдига. Направи усилие да потисне това чувство. Погледна протегнатата ръка, подаде своята и я стисна.

— Съгласен съм — каза той.

Канито го прегърна.

— Веднага щом излезеш, ела ми на гости в Рим. Ще те чакам.

* * *

Теразини отиде в затвора на другия ден. Първият порив на Катани, като го видя, беше да го стисне за гърлото и огледа внимателно шията му — тънка и отблъскваща като на змия. Но стисна юмруци в джобовете си и успя да се овладее. Отвърна на захаросаната усмивка на адвоката и му подаде ръка. Изпита лека тръпка на отвращение при допира.

Теразини се настани спокойно на същия стол, на който предния ден бе седял Канито. Издаде устни напред, сякаш за да се съсредоточи по-добре, и каза:

— Един общ приятел горещо ме помоли да поема вашата защита. И така, ние се познаваме и аз зная, че бяхте съвестен инспектор, и не вярвам, че сте извършили престъплението, което ви приписват. Затова съм готов да ви защитавам, ако и вие сте съгласен, разбира се.

— Не съм в състояние да отхвърля това предложение — каза спокойно Катани.

— Много добре. Така по-лесно ще се споразумеем.

Теразини извади бележник от кожената си чанта с много прегради, направена по поръчка във Флоренция. Отбеляза нещо със сребърния си Паркър и обърна очи към Катани.

— А сега слушайте ме — каза той. — Много добре направихте, че ме наехте за ваш адвокат, защото аз не само съм убеден, че не сте убили Равануса, но има и доказателства за вашата невинност.

Катани де почеса по челото. Не беше сигурен, че е разбрал добре. А Теразини, който улови неговото объркване, потвърди:

— Да, да, доказателства. И така, да видим дали нещата съвпадат. Според вашите показания вие сте намерили Равануса вече мъртъв, така

ли?

— Точно така.

— Добре. И във вилата е нямало никого. С други думи, никой не ви е видял да влизате.

— Така е.

Теразини поклати глава.

— Не е така. Тук грешите. Зная, че камериерът на Равануса се е върнал от пазар след около половин час. Казва, че видял комендатора мъртъв и толкова се уплашил, че избягал.

Катани облиза устните си. Чакаше останалото и Теразини наистина каза:

— Когато е изтичал на улицата, видял, че пристига едно такси, от което сте слезли вие.

„Страшна работа! — помисли си Катани. — Всичко е направил самият той.“ Първо му бе устроил клопка чрез камериера, а сега го измъква, като си служи със същото лице. Погледът му отново падна на шията на Теразини. Да, змия е той, дори и очите му са изпъкнали и неподвижни като на змия.

Теразини подхвана разговора:

— Виждате ли, че понякога нещата са съвсем прости. На някого и през ум не му минава, че може да има изход. Но понякога е достатъчно нещо дребно, за да се уредят нещата, стига само да се намери верният ключ. Затова смелост, драги инспекторе. В най-скоро време ще оправим всичко.

Измъкна от чантата си лист хартия и го подаде на Катани.

— Ето, едно подписче тук, ако обичате. Така вие ме натоварвате официално да поема защитата ви.

Това, че Теразини пое защитата на Катани, откри не само възможност да бъде освободен, но коренно промени отношението на другите затворници към него. Той сега беше под закрилата на могъщия адвокат и никой не смееше повече да го тормози. По време на разходката започнаха да го канят в хор да рита топка с другите.

— Елате, господин Катани, поразкършете се малко. Знаем, че сте били добър футболист.

Някой му подхвърли топката. Макар и неохотно, той направи няколко крачки и я ритна. „Все по-ниско падам — помисли си той. — Ще успее ли някога да се измъкна от тази пропаст?“

Камериерът на Равануса с женствения глас потвърдя пред магистрата, че Катани не би могъл да убие банкера. Каза, че го видял да влиза във вилата, когато комендаторът е бил вече мъртъв.

Без да го погледне в лицето, магистратът го попита защо едва сега се е решил да даде показания в полза на Катани.

— Но аз не знаех, че сте го арестували — заяви с ангелски гласец камериерът. — Веднага щом узнах, се втурнах да ви съобщя това, което видях с очите си.

Той поглади веждите си с върха на пръста и отсъди:

— Това, което е вярно, е вярно.

Прокурорът нареди веднага да бъде освободен Катани. Теразини пожела да се отпразнува събитието с бутилка шампанско.

— За мен беше истинско удоволствие — каза той. Изглеждаше наистина развълнуван.

Катани изпи чашата си, почеса се по тила и каза:

— Господин адвокате, трябва да поговорим за вашия хонорар.

— Ооо! — реагира възмутен Теразини. — В никакъв случай! Това бе просто приятелски жест.

Катани въздъхна.

— Бих предпочел да платя сметката си с пари...

— Не настоявайте, моля ви се — каза Теразини, като се престори, че не е разбрал намека. — Мога да го възприема като липса на уважение.

И веднага започна да говори неща, които Катани не би желал да чува:

— Между приятели липсата на уважение е нещо много сериозно.

Теразини имаше собствена концепция за приятелството и веднага му предложи един пример:

— Щом стана дума за приятелство, ще ви кажа, че на този камериер, който ви оневини, никой не може да му заплати, защото постъпката му е безценна. Освен това, ако аз му предложа пари, той ще се обиди. На него му стига да знае, че в случай на нужда съм готов да направя всичко за него. Е, от негова страна има същата отзивчивост. Приятелството, драги Катани, е гаранция, взаимопомощ.

— Да. И какво мога да направя аз за вас?

Теразини се засмя.

— Ако имам нужда от помощ, надявам се, че ще си спомните за мен. Това е всичко.

Това било всичко. Катани знаеше какво иска да каже Теразини с израза „ако имам нужда“. Той имаше нужда от наемни убийци, от корумпирани полицейски служители, от съучастници. Усети, че настръхва.

— А сега къде ще отидете? — попита адвокатът.

— Ще отида в Рим. Там ще се установя.

— А имате ли вече отправна точка?

— Да, негово превъзходителство Канито.

— Много мъдро — поздрави го Теразини. — Ще се видим в столицата. Понякога стигам и дотам. Сделки, нали разбирате.

Катани още се бавеше. После, сякаш искаше да му се извади болен зъб, попита:

— Задоволете ми любопитството, ако обичате. Камериерът казал ли е на магистрата, че точно той ме повика в дома на Равануса?

— Господин Катани — упрекна го меко Теразини, — вие не сте си променили лошия нрав — все искате да знаете, да разберете... Любопитен сте, прекалено сте любопитен.

— Това ми е недостатък — съгласи се Катани.

— Лош недостатък — каза Теразини с премежени очи — Трябва да го изкорените. Недостатъците са досадни. Не всички могат да ги понесат.

Истинска змия. Винаги вежлив и в същото време заплашителен.

* * *

Преди да напусне града, Катани отиде да се сбогува с графиня Камастра.

— Значи си тръгвате? — каза тя огорчена.

— Ще се установя в Рим. Вече се разпоредих да ми пратят багажа.

— Мисля, че добре правите. Тук намерихте само горчилка.

Катани забарабани с пръсти по облегалката на креслото.

— Допуснах много грешки. Дойдох тук убеден, че трябва да действам безогледно. Но научих, и то с риск за живота си, че трябва да действам с подход, да се приспособявам, да стана гъвкав.

Изправи се и отиде до прозореца. В градината растеше огромна палма. Докато разглеждаше набръчкания ѝ ствол, усети, че очите на Олга са вперени в него. Може би е бил несправедлив към нея, като я беше наредил сред хората, от които трябваше да се пази. А всъщност точно тя му помогна.

Сега, като си мислеше за нея, разбираше, че си беше изградил лошо мнение за тази жена, защото е вземал под внимание само една страна от нейната личност. Виждаше в нея само алчност, интригантство, хитрини. Сега си даваше сметка, че в повечето случаи нейното държане е било само преструвка, една маска, зад която стоеше една самотна жена. Отчайващо самотна.

Разбра, че се е приближила до него. Сложи ръка на тила му и погали косите му. Усети нейния парфюм, докосването на тялото ѝ. Обърна се. Взе лицето на Олга в ръцете си и я целуна.

Пристигна в Рим в началото на лятото. Кервани от американски и японски туристи прииждаха вече по централните улици. Носеха шарени дрехи на цветя и пъстри шапки.

Катани веднага се отправи към службата на Канито. Точно при входа срещна Ферети. И двамата се погледнаха безразлично, като се престориха, че не се познават. След честитките и комплиментите Канито каза, че отсега нататък Катани може да бъде спокоен. Повече няма да му се случват никакви неприятности.

— Ще те държа близко до себе си — рече той. — Така няма да се забъркаш в някоя нова каша.

Катани предпазливо изрази колебанието си.

— Мислите ли, че мога да ви бъда полезен?

— Разбира се — усмихна се Канито и направи завъртулка с ръка.

— Ще гледам да те наредя в моя секретариат на някаква специална длъжност.

— Много интересно.

Канито се изправи зад огромното си, отрупано с телефони бюро и го придружи до вратата. Сбогува се с две потупвания по гърба.

— Стегни се, момче — намигна му той. — Започваш нов живот.

Катани се движеше с колата бавно по булеварда край Тибър. Очите му бяха приковани в огледалото за обратно виждане. Опитваше се да разбере дали някой не го следи. Зави надясно и пак огледа движението зад себе си. В горещия римски следобед му се струваше, че ръмжащите коли крият зловеща заплаха.

Паркира до една телефонна кабина и слезе от колата. Огледа се и набра номера, който му бе дал в Швейцария Ферети.

— Още ли е валидно вашето предложение? — попита Катани, след като чу в слушалката мъжки глас.

— Да, валидно е, и то повече отвсякога.

Инспекторът изслуша някакви обяснения и затвори телефона.

В колата почувства странна възбуда. Значи отново беше поел по следата. Наистина не си беше поправил лошия нрав, както го съветваше Теразини.

Сви в една тясна уличка в центъра на града. След дълго лутане най-после успя да намери местенце, където да остави колата, и се отправи към близкия магазин за домакински електроуреди. Там една продавачка го попита дали желае да купи нещо.

— Не, имам среща — отвърна той.

Жената, която явно беше късогледа, присви очи, за да го види по-добре. Провери дали някой не е влязъл, измъкна от чекмеджето телефонче и натисна някакъв бутон. На апарата светна червена лампичка. Път свободен.

— Оттук — поведе го продавачката. Тя вървеше бързо и удряше крак като тежковъоръжен войник. Дръпна една завеса, зад която се показва малка врата. Отвори я, пусна Катани да влезе и я затвори зад гърба му.

Там имаше огромно хале, превърнато в склад за перални, хладилници, телевизори. Всички тези уреди, наредени по права линия, образуваха множество дълги редици, между които имаше тесни проходи. Зад една от тях се показва Ферети.

— Как така се решихте? — попита го той.

Катани тръгна към него с ръце в джобовете.

— Когато стиснах ръката на Канито, почувствах, че червата ми се обръщат. Дадох си сметка, че ставам съучастник на убийците на моята дъщеря.

— И това ли ви накара да приемете моето предложение? — попита Ферети.

— Да — отвърна мрачно Катани. — Моята цел е да ги унищожа и струва ми се, че съвпада с вашата.

— Тези хора са готови на всичко — каза Ферети.

Катани измъкна от джоба ръката си и се опря на един хладилник.

— Нещата са много по-сериозни, отколкото вие си мислите.

— Какво искате да кажете?

— Канито е свързан директно с мафията чрез Теразини.

Ферети го погледна недоверчиво.

— Сигурен ли сте?

На лицето на Катани се появи ехидна усмивка.

— Да съм сигурен ли? Та аз самият съм живо доказателство за това, защото отървах кожата точно поради тяхната връзка с мафията.

ВИЛА НА ДРЕВНАТА ВИА АПИА

В три часа следобед Катани почука на червената врата на малка къща с наклонен покрив. Чувстваше, че сърцето му бие силно. Изщракването на ключа, който някой бе завъртял в ключалката, отекна у него и засили вълнението му. На вратата се показа Елзе. Стори му се, че в красивото ѝ лице има някаква особена мекота. Първият ѝ порив беше да затвори вратата, но после се дръпна встрани и каза:

— Влез.

Катани влезе в малка всекидневна с две кресла, телевизор, масичка и малка ъглова камина.

— Не си отишла значи да живееш при родителите си.

Това беше повече констатация, отколкото въпрос.

— Не, предпочетох да се оправя сама. Една моя леля ми даде къщата под наем.

Тя се извини и отиде в кухнята да стопли вода за чай. Пригответи две чаши на табличката. С колко захар го пиеше той? Да, с две лъжички. Отрязва доста дебело резенче лимон, защото той обичаше да го притиска с лъжичката и да изцежда сока му. Така можеше да се наслаждава на острия му вкус, примесен с аромата на чая. А тя пиеше чая си с мляко.

Беше нервна. Стори ѝ се, че по ръба на табличката има петно. Избърса го с парцала. После отвори шкафчето и взе оттам няколко кутии с бисквити. Какви обичаше той? А, да, тези с шоколада сигурно ще му харесат. С крайчеца на окото си се помъчи да разбере какво прави той, докато я чака. Видя го, че стои прав и разглежда някакви картини.

— Готова съм — каза тя, като влезе с табличката в ръце.

Настаниха се в креслата и засърбаха чая.

— Опитай тези бисквити — посъветва го Елзе.

Корадо изяде една бисквита.

— Чудесни са — каза той.

Прекараха няколко мига в мълчание, сякаш нямаше повече какво да си кажат. Тогава Елзе, която искаше да сложи край на това неловко

положение, каза:

— Намерих си работа в библиотеката. А ти с какво се занимаваш?

— Трябва да се върна на служба в Рим. Но не знам нищо определено.

Елзе изпи и последната глътка чай.

— Защо дойде?

— Донесох някои твои неща — каза той. Понечи да запали цигара, но не си спомняше дали тя понася дима. Поколеба се и остави кутията в джоба си.

— Те са в куфари. Можеш да ги вземеш от багажното гише на гарата. Има също и някои неща на Паола. Справедливо е да ги вземеш ти.

— Благодаря ти.

Той изяде още една бисквита.

— Френските сладкиши са наистина великолепни — каза той.

— Много си любезен.

После Елзе смени тона и го попита:

— Ще ми направиш ли една услуга?

— Разбира се.

— Придружи ме до гробището. Искам да посетя нашето дете.

Елзе го качи в колата. Минаха по уличка, покрай която бяха наредени вилички с остри покриви. Малкото френско градче Евиан беше чудесно в това време на годината. Цялото бе накичено със саксии и лехички с цветя. Пред гроба на Паола Катани падна на колене. Детето го гледаше от снимката върху надгробната плоча с блестящи очи и весело лице.

Елзе беше донесла букет от свежи цветя. И докато ги слагаше на мястото на увехналите, чу мъжа си да казва:

— Малкото ми момиче, толкова дни беше сама и имаше нужда от мен. Сега пък аз имам нужда да бъдеш до мен.

* * *

Към древната Виа Апия се отварят врати, зад които се мяркат фасадите на импозантни вили. Там тържествува разкошът на модерния

Рим. Казват, че по тия места преди около две хиляди години господ пресрещнал Петър, който бягал от Рим. Ужасен, апостолът го попитал: „Кво вадис, Домине?“ („Къде отиваш, Господи?“).

По същите тези места в една гореща юнска утрин сребрист мерцедес мина през една от тези порти, продължи между двете редици от пинии и спря пред вила с керемиденочервен цвят.

Отдясно имаше басейн. Две момичета плуваха в него, а трето седеше на ръба на басейна, с небрежно наведена глава.

От мерцедеса слязоха Канито, Теразини и Лаудео. Точно в този миг от вилата излезе стопанинът.

— Драги мои — размаха весело късите си ръце той.

Главата му беше огромна и толкова плешива, че блестеше на слънцето. Затова пък имаше къс торс и шкембе. Движеше се сковано, изпъчен напред, сякаш се стараеше да изглежда по-висок, отколкото беше в действителност. Непрекъснато клатеше ръцете си, като че ли лекият ленен костюм му беше неудобен.

Теразини го прегърна.

— Господин Сорби, колко се радвам, че ви виждам.

Влязоха вътре. Сорби ги покани да седнат на меките кожени кресла в салона. Откъм басейна се носеше веселата глъчка на момичетата. Сорби се показва на вратата и им подвикна:

— Пазете малко тишина, ако обичате.

— Добре, татко — отвърнаха те в хор и избухнаха в смях.

Наричаха го „татко“ на шега, но когато той оставаше насаме с тях, с поучителен тон им обясняваше, че това обръщение има скрит смисъл. Щом го наричат татко, твърдеше той, значи наистина виждат в него един баща.

Когато глъчката стихна, четиримата започнаха спокойно да говорят за своите работи.

— Мога да ви съобщя — започна Теразини, — че нашият приятел Каризи пристига от Америка. Идва да ни говори лично за своите проекти. Но веднага ще ви кажа, че той има намерение да инвестира в Италия огромни суми.

Лаудео се обърна към Сорби.

— И по какъв начин ще ги инвестира?

Сорби си прочисти гърлото. Когато говореше за пари, той движеше само половината си уста. Другата половина оставаше

слепена, сякаш засегната от парализа.

— Капиталите ще дойдат в Швейцария от Съединените щати. Ще бъдат внесени на името на кредитни дружества, които са под мой контрол. После ще бъдат прехвърлени в Италия чрез моята банка.

Лаудео смяташе, че като се намира сред приятели, може напълно да открие картите си, затова каза:

— И по този начин кръгът ще се затвори. Искам да кажа, че парите, тръгнали от Италия, ще се възвърнат. — Той направи кръг с ръка. — Един затворен цикъл.

Но Сорби не възприе този толкова груб начин на изказване.

— Кротко, кротко — каза той. И намери по-благородна формулировка. — Става въпрос за чуждестранни капитали, събрани посредством една нова форма на спестяване. Ще бъдат инвестирани у нас с чудесни перспективи.

— Но нашият приятел Каризи се интересува преди всичко от електрониката, и то онази, която се използва във военната област. Искане да отвори път към средноизточния пазар за стратегическа техника — добави Теразини.

— И от какво има нужда, за да започнем? — намеси се Лаудео.

Сорби отметна назад огромната си лъскава глава и каза:

— Искане да закупи терени при изгодни условия, достъпни кредити и политическа протекция. Бих казал, най-вече политическа протекция. Тя ще е нужна, за да се премахнат някои пречки от бюрократичен характер, нали ме разбирате.

— Ясно е — каза Теразини. — Нашият приятел Каризи е с манталитет на американец и е свикнал да си върши работата бързо. Разните там пречки го дразнят.

— Що се отнася до мен — каза шефът на отдел „Z“ Канито, — ще се радвам, ако мога да се срещна насаме с мистър Каризи, когато той дойде в Италия.

Лаудео предложи да му се подготви тържествено посрещане.

— Ако иска някоя и друга статийка по вестниците, да речем, интервю, няма да има проблеми. Журналистите са на наше разположение.

Сорби затвори и другата половина на устата си, с която обикновено говореше. Направи гримаса на погнуса, с която искаше да

каже, че шумотевиците го отвращават. Теразини схвана смисъла на гримасата му и каза:

— И мистър Каризи е против рекламата.

— Когато му дойде времето — изрази по-ясно мислите си Сорби, — все пак ще трябва да се мобилизира пресата да представи проекта в положителна светлина.

Очите на Лаудео светнаха. Най-после се намери роля за печата, който бе под контрол на неговата Асоциация. И каза с известна гордост:

— Имаме в ръцете си най-квалифицираната преса. Само трябва да дадем нарежданията си. Журналистите са на наше разположение.

На около двеста метра от вилата, в която се провеждаше това събрание, дебнеше някой. На върха на хълма се бе скрил млад и буден мъж и наблюдаваше входа на вилата. Щом видя, че четиримата излизат оттам, той насочи телеобектива към тях и започна да щрака с фотоапарата.

* * *

Когато трябваше да си кажат нещо, Катани и Ферети използваха уговорения сигнал и се срещаха в склада за електроуреди. Този път Ферети го беше повикал, за да разбере дали Канито е удържал на обещанието си да назначи Катани при себе си.

— Не ми се е обаждал — каза инспекторът.

— Странно.

— Какво ще ме посъветвате? Да му се обадя ли по телефона?

— Не — тръсна глава Ферети. — Ще бъде доста подозрително.

Той затвори вратичката на една пералня, която се вееше като знаменце почти пред носа му. После изрази на глас мислите си:

— Този човек е много по-вероломен, отколкото можете да си представите. Мисля, че чака някакъв жест от ваша страна. Нещо много убедително. Думите не го задоволяват. Иска доказателства, че вие наистина сте минали на негова страна.

— Може би някаква инициатива в негова полза — подсказа Катани.

— Точно така — одобри Ферети.

Катани кимна.

— Знам какво да направя.

* * *

На другия ден Катани се върна в Трапани. В това старо градче, разположено край морския бряг, беше усвоил префиненото изкуство да лъже, да представя за истина това, което е само преструвка. И сега се бе върнал да демонстрира това, което беше научил.

Отправи се към службата на прокурора, който го бе арестувал. Намери го още по-прегърбен в упорството си да не гледа хората в лицата, все по-обезобразен от периодичните гърчения на лицето си.

— Значи искате да дадете нови показания — каза магистратът.

Катани се настани удобно на стола.

— Знаете ли — взе да обяснява той, — когато разказвах някои неща на господин Бордонаро, бях едва ли не в състояние на умопомрачение. Вие разбирате, нали? Моята дъщеря беше отвлечена и изнасилена. Не бях на себе си. Сега, когато съм по-спокоен, трябва да призная, че твърдах направо невероятни неща.

Докато пригладваше методично полуголия си череп, магистратът огледа предметите, пръснати по бюрото, сякаш от тях очакваше вдъхновение. Накрая издаде някакъв скърцащ звук и каза:

— Добре. Вие сте лоялен служител на правосъдието.

— Стори ми се, че бях длъжен да го направя — подхвана Катани, — да поправа неточностите, които съдържа онзи протокол от разпита, защото засягат почтени хора. Не е справедливо да остава съмнение относно техните постъпки.

— Добре, добре — повтори магистратът, докато разлистваше стария протокол от разпита на Катани. — Ето тук например вие сте казали, че негово превъзходителство Канито се е опитвал по хиляди начини да блокира следствието, което сте провеждали, когато сте били шеф на Оперативната команда. Вярно ли е това? Потвърждавате ли го?

Катани направи знак, че не го потвърждава.

— О, не. Това е едно от нещата, които искам да поправа. Откровено мога да потвърдя, че негово превъзходителство Канито

винаги ме е насърчавал да продължавам следствието, без да се съобразявам с никого.

— Добре, добре — каза магистратът, чийто ентусиазъм се покачваше все повече, докато Катани говореше. — Да видим какво още сте казали. Значи вие сте говорили и за адвоката Теразини. Казали сте, че е замесен в съмнителни сделки. И не само това. Направо сте го обявили за подбудител за отвличането на дъщеря ви.

Прокурорът направи пауза, сякаш изумлението му не позволяваше да продължи. Сплете ръце и като ги залюля, каза:

— Катани! Адвокатът Теразини — подбудител на отвличане! Но вие давате ли си сметка? Вие трябва да направите златна статуя на Теразини. Ако не беше той, и досега щяхте да бъдете в затвора.

Катани се престори на разкаян.

— Колко сте прав — въздъхна той. — Всъщност аз бих искал да поправа и това. Бил съм наистина глупак да замесвам такъв честен човек като Теразини.

— Значи вие изключвате факта, че господин Бордонаро е умрял, защото е разследвал по ваши сигнали.

— Напълно го изключвам.

— Освен това искам да ми кажете: преди да замине за Рим, господин Бордонаро случайно да е говорил с вас? Посвещавал ли ви е в намеренията си!

— Съвсем не.

* * *

След като даде показания, Катани се върна в хотела. Там намери бележка от графиня Камастра.

Обади ѝ се по телефона.

— Направо е невъзможно да дойдеш в този град инкогнито.

— Можеше да ме уведомиш, че пристигаш — упрекна го тя. — Трябва да научавам за твоите действия от други хора.

— Щях да те потърся.

— Кой знае кога!

— Е, не се прави на сърдита — каза Катани. После смени тона и прошепна в слушалката: — Искам да те видя.

Олга мина да го вземе с колата от хотела. Насочи се към покрайнините и след няколко минути градът остана зад гърба им. Караше по тесен и лъкатушеш път. Лицето ѝ сияеше.

И той се чувстваше добре. Отпусна се на седалката и въздъхна дълбоко.

— След толкова месеци напрежение днес за пръв път си позволявам миг спокойствие.

— И аз мога да кажа същото — промълви Олга. Караше бързо и сигурно. От време на време го поглеждаше и се усмихваше.

Беше щастлива. За нея сега светът се състоеше само от нея и него. Беше увлечена от този вятър, оставила бе другите далеч зад себе си. Той протегна ръка и тя я стисна. Гореща вълна пропълзя по ръката му и стигна до сърцето.

Движеха се между криви маслинови дървета.

— Къде ме водиш? — попита той.

— Изненада е.

След около час колата спря. Бяха на върха на един хълм, сред опърленото от сушата поле. Някъде далеч се виждаше ивица море, което пламтеше от залеза.

— Това е моят малък рай — каза Олга. — Тук съм родена.

Къщата не беше такава, каквато е била едно време, а разширена, подновена, преобразена.

— Ела — каза тя, като го хвана за ръката.

Заведе го при един рошков — тъмно дърво, с къс и дебел ствол и солидни клони.

— Това е любимото ми дърво — каза тя. — Когато бях дете, се покатервах там горе, сядах на конче на онзи клон и гледах далечното море.

Тя привлече главата му към себе си и го целуна. Държейки го така в прегръдките си, го погледна внимателно.

— Хиляди пъти съм сънувала, че те прегръщам така. Но ти все се изплъзваше, отбягваше ме.

Любиха се. После тя сложи пръст пред устата си и прошепна:

— А сега стой мирно под завивките. Ще ти поднеса вечерята в леглото.

Беше сложила в колата хладилна чанта, пълна с лакомства. Ядоха сухарчета със съомга, хайвер, сладкиши и пиха шампанско.

— За нашето щастие! — вдигна наздравица Олга, Очите ѝ блесяха особено.

— За нашето щастие!

Тя отнесе таблите. Отхвърли твърдо предложението на Катани да ѝ помогне.

— Не, стой си там.

Беше довольна, че се грижи за него, щастлива, че най-последно може да го прави като всички други жени по нейната земя.

Върна се в леглото и се сгуши до него.

— Знам защо дойде — каза.

— Кой ти го каза? Теразини ли?

— Да.

— Аха. Значи прокурорът има директна връзка с него.

Олга го подразни ласкаво.

— Никога няма да се примириш. Тук нещата се движат по други правила. Запомни го.

— Не само тук, уверявам те. Заразата вече се е предала и сега микробите се разпространяват.

— Така или иначе, след това, което си направил, всички са довольни от теб.

— А ти?

— Аз ли? Аз не се занимавам с тези неща.

Обърна се към него и нежно го погали по косите.

АМЕРИКАНЕЦЪТ

В края на седмицата Катани бе поканен във вилата на Канито. Тръгнаха от Рим със синя кола с шофьор. Стигнаха умбрийските хълмове край Перуджа, изкачиха се по един виещ се път и спряха на върха пред ренесансова вила, която се издигаше над зелени долини.

Шофьорът слезе от колата и с акробатически скок се спусна да отвори вратата на шефа на отдел Z. Катани остана с отворена уста пред гледката, която се откри пред очите му. Долу скътаната долина се разсичаше от лъкатушеща река. По върховете на околните хълмове бяха накацали селца, над които се издигаха четвъртити кули и замъци, натежали от вековете.

Катани дишаше с пълни гърди.

— Каква красота! — възкликна той.

— Прекарвам тук всички съботи и недели — рече Канито. — Но откровено казано, ако трябва да остана тук повече, бих умрял от скука.

От вилата излезе дребна дама с бели коси и сухо засмяно лице. Прегърна Канито и после, като се обърна към Катани, каза:

— Корадо, колко се радвам, че ви виждам. След толкова време. А, но аз не съм ви забравила, знаете ли?

Жената помилва Канито. Той я прегърна нежно през раменете. Като го гледаше така щастлив до жена си, Катани си помисли, че сега шефът на отдел Z изглежда съвсем друг човек. Имаше нещо вълнуващо в това как той притиска жена си, гали косите ѝ и я целува по бузата. „Странно — помисли си той. — Колко противоречиви личности могат да съжителстват в един човек!“

— И аз се радвам, че ви виждам, госпожо. Наслаждавах се на целия този рай.

— Хубаво е, нали? Тихо, спокойно. Тук се чувствам господарка на себе си. В Рим не издържах повече, не можех да понасям целия онзи шум, бъркотия.

— През цялата година ли живеете тук? — попита Катани.

Канито се намеси в разговора.

— Да, изостави ме. Аз ѝ се подигравам, казвам ѝ, че е решила да стане отшелник.

Жената се засмя.

— О, той винаги се шегува. Истината е, че моят мъж е прекалено зает. Беше проблем да го видя вкъщи за вечеря. Тогава му казах: хайде да направим така — аз ще отида там, а ти ще идваш в събота и неделя. Поне два дни от седмицата ще те виждам.

Внезапно тя помръкна. Хвана Катани под ръка и изстена:

— Научих за нещастieto. Бедното дете! Вярвайте ми, плакала съм, сякаш е била моя рожба. А как е Елзе? Клетата жена.

— Съвзема се малко по малко.

— Поздравете я от мен — каза госпожа Канито. После хвана майчински ръката на Катани между дланите си и добави: — И вие му кажете на моя мъж да не се пристрастява толкова към работата си. Италия ще мине и без него.

— Е, но би могла да кара зле, мила моя — каза Канито, като погали отново жена си. — Във всеки случай отсега нататък Корадо ще бъде до мен... Ще работи в моя секретариат.

— Наистина ли? — Радостно изражение се изписа по лицето на жената. — Много съм доволна.

После се обърна към Катани и продължи:

— Себастиано има нужда от верни приятели. Аз познавам неговата среда. Неприятни хора са, не ми харесват. С изключение на заместника му Ферети. Той наистина е благороден човек... Я ми кажете, кога започвате работа?

Катани не беше подготвен за този въпрос, не знаеше какво да отговори и само измънка:

— Аз наистина...

Канито го прекъсна.

Той сложи ръка на рамото на жена си и попита:

— Е, какво си приготвила да отпразнуваме завръщането на блудния син?

Тя се отдалечи с леки стъпки.

— Изключителна жена е — каза Канито. — Озари целия ми живот.

Въздъхна и се обърна към Катани.

— А ти искаш ли да работиш с мен или не?

Катани се показва сдържан.

— Не знам дали ще привикна да работя на бюро.

— Добре ще ти се отрази, ако останеш поприкрит за известно време след това, което ти се случи.

Жена му се върна с бутилка червено вино и две чаши. Докато отпиваше от виното, Катани видя лицето на Канито през шлифовката на кристала — чудовищно, с издута глава и дълги зъби като на див звяр.

* * *

Американецът пристигна един ден по обяд. Сорби и Теразини отидоха да го посрещнат на летище Фюмичино. Без дори да се здрависа с тях, той започна да се оплаква:

— Каква гадост! — направи гримаса на отвращение той — Половин час, за да ти проверят паспорта. Отдых до тоалета... как го наричахте вие, а, да, банята беше ужасно мръсна.

Не беше висок, но добре сложен. Изглеждаше към петдесетте, беше облечен в син блейзър, лицето му бе кръгло, а очите — тъмни и мрачни, издаваха тежък характер и припряност. Имаше наперена, почти заплашителна походка и всеки, който се изпречеше на пътя му, мигом се отдръпваше встрани.

— А багажът ви, мистър Каризи? — попита тревожно Сорби.

— Само това куфарче. Не нося със себе си багаж. Ще си купя всичко от Рим. Така ще се върна в Америка с дрехи, *made in Italy*. Окей?

Сорби се засмя одобрително. Пъхна ръка във вътрешния джоб на сако си, измъкна оттам чекова книжка и като я подаде на Каризи, каза:

— Това ще ви бъде полезно за вашите покупки в Италия.

Американецът я прибра в джоба си, без да мигне дори.

— Окей! — изръмжа той. После се обърна към Теразини и го попита: — А къде са твоите приятели?

— Ще ги покана веднага щом ти решиш да ги видиш.

Теразини се усмихваше угоднически. Каризи беше първият човек, пред когото той показваше известна почтителност.

Измежду тълпата от движещи се насам-натам хора на летището изникна елегантната фигура на Олга Камастра.

— О, ето я и нашата графиня — обяви Теразини.

Олга се приближи задъхана, с уверена крачка и с леко отметната назад глава.

— Извинете ме — каза тя, — но движението в този град е истински ад.

Каризи я погледна разсеяно.

— Тази пък коя е?

— Как така коя съм — каза тя малко обидена, — аз съм графиня Камастра. И ако искате да знаете какво върша, ще ви кажа, че се занимавам със строителство. Имам строително предприятие.

Каризи избухна в смях.

— Ама че работа, Теразини. Сега пък с женски ли работиш? О, боже господи!

— Аха — намигна му Теразини. — Но тази е фина работа. По-добра е от всеки мъж.

Олга погледна американеца в очите и издържа неговия поглед.

— Мистър Каризи, вие трябва да станете по-съвременен — каза тя. — Вашето презрение към деловите жени е неуместно.

Каризи тръсна глава и накъдрените му и намазани с брилянтин коси проблеснаха.

— Окей, окей — каза той с отчаянието на човек, който вижда, че светът пропада. — Строите, така ли? Тогава ще строите и за мене.

— Надявам се, че ще ми поверите тази работа — каза Олга на перфектен английски. — Затова съм тук.

— По дяволите! — възкликна Каризи. — Вие говорите английски по-добре, отколкото аз италиански.

Сорби поклати леко плешивата си глава. Това бе знак, че банкерът желае да му се чуе гласът. И наистина се обади и предложи да отидат в бара, за да отпразнуват пристигането на мистър Каризи с бутилка шампанско.

Американецът го погледна ужасен.

— Алкохол? Никога през деня. И никога, когато се говори за работа.

Сорби се усмихна смутено.

— Ние, италианците, не спазваме чак толкова строго тези правила.

— Ясно, ясно — каза Каризи, като въртеше очите си и едната си ръка. — Живеете в такъв хаос.

Отидоха във вилата на Сорби.

По-късно пристигнаха Лаудео и Канито като гарвани, които кръжат около умиращо животно, и започнаха да създават усложнения. Казаха, че това начинание ще предизвика съпротива, която може дълго да продължи. Комунистите със сигурност ще вдигнат пушилка. Ето защо е необходимо да се успокоят политиците.

— Ами, ами — подскочи американецът скандализиран. — Какво общо имат тук партиите? Ние си вършим работата. Нека да оставим политиците настрана.

Сорби поклати едрата си глава, сгърчи половината си уста, сякаш да я изпробва, и каза:

— Послушайте ме, мистър Каризи, не трябва да пренебрегваме политическия аспект на операция от подобен мащаб. Може да се окажем пред непреодолимо препятствие. Все ще се намери някой, който да раздуха общественото мнение и да извлече полза от възмущението на народа.

— С нас можете да бъдете спокоен — добави Лаудео с кадифен глас. — Членовете на нашата Асоциация са внедрени навсякъде и са в състояние да отместят всякакво препятствие.

Сорби започна да го убеждава.

— Ако се запознаете по-добре с пълната картина на положението в Италия, сигурно ще оцените възможността, която ви предлагаме.

Първоначалното изумление бавно се оттегляше от лицето на Каризи и се превръщаше в открит гняв. Американецът отвори сребърна кутия с пури, която блестеше ослепително. Изтъркаля пурата между дебелите си пръсти, отхапа единия ѝ край и мушна другия между зъбите си. Думите на Сорби и Лаудео витаеха край него, без да проникват до съзнанието му. Той ги отблъскваше, но не можеше да се отърве от ехото на тези думи, според него лишени от смисъл, което стигаше чак до стомаха му и го задушаваше.

По дяволите тези италианци. Той мразеше думите. Беше свикнал да преговаря с хора, с които се разбираше само с няколко лаконични фрази. В някои случаи колкото по-малко се говори, толкова по-добре е.

И ако е достатъчно само едно кимване в знак на съгласие — още по-добре.

Запали пурата си със златна запалка, на която проблясваха неговите платинени инициали: ФМК. По американски обичай той бе прибавил и презимето на майка си към бащината си фамилия.

Дръпна от пурата и като я размаха във въздуха, попита:

— И колко ще струва тази ваша политическа протекция?

Лаудео не беше свикнал да се говори така открито и брутално за такива неща. Огледа малко смутен всички един по един и отговори:

— Нашият общ дял за успеха на сделката ще възлезе на петнадесет процента от инвестираните капитали.

— Фиуу. Глупости! — възкликна американецът.

Лаудео облиза устни и каза с лукава усмивка:

— Но пък без нашата подкрепа вашето начинание рискува да се провали.

— Да, такова е положението в Италия — потвърди Сорби. — Тук се преплитат всякакви интереси. И ако един план няма необходимите поддръжки, не минава. С петнайсет процента вие можете да бъдете спокоен и сигурен, че ще постигнете каквото желаете.

Отново започнаха да дърдорят. Каризи беше хванал пурата си като бухалка и му се искаше да удари с нея някои бърбиви усти. Той дори не обръщаше внимание кой говореше в този миг. Чий беше този глас? Захапа отново пурата, мушна запалката в джоба си и стана.

— Господа, ще се видим пак.

Тръгна към изхода и остави всички втрещени.

Най-загрижен изглеждаше Сорби. Ръцете му трепереха от възлнение. Хвана ръката на Теразини и го попита:

— Какво означава това?

Адвокатът направи неопределен жест.

— Иска да печели време. Да говори с приятели в Ню Йорк.

— Значи сделката може да се провали.

Краката на Сорби омекнаха, като си помисли, че и това може да стане.

— Може да се провали — каза спокойно Теразини — или пък да се премести географски. Ще бъде досадно. Загубено време, напразни пътувания.

Когато излязоха на площадчето пред вилата, младежът, който се криеше на хълмчето, пак беше там и засне участниците и в това събрание.

* * *

В един сицилиански ресторант в Рим Теразини и Каризи ядяха омари.

— Тези твои приятели прекаляват — заоплаква се американецът. — Петнайсет процента! И освен това са нахални. На мен такива не ми минават. Не!

Теразини се опита да укроти негодуването на Каризи.

— Те са влиятелни хора. Асоциацията на Лаудео е силна и стига навсякъде.

Каризи изсмука една щипка от омара.

— В Америка такива неща не стават. Всичко е по-ясно. Там е като в супермаркет: тук са парите, а там е стоката. Няма изнудвания. Ето защо започнах нов живот в Щатите. Аз съм роден тук, но съм с американски манталитет.

Хвана чашата с шампанско и я пресуши.

— Тези твои приятели са като змиорки. А пък аз не ловя змиорки. Правя бизнес, как го наричате вие? Сделки.

— Да — сподели Теразини, — тук винаги се набърква политиката.

— Аа, при нас с един политик може да се говори открито. Дали е републиканец или демократ — няма разлика — каза Каризи, като замахна във въздуха.

— Значи мислиш да се откажеш от инвестициите.

— Ако онези продължават да досаждат, да. Светът е голям, а всички се лакомят за долари...

Теразини подхвърли едно алтернативно решение.

— Ами ако го направим само със сицилианци? Сигурно по-лесно ще се разберем.

— Дано да е така! — каза Каризи. — Само че защо Сицилия в края на войната не се откъсна от Италия? Слушай, Теразини, не искам

да ми се надсмиват зад гърба от Детройт до Лас Вегас. Не искам бърборковци край мен.

— Сицилианците си държат езика зад зъбите.

Американецът облиза устните си, отмести останките от омара и бързо заключи:

— Окей. Говори със сицилианските приятели. Оставям на теб.

— Бъди спокоен, Франк — каза Теразини, като го плесна по ръката с обратното на пръстите си. — При нас, за да решим голям проблем, са необходими три неща: една жена, един журналист, който да пише всички гадости, които ти искаш, и някой, стъпил с единия си крак в тайните служби.

— А ти имаш ли всички тези неща?

— Имам ги, как не!

ДВОЙНИ ИГРИ

Портиерът на резиденцията подаде ключа на Катани.

— Господине, на бара ви чака някакъв човек — каза му той.

Кой ли можеше да бъде? Катани се запъти натам, изпълнен с любопитство. Беше Теразини. Седнал в един ъгъл, адвокатът пиеше кафе.

— Извинявайте, че ви изненадвам така, но тази сутрин се опитах да ви предупредя по телефона и не ви намерих.

— Случило ли се е нещо? — попита Катани, като му подаде ръка.

— Не, нищо. Дойдох само да ви поздравя.

— За какво?

Теразини отвори чантата си. Измъкна някакви книжа и ги показа на Катани.

— За това. Това са вашите показания пред прокурора на Трапани. Оцених ги още повече, защото никой не ви ги беше искал. Това е наистина приятелски жест.

„Червей“ — помисли си Катани и каза на глас:

— Мисля, че ви го дължах след това, което направихте за мен.

Теразини го наблюдаваше със странна усмивка.

— Питам се към какво може да се стреми най-много един човек като вас?

— Защо ми задавате този въпрос?

— Интересува ме отговорът ви.

Теразини изглеждаше по-противен отвсякога. Главата му бе наклонена встрани и леко отнетната назад. От него се носеше почти задушлива миризма на тежък парфюм.

— Какво да ви кажа? — засмя се Катани. — Тъй като съм полицай, бих желал да стана началник на полицията.

Теразини го изгледа невъзмутимо.

— Не се смейте на тези неща. Вие сте напорист и интелигентен. Защо да не се стремите към такава служба? Имате само нужда от подходящи приятели в удобен момент.

Катани се запита накъде ли бие. Какъв пъклен план е начертал пак? Застана нащрек, а Теразини продължаваше да говори ту с приятелски, ту със заплашителен тон в гласа.

— Аз например съм подходящ приятел. Между вас и мен има траен договор за сътрудничество.

Той замълча, като повдигна ъгълчето на устната си във вледеняваща усмивка, която откри няколко снежнобели зъба.

„Хиена“ — помисли си Катани.

— Сега повече нищо не мога да ви кажа — подхвана отново Теразини. — В Сицилия трябва да уредя някои неща, които засягат и вас.

Катани подскочи.

— И мене ли?

— Разбира се. Но бъдете спокоен, засега искам само да зная дали мога да разчитам на вашето сътрудничество. Е, мога ли да разчитам?

— Да, но не бих искал да ме надценявате.

— Какво, подигравате ли ми се?

Теразини говореше тихо, но думите му удряха като ковашки чук.

— Какво правите сега? Искам да кажа, какво работите?

— Ще постъпя на служба в секретариата на Канито.

— Моите поздравления. Това е най-малкото, което Канито можеше да направи за вас, нали? Да не би това да е надценяване? Когато се заемат подобни длъжности, има голяма възможност човек да бъде полезен на приятелите си.

Катани вече се чувстваше като риба, уловена на въдица. Опитва се да се освободи.

— Вие самият сте добър приятел на Канито. Какво мога да направя аз повече за вас?

— Можете, можете. — Теразини бутна встрани чашката от кафето. — Канито има толкова неща на главата и често забравя някои работи. А пък вие ще бъдете там... Разбирате ме, нали?

Той стана, закопча спокойно сакото си и като кимна към празната чашка, се усмихна:

— Вие ме черпите, нали?

Но когато си тръгваше, му дойде наум нещо друго. Върна се и прошепна на Катани:

— Скоро ще ви се обадя. И не е нужно да споменавате на Канито за този разговор.

* * *

Шефът на отдел „Z“ Себастиано Канито с лъскави, залепени за черепа коси вдигна хищническото си лице към палещото римско слънце. Беше се изтегнал на терасата в компанията на Лаудео и на малки глътки отпиваше от освежителната ментова напитка.

— Малко ме тревожат обноските на този Каризи — каза Канито. — Трябва да разбере, че тук не е Америка.

— Ще се успокои — предположи Лаудео. — Ако не си чукне муцуната сам, няма да му стане ясно какво е положението. Затова да го оставим да действа. Когато се убеди, че няма друг избор, ще се върне при нас и ще ни падне на колене.

— Накъде ще бяга?

— Ще му затворим всички врати. Няма да намери изход.

Лаудео раздалечи показалеца и средния си пръст във форма на V, обърна ги надолу и почука с върховете на пръстите по креслото.

— Ще го стиснем за врата и ще трябва да мине под този чатал.

И двамата избухнаха в смях.

Приближи се камериерът със снежнобяло сако и оповести пристигането на Катани.

— Струва ми се, че се познаваме вече — поздрави го Лаудео.

— Да, запознахме се преди време в Сицилия.

— За съжаление повече не се видяхме — каза Лаудео. — Но сега трябва по-често да се срещаме. — Той го тупна по рамото и добави живо: — Вие сте славно момче. Веднага го разбрах още тогава, когато се запознахме.

Канито се приближи с чаша в ръка.

— Е, отърва ли се от твоята нерешителност? — обърна се той към Катани.

— Май че да.

— А, добре. Сега си от нашите. Кога искаш да започнеш? Какво ще кажеш за идната седмица? Хайде да бъде в понеделник.

— Както желаете.

В този момент прозвуча звънецът на вратата. Канито погледна часовника си.

„Съвсем точен е“ — каза той на себе си и влезе в стаята, като помоли за извинение.

Лаудео се възползва, за да омотае Катани в своята мека паяжина. Беше истински магьосник, надарен с тайнствен магнетизъм. За него хората бяха какавиди, които се криеха в пашкул и можеха да бъдат измъкнати оттам винаги, когато той решише, че ще му бъдат полезни.

— Вие сте щастливец — каза Лаудео. — Да работите с Канито, значи да сте поставен на великолепен трамплин. Бихте могли да направите чудесна кариера.

— Надявам се, че имам качества за това — каза предпазливо Катани.

— Ни най-малко не се съмнявам. Щом Канито ви има доверие, значи, че наистина имате необходимите качества. Интелигентност, дискретност, вяност... Нека да поддържаме връзки, драги.

Катани почти не чу последните му думи, защото пред очите му се разигра изумителна сцена, от която дъхът му секна. От вътрешността на къщата Канито се връщаше към терасата, приятелски прегърнал през рамо новопристигналия — своя заместник Ферети.

Каква беше тази комедия? Катани бе смутен, Ферети, човекът, който му предложи сътрудничество, за да бъде демаскиран Канито и неговата компания, беше дошъл тук и се държеше така, сякаш бяха сърдечни приятели със своя шеф. Кой лъжеше? Ами ако всъщност всички тези хора са съюзници? Ако обединяват хитрините си и лукавствата си за постигането на една и съща сатанинска цел? Всъщност нищо чудно. Чудното беше, че Катани е бил толкова сляп и не го е разбрал отпреди.

— Ела, ела, Ферети — каза Канито, — искам да ти представя Катани, който следващия понеделник ще започне работа при нас в секретариата.

После се обърна към Катани и му обясни:

— Това е Ферети — мой любимец, като теб.

Двамата си стиснаха ръце. Ферети само хвърли разсеян поглед към Катани, който обаче го гледаше втренчено, сякаш искаше тук, на място, да получи някакво приемливо обяснение. Но Ферети се измъкна

с онова скромно и безлично изражение, което в много случаи му позволяваше да остане незабелязан.

И в службата Ферети минаваше за неуловим, за човек, който се измъква. Понякога неговите сътрудници трябваше да го дебнат, за да говорят с него. Ако някой го видеше, че влиза в кабинета си, веднага съобщаваше на другите и пред вратата на стаята му се образуваше опашка. Но когато отваряха вратата, откриваха, че вече го няма. Измислиха дори, че Ферети има вертолет, с който се измъква през прозореца.

Веднага го хвана Лаудео.

— Трябва да ви кажа една приятна новина.

Катани беше на две крачки от тях и наостри уши.

Лаудео продължи:

— Вашата молба за влизане в Асоциацията е приета. Трябва да благодарите на Канито, който даде пълни гаранции за вас. А сега ще ви поздравя по нашия начин.

И той го прегърна три пъти. При всяка прегръдка бузите им се докосваха, а ръцете им бяха сложени на раменете.

Катани хвърли на Ферети поглед, който изразяваше гневно презрение, а Канито възторжено изръкопляска.

— Чудесна придобивка — каза той на Лаудео. — Ферети е човек с изтънчен ум.

После се обърна към Катани:

— Гледай Ферети, Корадо. В моята служба той е най-острият ум, най-довереният ми човек.

Катани кимна с глава, но вътре в себе си усети бодej, който го накара да затвори очи.

* * *

Бродеше безцелно из уличките в центъра на града, съкрушен от сцената, която се бе разиграла пред очите му: Ферети бе приел покровителството на Канито и Лаудео. Чувстваше се като корабокрушенец в бурно море. На кого да вярва? Всички са еднакви: фалшиви, с хиляди гадни лица. Теразини, Канито, Лаудео, а сега и Ферети. Всички замесени от едно тесто.

Върна се в резиденцията и се хвърли облечен на леглото. Беше отчаян като човек, на когото са съобщили, че е болен от рак и скоро ще се пренесе в отвъдния свят.

Стана, взе един куфар и започна да го пълни. После се отказа. Закрачи напред-назад из стаята, без да може да вземе решение. Накрая хвана телефона и набра номера на Ферети.

— Искам да отменя нашата среща за неделя — каза му той.

Ферети се разтревожи. Уплаши се, че Катани е размислил и вече не желае да му сътрудничи.

— Защо? — попита той тихо.

— Трябва да замина — отвърна неопределено Катани.

— Тогава да се видим преди това.

— Не — Катани се колебаеше, — мисля, че вече няма нужда.

— Това пък какво означава? Извинете, но кога ще се върнете?

Нали в понеделник трябва да постъпите на служба при Канито?

Катани се престори, че не е чул последните му думи.

Тогава Ферети наистина се разтревожи.

— Какво става?

На другия край беше тихо.

— Сигурен ли сте, че няма какво да ми кажете?

— Имам — отвърна Катани. — Имам да ви кажа още нещо. —

Гласът му сега звучеше гневно. — А вие защо влизате в Асоциацията на Лаудео? Да не сте луд? Или пък играете двойна игра?

Ферети понижи още повече обичайния си глас и каза почти шепнешком:

— Нека се видим за малко. Ще ви обясня.

— Това вече няма значение.

— А пък аз мисля, че има. Трябва да говоря с вас, преди да заминете.

— Какво искате да направите, да ме спрете ли? Не се и опитвайте.

Катани беше извън себе си, изпълнен с всякакви подозрения.

— Какво говорите? Спомнете си, че срещу тези хора имате само един съюзник и това съм аз. Ало?

Катани беше затворил.

Ферети помисли малко. Това беше ново усложнение, което трябваше да се изясни. Вдигна белия триъгълен телефон, натисна един

бутон и каза:

— Тоньоли, елате при мен, имам важно поръчение за вас.

* * *

Катани чу три леки почуквания на вратата и отиде да отвори. Преди още да разбере кой е, Олга се втурна към него, въодушевена и разпалена, с блеснали очи. Привлече го и го прегърна с копнеж, опря глава на широките му гърди. После се поотдръпна с ръце все още около кръста му.

— Не ме очакваше, нали? — попита.

— Откровено казано, не те очаквах.

Хладният тон на Катани неприятно я изненада, защото противоречеше на нейното излияние. Тогава тя забеляза отворения куфар.

— Заминаваш ли? — попита тя с трепета на човек, който се страхува, че ще му отговорят утвърдително.

Той се освободи от прегръдката ѝ и отговори:

— Влакът ми е в полунощ.

— О, извинявай! — Ентусиазмът на Олга се изпари и на лицето ѝ остана само тревожна гримаса. — Значи съм дошла в неподходящ момент.

— Не е точно така — каза той без особена сърдечност, — радвам се, че те виждам.

Протегна ръка и докосна лицето ѝ, но ласката му бе съвсем неубедителна.

— Защо дойде така неочаквано?

— Домъчня ми за теб. Защо да не го изненадам — си рекох — и ето ме тук.

Взе ръката му и я стисна между дланите си, сякаш искаше да му предаде някакво тайно и нежно послание. Но той остана хладен и унесен, толкова далечен, че страх и студ завладяха сърцето ѝ.

Изпусна въздишка на огорчение.

— Искях да се върна в Сицилия утре. Но може би ще успея да взема самолета още тази вечер.

— Не, почакай — задържа я той, но само от любезност.

Тя тръсна глава.

— Пусни ме да си вървя... Балът свърши.

— Моля ти се... — промърмори той.

— Да си вървя, нали? — прекъсна го Олга саркастично. — Да, ще си замина.

— Опитай се да ме разбереш.

— Какво да разбере? Че ти досаждам ли? Разбрах.

Катани се приближи до нея и сложи ръка на рамото ѝ в нежен порив.

— Ти пристигна в много труден за мен момент. Това е всичко.

— Но аз бих могла да споделям с теб и болките ти, не само радостите.

Олга запали цигара и издуха яростно дима. Дръпна още веднъж и подхвана разпалено:

— А ти ме отблъскваш. Сякаш те отвращавам, сякаш не знаеш каква съм ти.

Тя смачка нервно угарката в пепелника и продължи:

— В края на краищата нищо не съм искала от теб. Нямах никакви претенции. Исках само да бъдем заедно, когато можем, когато, имаме нужда един от друг. Това ми стига. Но ако ти отхвърляш и тези редки възможности, значи няма смисъл.

И без да дочака отговора му, тя отвори вратата и се вмъкна в асансьора.

След миг объркване Катани облече самото си и изтича подир нея. Настигна я на улицата, докато се опитваше да привлече вниманието на едно такси.

— Сега пък какво искаш? — попита Олга хладно.

— Не си отивай така. Бих искал да ме разбереш.

— Разбирам, разбирам — каза тя. Сега пак играеше ролята на делова жена, която не си губи времето с излишни сантиментални истории. — Следващия път ще бъде по-добре.

Вмъкна се в таксито и изчезна сред гъстите редици от коли.

„ОТТУК СЕ КОНТРОЛИРА СТРАНАТА“

Един млад и добре облечен мъж с ръце в джобовете гледаше разсеяно към някаква витрина. От време на време се обръщаше и поглеждаше към отсрещната страна на улицата, където Катани, останал сам, следеше с поглед таксито, което завиваше в дъното на улицата и отнасяше Олга.

Катани наведе глава и закрачи бавно по тротоара с цигара в уста. Един минувач го блъсна, той залитна и му хвърли поглед, изпълнен с омраза.

На отсрещния тротоар елегантният младеж също се бе раздвижил и го държеше под око. Видя го, че се спира пред тясната врата на нощен локал. Отгатна смущението му и забеляза как с яден жест захвърли угарката.

Последва го предпазливо във вътрешността на заведението. В синкавия полумрак се различаваха кресла, наредени около ниски масички, осветени от слабата светлина на лампите, които висяха над тях. Отекваха морни звуци на пиано.

Катани се отпусна в едно кресло и си поръча джин с тоник. Появи се някакво момиче и седна до него с определени намерения.

— Ще ми предложите ли нещо за пиене? — каза тя глезено.

Без да я удостои с поглед, той отвърна:

— Поръчай си, каквото искаш.

Тя се приближи още повече и започна да му се умилква като котка. Парфюмът ѝ беше силен и го замайваше.

— Ехей! — обиди се момичето. — Ако така се цупиш, ще си отида.

В единия ъгъл, заел стратегическа позиция, за да наблюдава Катани, бе седнал младежът, който го следеше на улицата. Пиеше уиски. Той стана бавно и макар че беше доста едър, се движеше с меки стъпки като котка. Влезе в телефонната кабина и набра един номер.

— Да, тук е — каза той и даде адреса на заведението.

Момичето упорито се опитваше да разсее мрачното настроение на Катани.

— Не ти ли се говори? — шепнеше тя в ухото му.

Той не отвърна, а само махна неопределено с ръка.

— Искаш ли да танцуваме? Или пък искаш да отидем у вас, а? — предложи тя и хвана ръката му. — Ще бъдем по-спокойни.

Тя беше истински въодушевена. Стараеше се да направи нещо повече от професионалните си задължения да задържа клиенти. Този мъж, вгълбен в себе си, мрачен и тревожен, я разнежи и тя искрено желаше да го ободри.

За да не се покаже прекалено нелюбезен, той я погледна. Имаше хубаво мургаво лице и дълги изкуствени мигли.

— Как се казваш? — попита я той.

— Лаурета.

Сега го гледаше доволна и продължаваше да гали ръката му. Но в един миг забеляза, че лицето му внезапно се промени, сгърчи се болезнено.

— О, господи — рече тя, — лошо ли ви е?

Нищо му нямаше, само че зад гърба ѝ беше зърнал едно много добре познато лице. До младежа, който го бе проследил, спокойно седеше Ферети.

Катани стана и се запъти към него, като забрави момичето.

— Защо ме проследихте дотук? Какво искате от мен?

Ферети се обърна към младия преследвач.

— Тоньоли...

Тоньоли разбра и с леки стъпки се измъкна.

На неговото място се настани Катани, който с мъка потискаше гнева си.

— Сега ме слушайте добре — заговори през зъби Ферети. — Вие знаете прекалено много. Намирате се в позиция, от която вече не можете да се изтеглите. Това съвсем не е игра. Затова, ако сега вие, вместо да продължите напред, тръгнете да бягате, вашият живот ще увисне на косъм.

— Това заплаха ли е?

— Говоря за съвсем реални неща. Ако избягате, вие ще се превърнете в плаваща мина, която всеки момент може да се взриви с неизмерими последствия. Повярвайте ми, не е възможно да бъде компрометирана една толкова дълго и внимателно подготвена работа само защото вече не желаете. Никой няма да ви позволи — нито аз,

ните моите противници — да се разхождате свободно с всичката тази информация, която имате в главата си. Бъдете сигурен, че някой ще ви убие.

Катани не се трогна от такава перспектива и примирено каза:

— Не издържам повече. Мислех, че ще успея, но рухнах.

Излязоха на свеж въздух. Група весели момчета ги задминаха.

— Чувствам се като въвлечен във водовъртеж от измени, фалш, двойни игри. Сред тези интриги вече не разбирам кой съм аз и на чия страна съм. Не мога да се любя с една жена само и само за да изтръгна някаква информация за противника си, като при това я излагам на риск да я убият. Не мога повече да се усмихвам на Канито и да дебна мига, в който ще се нахвърля върху него. Не мога да любезнича с Теразини, готвейки да го сразя.

— Някои неща се нужни — каза Ферети. — Аз влязох в Асоциацията на Лаудео, за да контролирам по-добре действията на противниците си. Вие сте честен и лоялен, но като всички големи моралисти не познавате нюансите — за вас или е черно или бяло. А пък аз мисля иначе: ако целта, която преследваш, си струва усилията, трябва да правиш известни компромиси, за я постигнеш.

По централните улици се движеха тълпи от шумни младежи със съмнителен вид. Всяка нощ сърцето на Рим бе атакувано от безделници, които пристигаха от далечните покрайнини, с касетофони в колите, пуснати пълна сила.

— Не сте заложили на печелившия кон — каза Катани. — Премного съм уморен и объркан.

Ферети го ободри:

— Точно моралист като вас трябва да се бори докрай. Би било непростима слабост да отстъпим сега, когато сме близо до целта.

— Но аз вече не знам срещу кого се боря.

— Срещу корупцията и преди всичко срещу онези мерзки личности, които трупат богатства от смъртта на други хора. Срещу контрабандистите на оръжия и наркотици и срещу всички техни съучастници.

Катани се спря за миг. Лицето му бе осветено от уличната лампа, а Ферети остана в сянката.

— Вие вярвате ли, че сте на добрата страна? — попита Катани.

Очите на Ферети блеснаха в полумрака.

— Мисля, че да. И на това залагам. И залогът е моят живот.

* * *

Когато се върна в стаята си в резиденцията, Катани съблече самото си и изпразни куфара. После се хвърли на леглото. Искаше да потъне в дълбок и продължителен сън. Но преди да затвори очи, трябваше да отговори на телефона.

От Франция го търсеше Елзе. Гласът ѝ бе развълнуван, защото бе открила нещо, което искаше да сподели с него.

— Намерих една тетрадка на Паола. Стара тетрадка от началното училище. На една страница има рисунка: три фигури — аз, ти и тя. Чак се разплаках.

— О, Елзе — въздъхна той и изтръпна от внезапно връхлетялата го мъка по дъщеря му. — Осъдени сме да прекараме останалата част от живота си в съжаления.

— Господи, колко далечно ми изглежда онова време. Паола беше толкова весела и така ни обожаваше! — отвърна жена му и сълзите ѝ закапаха.

— Повярвай ми, в този миг ми се струва, че е хубаво дори когато имаме приятни спомени — каза той.

Гласът на жена му го успокояваше, звучеше в ухото му като балсам.

— Запази тази тетрадка. Много искам да я видя.

— О, разбира се, Корадо, когато поискаш.

— Направихме много грешки — каза той. — А грешките в живота се чувстват в трудни моменти.

— Може би повече няма да правим грешки — подсказа му тя.

— Не зная. Не е толкова просто, Елзе. Не е толкова просто.

* * *

Цареше тишина, нарушавана само от леките движения на някоя секретарка или от приглушеното бръмчене на телефоните. Катани беше свикнал с канцелариите на Оперативната команда, оживени от

безспирното движение на шумни полицаи. В сравнение с тях отдел Z на тайните служби приличаше на болнично отделение.

Бяха му предоставили стая в съседство с кабинета на Канито. В нея имаше шкафове, които се отваряха с по три ключа. Бяха натъпкани с папки в идеален ред. На гърбовете им изпъкваха тайнствени инициали. На красивото лъскаво бюро бяха поставили кожена папка, сребърна перодръжка и лампа с керамична основа. Встрани, на дълга и тясна масичка, бяха наредени три телефона и бяла клавиатура на вътрешен комуникатор.

Първото посещение му направи Канито.

— Как се чувстваш? Добре ли те настаниха?

— Много добре. Но още не знам какво да правя.

Канито се засмя добродушно.

— Спокойно, момчето ми. Малко по малко. — Той сякаш говореше на момченце, което трябваше да научи нова игра. — В тези стаи постъпва цялата информация, която позволява да контролираме страната. Ще разбереш. Дори точно ти ще трябва да отделяш новините, които смяташ, че заслужават внимание. Твоята интуиция ще ти помогне.

Обходи с бавни крачки стаята, сякаш за да маркира малкото царство, което му беше създал. После смени темата и попита:

— Слушай, оня Теразини не ти ли се е обаждал?

Тъкмо щеше да отвърне „да“, но се въздържа.

— Не — отговори.

— Сигурен съм, че скоро ще го направи — намекна Канито, като премрежи очи в лукава усмивка. — Аз никога не бъркам, когато преценявам хората.

Катани се почувства притеснен. Направи усилие да придаде естествен тон на гласа си и попита:

— Как трябва да се държа, ако ми се обади?

— Ела да ми кажеш. После ще преценим заедно как да постъпим.

— Разбира се.

— Нещо повече: ти му се обади.

Той хвана под ръка Катани и закрачи напред-назад. Говореше като човек, който открива на внучето си как трябва да избягва опасностите в живота.

— Следващата сряда ще има коктейл в оня хотел на Аурелия. Ти ще отидеш. Там ще бъдат Теразини и някои негови приятели.

Канито понечи да си тръгне, но се сети още нещо и му даде и последните наставления:

— Нека те видят весел. Забавлявай се, но си дръж очите отворени и слушай внимателно. Ще говорят за един много амбициозен проект. После ще ми докладваш, разбрахме ли се?

Намигна му и излезе.

* * *

Огромният макет се въртеше бавно на движеща се платформа и приличаше на кораб, който се готви да отплава в открито море. На него се виждаха огромни халета със сводести покриви, прилични на надлъжно разрязани и наредени една до друга пури. В средата пък се издигаха квадратни здания с различна височина. Наоколо — алеи с дървета. Авторите на макета бяха изработили толкова старателно детайлите, че дърветата изглеждаха като истински.

Наоколо, в голямата зала на хотела, цареше суматоха. Журналистите вдигаха врява, фотографите кинооператорите влачеха апарати и кабели.

Мъже с авторитетен вид, облечени в тъмни дрехи, заемаха местата си, придружавани от хубави и нагиздени жени с бухнали прически. Ръцете и шиите на дамите бяха отрупани с ослепителни бижута.

Катани беше застанал встрани с ръце на гърба и оглеждаше обстановката и лицата на хората. Видя Олга. Тя беше облечена и накичена като от приказка. И тя го зърна. Отначало се показва безразлична, дори отегчена, но неговата настойчива усмивка я разнежи и тя се промени. Кимна му с глава и примирието бе сключено. Както е известно, любовта се подхранва от дребни неща.

Теразини също забеляза Катани и го пресрещна.

— Това се казва приятна изненада — каза той. — Но може би се отегчавате.

— А, не. Много съм любопитен.

Теразини посочи с глава макета и подхвана:

— Огромно нещо е. Ще видите. Ще има много работа.

Чукна с опакото на пръстите си гърдите на Катани и добави със загадъчна нотка в гласа:

— И за вас.

После веднага смени темата.

— За да не се отегчите, ще ви поверя на една очарователна девойка.

Направи знак с ръка и едно русо момиче с огромни като на кукла очи се приближи с гъвкава походка. Беше една от трите девойки, които плуваха в басейна във вилата на Сорби.

— Ела, скъпа Елис, защото господин Катани има нужда от компания — каза Теразини.

Тя прие поканата с въодушевление. Кожата и бе златиста и гладка като порцелан. Облеклото ѝ — минипола и ризка — ярко контрастираше на пищните дрехи останалите жени в залата.

— С това нещо тук бих си поиграла — каза тя, като насочи с брадичката си макета.

— На какво? — запита я Катани малко учуден.

— На „монопол“. Там можеш да си представиш, че имаш всичките тези милиарди за харчене.

Корадо направи весела гримаса.

— Само че тук милиардите са истински.

В дъното на залата, зад една дълга маса, се беше изправил Сорби и почукваше микрофона, готвейки се да вземе думата. Размърда рамене, сякаш се канеше да излети. Голямата му глава се разтресе.

— Господа — проехтя гласът на банкера и шумът в залата стихна. Всички застанаха неподвижни и отправиха очи към оратора. Сорби беше доволен. Изпъчи се още повече и започна: — Господа, днес е велик ден. Вече ви раздадоха проспектите с подробностите за този проект. Но позволете ми да добавя още някои пояснения.

Той се спря, сякаш да привлече вниманието и на онези, които още не го слушаха, и продължи:

— В Сицилия ще бъде издигнат този изключителен град на електрониката. Една „Силикън Валеј“ на нашата древна сицилианска земя. Това творение ние дължим на споразумението между моята банка и някои тамошни кредитни дружества. В началото този град ще

осигури работа поне на две хиляди души, а по-нататък според пресмятанията могат да се отворят още пет хиляди места.

Един журналист с брада и лукава физиономия го прекъсна:

— Колко ще струва реализацията на проекта?

— Ще бъдат инвестирани осемстотин милиарда лира през първите две години.

Журналистът направи нагла гримаса и подметна:

— И всички тези капитали италиански ли са?

Сорби го погледна гневно и отговори:

— Както вече ви обясних, това са капитали, гарантирани от моята банка и от тамошните банки. Става въпрос за едно съсредоточаване на икономическите сили от Континента и от Сицилия.

В залата прозвучаха вяли ръкопляскания. Елис също запляска с ръце и каза на Катани:

— Моето татенце ми внушава страхопочитание, защото все говори за милиарди. Познаваш ли го?

— Кой? Този, който говори ли? — попита Катани. Не, не го познавам.

— Аз му викам така: моето татенце. Той много ме обича.

„Татенцето“ отговаряше на друг журналист, който искаше да знае къде точно ще израсне градът на електрониката.

— Общината се намира в провинция Трапани — каза той. — Тя предостави терена, на който ще се издигне този индустриален комплекс. Дори използвам случая да поздравя кмета, господин Салеми, който се намира сред нас.

От третия ред се изправи едър мъж с волски очи и каскет в ръцете си. Той леко се поклони, за да благодари на анемичните аплодисменти.

Трети журналист с кръгли очилца и високомерно държане изкоментира:

— Значи се касае за благотворително дело.

Франк Каризи, който бе седнал на първия ред до Теразини, предъвка горчииво и скръцна със зъби:

— Кой е пък тоя глупак?

Теразини тръсна глава, като искаше да каже, че няма смисъл да се нервира.

Очевидно Сорби не можеше да се похвали със спокойствието на Теразини. Неговата нервна система беше по-лабилна и той вече започваше да се горещи.

— Вашата ирония е неуместна — повиши той глас. — Естествено, че става дума за предприемачи, които искат да произвеждат и да печелят от това, а не да вършат благотворителност.

Но напереният журналист не беше удовлетворен и зададе още един неудобен въпрос.

— Откъде идват всички тези пари?

Сорби облиза устните си.

— Група италианци, отдавнашни емигранти в Съединените щати, е събрала тези пари. И понеже не забравят родината си, са решили да ги инвестират тук.

Но това не беше, краят. Друг журналист с лула между зъбите се изправи и запита дали в цеховете за електроника ще бъдат произвеждани материали с военно и стратегическо предназначение.

— Кучи син! — измърмори Каризи.

Застанал пред микрофона, Сорби поклати нервно голямата си глава и се престори, че не е разбрал.

— Какво искате да кажете? — попита той.

Журналистът с лулата поясни:

— В Съединените щати има закон, който забранява износа на електронна апаратура със стратегически характер. Ако тези усъвършенствани уреди са произведени в Сицилия, могат да бъдат продадени в Средния изток без никакви проблеми.

Сорби не знаеше какво да отговори. Само каза:

— Ние спазваме законите на нашата страна. Нямам какво повече да кажа.

Напрежението в залата стана критично. Лицата на някои хора добиха землист цвят. Тържеството щеше да има злополучен край. Честването на този фараонски проект се превърна в публичен процес срещу неговите създатели.

Трагедията обаче настъпи, когато една журналистка с червени коси и със спокоен, но режещ като бръснач глас попита дали кметът Салеми, който е предоставил терена, не е същият човек, когото преди година са арестували с обвинение, че принадлежи към мафията.

От първия ред скочи адвокатът Теразини и се приближи бързо до микрофона. Разтрепераният Сорби бе щастлив да му отстъпи думата.

— Господин Салеми беше освободен още по време на следствието — заяви той. — Това беше грешка. Дори и политическите противници повярваха в честността на господин Салеми, който напоследък бе избран за кмет с почти пълно мнозинство.

Журналистката обаче беше неукротима и много добре информирана.

— Преди два месеца Салеми е получил още една призовка. Бил е замесен в друга история с мафията — отвърна тя.

Залата зашумя. Чуха се гласове на възмущение и изумление. Някой на пръсти напусна залата. Едрият Салеми се размърда гневно на стола си и беше почти готов да се нахвърли върху журналистката. Теразини му отправи смразяващ поглед, той се успокои и притвори объркан волските си очи.

— Господа — прозвуча отново гласът на Теразини в микрофона, — тук се раздават присъди, преди делото да е стигнало до съда. Има възбудено следствие, но нека видим докъде ще стигне и тогава пак ще говорим.

Отново се намеси брадатият журналист. Искаше да знае каква е ролята на Теразини в сделката с електронното предприятие. И когато адвокатът отговори, че действа като юрисконсулт, журналистът се засмя весело. С гримаса на преднамерено коварство добави:

— Вие бяхте обект на разследванията на заместник-прокурора Бордонаро, когото убиха тук, в Рим. Магистратът смяташе, че сте замесен в отвлечането на едно дете.

Като чу това, Катани, който седеше близо до изхода, се сепна. Сърцето му заби учестено. А Теразини в този момент изчерпваше всичките си хитрини, за да се измъкне от директната атака. Направи се на развълнуван и каза:

— Вие ми напомнихте за човека, чийто образ ме изпълва с мъка — господин Бордонаро, с когото ме свързваше най-искрено приятелство. Аз сътрудничих лоялно на следствието, което, както знаете, после бе консервирано. — Изпъчи се, сякаш да пропъди спомена за Бордонаро, и добави: — Но, драги журналисти, защо продължавате да се отклонявате? Очевидно нашият проект е толкова

значителен, че някой се дразни от него и търси начин да го потопи в полемики и клюки, нали?

Със своята ловкост Теразини беше успял да овладее положението, което бе започнало да става критично. Адвокатът се върна бавно и седна на мястото си до Каризи, а Сорби пое отново микрофона. Явно беше по-ободрен. Мушна късите си пухкави ръце в джобовете на самото и покани графиня Камастра да съобщи някои технически подробности по реализацията на индустриалния комплекс.

— Моето предприятие — започна Олга, като придърпа микрофона — е определено да извърши строителството, защото има зад гърба си дългогодишен опит и добра репутация.

Тя бе прекъсната от журналистката с червените коси, която от упор ѝ зададе въпроса дали познава Франк Каризи.

Графинята помисли за миг, за да прецени дали няма някаква уловка, и колебливо каза:

— Да, познавам го.

Журналистката се обърна към Каризи, който я гледаше накриво.

— Мистър Каризи значи представя групата от итало-американци, които ще финансират проекта чрез банката на Сорби, така ли е?

Теразини отново се изправи и без да се доближава до микрофона, потвърди:

— Да, така е.

Журналистката отвърна гневно:

— Не може ли да ми отговори самият Каризи?

— Няма защо да се горещите — усмихна се Теразини. — Мистър Каризи не говори добре италиански.

— Тогава ми отговорете вие — настоя журналистката. Червените ѝ коси подскочиха над очите. — Вярно ли е, че преди години мистър Каризи е бил подследствен в Съединените щати, защото е бил свързан с Коза ностра?

Теразини отвърна с невероятно спокойствие:

— Мистър Каризи няма неуредени сметки с правосъдието на своята страна.

Нямаше смисъл да продължават. Сорби си даде сметка, че се налага да прекъснат срещата, за да не си навредят повече.

— Приятели — каза той, — полемиките са полезни, защото събуждат интерес. Но сега на всички гърлата ни са пресъхнали и е

тъкмо време да пийнем нещо. Затова ви моля да се приближите към бюфета.

С въздишки на облекчение гостите започнаха да се събират около дългата маса, зад която се движеха неуморими сервитьори.

Каризи повече не можеше да се владее. Пенеше се от гняв като разярен бик. Накрая избоботи:

— Но кои бяха тези кучи синове?

Теразини го хвана под ръка, сякаш искаше да му предаде част от своето спокойствие, и каза:

— Платили са им за това. Зная много добре кой им е подшушнал тези сведения и кой ги е пратил да ни се пречкат.

— А, така ли? — рече Каризи. — Тогава размърдай се, направи нещо.

— Ех, да — каза замислен Теразини, — зад тази работа стоят Канито и Лаудео, които искат да ни сложат пръст в колелата, защото ги изхвърлихме.

Сред тълпата той съгледа Катани.

— Но може би нещичко би могло да се направи — заключи той, като скръцна със зъби.

СХВАТКАТА

Залез. Червени отблясъци пламтяха над гордия купол на Микеланджело, когато на вратата на Катани се позвъни. Той беше под душа и плисъкът на водата му попречи да чуе звънеца. След второто позвъняване той наметна хавлията и извика:

— Идвам.

Беше Олга, приветлива, с ръка на хълбока и малко неспокойна, защото не знаеше как ще бъде посрещната. Последва неловко мълчание между двамата. Катани закри инстинктивно гърдите си с хавлията. Усмихна се. Олга го прегърна и той я сграбчи, притискайки буза в косите ѝ.

— Този път е по-добре — рече тя.

Катани я целуна. Почувства, че тялото ѝ потръпна. После тя се отдръпна нежно и с лъчезарна усмивка каза:

— Чакай. Дойдох да те взема, защото имам приятна изненада за теб.

Излязоха. С такси прекошиха централните улици, заобиколиха Колизея и се насочиха към Еур, квартала на резиденциите. Олга го заведе до последния етаж на една сграда сред дървета и цъфнали храсти. Измъкна връзка ключове от чантата си и направи знак на Катани да влезе.

Апартаментчето беше уютно и очарователно. Беше покрито с мокет, имаше малки дивани, вградени в единия ъгъл, изпъстрени с мозайка от атлазени възглавнички. По стъклата на голямата веранда блестяха отраженията на последните лъчи от залязващото слънце. В изкуството да прелъстява графиня Камастра нямаше равна на себе си.

Видът на тази къща обаче събуди странно усещане у Катани. Вместо да бъде заслепен, инспекторът се почувства напрегнат и предпазлив.

Вдигна крайчеца на пердето и погледна навън.

— Кой от твоите приятели знае за този апартамент? — попита той умислен.

— Никой — каза Олга, като се намръщи. — Само аз и ти. Купих го завчера така, както го виждаш.

— Аха! Значи мислиш да останеш по-дълго в Рим.

— Колкото може повече.

Той я загледа. В нейната изискана фигура имаше нещо магнетично, което я отличаваше от множеството. Тя се приближи до него с протегнати ръце. Той отвърна на прегръдката ѝ, но мисълта му беше другаде. Потупа я по рамото и се отдръпна.

— Заради твоята работа ли оставаш тук? — попита.

Тези въпроси малко я раздразниха.

— Да — отвърна тя.

— Не разбирам какво става с този проект. На пресконференцията журналистите почти бяха готови да разкъсат на парчета твоите приятели, а после във вестниците намирам само леки намеци.

— Нищо почти не са писали — потвърди Олга. — Явно това е било само сигнал от някого. Искаха да ни дадат да разберем, че могат да ни създават главоболия.

— Да, сигурно. Но кой ги държи вестниците?

— Знаеш добре кой, Лаудео и Канито.

Не, Катани наистина не знаеше. Нещичко бе предполагал, но нямаше точна представа за тази работа. Сега, при това откритие, изведнъж много неща му станаха ясни. Всичко съвпаднаше. Значи Теразини е изиграл мръсен номер на Канито, като го бе оставил настрана от сделката. Но тъй като имаше нужда от подкрепата на човек, който е вътре в тайните служби, бе започнал да ухажда него.

„Работа и за вас“ — му бе намекнал Теразини. А Канито беше платил на група журналисти да саботират пресконференцията, а после бе пратил там Катани да се порадва на представлението.

„После ще ми докладваш“ — му бе наредил той, като му намигна. Тази стара лисица Канито беше предвидил дори и опита на Теразини да привлече Катани на своя страна.

Инспекторът се облегна на касата на вратата и запуши цигара, като гълташе с наслада тютюневия дим. И тъй, той беше станал централна фигура в една игра, в която бяха заложени милиарди.

Опита се да изтръгне още някаква информация.

— Не разбирам — каза той, — та нали Канито и Теразини бяха съюзници?

Олга го погледна. По лицето ѝ премина сянка на съмнение, че тези въпроси не са случайни. Но въпреки това запази спокойния си тон и отговори:

— Трябва да е имало някакво разногласие между тях. Не знам за какво точно става дума и не ме интересува. Стига цялата работа да успее.

Поколеба се за миг, позамисли се, после с полушеговит тон намекна:

— Да не би всички тези неща да ги разкажеш на твоя приятел Канито?

Той се почувства малко неловко, но бързо се окопити и се засмя.

— Винаги имаш натрапчивата идея за измяна, нали?

Приближи се до Олга и я взе в прегръдките си, за да пропъди всякаква сянка от подозрение. Тя затвори очи и му се предаде.

* * *

В склада за електроуреди Ферети размишляваше, опрял лакът на един хладилник.

— Щом Лаудео и Канито са се опълчили срещу сицилианците, значи в групата има сериозни разногласия. Но не мога да си представя каква е истинската причина.

Катани кимна, крачейки в тесния проход между електроуредите.

— Сделката изглежда чиста — отбеляза той. — Иначе нямаше да ѝ правят такава реклама. Убягва ни обаче това, което стои зад кулисите.

— Точно така. Но щом Лаудео и Канито пречат на сицилиано-американската група, значи залогът е огромен. Не успяхте ли да изкопчите още нещо от вашата графиня?

— Не, не искам да събуждам подозренията ѝ.

Ферети направи няколко крачки, надзърна зад ъгъла и подхвана:

— Този конфликт е нов и много важен факт. Може да доведе до война между двете групи — мафиозката на Теразини и прикритата на Лаудео и Канито.

— А ние трябва да раздухаме раздорите — заключи Катани. — Нали това искахте да кажете?

— Точно така. Но бавно, постепенно. Трябва да вливаме отровата разумно, капка по капка, за да озлобим противниците, но без те да се досетят.

* * *

След случая с пресконференцията Лаудео и Канито бяха поканени във вилата на Сорби, превърнала се в генерален щаб на грандиозната сделка.

Възмутен, Каризи веднага се нахвърли срещу тях с ядни думи.

— Цената, която искате, е прекалено висока. Можем да се оправим и сами.

Канито направи гримаса на отвращение.

— Вие принизявате нещата до някакъв си там говежди пазар. Ние ви загатнахме политическия аспект, необходимостта да се запушат устите на някои противници, които сигурно ще се надигнат.

— Това са само думи — умири се Каризи. — Аз не признавам никакви думи. Интересува ме само това, че вие искате да вземете петнайсет процента.

Беше в нови дрехи, купени от римските магазини — мек сив костюм на райета, ушит превъзходно. На гърдите си бе закачил тежка златна игла за вратовръзка, която блещукаше.

Намеси се Лаудео. Гласът му прозвуча като флейтата на факир, който омагьосва змии.

— Проявете разбиране — усмихна се той добродушно, — петнайсет процента е напълно нормално. Включва политическа поддръжка, преса, телевизия.

— Уф! The press — рече Каризи. — Но с пресата по problem. Няма нужда да се подкупва пресата, защото проектът е грандиозен и привлича сам журналистите.

Лаудео леко вдигна вежда и каза почти през зъби:

— Струва ми се, че вашата пресконференция нямаше кой знае какъв успех.

Каризи удари с юмрук по масата.

— Неколцина рогоносци, които са дошли да правят шоу.

Беше бесен. Отправи злобен поглед към Лаудео.

— И не беше трудно да се разбере кой ги е пратил.

Лаудео се престори, че не е разбрал.

— Беше нужно цялото ми влияние, за да попреча всички тези неща да излязат по вестниците — похвали се той. — Но е ясно, че това доказателство за доброто ми желание не може да трае вечно.

Теразини не беше толкова вулгарен в реакциите си като Каризи и знаеше как да постигне по-добър резултат с изтънчени заплахи.

— Ние не подценяваме вашето влияние върху пресата, професор Лаудео. Но точно затова ще си позволя да ви напомня, че има много други начини да си служиш със средствата за информация.

Лаудео стана по-сговорчив.

— Защо трябва да водим война? Нека се опитаме да се споразумеем. Вие, драги Теразини, имате връзки в Сицилия, но Сицилия не е Италия.

— Фу! — рече Каризи, като замахна ядосано. — В Америка Италия нищо не значи. Вижте, Палермо значи нещо. Палермо и Ню Йорк са столиците на света, окей! Когато си някой в Палермо, си някой и all over the world, как казвате вие... а, да, в целия свят.

Канито се опита да насочи разговора към централния въпрос за гаранциите, които той и Лаудео могат да осигурят.

— Опитайте се да разберете — каза той. — Не става въпрос за сделка от някоя и друга лира, която може да мине незабелязана. Тук се говори за стотици милиарди и те могат да раздразнят много апетити.

Американецът направи презрителен жест и каза:

— Аз пък мисля, че тази тъпотия, политиката, изобщо няма нищо общо. Истината е, че вие искате да направите money... пари.

Канито не беше свикнал с този жаргон. Облещи очи разгневен и каза:

— Как си позволявате?

— Позволявам си го и още как — отвърна му Каризи, който още не можеше да потисне гнева си по повод на провалената пресконференция, и изля злобата си. — Дори цент не струва човек като вас в Америка, Трябва да проси милостиня. Ей тъй.

И протегна към Канито ръка с дланта, обърната нагоре.

Лицето на отдел Z стана мораво.

— Вие не знаете какво говорите — закрещя той. — Вие имате нужда от нас. Сами нищо няма да направите, запомнете добре това.

Затова вашата арогантност е неуместна. — Той посочи с пръст Теразини: — Колкото до вас, господин адвокате, не мислете, че ще се измъкнете заради добрите ни отношения в миналото. И вие трябва да си уредите сметките с нас.

Каризи се опита да говори по-спокойно.

— Ще ги видим тези сметки — каза той.

После не успя да се сдържи, отмести стола си, изправи се в цял ръст и извика:

— Няма да позволим на никого да се качва на главите ни. Още повече на вас, дребни паразити. Експлоататори!

Лицето на Канито се изкриви от гняв. Шефът на отдел Z се нахвърли срещу американеца.

— Ще го убия! — изкрещя той.

Очите му бяха налети с кръв. Беше на границата на нервна криза. Залитна и падна по очи на масата.

* * *

В новата си къща Олга Камастра беше сложила в тенджерата снопче спагети за двама. Беше весела, с карирана престилка и с вилица в ръка.

— Закъснях малко — заразказва тя на Катани, който нареждаше масата — и пропуснах първата част от кавгата. Но те уверявам, че никога не съм виждала по-ожесточена сцена. Канито рухна на масата, а лицето на Лаудео беше бяло като платно.

Като прикри с усмивка живия си интерес, Катани попита:

— А другите?

Олга опита едно макаронче, установи, че още е твърдо, и отново похлупи тенджерата. Без да се обръща към Катани, каза:

— Теразини както обикновено беше най-хладнокръвен и невъзмутим. Сорби не искаше да ожесточава раздора. Накрая се опита да намери общ език, но Каризи дори не взе под внимание неговото предложение. Изобщо не искаше и да знае.

Катани ровеше в едно чекмедже.

— Извинявай, Олга, не мога да намеря приборите.

— А, да. От другата страна са. Ето там...

— Намерих ги... Извинявай, но не разбрах добре, какво стана с Канито?

— Беше мъчителна сцена — заразказва тя, докато изсипваше в гевгира вдигащите пара спагети. — Дишаше пресечено, щеше да умре. Заклучи се в банята, но след пет минути се върна напълно възстановен.

Катани се разсмя.

— Имам чувството, че този човек смърка някакъв опият — каза Олга.

— Възможно е... Какво става със спагетите?

— Готови са. Направих ги със сицилиански сос с патладжани. Надявам се да ти харесат.

— И още как — каза Катани, като седна на масата. — Такъв аромат се носи от тях... За пръв път те виждам да готвиш. Не можех да си представя — ти пред печката. Но май че се справяш.

Тя го погали.

— Всяка жена таи вътре в себе си желанието да угажда на своя мъж — каза тя.

Той отърка лицето си о ръката на Олга и целуна пръстите ѝ.

— Чудесна си — каза той и завъртя спагетите около вилицата.

После поднови предишния разговор:

— И как завърши това събрание на босовете?

— С нещо като сбиване. Американецът отново се нахвърли срещу Канито и Лаудео, нарече ги изнудвачи и ги заплаши, че ще ги разобличи.

— А те?

— Укротиха се. Тогава Каризи ги изгони, като им наговори обидни неща.

— Забавно — каза Катани, като отпи глътка вино, — не разбирам как са стигнали до такава груба схватка.

— И как не! Лаудео и Канито претендират за петнайсет на сто от сделката, а Каризи не ще да даде нито една лира.

КОНТРАНАСТЪПЛЕНИЕ

Старата джулиета се носеше по Виа Апия, хъркаше и пухтеше като стар локомотив. Заклати се към гробницата на Цецилия Метела, измина по-голямата част от пътя и зави надясно. Насред полето се появи огромна купчина от старо желязо. Автомобили, смачкани от тежестта на други коли, нахвърляни върху тях, парчета ламарина, купчинки от болтове и гърнета. С една дума — гробище на коли, което в Рим наричат автомобилотрошачка.

Джулиетата се задъха, хлъцна за последен път и спря пред два кола, свързани с две кръстосани дъски. Това беше вратата на склада. От колата слезе около четиридесетгодишен мъж с разрошени коси, пълничък и износен като сако си.

Отвътре внезапно се появиха две огромни кучета вълча порода и залаяха заплашително. Някой им свирна и зад една купчина парчетии се показа старче с мръсна шапка с козирка.

— Мирно! — извика то на кучетата с остро то си гласче. — Стойте мирни!

Присви воднистите си очички, за да види по-добре новодошлия. А оня, вече по-успокоен, пристъпи напред.

— Майчице, ама че зверове! — Рече той.

— Ами, не е така — каза старчето. — Само когато не познават никого, се правят на зверове, но щом се запознаят, стават кротки като овчици.

Той се засмя и откри почти беззъбата си уста. Беше толкова слаб, че панталоните му сякаш се движеха сами, а крачолите му се вееха като знамена.

Умирени, кучетата затанцуваха около него, душеха го, ближеха кокалестите му ръце.

— Трябва ли ви нещо? — Попита старчето.

— Да, за колата — каза мъжът с джулиетата и поглади тридневната си брада, която изпука. — Тази кола е цяла антика. Оня ден попаднах на дупка и си загубих таса на колелото. Да ти се намира някой и друг?

— Че знам ли — каза старчето и направи гримаса с беззъбата си уста. — Да бе минал после, когато дойде синът ми.

— Аха — каза другият, като се почеса по рошавата си глава. — Трябват ми и други части, но е трудно да се намерят, щото това е модел от шейсет и осма. Ти, деде, помниш ли я шейсет и осма?

Старчето се засмя. Подпря мазните си ръце на вратата и се замисли.

— Шейсет и осма беше година на студентската революция. После имаше гореща есен и за работниците.

— Охо, деде, та ти си бил цяла енциклопедия бе. А ти с кои беше? С работниците или с господарите?

— Аз ли? Седях си пред телевизора и гледах демонстрациите с дамаджанка вино до мен.

— Вижда се, че си мъдър — каза другият. — Е, аз пак ще мина, когато дойде синът ти. Сбогом!

Той се върна на Виа Апия и стигна до портата на вилата на Сорби. Даде знак да му отворят и продължи по алеята. Когато затвори вратата на колата, нещо вътре издрънча. Някаква част бе изпаднала, но той не обърна внимание.

Очакваше го домакинът, който бе в компанията на Теразини и Каризи. Сорби го представи.

— Това е господин Маурили, човекът, на когото можем да се доверим.

Маурили само кимна на двамата и без да иска разрешение, взе бутилка с аперитив от една количка и си наля щедра доза. Настани се в мекото кресло, праметна крак на облегалката и небрежно се отпусна.

— Слушайте — каза той. — Работата е проста: намирам печатница, която си предлага услугите, приготвям шпалтите и после отивам да печатам в друга печатница. По-добре е да ги сменяме, за да не ни се пречат и да не проверяват. Хиляда, две хиляди екземпляра са достатъчни. После в подходящ момент ще ги пуснем в обръщение, ще ги пратим на хора, които трябва да знаят — депутати, сенатори, генерали, индустриалци, някой и друг журналист.

Маурили напълни устата си с аперитив и го преглътна. С дебелия си ръка непрекъснато поглаждаше ту лицето си, ту очите си, също като котка, която се мие.

— Щом сте готови, обадете ми се — продължи той. — Давате ми новините, материалите... изобщо боклука. Останалото е моя грижа.

Имаше вид на мекушав и отстъпчив човек.

— Добре, — рече Теразини.

От устата на Каризи не бе излязъл нито звук. Американецът си пушеше пурата и всеки път, когато поглеждаше Маурили, на лицето му се изписваше гримаса на отвращение.

В един миг той се обърна към Сорби и като посочи с пурата Маурили, попита:

— Този вече използвал ли си го?

— Разбира се. Мисля, че последният път беше миналата година.

— Не — намеси се Маурили, като мушна ръка в дългите си рошави къдрици, — преди шест месеца. Спомняте ли си? Ония тримата мръсници, които искаха да вдигнат пушилка около банката. Подредихме ги добре. Публикувахме две-три нещица, които набързо изгониха всички бръмбари от главите им.

Маурили смени позата си, въодушевен от спомена, и добави:

— Тогава използвахме плакати. Колко се забавлявахме само! Всички стени на Рим бяха покрити с имена и презимена, гешефти, женски истории.

Той говореше, обърнат към Каризи, а американецът, който беше смятал, че Рим е най-хубавият град в света, сега започваше да го мрази, защото там вирееха хора като Лаудео, Канито и този противен тип Маурили. „Още един бърбрит италианец“ — помисли си той.

Маурили беше изцедил всичкия аперитив и се бе заел с купичка фъстъци.

— А сега — каза той в един миг, — сега кого трябва да стиснем за врата?

— Ще узнаете, когато му дойде времето — каза Теразини.

Маурили престана да дъвче фъстъци.

— А, не може така — каза той. — Трябва веднага да зная, за да се подготвя.

Другите си размениха бързи погледи, после Сорби каза:

— Е, добре. Става въпрос за Себастиано Канито.

Маурили тъкмо щеше да хвърли в устата си шепа фъстъци, но ръката му увисна във въздуха. Беше като ударен от гръм.

— По дяволите! — Възкликна той. — Това е деликатна работа.

— А също така и Асоциацията на Лаудео — добави Сорби.

— Доста сложна работа — изкриви уста Маурили. — С кого се захващаме? Със сенки ли? Не знаем кой стои зад тях. Трябва да удряме слепешката и току-виж сме подразнили някой, дето ни е приятел.

— Това ли ви плаши? — Попита Теразини.

— Мене ли? Мен нищо не ме плаши — намръщи се Маурили. — Ако материалът е добър, всичко може да се направи.

— Вие за това не се безпокойте — каза Сорби.

— Добре... Ами заплащането?

— Както обикновено — успокои го Сорби с половин уста, както всеки път, когато намекваше за пари. — Десет милиона за брой.

— Ама тази работа е деликатна — рече Маурили. — Тук човек рискува живота си. Трябва малко да покачим. Да речем — двойно. — Внезапно той стана и се приближи до Каризи. — Ще ми дадете ли една от тези пури? Имат чудесен аромат.

— Хм — изръмжа американецът, отвори сребърната си кутия и му направи знак да си вземе.

— Добре, двойно — отсече Теразини.

Маурили дръпна от пурата, издуха дима и се закашля.

— Кога започваме? — Попита той.

Теразини отпусна глава на креслото.

— Скоро — рече той, — съвсем скоро.

* * *

Портиерът на резиденцията натисна бутона и зачака.

— Извинете, господин Катани — каза той в слушалката, когато му се обади, — тук на пропуска е адвокатът Теразини.

— Кажете му, че слизам веднага.

Катани облече самото си, измъкна от чекмеджето на бюрото някакъв плик и отиде на срещата.

— Ето ви материалите — каза той на Теразини, като му подаде плика.

— Вие сте знаменит — направи му комплимент адвокатът. Претегли издутия плик и попита: — Парливи ли са?

— Горедолу. Това са стари документи, които измъкнах от архива. Отнасят се до оня скандал със строежите, в който Канито бе замесен преди няколко години.

— Като начало ще послужи — одобри Теразини. — За корупцията става въпрос?

— Не точно. Касае се за обещание за протекции на лица, които не се ползват с добро име. Тъй да се каже, дребни прегрешения.

Теразини се разсмя. Хвана подръка Катани и го изведе на улицата.

— Ние с вас ще свършим голяма работа — каза той.

Вървяха бавно по тротоара.

— Слушайте — подхвана отново адвокатът, като смени тона, — ако имате разноски за тези операции, не проявявайте деликатност.

И понечи да пхне ръка във вътрешния джоб на самото си.

— В никакъв случай — спря го Катани. — Няма никакви разноски. Само ми бе нужно малко време да издира документите и да им направя копия. И вие не искайте да ви платя за защитата, спомняте ли си?

— Така е — усмихна се доволен Теразини. — Между приятели тези неща не трябва да съществуват.

— Не трябва да съществуват — повтори Катани и мислено си направи комплимент, защото се бе научил чудесно да се справя с подобни лисици. По дяволите, наистина започваше да се учи.

* * *

Изданието бе с формат малко по-едър от обикновена брошура, с червени корици и многозначителното заглавие „Злоезичник“. Теразини го разлистваше внимателно и от време на време се подсмиваше.

Накрая затвори книжката и я отдалечи, за да огледа добре корицата.

— Браво, Маурили, добра работа си свършил — похвали го той.

— Скромно казано — засия Маурили, — аз съм майстор в тези неща. Утре ще пратя хиляда екземпляра на обичайните адреси. Ще имат ефект, бъдете спокоен.

— Убеден съм в това.

Маурили си изпроси една цигара от адвоката. Неговите приятели твърдяха, че той изпушва около трийсет цигари на ден, без да си купува. В това отношение той имаше шедьовър. Веднъж, когато беше спрял пред един светофар със старата си бричка, към него се приближи прегърбен просяк и му протегна ръка за дребни пари. Маурили поклати глава и каза, че няма нито лира в джоба си. После попита просяка дали случайно има да му даде една цигара. Оня го изгледа накриво, погледна и окаяната му кола, направи съчувствена физиономия, измъкна от джоба си пакет американски цигари и му каза:

— Вземи, вземи. Вземи си повече.

Теразини извади от джоба си златна запалка, щракна я и поднесе пламъчето към цигарата на Маурили.

— Не беше лесно — започна да хвали работата си Маурили. — Придържах се към общите думи, без да споменавам имена, без да забивам по-дълбоко ножа. Направих фина работа, истинска гравюра. Който трябва, ще разбере.

— Ние така и го искахме — каза Сорби.

От прозорците на салона се виждаше русата Елис, която с ръкавици на ръцете подрязваше с ножица розите в градината.

Маурили местеше цигарата от единия ъгъл на устата си в другия, сякаш не пушеше, а смучеше пръчица от сладко коренче.

— С това, което ми дадохте, могат да се напълнят още два броя. Но по-нататък ще трябва да ми доставите още материали.

— Ще ги имате — успокои го Сорби.

— Ами... — Измънка Маурили и разроши косите си. — Аз... Май ще си тръгвам вече и... — той присви очи, забулени в облаче дим. — Искah да зная само... да намина ли друг път за парите?

— Вече ги приготвих — каза Сорби. Измъкна от едно чекмедже кожена папка и извади от нея чек.

Маурили го мушна в джоба си, без дори да погледне сумата.

— Значи ще се видим пак, нали?

* * *

Веднага щом излезе от вилата, Маурили зави към хълмчето, където се намираше гробището за коли. Там нямаше никакъв признак

на живот.

— Има ли някой? — Извика той.

Слънцето блестеше по ръждясалите скелети на бившите коли. Вратата не беше заключена. Маурили направи няколко крачки вътре в ограденото място.

— Всички ли сте запразнили? — Отново извика той. — Или пък правите стачка.

Отдалече му отвърна яростният лай на кучетата, които се затичаха към него. Маурили едва успя да скочи върху останките на някаква алфа ромео. С още един скок се вмъкна в кабината на стар камион. Каросерията и колелата му липсваха. Бе останала само тази къщурка, покачена най-отгоре на купчината скапани автомобили.

Тогава Маурили забеляза нещо, което го стресна. Какво търсеше тук, върху тази планина от парчетии, този нов-новеничък и супермодерен фотоапарат? Беше закрепен с две щипки за кормилото, явно в някаква стратегическа позиция. Към него бе монтиран телеобектив. Маурили погледна в окуляра и видя, че обективът е насочен към вилата на Сорби.

В тоя миг чу гласове и бързо се измъкна от кабината. Видя старчето и един младеж да идват към него. Това бе оня млад мъж, който снимаше гостите на Сорби и номерата на техните коли.

— Какво правите там, дявол да ви вземе? — Извика грубо младежът.

— Нищо, нищо — опита се да го успокои Маурили. — Качих се, за да се скрия от зверовете. Искаха да ме изядат.

Той помисли, че това е синът на старчето, и продължи:

— Казах на баща ви, че ми трябва някои части за колата.

Скочи на земята, като бутна таса на едно колело, който се изтърколи.

— Минах да видя дали ги е намерил.

— Не, тези неща ги нямаме тук — прекъсна го ядосан младежът. — Вижте на Пренестина.

— Да, да, добре — съгласи се Маурили, като отстъпваше. Гледаше колкото може по-скоро да се измъкне. — Ще проверя там, но май ще трябва да си купя нова кола.

Маурили се изхили, но на младежа никак не му беше смешно. Той погали кучето, което дъхаше с провесен език, и взе номера на

джулиетата.

Малко по-долу слънцето светеше в стъклата на прозорците във вилата на Сорби, отразяваше се във водата на басейна и я правеше блестяща. Един слънчев лъч надзърна и в лещата на телеобектива.

УРАГАНЕН ВЯТЪР

Минаваше полунощ. След като се нацелуваха в колите, и последните двойки си заминаха. Виа Апия, голямата пътна артерия на древния Рим, беше потънала в сън, осветена слабо от редките лампиони.

Мощна кола профуча по асфалта и зави към хълмчето, където беше гробището на коли. Фаровете ѝ осветиха грубо скованата врата. Моторът заглъхна и четирима души слязоха от колата.

Влязоха в ограденото място и макар че се движеха безшумно, събудиха кучетата. Животните нямаха време да се спуснат към тях. Бяха умъртвени с два куршума, изстреляни от оръжие със заглушител, които само изсвистяха. Четиримата се придвижиха предпазливо, криейки се зад купчините стари железа. Сред тях се различаваше силуетът на фургон. Вратата му се отвори и се показа младежът. Макар и сънен, той скочи на земята с пистолет в ръка. Някакво парче ламарина издрънча под краката му. Четиримата го забелязаха и почти едновременно натиснаха спусъците на пистолетите. Оловен дъжд покоси младежа.

Двама от нападателите с фенерчета се вмъкнаха във фургона и изненадаха стареца, който спеше. Единият приближи дулото на оръжието на десет сантиметра от слепоочието му и прати един куршум. Изсушеното старческо лице подскочи на възглавницата и се отпусна безжизнено.

В това време другите двама претърсваха джобовете на младежа и хвърляха предметите на земята. Портфейл, цигари, запалка. От задния джоб на панталоните измъкнаха карта в пластмасово калъфче — документ, от който ставаше ясно, че младежът принадлежи към едно специално звено от отдел Z на тайните служби.

Преди да си отидат, четиримата обляха с бензин фургона и го подпалиха.

* * *

Когато Катани пристигна, пламъците вече бяха стихнали и зад латинските хълмове се появи първият светлик на зората.

Беше го събудил по телефона Ферети и той сега се въртеше около купчините димяща пепел. Пожарникарите действаха с маски на лицата, защото обгорелите ламарини издаваха остра миризма.

Пожарните и полицейските коли бяха със запалени сигнални лампи и на тяхната червеникава светлина хората сякаш не стъпваха на земята, а висяха във въздуха.

От здрача изникна Ферети и застана до Катани.

— Бях поставил мой човек тук — един полицай от моето звено — да наблюдава вилата на Сорби — каза той, като посочи с брадичка подножието на хълма, където вече се различаваше елегантният силует на вилата. — Убиха го заедно със стареца, който беше управител на склада. Ще го представим за обикновена криминална история, разправия между крадци на коли. Проблемът обаче е Канито. Трябва веднага да се срещна с него тази сутрин. Естествено, той нищо не знаеше за полицаия, който бях поставил тук да шпионира. Ще вдигне ужасна олелия.

— Да, сега вече ще разбере, че искате да го изиграете — рече Катани разтревожен.

— Май че ще бъде по-добре да играя с открити карти. Не мога да се преструвам повече.

Ферети сложи ръка на рамото на Катани и каза сериозно:

— Стигнахме до уреждане на сметките. Ако загина, вие ще трябва да продължите. А сега ме слушайте добре: в склада за електроуреди съм скрил документи, които могат да унищожат Канито. Не съм ги използвал още, защото чаках да събера и материали срещу Асоциацията на Лаудео. Но вече няма време.

Той тръгна към колата с ръце в джобовете, направи няколко крачки и се върна.

— А, Катани — прошепна му той, — днес непременно трябва да поддържа връзка. Трябва да знам къде да ви намеря всеки момент.

— Добре — кимна Катани. — Ще чакам у нас да ми се обадите.

* * *

Ферети отиде направо в службата си. Отвори вградената в стената каса и извади оттам някакви документи. Някои от тях унищожи с машината за раздробяване на хартия, а останалите мушна в един плик и ги сложи в чантата си.

Работеше спокойно. Знаеше, че го чака тежък двубой, който лесно можеше да вземе лош обрат. Опитваше се да запази хладнокръвие и сдържаност. И докато преценяваше какво да предприеме, една секретарка му извести, че шефът иска да го види незабавно.

Очите на Канито мяхаха мълнии. Ферети още не бе успял да затвори вратата зад себе си, когато оня се нахвърли яростно върху него.

— Кой ти е позволил да държиш под наблюдение вилата на Сорби? Надявам се, че имаш сериозни основания за тази необичайна инициатива.

— Да, имам сериозни основания — отвърна Ферети сдържано, но твърдо.

— И мога ли да знам какви са?

— Не.

— А, така ли? — Канито се изправи, опря ръце на бюрото, изпъчи гърди напред като вързано куче, което се опитва да се хвърли. — Сега пък ме държиш в пълно неведение за твоите инициативи. Това е недопустимо.

На бюрото му имаше един екземпляр от книжката, която беше напечатал Маурили с първите завоалирани обвинения срещу Канито. Шефът на отдел Z я взе и я размаха във въздуха.

— Тогава трябва да предполагам, че ти си инициатор и на тези гнусотии.

Канито беше посинял. Заобиколи бюрото и се приближи заплашително до Ферети.

— Ние с теб никога не сме говорили открито — изсъска в лицето му той. — Мислех, че няма нужда. Но очевидно съм те преценил зле.

— Без съмнение.

— Добре. Тогава нищо друго не ти остава, освен да си подадеш оставката. — Канито го гледаше втренчено на педя от очите му. — Разрешавам ти да си отидеш достойно. Ако откажеш, ще възбудя дисциплинарно преследване за твоето поведение.

Ферети издържа погледа на шефа си и отвърна предизвикателно:

— Нямам никакво намерение да си отивам. Затова, ако не се боите, възбудете следствие.

Канито му хвърли последен поглед накриво, за да прецени какви намерения има. После се върна при бюрото си.

— Нямаме какво повече да си кажем — отпрати го той.

— И аз мисля така — каза Ферети и тръгна към вратата.

Канито отново го повика.

— Помислете добре — предупреди го той.

— И вие си помислете какво сте вършили през последните години.

Веднага щом се върна в своя кабинет, Ферети набра номера на Катани. Уведоми го как е протекъл разговорът с шефа.

— Нещата могат да стигнат до бърза развръзка — каза той. — Вас все още мога ли да ви намеря вкъщи?

— Бях поел един ангажимент, но ще го отменя.

— Няма значение. Дайте ми номера на мястото, където отивате. Ако е нужно, ще ви потърся там. Как? Пет, седем, не разбрах последната цифра. Девет? Довиждане.

И Канито, като остана сам, започна да набира един номер и забеляза, че ръката му трепери. След разправията с Ферети беше изтощен и уплашен.

— Трябва да се видим — каза той на Лаудео. — Положението е много тежко. Не, не се и опита дори да се извини. Напротив, в поведението му имаше някаква заплаха.

* * *

Свечеряваше се. Ферети чакаше в преддверието вече почти два часа. Беше намислил да изиграе и последния си коз, но на риск. Реши да уведоми един политик, който имаше отношение към тайните служби. Но трябваше да си признае, че тази стъпка криеше неизвестност, защото Ферети не знаеше дали тази особа не е свързана с Асоциацията на Лаудео. Нищо чудно — в неговия свят, изтъкан от неясни и неразбираеми отношения, човек не можеше да бъде сигурен в нищо.

Докато чакаше, Ферети се убеди, че няма друг избор. Ако успееше да изобличи на високо равнище престъпленията на Канито, имаше надежда да се измъкне. Но нямаше вече време. Ако пропуснеше и тази последна възможност, беше загубен, защото знаеше добре, че Канито вече действа срещу него.

Погледна часовника си: беше седем. Частният секретар отвори вратата на кабинета и каза:

— Току-що се обади негово превъзходителство. Работите му в Сената са се проточили и тази вечер няма да се връща. Ако желаете, мога да ви назнача среща за утре или за някой от следващите дни.

Но Ферети дори не чу последните думи. Бутна тежката врата, която водеше към вестибюла, и излезе.

* * *

По същото време Катани се намираше с Олга в едно модно ателие близо до площад „Испания“. Графинята си избираше рокли и от време на време изчезваше зад остъклената стена, за да ги пробва. Обличаше ги и се показваше на Катани, за да чуе мнението му.

— Много е красива — каза той.

— Но на теб всички ти харесват — усмихна се Олга.

— Може би ти правиш дрехите привлекателни.

Графинята отново изчезна зад стъклата. Собственичката я последва с няколко рокли, метнати на ръката.

Катани беше неспокоен. Гледаше разсеяно наредените дрехи, които се открояваха под мъждивата светлина на аплиците. Близо до изхода седеше касиерката и в момента говореше по телефона. Когато остави слушалката, Катани ѝ каза:

— Оставих вашия номер на един приятел. Ако ме потърси, моля, повикайте ме веднага.

След няколко секунди телефонът иззвъня. Беше за него.

— Веднага трябва да се видим — каза Ферети. — Елате у нас. Да, да, незабавно.

Олга излезе от остъклената стая с дълга и прилепнала по тялото рокля. Пристъпваше подчертано бавно, за да блесне с елегантността си.

— Това как ти изглежда? — Попита тя. — Но къде си?

— На господин Катани му се обадиха по телефона и той излезе много бързо — каза касиерката. — Помоли да го извините.

— Пак ли! — Тръсна глава Олга. После се обърна към собственичката и каза: — Все има някакви спешни работи. Май ще трябва да се примиря: или да го приема такъв, или да го загубя.

— По-добре го приежете такъв — каза жената закачливо.

* * *

За пръв път Ферети изпитваше истински страх. Докато се движеше с колата сред гъстите редици от автомобили, разбра, че привичното му спокойствие го напуска. Стискаше волана и започваше да се поти. Главата му кипеше от мисли. Къде беше сбъркал? Пропуснал ли бе нещо? Какви възможности за спасение му оставаха?

Пътят се заизкачва по склона на Авентинския хълм. Един син рейндж роувър от разстояние следеше незабелязано колата на Ферети. Последният прекоси малко площадче, стигна до една черква с портик с колонада и спря пред нея. Точно отсреща беше желязната, врата, през която се влизаше в неговото жилище.

Улицата беше почти пуста. Малко по-нататък, под бледата светлина на лампите, се гонеха някакви деца. Мракът бе изпълнен с техните радостни викове.

Ферети паркира колата и тръгна пеша. Беше на десетина метра от вратата. Ръката му механично търсеше ключа между другите във връзката. Синият рейндж роувър бе изминал бавно и последната част от пътя и се очерта на едно леко възвишение. Още малко и щеше да стигне до черквата. Движеше се със запалени дълги светлини.

Внезапно моторът му силно забръмча и колата се понесе напред с ужасен рев и голяма скорост. Ферети инстинктивно се обърна: колата беше на не повече от пет метра от него и го връхлиташе. Опита се да скочи на тротоара, но автомобилът зави с остро скърцане, подскочи и го помете.

От силния удар Ферети отхвъркна към стената. Падна на тротоара и задното колело на рейндж роувъра мина отгоре му, като го

остави безжизнен на един метър от вратата, с разперени ръце. Връзката ключове бе изхвъркнала наред улицата.

Когато Катани пристигна, около убития мъж се беше събрала малка опечалена тълпа. Инспекторът веднага разбра. Проби си път между хората и видя Ферети, проснат на земята. Стори му се, че въпреки ужасната травма неговото честно лице бе запазило искрица спокойствие.

* * *

Складът за електроуреди имаше и втори вход откъм една тъмна уличка. Катани вмъкна ключа в ключалката, оглеждайки се подозрително, и здраво залости вратата отвътре. Ферети не бе успял да му обясни къде е скрил документите, така че трябваше да претърси навсякъде.

В един ъгъл имаше малък дървен бокс. Това беше счетоводството на магазина. Имаше два телефона, малко кресло и заключен метален шкаф. Катани реши да започне оттам, но не знаеше как да го отключи. Опита с нож за разрязване на книги, после с джобно ножче, но не успя. Помисли малко и реши да опита с ключа от външната врата.

Ключът съвпадна и шкафът се отвори. Съдържаше само проспекти за перални и телевизори. В първия миг Катани бе разочарован, но после се зае да опипва всяко ъгълче. Внезапно му се стори, че е открил нещо. Пръстите му докоснаха малък плосък предмет, закрепен с лепенка на дъното на едно чекмедже. Отлепи го. Беше малко ключче, като тези за куфари.

Катани го сложи на дланта си, като се мъчеше да отгатне за каква ключалка става. За бюро беше малко, а други шкафове не виждаше. Излезе от бокса и видя точно пред себе си стар хладилник със заоблена врата. На дръжката му съзря малка ключалка. Вмъкна ключа и го превъртя без усилие.

По поличките на хладилника бяха идеално наредени сиви папки, издути от документи. Катани коленичи, опрял едното си коляно на пода, сякаш се прекланяше пред това съкровище, събрано от приятеля, който бе заплатил с живота си. Сега бе негов ред да отмъсти за него, като си послужи с тези материали.

Започна от най-горе. Прехвърли всички папки от първата полица и ги пренесе в бокса. Седна и започна да ги преглежда лист по лист, бланка по бланка. Разделяше документите на две купчини. Работеше бавно, с трескава педантичност. Всеки най-малък шум го стряскаше. Понякога му се струваше, че чува тихи стъпки. Тогава спираше с разтуптяно сърце и грабваше пистолета, който държеше подръка на бюрото.

Напрежението гонеше съня и умората му. Така продължи през цялата нощ, наведен над книгата. Накрая намери един кашон и сложи в него голямата купчина с документи. Запечата го със скоч. После взе по-малката купчинка с избрани книжа и ги прибра в друга кутия.

Преди да отнесе със себе си двете кутии, се погрижи да заключи вече празния хладилник. Постави ключа обратно на дъното на чекмеджето, заключи шкафа и излезе. Светликът на зората се смесваше със светлината от уличните лампи.

Катани бутна на задната седалка кашона, а кутията сложи до себе си. Улиците бяха пуси и тихи. Движеше се покрай Тибър. Реката блестеше оловно сива при първите слънчеви лъчи. Видя боклукчийски камион, спрял на един ъгъл. Той поглъщаше торби с отпадъци и ги смилаше, Катани спря зад камиона, измъкна кашона и направи знак на боклукчиите, че иска да го хвърли. Постави го на транспортъора и го видя да се качва догоре и после да потъва сред смлените отпадъци.

* * *

Канито влезе в стаята на Катани, без да чука.

— Ела да ме откараш с своята кола на погребението на Ферети — каза му той.

Маска на престорена скръб покриваше лицето на шефа на отдел Z.

— Потресен съм — каза той, като седна в колата на Катани. — Тази история съвсем ме съсипа.

Катани караше мълчаливо. Движението беше гъсто и той правеше слалом между автомобилите, опитвайки се да се придвижва по-бързо. Канито го хвана за китката, за да привлече вниманието му.

— Драги Корадо — каза той, — освен мъката по нещастната съдба на Ферети, трябва да ти призная, че този човек дълбоко ме разочарова. Така е. Беше станал загадъчен, напоследък ме избягваше. Мене! Но защо, след като аз му помогнах да направи кариера, той ми се отплати по този начин? А това ме огорчаваше, повярвай ми. Боя се, че направо се е оставил да го подкупят.

— Не го познавах добре — каза хладно Катани.

— О, това беше първокласна личност. Бях готов да заложа главата си за него. А то... Понякога най-сигурните в края на краищата се оказват най-лоши. — Канито въздъхна. — Сега е мъртъв. И кой знае дали тази кола го е блъснала случайно или нарочно. Но каквото и да е, един скандал за никого няма да бъде полезен.

После се поотпусна.

— Е, хайде да не му мислим толкова.

Удари с длан крака на Катани и попита:

— Продължаваш ли да поддържаш връзки с Теразини или не?

— От време на време.

— Трябва да го виждаш по-често — подсказа му шефът на отдел Z и направи саркастична забележка: — Странен тип е този адвокат. Втъпил си е някакви налудничави идеи. Не знам докъде ще стигнат с онзи сицилиано-американски бивол.

— Вие го познавате по-добре — отбеляза хавливо инспекторът.

— Е, да, преди време, драги Корадо. Едно време го познавах. Но ветровете са променливи. — И той завъртя ръка като вятърна мелница. Внезапно помръкна и се втренчи в пътя пред себе си. — Този, който духа сега, е лош вятър, ще се превърне в ураган.

ОТКРИТА ВОЙНА

Свита в креслото, с ръце на коленете, Елзе го слушаше. Сърцето ѝ бе трепнало, когато го видя отново. Дълбоко в душата си тя го бе укорила: не трябваше да се появява от време на време и да отваря старите ѝ рани. Затова сега в своята малка къща в Евиан Елзе се опитваше да спазва известна дистанция, сякаш този мъж беше заплаха и трябваше да се пази от него.

— Страхувам се, Елзе — каза Катани. — Всеки път, когато се страхувам, си спомням нашия престой в Авелино и миговете на земетресението. Всичко се тресеше, стените на къщата се напукаха. Избягахме навън под дъжда. Ти ме хвана подръка и аз се почувствах по-спокоен.

„Какво иска да каже — запита се тя, — какво се опитва да ми каже?“

— И сега изпитвам този страх, някакъв вътрешен страх.

Надвеси се над нея и стисна ръката ѝ.

— Само ти можеш да ми помогнеш.

Елзе изглеждаше объркана.

— Но какво мога да направя?

— Ти си единственият човек, на когото имам сляпо доверие — каза ѝ той. — Само на теб мога да разкажа всичко. Споменът за Паула винаги ще ни свързва.

Сега пък тя го поохлади.

— Не знам — въздъхна Елзе, — възникнаха толкова недоразумения между нас.

Искаше ѝ се правият да бъде той, да му каже, че е абсурдно да стоят така далече един от друг, но не смееше. Страхът от разочарованието я възпираше.

Той се отпусна в креслото. Само когато умря дъщеря им, тя го бе видяла толкова потиснат и уплашен.

— Вода отчаяна битка — каза той. — И съм сам. Последния ми приятел го убиха оня ден.

Елзе се надигна разтревожена.

— И ти ли си в опасност?

Катани я погледна. Лицето ѝ беше близо до неговото. Изведнъж му домиля за луничките по лицето ѝ. Тя носеше перлени обици, които подчертаваха нейната миловидност.

— Да, наистина съм в опасност — каза той, отвори куфарчето и измъкна една кутия. — Затова искам да ти поверя едни много важни документи. Отнася се за Канито и неговите приятели. Имам копия от тях в Рим. Направи им още едно копие и ги депозирай при някой нотариус, на когото имаш доверие. — Сложи ръка на рамото ѝ. — Ако нещо ми се случи, трябва да ги изпратиш на адресите, които се намират в този плик.

— О, боже! — Елзе закри лицето си с ръце. — Какво значи всичко това, Корадо?

— Не се тревожи. Важното е никой да не заподозре. Ако някой те пита, кажи им, че не си ме виждала след смъртта на Паола. Не ме търси по телефона. Ще ти се обаждам аз. Дори казвай, че не желаеш вече да ме видиш, че ме мразиш, защото знаеш, че имам връзки с друга жена.

Елзе сложи кутията на коленете си.

— Наистина ли има друга жена?

— Да, има, но не мисли, че тя значи нещо за мен. Само е част от опасната игра на взаимно изстребване, в която съм замесен.

— Нищо повече ли?

Светлите очи на Елзе издадоха, че очаква отговора с трепет и тревога.

— Нищо повече — въздъхна той.

* * *

Не посмя да се види с Теразини в резиденцията, затова му определи среща на една отбивка в началото на магистралата за Неапол.

Теразини беше пристигнал пръв. Катани спря колата си до неговата и му подаде от прозорчето издут плик. Съдържаше само малка част от материалите, които бе поверил на жена си.

— Добро ли е? — осведоми се адвокатът. Дръпна ципа на чантата си и мушна плика вътре.

Катани кимна утвърдително.

— Експлозив!

По лисичето лице на адвоката за миг се появи коварно изражение.

— Добре. И за какво се отнася?

Катани изключи двигателя и се премести на съседната седалка. Теразини чакаше облакът на прозорчето.

— Този път има имена и презимена — каза инспекторът. — Документите са разделени на две части. В първата се говори за една огромна сделка отпреди няколко години, която е сключена с помощта на Канито. Там има и доказателства. Никой нищо не е узнал за тази работа, но Канито най-вероятно е бил изнудван от някого и затова си загуби мястото.

— А втората част?

— Отнася се за назначаването на Канито за шеф на отдел Z. От документите личи, че е бил наложен там от Асоциацията на Лаудео.

Катани се огледа подозрително.

— Има още една история с контрабанда на оръжия — добави той. — Канито е затънал до гуша в тази работа. Парите от своя дял е внесъл в една швейцарска банка.

— Я виж ти! — възкликна Теразини. — А вие как се сдобихте с тази плячка?

Катани направи неопределен жест.

— Имам приятели в полицията — каза той. — Мнозина мразят Канито.

— Разбирам — каза Теразини и почеса брадичката си. — А вие защо го правите?

— Имам сериозни причини — каза Катани. После, сякаш за да се оправдае, продължи: — Моите отношения с Канито са много лоши. С вас нещата обаче вървят добре.

Теразини стисна устни и ги издаде напред като човка на патица.

— Много добре — каза той. — Вие сте млад. Аз знам колко печели един полицейски инспектор.

Мушна ръка в чантата си и измъкна оттам един плик. Подаде го на Катани и добави:

— Това е само малък аванс. Позабавлявайте се. И ако ви потрябват още, достатъчно е само да поискате. Доволен съм, защото

започнахте да разбирате как трябва да се държите. Ще се видим пак.

Той му намигна, включи двигателя и потегли.

Катани повъртя в ръцете си издутия от банкноти плик и го мушна в жабката на колата. Върна се в града. Юлското слънце прежурияше. С мъка намери място за колата на втора редица, недалеч от черквата Санта Мария Маджоре. Взе плика и тръгна към величествената фасада, която изглеждаше още по-тържествена на ослепителната слънчева светлина.

Изкачи се по стълбата и за миг постоя нерешително на прага на огромния портал. После се запъти към десния кораб. Една старица с кърпа на главата бе коленичила пред изповедалнята. Изчака тя да свърши и когато я видя, че се прекръства и се изправя, приближи се веднага и коленичи на същото място. Зад решетката се чу леко отегчителният глас на свещеника, който започна да каканиже:

— В името на Отца и Сина и...

— Чуйте ме, отче — прекъсна го рязко Катани, — аз няма да се изповядам. Нямам време за това. Оставям ви тук един плик, пълен с пари. Използвайте ги за добри дела.

След миг объркване свещеникът се показва на вратата на изповедалнята.

— Почакайте — извика той. Но Катани беше оставил вече зад гърба си приятната прохлада на черквата. Потопи се отново в летния зной.

* * *

— Уха! Сега наистина ще се посмеем.

Маурили разлистваше книгата, които му бе предал Теразини.

— Страшна работа! — засмя се той. И колкото по вече се задълбочаваше в четенето, толкова повече устата му се разчекваше от смях. — Мисля си за физиономията, която ще направи Канито, като види публикувани тези работи.

Хвърли документите на масата. Взе бутилката с шампанско от кофичката и напълни чашата си догоре.

— Знаете ли какво забелязах? — каза той, като се обърна към Сорби. — Тези книжа са написани с левия крак. Явно е бил същият

старшина, издигнат в таен полицай. Оттам идват, нали?

— Вие не се тревожете за това — хвърли му убийствен поглед Теразини. — Отправната точка не ви интересува.

— За бога! Направих само забележка.

Маурили изгълта шампанското, напълни още веднъж чашата си, хвана с два пръста единия край на разкопчаната си риза и го развя, за да се разхлади.

— Каква жегга, приятели! Е, сега какво ще правим с това нещо тук?

— Още един брой — каза Теразини. — Трябва да има снимка на Канито на корицата и съобщение за бъдещи сензационни разкрития.

— Хо-хо, искате да го печете на бавен огън — засмя се Маурили. — Само обявление. Оставете това на мен, защото аз, скромно казано, съм майстор в тези работи. — Почеса се по къдравата глава. — Мама му стара, имам си аз дарба. Можех да стана голям журналист — каза той с тон на огорчение, — а пък стигнах дотам, да се занимавам с тези тъпотии.

Теразини не се разнежи от жалката съдба на Маурили. Само каза:

— От този брой стигат само петстотин екземпляра. И бъди готов за следващия.

— На вашите заповеди — рече Маурили с вдигната ръка. Вече беше малко пиан. — „Подчинявам се“ — както е казал Гарибалди на краля. Само че сега ще трябва да ме закарате до вкъщи, защото колата ми се счупи точно тук отпред. Мама му стара, трябва да си купя нова.

— Шофьорът вече е предупреден — отпрати го хладно Сорби.

Банкерът се приближи до верандата.

— Вие съгласен ли сте с тази идея да ги атакуваме?

— Каризи го иска — каза Теразини замислен. — Трябва да се съобразяваме с него.

— Хм. Да се надяваме, че няма да създава пречки при сключване на сделката.

Сорби изгаряше от нетърпение тази работа да приключи час по-скоро. При всяка пречка, която забавяше договарянето, сърцето му се обръщаше.

— Може би не си заслужаваше да разпалваме тази война — каза той. — Трябваше да им предложим по-нисък процент и те щяха да се съгласят.

Снимката на Канито беше отпреди няколко години — лукаво лице, алчни очи, леко заслепени от светкавицата. Тази фотография, изровена кой знае откъде, сега се мъдреше на корицата на „Злоезичник“.

— Ето докъде стигнахме — изкрещя Канито, като удари с книжката по масичката. — Ето ти резултата от измяната на Ферети.

Беше облян в пот. Изтри врата си с кърпа. Насочи показалец към Лаудео, който седеше мълчаливо, и каза властно:

— Тази история трябва да приключи, и то веднага.

— Ще направя, каквото мога — измърмори Лаудео.

— Дори и невъзможното — не се успокояваше Канито, размахвайки кърпата като знаменце. — И невъзможното трябва да направите, защото, ако потъна аз, ще потънат всички.

Той крачеше напред-назад по терасата като тигър в клетка. От време на време поклащаше глава, което значеше, че някакъв войнствен план му идваше наум.

— Всички заедно ще потънем. Не си правете илюзии. На един и същи кораб се намираме.

— Хайде стига — каза Лаудео разтревожен. — Ако не запазим спокойствие, рискуваме да ни въллекат в тяхната игра.

Канито избърса челото си.

— Мерзавци! — скръцна със зъби той. — Никога не съм бил изменник. — И се обърна към Лаудео, сякаш вече усещаше, че го изоставят. — Запомнете го добре: винаги съм работил за общото благо. Затова действайте бързо. Следващата книжка с всичките тези гадости не трябва да излезе.

Седнал в плетеното кресло с лакти на облегалките и скръстени ръце, Лаудео приличаше на сфинкс.

— Мисля, че разбрах към кого са се обърнали за тази операция — каза той. — Ще отида да говоря с него.

— Много добре — каза Канито малко по-успокоен. — Цялата мрежа на Асоциацията трябва да бъде мобилизирана, за да спре тази долна работа.

— Бъдете спокоен — каза Лаудео. — Книжката няма да излезе.

Косите, лицето и ръцете на Лаудео бяха бели, а сега под чадъра слънчевите отблясъци го правеха още по-прозрачен и нереален.

Седна и Канито.

— Не са само журналистите. Има и депутати, и сенатори. И те са от същия сорт. Еднакво сервилни. Мога да размърдам някой и да го накарам да повдигне въпроса в парламента, само да намекне за начина, по който Теразини и приятелите му са получили терени и правото да строят в Сицилия.

— Не знам дали това е най-добрата стъпка — подхвърли Лаудео.

— Вие защитавате ли ги? — разпали се пак Канито. — Теразини ни измени и трябва да плати за това.

— Навярно е трябвало да отстъпи пред волята на Каризи. Неговите връзки със Съединените щати сигурно са доста по-солидни, отколкото с нас.

— Не ме интересува — извика Канито. — Ще ги накарам всички да лаят в краката ни, подлеци такива!

* * *

Оркестърът свиреше „Татко, не ме поучавай“ — известната песен на Мадона. Пулсиращите многоцветни светлини на прожекторите открояваха фигурите върху дансинга. За неуловима част от секундата при смяната на светлините настъпваше мрак, който накъсваше образите на танцуващите и те приличаха на движещи се марионетки.

От дансинга се отдели някакъв пълничък мъж хванал за ръка брюнетка с дълги коси и възможно най-къса пола. Беше Маурили. Приблужи се до бара и се втрещи, като видя Лаудео, облегнат на тезгяха с чаша питие в ръка.

— Професоре, не знаех, че посещавате такива заведения — каза той удивен.

Маурили беше облечен в лъскаво сако, ризата му беше разкопчана чак до пъпа, а на главата си имаше черна шапка. Макар че се мъчеше да не го показва, присъствието на Лаудео го бе разтревожило.

— Но както виждате, и аз обичам такива места. Трябва да говоря с вас — направи му знак професорът.

— Сега ли? — заекна Маурили. — Нали виждате, че сега съм зает.

И намигна към момичето, което прие това за представяне и реши, че трябва да поздрави. Наклони глава встрани и се усмихна превзето.

— Няма да ви бавя, само няколко секунди.

Тонът на Лаудео не търпеше възражения.

— Тогава — рече колебливо Маурили, — тогава идвам.

Потупа по бузата брюнетката и каза:

— Чакай ме тука, красавице, бъди така добра. Ще се върна веднага.

Лаудео посочи с глава изхода. Вън професорът веднага пристъпи към същността.

— Кой е дал онези неща на Теразини? — попита той.

Маурили беше изненадан.

— Точно това не знам, нито пък искам да зная. Не желая да си имам неприятности. Правя това, което ми наредят.

— Маурили, Маурили — укори го Лаудео, — когато разбрах, че и вие сте замесен, изпитах голямо разочарование. Един интелигентен мъж като вас да се свърже с подобни мошеници! Как стана това? Моята Асоциация е готова да ви приеме с отворени обятия. Трябваше само да се обадите по телефона. — Сне си очилата и ги изтри с кърпа. — Колко ви плащат онези?

— Двайсет на брой.

— О, слаба работа, трохи. Вие сте талантлив журналист. Оставете тези глупости. Аз мога да ви предоставя цяла телевизионна станция. Ще печелите повече, поне двойно, отколкото ви дават онези дрипльовци.

— Нямаше да е лошо, професоре. Но какво да правя, нали имам договор с тях?

Лаудео попипа бродираната си кърпичка в джобчето на сакото.

— Разбирам, но винаги можем да се споразумеем.

С печално изражение Маурили сне черната си шапка и оправи къдриците си.

— А кой ще говори с тях? Вие ли?

— Не се правете на наивник — каза Лаудео, като го бутна с лакът в кръста.

Маурили започна да се поти. Вееше си с шапката.

— Не става въпрос за наивност — въздъхна той. — Аз лично нямам нищо против вас. Стига само някои да ми плаща, за мен е все едно дали са те, или сте вие. Но най-важното е сигурността. Нали разбирате, не искам да отида на кино.

— Сигурност! От онези ли търсите сигурност? Много добре знаете, че само ние можем да ви я гарантираме.

Лаудео тупна Маурили по корема, сякаш за да потвърди някаква уговорка, и добави:

— Дръжте ме в течение на всяка стъпка, която предприемат. И не правете грешки, съветвам ви.

Маурили затвори очи. Чувстваше се като глинено гърне между две планини, които ей сега ще се сблъскат. „Когато атовете се ритат, магаретата теглят“ — помисли си той.

* * *

Чуваше се само песента на птиците. Под сянката на навеса цареше невероятно спокойствие за оня, който прекарва дните си в адския казан на града.

Мъничка като врабче, съпругата на Канито сякаш прехвъркна и седна до Катани и мъжа си.

— Сложих масата навън, защото тук можем да се наслаждаваме на чистия въздух — каза тя и погали мъжа си. — Харесваш ми, Себастиано. Виждам те доволен, въодушевен.

— О, да — позасмя се той. — Тук наистина се чувствам добре. С теб, с Корадо.

Катани бе вдигнал бутилката с вино и понечи да напълни чашите.

— Не, чакай — спря го Канито. — Ще взема друго вино. Това не е подходящо.

— Няма значение — каза Катани. — Аз не съм познавач.

Канито обаче беше непреклонен.

— Не, иначе няма да уважим превъзходните гозби на жена ми. Отивам да взема друга бутилка.

Жена му го проследи с поглед. Лицето ѝ помръкна. Доближи се до ухото на Катани и простена:

— Вие видяхте ли онази недостойна публикация със снимката и заплахите?

— Да, видях един брой.

— Срамна работа — прошепна жената. — Това са безсърдечни хиени.

— Вашият мъж има много неприятели — обясни ѝ Катани.

— Знам, знам. И точно затова се обръщам към вас. — Тя сложи дребната си суха ръка върху китката на Катани. — Стойте до него, закриляйте го. Себастиано нищо не ми е казал, но мисля, че ви е поканил тук, за да ви говори точно за това. Като приятели, насаме.

Някакви птички изпуснаха на масата сухо клонче. Катани го махна от покривката. Беше притеснен, дори нямаше желание да яде. Тази жена вече малко го дразнеше. Възможно ли е да прекараш цял живот до един човек и нищо да не разбереш за него?

— Но аз, аз не съм в състояние да се намеся. Какво мога да направя?

Канито се върна с нова бутилка вино. Беше доловил последните думи и веднага се хвана за тях.

— Можеш много да направиш. Не се подценявай толкова.

Жена му имаше вид на дете, което са изненадали да бърка в буркана със сладкото.

— Извинявай, Себастиано, може би не трябваше. Позволих си да говоря за тази гадна история с Корадо.

— Много добре си направила, скъпа. Нямам тайни от Корадо.

Катани вдигна рязко глава.

— Добре — каза той. — Вие искате помощ, съвет и аз мога да ви го дам.

Той гледаше втренчено Канито, който изглеждаше изумен и малко объркан от твърде решителното държане на инспектора.

— Вие имате само един сигурен път, за да избегнете всякаква форма на изнудване — каза той.

Канито преглътна слюнката си.

— И кой е този път?

Гласът на Катани стана тих, но в ушите на Канито той прозвуча като вик.

— Напуснете службата си. Подайте си оставката.

Шефът на отдел Z изпусна вилицата на масата. Сложи шепа зад ухото си, сякаш за да чуе по-добре.

— Какво, да напусна ли? Да зарежа кариерата си заради неколцина мръсни изнудвачи? Какви ми ги говориш?

Катани разпери ръце.

— Това ви съветвам. Така ще се спасите, ще избегнете излагането на показ на не особено почтени неща и ще осигурите спокойствието на семейството си.

— Какво, какво? Ти мислиш, че онези са в състояние да ме унищожат? Мислиш, че се страхувам от тях, така ли?

Лицето на Катани стана сурово. Инспекторът обходи с мрачен поглед масата и каза:

— Можете да избегнете името ви да стигне до вестниците, като започнете по-усамотен и по-спокоен живот.

Съпругата на Канито се разплака.

— О, господи, вие не познавате Себастиано. Той живее само с работата си. Обожава ме, но без работата му с него ще бъде свършено. Моля ви, не настоявайте. Ако знаете само колко пъти и аз съм го молила да остави всичко, но той не иска и да знае.

Канито сложи ръка на рамото на жена си, за да я утеши.

— Недей така, скъпа. Всъщност само ти ме разбираш. Само ти ме познаваш изцяло.

— Извинете — каза Катани. — Казах ви всичко това като приятел.

— Хм. Разбирам твоите чувства. Те са дори благородни. Искаш да ми осигуриш по-спокоен живот. Да, за някой друг това би било чудесно. Но не и за мен. Запомни го!

* * *

Черната лимузина се изравни с тротоара. Маурили видя Лаудео, седнал на задната седалка. Отвори вратата и се настави до него в колата, която още миришеше на ново. Шофьорът потегли.

Маурили се въртеше нервно, сякаш имаше бълхи. Почеса се по бузата и каза:

— Решиха да публикуват всичко. — Сложи показалеца в устата си и го стисна със зъби. — Дяволите да ме вземат, унищожавам се със собствените си ръце. Професоре, тази работа ще свърши зле. — Потърка очи. — Вече дадох материалите в печатницата.

Лаудео засия.

— Бъдете спокоен, Маурили. Ние ще се погрижим за вас.

Той мушна ръка в чантата си и измъкна един плик.

— Ето тук е скромният знак на признателност. Кога ще печатате?

— Утре вечер.

— И къде? В същата печатница, отбелязана в последния брой ли?

— Не, не. Тя просто не съществува. — Провери с ръка дали пликът е на сигурно място във вътрешния джоб на самото му. — Но какво искате да измъкнете от мен, професоре? Че аз се унищожавам! Дявол да го вземе, каква беля... Ще печатаме в печатница „Стела“. Но моля ви, не ми създавайте неприятности, не ме погубвайте.

Лаудео вече беше направил знак на шофьора. Лимузината спря.

— Добре, добре — прекъсна го Лаудео. — Бъдете спокоен.

И го избута от колата.

ПРАЗНИКЪТ

Басейнът във вилата на Сорби беше осветен отдолу. От млечните светлини изглеждаше като голямо огледало сред поляната.

— Проблемът е Средният изток — казваше солиден мъж със златен пръстен на кутрето на три дами, облечени в дълги рокли с големи деколтета. — Средният изток ще ни разсипе.

Думите му бяха заглушени от оркестъра, който засвири бясна мелодия. Една темпераментна негърка започна да се мята и да крещи в микрофона.

Гостите на големия нощен празник се раздвижиха в полумрака и откриха танците.

Елис, русокосата любовница на Сорби, изпълняваше ролята на домакиня. Усмиваше се любезно и проверяваше много дискретно дали всичко е наред. Беше облечена в черна лъскава рокля, която подчертаваше златистия цвят на кожата ѝ.

Тя съгледа Катани сам с чаша в ръка и се запъти към него да му прави компания.

— Хей, здрасти, спомняш ли си за мен?

— Разбира се, че си спомням.

— Я ми кажи, на кого се сърдиш?

— На никого — погледна я изненадан Катани. — Защо?

Момичето направи смешна гримаса. Изду бузи и сложи ръка пред устата си.

— Цупиш се ей така.

Катани не беше сигурен дали е разбрал.

— Как — така?

Момичето се изкиска развеселено.

— Нищо, нищо.

На верандата избухна дружен смях. Около една маса се бяха събрали Теразини, Сорби, Каризи, две дами, обсипани с бижута, и техните кавалери, излъскани като речни камъни.

Сорби се изправи и поиска извинение. Отдалечи се, за да провери дали всичко върви, както трябва.

Никой не му обърна внимание, защото погледите на всички бяха вперени в американеца, който разказваше виц след виц.

— Чуйте този. Разказа ми го днес friend, как го казвате вие, а, един приятел, по телефона от Щатите.

Един от двамата кавалери, мъж с дълги бакенбарди, се опита да бъде духовит.

— Ето защо линиите за Ню Йорк са винаги претоварени.

Каризи се разсмя. Изпи на един дъх уискито си. Когато пиеше, той губеше контрол над себе си, дори се държеше разпуснато. Сложи ръка на крака на дамата, която седеше до него, и продължи:

— Аз говоря два или три часа на ден с Ню Йорк, Лас Вегас, Детройт. Бизнес. Но от време на време се развличаме с някоя историйка. Слушайте тази: американският президент сънувал, че среща някакви дяволчета. „Какво искате?“ — пита ги той поуплашен. „Знаете ли — казват онези, — Сталин умря и дойде в ада.“ „А вие какво правите тук?“ „Ние сме първите бегълци.“

Докато Каризи и другите се развличаха, Сорби извика:

— Амброджо!

Камериерът се приближи.

— Да, комендаторе.

Сорби прошепна тихичко в ухото му:

— Не изоставяй нито за миг тази маса.

* * *

Катани се разхождаше безцелно. Това му даваше възможност да се възхищава на красивите цветя, сведени през нощта, на меките долчинки по поляната. Всички тези прекалено весели хора го дразнеха.

По едно време някой го повика. Обърна се и видя на една маса Олга Камастра.

— Защо не седнете тук при нас — покани го графинята. Говореше му на „вие“ донякъде на шега, но и затова, че седеше с хора, които той никога не беше виждал.

— Благодаря — отвърна той и си взе стол.

Другите попреместиха столовете си, за да му направят място. Олга ги представи.

— Приятно ми е — каза Катани и седна.

Тя му хвърляше коси погледи и сякаш искаше да го изяде с очи. Наклони се към него интимно.

— Тази вечер още не сте ме поздравили — упрекна го тя, като кокетираше.

— Моля да ме извините, графиньо, но не ви видях.

Графинята обърна очи към басейна, обграден със сгънати шезлонги. Очите ѝ искряха предизвикателно.

— Не ви упреквам за тази вечер — каза тя, — а за миналите дни. Изобщо не ме потърсихте: буквално изчезнахте.

Катани не разбираше докъде свършва шегата и дали тя наистина е засегната.

— Вярно — съгласи се той предпазливо, — наистина съм виновен.

Графинята изостави престорената си строгост и се засмя. Отметна глава назад и затвори очи. Когато беше с него, я обземаше някакво приятно чувство на доволство.

Пробивайки си път между масите и танцуващите, Сорби и русокосата Елис внимателно наглеждаха гостите. В един миг те се срещнаха до единия ъгъл на басейна.

— Как върви, скъпа? — попита я той.

— Чудесно, татенце — отговори тя, погали го и го целуна по челото. — Малко съм уморена, но ми се струва, че празникът има успех.

— Да, мила. Ти беше чудесна. — Сорби поклати едрата си плешива глава и целуна ръка на Елис. Тя беше по-висока от него, а той създаваше впечатление, че това му харесва, сякаш изпитваше желание да се сгуши в дългите ѝ ръце като пиленце под крилото на квачка. — Утре е неделя. Ще можем да си останем сами на спокойствие.

— Да, мили — Елис го глезеше, показваше, че е искрено влюбена в това топчесто човече. — Как върви работата с американеца?

— Хм. Добре. Започваме да се споразумяваме. Имаше някакви трудности, но сега като че ли всичко се оправя.

Един камериер мина покрай тях с пълен поднос. Елис чевръсто взе чаша портокалов сок и я подаде на банкера.

— Виждам, че си поканил и полица.

— Благодаря, скъпа — каза Сорби, като отпи. — Казваш, за полицаия. Идеята беше на Теразини. Твърди, че няма да е зле да го вкараме в обръщение. Можело да се окаже полезен. Мислех, че ти е симпатичен.

Елис стисна устни.

— Не.

— Не ли? Защо?

— Ей тъй — тръсна рамене тя и се засмя. — Навява ми тъга...

* * *

Докато в дома на Сорби празникът беше в разгара си, едно жълто такси се придвижваше с мъка из тесните улички в централната част на Рим.

Маурили се беше разположил на задната седалка.

— Спри тук и ме почакай — каза той на шофьора.

Слезе от таксито. На улицата цареше необичайно оживление. Пожарна кола с виеща сирена поиска път на таксито. От близките улички притичваха хора. Маурили зави зад ъгъла и бе облъхнат от горещо дихание. В същия миг видя клада, лумнала като пещ. Огънят опустошаваше едно помещение на партера. Възрастен мъж, поддържан от двама младежи, с отчаян вид повтаряше:

— Цял живот труд, цял живот лишения — и всичко се превръща в дим! Цял живот! Няма повече да се оправя. Това е катастрофа.

Огнените езици започнаха да лижат и фасадата и една по една поглъщаха буквите на фирмата: „Печатница Стела“.

— Бомба — казваше един регулировчик, докато пожарникарите засилваха водните струи. — Вдигнаха я във въздуха. Печатарски машини, рулони с хартия, олово. Като в Ливан.

Двама полицаи се деряха, за да държат настрана тълпата, която ставаше все по-многобройна. Маурили гледаше листовите хартия, които се мятаха във въздуха като пеперуди, напразно устремени към спасението. Но пламъците ги настигаха, обгръщаха ги и ги всмукваха.

Маурили беше втрещен. Почувства, че краката му се огъват. Обърна се кръгом и се запъти съвсем замаян към таксито.

— Какво е станало? — Попита го шофьорът.

— Атентат. Вдигнали са във въздуха една печатница.

— Да ги вземат мътните! — Шофьорът удари с длан волана. — Вече не се живее с тези злосторници. — Той караше и непрекъснато се обръщаше към Маурили. — Правителството трябва да вземе мерки, иначе онези от престъпния свят ще ни изядат, ще ни погълнат!

Той продължи да се горещи. Хвърляше възмутени погледи към лицето на клиента си в огледалото, сякаш оня беше отговорен за тази катастрофа.

— Какво да ти кажа? — Отвърна разсеяно Маурили, на когото дрехите бяха мокри от пот и лепнеха на гърба му, а главата му бръмчеше. — Моля ти се, спри до онази кабина там. Трябва да се обадя по телефона.

Ръцете му трепереха, докато набираше номера.

— Хей, аз съм в беда! — Каза той на човека, който му отговори. — Ако си приятел, ще ми помогнеш. Какво? Какво да направиш ли? Трябват ми два или три милиона, за да изчезна, да се скрия... Е, не мога да ти обясня. Помогни ми, моля те. Ще ти ги върна след седмина или след десет дни, след като бурята попремине... Недей така, не ми отказвай. Знам, че имаш. Нямах ли? Тогава ми отстъпи временно къщата си на село. Ще мина да взема ключовете. Хей, недей така. Не ме изоставяй, нали си ми приятел? Работата е сериозна, разбра ли? Хей, ало... Ало... Да пукнеш дано!

Тръшна слушалката и се качи в таксито.

Шофьорът го погледна внимателно. Той забеляза отчаяната му физиономия и попита дали има неприятности.

— Не, не — отвърна леко подразнен Маурили. — Какви неприятности? Откарай ме на Виа Апия, хайде.

Шофьорът го остави пред вилата на Сорби. Празникът беше в разгара си. Осветеният басейн блестеше.

Един камериер съобщи на Сорби, че е дошъл Маурили, и банкерът забърза към него.

— Какво става?

— Катастрофа, комендаторе — каза отчаяно Маурили. — Вдигнаха във въздуха печатницата. Всичко изгоря. Оригиналите на статиите, шпалтите, всичко. Затекох се веднага да ви съобщя... Съжалявам, че вие имате хора...

Банкерът не го остави да довърши.

— Идете в кабинета ми — изсъска му той.

Беше разярен, но когато стигна до масата на Каризи, успя да прикрие душевното си състояние. Изобрази на лицето си усмивка и поиска извинение:

— Трябва да прекъсна за малко вашата вечеря, приятели. Налага се спешно да говоря с мистър Каризи и адвоката Теразини. Само за малко ще ги задържа и ще ви ги пусна. Извинете.

— Що за обноси! — пошегува се Теразини, като ставаше. — Точно сега, когато ни сервираха този превъзходен лефер, той ни отмъква.

Когато застана пред тримата, Маурили почувства, че земята под краката му се изплъзва.

— Ами... преди около час ми се обадиха по телефона вкъщи... — Запелтечи той. — Казаха ми лошата новина. То е... такава касапница. — Потърка с ръка пълното си лице и усети, че по него се стичат струйки пот, сякаш току-що беше излязъл от банята. — Взех такси, защото колата ми е при механика. Но трябва да си купя нова. Не върви повече. Представете си, от шейсет и осма е.

Беше толкова уплашен, че не мислеше какво говори. Думите сами излизаха от устата му.

— Точно когато трябваше да печатат — натърти Теразини с леден глас. — Точно са уцелили момента.

На Маурили му се стори, че тези думи прозвучаха като обвинение към него. Тръпка на ужас премина по тялото му.

— Има шпионин, сигурно има шпионин — палеше се той, като се опитваше да отклони от себе си подозренията. — Кой ви е дал материалите? Най-вероятно е било проследено още оттам.

Макар и замаян от алкохола, американецът не бе загубил реална представа за нещата.

— А материалите, всички ли окончателно пропаднаха? — попита той.

— Направих фотокопия — каза по-успокоен Маурили. — Но вие разбирате, че трябва време да се намери друга печатница, да се приготви всичко отначало и после да се печата. Може би десетина дни трябва.

— Не, не — прекъсна го Теразини. — Да оставим нещата така.

— Сиреч да се откажем, така ли? Дотук ли ще спрем?

Гърлото на Маурили беше пресъхнало. Той въртеше трескаво очи и търсеше нещо за пиене. Но в кабинета нямаше нищо.

Вместо да му отговори, Теразини му зададе въпроса:

— Освен вас кой друг знае за печатницата?

— Никой.

— Хм. Фотокопия имаме и ние — каза Теразини, докато обмисляше цялата работа. — По този въпрос няма проблеми. Сега ще помислим малко и после ще ви дадем инструкции.

— А, добре. — Маурили помисли, че с това всичко е свършило благополучно за него, и стана. Бързаше да си отиде.

— Какво, да не би да искате да ни напуснете? — спря го Теразини, като сграбчи ръката му като с нокти на граблива птица. — Елате да пийнете нещо с нас.

Оркестърът свиреше тиха нощна мелодия.

Като излезе на въздух, Маурили почувства странен световъртеж. Съгледа мокрия бюфет и се посъвзе с чаша ледена лимонада. Примлясна доволно, остави празната чаша и взе друга, пълна до половина с уиски. Въртеше се между масите, тръпнещ от тревога, като заек, който надушва във въздуха миризмата на кучетата.

— Забавлявайте се — насърчи го Теразини. — Когато решите да си тръгнете, ще уредя да ви закарат.

Адвокатът проследи с присвити очи Маурили, който отново се спря пред мокрия бюфет.

— Какво мислиш за тази работа? — попита го Каризи.

— Много просто — процеди през зъби Теразини. — Освен нас само още двама души знаеха. Единият от тях е шпионин: или Маурили, или Катани.

Катани танцуваше с Олга.

— Знаеше ли, че ще ме срещнеш тук? — попита той.

— Изобщо не предполагах. А ти знаеше ли?

— Не, не знаех.

Тя се оживи.

— Харесва ми да се виждаме така, без да си определяме срещи. Почти случайно. Много приятен начин е да бъдем заедно без душевни вълнения.

Тя опря нежно лицето си на рамото му.

— Днес за първи път се показваме заедно пред публика. Приятно ми е, хубаво е така. Не виждам защо трябва да се крием вече.

Катани почувства, че парфюмът ѝ го замайва, и изпита някакво особено блаженство.

— А как ще го възприемат другите? — попита той шеговито. — Ще бъдат ли скандализирани, че една полумафиозка е тръгнала с полицай?

— Така ли? Много ли е компрометиращо?

— Ами да. Особено за тебе.

Мелодията свърши. Олга задържа ръката на Катани в своята в очакване на следващия танц.

— Скъпи инспекторе — подхвана тя закачливо, — не мисли, че и други са имали подобна възможност.

— Каква възможност?

— Да бъдат любовници на графиня Камастра пред очите на всички.

— Поласкан съм, госпожо графиньо!

Тя се разсмя. Затвори очи и се притисна отново до него за следващия танц.

* * *

Отдавна беше минало полунощ. Устата на Маурили беше пълна със сандвичи. От един час той непрекъснато се тъпчеше.

До него се приближи един малко смешен младеж, с папийонка и остър профил като на кълвач.

— Адвокатът Теразини ме натовари да ви закарам до вас — каза той. — Искате ли да тръгваме?

— Аха — изръмжа Маурили, докато дъвчеше бързо. Облиза пръста си, избърса устата си с книжна салфетка и я хвърли на земята. — Да вървим.

Последва младежа до паркинга, запълнен с мощни коли. Седна до него в сребристото волво и видя, че вътре има още двама души.

— Това са мои приятели — представи ги младежът, като седна зад волана. — Ще закарам и тях.

Потеглиха.

* * *

Гостите започнаха да се разотиват. Лисичето лице на Теразини изникна зад гърба на Катани.

— Играете ли покер? — попита внезапно адвокатът.

Инспекторът се обърна рязко, изненадан.

— Горедолу. Защо питате?

— Защото нашият приятел Каризи иска да изиграем една партия.

— Благодаря му, но не бих желал да закъснявам.

— Няма да продължи много — настоя адвокатът. — Помолих и графиня Камастра, която благосклонно прие поканата... Видях, че тази вечер нашата графиня практически ви беше отвлякла, нали?

Катани не схвана иронията и каза:

— Повтарям: макар че утре е неделя, трябва да стана рано, защото имам да придвижа някои важни работи.

— Но вие сте още млад и нямате нужда от много сън — каза през зъби Теразини.

По лицето му беше изчезнала всякаква искрица на сърдечност. В очите му се отразяваха светлините на лампите и те блестяха още по-силно, като пламъчета.

— Елате. Тази партия може да се окаже много важна за вас...

Катани разбра, че няма друг избор.

* * *

Вместо да продължи по Виа Апия, колата, която откарваше Маурили, зави встрани и сега бръмчеше наскреж полето. Не се виждаха никакви светлини наоколо.

Маурили беше смутен. Взираше се през прозореца и се мъчеше да разбере къде се намират. Но не виждаше нищо друго, освен пълен мрак.

— Къде отиваме? — попита той със свито сърце. — Сигурни ли сте, че този път води до Рим?

Никой не му отговори.

— Ехей — каза Маурили уплашено. — Какво има?

Обърна се рязко назад, сякаш за да поиска обяснение от другите двама. В полумрака се очертаваха техните непроницаеми лица — единият кръглолик и с мустаци, а другият — слаб и сух, с изпъкнала адамова ябълка, която се движеше надолу-нагоре, защото оня мачкаше между зъбите си дъвка и мляскаше.

Внезапно колата забави ход и рязко спря. На светлината на фаровете се очерта силуетът на стара селска къща.

— А, разбрах — посъвзе се Маурили. — Трябва да отидете по нужда.

* * *

Всички си бяха отишли. Музикантите бяха натоварили инструментите си, светлините — изгасени. Остана осветен само салонът на вилата.

Около масата Теразини и другите играеха карти. Безплътни валма от дим се издигаха нагоре. Цареше напрегната тишина, сякаш всеки миг трябваше да се случи нещо ужасно.

— Откривам — каза американецът. — Двеста хиляди.

— Добре — отвърна графиня Камастра.

— Двеста хиляди? — каза Катани. — Е, добре.

— И аз — затвори кръга Теразини. — Колко карти? Седнал в един ъгъл на масата, Сорби ги гледаше напрегнато. Като чу сумата, облиза устни.

* * *

Младият мъж на волана подкани Маурили да слезе от колата.

— Какво, да не би да искате да ме оставите тук? — запротестира той, като дишаше тежко.

— Слизай! — извика другият.

Двамата, които седяха отзад, бяха излезли. Единият отвори вратата, хвана Маурили за ръката и го измъкна.

— Ей, какво сте си наумили? — проплака Маурили. — Какво съм ви направила? Какво искате от мен? Оставете ме на мира, ей,

помощ!

Бутнаха го в полусрутената къща. Фаровете осветяваха слабо, вътрешността. Маурили се спъна и за малко да падне, но мустакатият го задържа, като го хвана за ръката. Дръпна го и го обърна към себе си. Удари го с юмрук. Маурили залитна назад и изстена. Другият го хвана за яката и го изправи на крака.

— На кого каза името на печатницата? — просъска той в лицето му.

— Каква печатница? — запелтечи Маурили.

В отговор получи още един юмрук по лицето. Блъсна си главата в стената. Беше зашеметен. От наранената му скула бликна кръв.

— Ей, да не искате да ме убиеете! — възкликна той, отчаян и ужасно изумен.

— Говори! — намеси се и младежът, който дъвчеше дъвка. — Ако проговориш, ще те пуснем да си ходиш.

Маурили се облегна на стената изтощен.

— Нищо не знам — простена той.

Мустакатият го удари още веднъж.

— Нищо ли не знаеш? Печатницата сама се е подпалила, така ли?

Маурили рухна на земята. Гърчеше се мъчително.

— Света Богородичке — проплака той, — искат да ме убият.

— С кого си говорил? — изкрещя зверски младежът, който караше колата.

Мустакатият съвсем освирепя. Ритна Маурили в корема, после го вдигна на крака, но оня се давеше, устата му беше пълна с кръв. Краката му омекнаха и той се отпусна върху нападателя си.

— Името! — настояваше оня. — Искаме да знаем името на човека, с когото си говорил!

Още един юмрук се стовари върху подутото му лице и го залепи със сила на стената. Той отскочи напред, но преди да падне възник на пода, получи още един съкрушителен удар направо по устата.

На земята гърдите му се издуваха неестествено под ризата. Маурили издаваше неразбираеми стенания, а нападателите продължиха да го удрят зверски.

— Името — лаеха те освирепели. — Измъквай името!

Мустакатият се наведе над него, сграбчи го за косите и нададе дивашки, зверски вик:

— Хайде, че ще ти счупя главата!

Маурили беше почти изгубил съзнание. Накрая изхриптя провлачено:

— Лау... у... део.

* * *

Във вилата на Сорби играта на покер продължаваше.

— Две карти — каза Катани, като запали цигара.

— За мен една — добави Теразини.

Каризи беше полупиян и с мъка държеше отворени замъглените си очи.

— Две карти — каза той.

Скърцане на спирачки извести пристигането на някаква кола. Блъснаха се врати.

— Серви — каза графинята.

— Вие сте наред — каза Каризи, като се обърна към нея.

Всички обаче бяха наострили уши за това, което ставаше навън.

— Петстотин хиляди — обяви графинята.

— Пас — каза Катани.

Теразини размърда челюсти.

— Един милион — предложи той.

В коридора отекнаха нечийи приближаващи се стъпки.

— Два милиона — релансира американецът. Вратата се отвори и се появи младежът, който караше волвото. Папийонката му беше изкривена, а единият край на самото му беше изцапан с пръст. Всички очи се обърнаха към неговото лице на кълвач.

Младежът погледна Теразини и направи утвърдителен знак с глава.

Адвокатът хвърли картите на масата.

— Графиньо — каза той, — нямаше да спечелите, ако бяхте видели картите ми. Имах каре от попове и едно асо. А сега нека да вървим да спим. Лека нощ.

Каризи го последва, клатейки се, а Олга, подразнена от грубото прекъсване на играта, измънка:

— Що за обноси!

— Ами никак не се интересувах от играта. Това беше претекст да ме задържат тук до пристигането на някаква вест. Нали така, господин Сорби?

Олга се намръщи.

— Каква вест?

— О, нищо подобно — опита се да смекчи нещата bankerът. — Глупости!

— Все има някаква задкулисна игра — отбеляза тъжно графинята. — Вече ми втръсна.

— Спечелихте или загубихте, инспекторе? — попита Сорби.

— Успях дори да спечеля.

— Вие наистина сте късметлия — каза bankerът. Той гледаше как Катани брои банкнотите и мятеше език като гущер, който улавя насекомо.

Олга и Катани си тръгнаха заедно.

— Каква вест чакаха? — попита тя.

— Не знам — каза той. — Но в един миг почувствах, че животът ми увисна на косъм, свързан с нещо, което трябваше да се случи.

— Значи те държаха като заложник.

— Точно така. Ако известието, което чакаха, не беше благоприятно за мен, нямаше да изляза жив оттам. А ти каква роля имаше в цялата тази история?

— О, моля ти се! — Олга отметна глава назад. — Знаеш, че не мога да ги понасям повече. Но съм сред тях и трябва да ги търпя. — Тя взе ръката му и я целуна. — Понякога ми идват странни мисли. Ако ти ме обичаше, както аз те обичам, можехме да заминем някъде много далече и щяхме да бъдем щастливи.

РАЗЧИСТВАНЕ НА СМЕТКИТЕ

Канито не четеше вестника, а направо го изяждаше с очи. Беше се вторачил в съобщението за убийството на Маурили.

„Журналистът — се казваше в статията — е бил пребит в една стара селска къща. Бил е съмнителна личност, използван от тайните служби. Зад тази смърт се крият афери, свързани с изнудвания и корупция.“

Шефът на отдел Z беше потресен. Натисна бутона на комуникатора и се свърза със секретарката.

— Госпожице, бях ви наредил да ме свържете с Лаудео.

Не го намерих, ваше превъзходителство. В хотела го няма, а в службата му не можах да ми дадат никакви сведения.

— Потърсете го и в бюрото му в Милано. — Канито стискаше до болка юмруци. — Непременно го намерете.

— Да, ваше превъзходителство. А, пристигна някакъв плик за вас. Да ви го донеса ли?

— Донесете го!

Беше някакъв зеленикав плик като за печатни материали. Канито го претегли на дланта си с ужасно предчувствие. Сега се плашеше от всяка новина.

Пакетът съдържаше фотокопия. На първия лист най-отгоре имаше забодена бележка, написана на машина.

„Печатницата изгоря, но копията от статиите са спасени. Тези ви ги подаряваме. Ще намерим друга печатница.“

Канито се задушаваше. Хвана се за дръжките на креслото. Първо смътно, но после съвсем ясно започна да вижда пред себе си пропастта. Направи върховно усилие, за да запази и най-слабия светлик на надеждата.

Пак се обади на секретарката.

— Има ли новини от Лаудео?

— Още нищо.

— Изпратете ми Катани. Веднага!

Разтвори вестника на бюрото си и показа на инспектора съобщението за случката с Маурили.

— Знаеш ли що за тип е този? Чува ли си за него?

— Съвсем бегло — каза Катани.

Канито се опитваше да се владее. Не искаше другият да забележи, че е разтревожен, и затова с професионално безразличие каза:

— Я виж, заеми се. Искам да разбера какво стои зад всичко това. Интересува ме най-вече дали това убийство е свързано с онази печатница, дето е изгоряла.

Катани остана прав и вместо да слуша инструкциите, измерваше от глава до пети Канито. Хем го съжаляваше, хем дълбоко го презираше.

— Ваше превъзходителство, подайте си оставката. Напуснете този кабинет. Послушайте ме — посъветва го той.

Канито вдигна уплашен очи.

— Ти чуваш ли се какво говориш? Та това ще бъде краят.

— Каквото и да правите, той наближава. — Думите на Катани режеха като бръснач. — Ако напуснете, поне ще спасите реномето си.

Канито не искаше да се покаже победен, но бе станал поподатлив. Започваше да привиква с изхода от положението, който му предлагаше Катани. С треперещ глас каза:

— Според теб значи ще си запазя престижа. И по какъв начин? Ще кажат, че това убийство съм го поръчал аз, за да предотвратя излизането на следващата книжка.

— Може и да не стане точно така. Това някак си може да се уреди.

Светлите очи на Канито гледаха инспектора с надежда.

— Според теб няма ли друг начин за спасение? — попита шефът на отдел Z.

— Никакъв друг.

Канито преглътна слюнката си. Гладкото му лице сякаш изведнъж се сбръчка.

— И какво извинение да представя? Как така ще си отида, без да давам обяснения?

Катани седна и махна с ръка.

— Много просто — по здравословни причини.

Гласът на секретарката прозвуча в комуникатора.

— Не намерих Лаудео.

Но Катани виждаше нещата иначе.

— Ясно е, че не иска да говори с вас. Лаудео сега действа на два фронта. Той е частно лице и много-много не се вълнува, а над вас тежи обществена отговорност.

Канито облегна чело на дланта си.

— Ако си отида, как да бъда сигурен, че кампанията против мен няма да продължи?

— Ако отстъпите, няма да бъдете вече мишена, по която си струва да се стреля. Оръжията ще бъдат насочвани към вас, докато сте тук, на това място. Махнете се, и то достойно.

Комуникаторът отново изграчи. Канито натисна синия бутон.

— Какво има?

Гласът на секретарката съобщи:

— Търсих отново Лаудео в службата. Казаха ми, че е заминал за чужбина и не знаят кога ще се върне.

— Разбрах — каза шефът на отдел Z съкрушен. — Не ме свързвайте с никого.

И се обърна отново към Катани.

— Изоставиха ме. — Сега в думите на Канито имаше оттенък на омраза. — Аз ще бъда изкупителната жертва. Всичко ще се стовари на моя гръб.

Съзнанието, че е останал сам, му придаде малко екзалтирано хладнокръвие. Парадираше с изражението на престорено превъзходство на човек, който няма какво да губи.

— Ето виж — и той му показва фотокопията от статиите, с които го обвиняваха. — Но ти дори не ги поглеждаш.

— Познавам вече съдържанието.

— Не е възможно. Къде си виждал тези мръсотии?

Устните на Катани леко потрепнаха.

— Аз доставих материалите, които са използвани за тези статии. Дадох ги на Теразини.

— Ти! — Канито облеци помътнелите си очи. — Ти... как можа? Откъде си взел тези материали?

— Даде ми ги Ферети.

— Ти си изменник!

Канито отвърна поглед. Тежестта на това разкритие го смаза. Изправи се бавно, прегърбен, сякаш внезапно бе остарял поне с десет години.

— Ти... — мърмореше той полугласно. Приблужи се до прозореца и видя хубавото синьо небе. Някъде далече прелиташе самолет и оставяше зад себе си безкрайна бяла диря. — Ти! — повтори той с въздишка.

— Да — потвърди Катани, — аз. Но не бих искал да се стигне дотам, че да ви убият. Могат прекрасно да го направят и вие го знаете. Затова си идете. Сигурно няма да ми повярвате, но го направих заради старото ни приятелство. Много съм ви уважавал и бих желал да станете същия човек като едно време. Далеч от всякакви интриги.

— Ти ме съсипа — каза Канито през зъби, докато гледаше през прозореца. Обърна се рязко и повтори: — Ти ме съсипа. — Беше бледен, със стъклен поглед и изглеждаше като парализиран. — Точно ти.

— Не можех повече да се преструвам — каза Катани. — Правете каквото знаете.

Канито беше премного потиснат, за да изрази някаква реакция. Отпусна се в креслото и поклати глава:

— Ти си луд. Ти си по-луд от всички други.

— Защо не искате да се предадете? Защо не искате да разберете?

— Не... и ако искаш да знаеш, аз дори не ти вярвам. Ти не би могъл да извършиш такова чудовищно нещо.

Той винаги бе смятал, че познава хората. Сега откриваше, че е сбъркал в преценките си. Първо Ферети, сега Катани.

— Не, не си ти.

Предпочиташе да пренебрегне истината, за да не признае собствената си грешка.

Катани събра фотокопията на статиите, разпръснати на бюрото. Подреди ги и ги бутна пред шефа на отдел Z.

— Аз им дадох тези материали. Ще повярвате ли най-после?

С внезапен пристъп на гняв Канито помете от масата всички листове, натъпкани със скандални епизоди — съдържанието на един живот. Те полетяха с леко пърхане и се стелеха по креслата, по шкафовете и по килима. Фрагменти от едно съществуване, чиято тежест бе станала непоносима.

— Махай се — каза Канито. Стискаше дръжките на креслото, сякаш те бяха единствената му опорна точка. — Имам нужда от някой, който да ми помогне да се спася, а не от човек, който ме тласка към бездната.

— Твърде късно е — заключи Катани, докато излизаше.

* * *

Американецът хрупаше фъстъци. Във всекидневната на вилата на Сорби се провеждаше събрание, на което трябваше да се сключи мир. Присъстваше Теразини, но също така и Лаудео. За пръв път след шумното скъсване на отношенията шефът на Асоциацията се връщаше към противниковия лагер. Искаше да им обясни колко е безсмислено да водят война, вместо да постигнат достойно за всички споразумение.

— Да, струва ми се разумно — съгласи се Теразини. — Но с Канито ще продължим битката и то ще бъде като предупреждение за всеки, който се опълчи срещу нас. А освен това Канито е вече бита карта и трябва да се махне от онова място.

— Разбира се — каза Лаудео. — Трябва ни една по-представителна личност, с която да го сменим. И после той е станал много чувствителен — загубва самообладание от малко. Моята Асоциация ще намери по-подходящ човек за тази служба.

— Това е добре — забеляза Сорби, — защото цялата тази работа започна да взема опасен обрат.

— Слушай го как говори — изръмжа Каризи с уста, пълна с фъстъци. — Нарича го опасен обрат. Какви глупави изрази използвате вие, италианците. Това го кажи на Лаудео, който купи онзи Маурили.

— Не го отричам — каза Лаудео.

— Вярвам — засмя се Теразини. — Той самият ни го каза.

— Какво можех да направя, господин адвокате? — каза живо Лаудео. — Да се изложи на показ всичко това, щеше да бъде рисковано и за вас. Можеше да предизвика верижна реакция. По-добре беше да се избегне шумотевицата.

— Така, както стоят нещата, по-добре е да спрем дотук — каза Сорби, като въртеше голямата си глава на облегалката на креслото. —

Намесете се и вие с вашата Асоциация и ни разчистете пътя откъм политическата страна. А за процентите ще се споразумеем.

Когато слушаше да се говори за политика и за проценти, американецът се вълнуваше. Като продължи да дъвче фъстъци, той препоръча на Лаудео да намали претенциите си.

— Вече ви доказахме, че и сами можем да се справим.

— Спокойно — каза Лаудео. — Аз ще разкарам Канито, но вие трябва да престанете с тези изнудвачески публикации.

— Чудесно! — заключи Теразини.

* * *

Гласът на Канито звучеше по телефона ясен и почти спокоен.

— Корадо, навън е чудесна лятна вечер. Ела вкъщи да пийнем по нещо. Трябва да ти съобщя нещо много важно.

Когато Катани пристигна, той го покани на терасата. Рим имаше сънен вид, потънал в мека светлина. Някъде над покривите един щурец бодро цвърчеше.

— Скъпи Корадо, имаш право. Предавам се. — Канито се отпусна на плетеното кресло. — Взех решение да си подам оставката. Написах вече молбата си.

— А, радвам се, че послушахте съвета ми — каза Катани доволен.

— Да, да, слизам от сцената. — Канито вдигна лице към звездното небе. Усмиваше се с малко изкуствена веселост, подобна на тази, която предизвиква наркотикът — Отивам да живея спокойно, да се наслаждавам на вкусните гозби на жена си. Но пий де, пий! Сипвай си сам!

Катани пусна две кубчета лед в чашата и си наля кампари.

— Дадох си сметка, че ти наистина си единственият ми приятел — продължи Канито. — Останалите са само съучастници.

Той вдигна заплашително ръка като стар лъв, който нанася последния удар с лапа.

— Ще ми платят скъпо за това, че ме изоставиха. Прочистих си архивите и запазих най-компрометиращите документи. Сложих ги в

едно куфарче и тази сутрин изпратих шофьора си в Умбрия да ги скрие във вилата ми. Защо ме гледаш така? Плаша ли те, или ми съчувстваш?

— Не. Радвам се, че отново сте спокоен. Но се боя, че всичко, което се случи между нас, е незаличимо.

Катани вдигна чашата си срещу светлината. Кубчетата лед се разтваряха и образуваха бавни светли водовъртежи.

Канито се замисли.

— Така е, невинаги действах коректно спрямо, тебе.

— Вярно е.

— Сгреших.

— Но поне тази вечер бихте могли да бъдете откровен.

Шефът на отдел Z набърчи чело.

— За какво да бъда откровен?

— За вашите истински връзки с Теразини — каза Катани. — Винаги съм се питал дали съветът да бъде отвлечена дъщеря ми не е дошъл от Рим.

— Не от мен — изсъска Канито. — Моята вина е само в това, че те държах в неведение за някои неща, че те спирах по време на следствието.

— А Ферети? — притисна го Катани. — Вие го убихте, нали?

— Как можа да си помислиш такова нещо? — възпротиви се Канито, като се размърда в креслото. — Знаех какво му готвеха, това да, но заповедта не я дадох аз.

Катани се изправи. С чаша в ръка застана с лице към града, който изглеждаше блажено изтегнат.

— Но защо се оставихте да ви въвлекат в тези долни афери?

— Какво да ти кажа — каза Канито, като стана, — жажда за власт, алчност за пари. Човек не си дава сметка и малко по малко се впримчва в механизма, от който не може да се измъкне. Накрая не ти решаващ как да се държиш, а обстоятелствата ти налагат най-подходящото поведение. — Той подпря ръцете си на парапета и като посочи с глава панорамата, каза: — Гледай каква красота. Никога не съм го виждал толкова прекрасен. Сякаш съм бил прекалено заслепен, за да го забележа.

* * *

Когато Катани го остави сам, Канито отиде до бюрото си. Вдигна слушалката, за да говори с жена си.

— Исках да ти пожелаая лека нощ и да ти кажа, че много те обичам.

— О, Себастиано, много си мил. И аз те обичам. Вдругиден е петък. Чакам те да дойдеш.

— Не знам дали тази седмица ще мога да дойда.

— О, моля те.

— Ще направя всичко възможно — каза Канито и затвори очи, сякаш да чува по-добре гласа на жена си. — Кажи ми нещо. Какво яде тази вечер?

— О, представи си, ядох попара — каза тя с интонация в гласа, която възкресяваше стари спомени. — На теб много ти харесваше попарата.

— Дявол да го вземе, обожаваш я. Спомняш ли си, че майка ти ми я правеше понякога през зимните вечери. После си лягаше, а ние оставахме сами да се целуваме. Спомняш ли си?

— Как не. Но сега е късно, мили. Отивай да си почиваш. Лека нощ.

— Лека нощ и на тебе — гласът на Канито внезапно загуби звучността си. — Сбогом, скъпа!

Шефът на отдел Z изчака жена му да постави слушалката и чак тогава и той направи същото.

На другата сутрин камериерът му го намери проснат върху бюрото. Имаше тъмно петно на слепоочието. Едната ръка, прегънатата на писалището, стискаше още пистолета, а другата висеше неподвижна.

* * *

Олга прокара и последната четчица грим върху клепача си и излезе от банята.

— Хей, мързеланко!

Катани не отговори. Беше се изтегнал на леглото и пушеше необикновено вгълбен в себе си.

— Хей — каза тя, — каква е тази погребална физиономия?

— А имаме ли достатъчно поводи да бъдем весели? — попита той саркастично.

Тя седна на крайчеца на леглото.

— На кого си сърдит?

Катани дръпна дълбоко от цигарата.

— На кого ли? На тези, които ми отровиха живота.

Потупа с палец цигарата и изтърси пепелта в пепелника, който държеше над завивките.

— Шайка от безскрупулни типове иска да завладее Италия — хора, заслепени от алчност за пари и за власт. Отнеха живота на дъщеря ми, за да ме спрат. Не позволиха на някакъв си дребен полицай да им слага прът в колелата.

— А сега какво ще направиш? — попита Олга, като го погали по ръката. — Искаш да си отмъстиш ли? Искаш да угасиш омразата си, като ги унищожиш, така пи? Няма да можеш. Знаеш много добре, че са много силни и безмилостни.

Катани отдръпна ръката си от Олга. Вгледа се внимателно в лицето ѝ, за да разбере доколко тя отгатва намеренията му.

— Наистина ли повярва, че съм станал съучастник на Теразини? Ако е така, нищо не си разбрала. Искаш ли да знаеш кой подтикна Канито да се самоубие?

Тя го гледаше с отворена уста в очакване на отговора. И понеже Олга нищо не каза, той продължи:

— Аз. Аз го направих. Ще унищожа и другите. Всичките!

— Ти си луд! — тръсна глава Олга уплашена.

— Бяхме двама и имаме намерение да ги пометем. Другия го убиха. — Катани смачка угарката в пепелника с педантично настървение. — Само той знаеше всичко за мен. На него предавах всяка новина, която успявах да уловя.

Олга се сепна и ококори смаяно очи.

— И това, което научаваше от мене ли?

— Разбира се.

— Значи, когато ми говореше...

— Не ти говорех, разпитвах те.

— О, ти си чудовище — извика Олга. Хвърли се по очи на леглото и се разхълца. — Значи си ме използвал като парцал. Мразя те, мразя те. — Удряше с юмруци по тялото му, покрито със завивките. —

А сега ме захвърляш, защото вече не съм ти нужна. Как можа? — Плачеше безутешно. — Ако имах сили, щях да те убия.

— Чудесно можеш да го направиш — каза Катани равнодушно. — Само трябва да се обадиш на Теразини и аз ще последвам участта на оня нещастник Маурили.

Измъкна се изпод завивките и я остави там, коленичила на пода и захлупила лице на леглото. Вече не плачеше, само дишаше мъчително, а ръцете ѝ мачкаха чаршафите.

ПАНИКАТА

Новият шеф на отдел Z беше висок и облечен безупречно като манекен. С него бе невъзможно да се води разговор, защото той изобщо не чуваше думите на своя събеседник. Докато му говореха, той оставаше безучастен: пригладваше гънките на сакото си, изправяше гърба си, въртеше лице наляво и надясно, сякаш непрекъснато се възхищаваше на своя образ в някакво въображаемо огледало.

Изпитваше маниакално благоговение към себе си. Напоследък го тормозеха хубавите му гъсти и къдрави коси, които бяха започнали да побеляват. Чрез секретаря си той бе дал на фризьора си точни инструкции как да му боядисва косите, без да го предупреждава. Не понасяше някой да му намеква за белите косъмчета.

Така всеки път се разиграваше един и същи фарс.

— Какво правиш? — питаше той навъсено фризьора си. — Боя ли ми слагаш?

— Не, ваше превъзходителство, това е шампоан.

— А, добре.

Катани веднага си даде сметка, че е невъзможно да остане на тази служба. Освен това новият му шеф бе категоричен.

— Имам нужда от доверени хора — каза му той, като съзерцаваше ноктите си на светлината на лампата. — Ние с вас не се познаваме добре, нали?

— Не, не се познаваме добре — отвърна Катани.

— Ето виждате ли? Трябва ни време, за да се сработим възможно най-добре. Но ние не разполагаме с това време. Мисля, че полицията ще бъде доволна, ако си възвърне такъв опитен инспектор като вас.

— Не, ще помоля да ме оставят за известно време на разположение — каза Катани. — Така ще мога да реша спокойно своето бъдеще.

— Прекрасно — каза с въодушевление шефът. — Чудесна идея!

* * *

Съпругата на Канито го прегърна развълнувана.

— Знам за какво сте дошли — каза тя. — Искате онова куфарче с документите.

— Да — потвърди Катани. — Много държа да го получа.

Жената се усмихна и поклати глава в знак на съгласие.

— Ще го получите. Сигурна съм, че моят мъж щеше да го повери само на вас. Затова ще ви го дам от сърце.

Катани огледа внимателно тази жена. Стори му се, че се е смалила и е станала още по-крехка. Сякаш беше прекарала цял живот в сянката на мъжа си и поради това беше излиняла.

— Себастиано беше слаб човек — подхвана тя. — Повишаваше глас, за да прогони тревогата си. Но не беше лош. Съсипаха го хората, с които имаше връзки.

— Възможно е — отговори Катани.

— Треперех за него. — Тя стискаше в ръка кърпичка и с нея от време на време избърсваше сълзите си. — Наистина вярвах, че вие ще можете да го спасите.

— Направих каквото можах, госпожо.

— Знам, знам — рече тя, като сложи треперещата си ръка на рамото му. — Преди да си отиде, изпрати по шофьора си това куфарче. Много хора го търсеха. Обаждаха се от министерството, дойде и оня омразен човек, професор Лаудео, който си позволи да ми предложи и пари. Имаше и опит за грабеж — влезли през нощта и претърсили навсякъде. Но не намериха нищо. Куфарчето не е тук.

Тя му направи знак с ръка да я последва.

— Да вървим.

Качиха се в колата и тя му посочи тесен път между редици от дървета. Движеха се бавно поради многото завои. След около два километра стигнаха до малка черква, зад която се очертаваше масивната и дълга постройка на един манастир.

Жената дръпна връвчицата на камбанката. Отвътре се чу дрезгав звън. Отвори една монахиня с кръгло и усмихнато лице.

— Искам да си взема онова куфарче — каза госпожа Канито.

Монахинята направи весел поклон и изчезна. Върна се след няколко минути и ѝ подаде лъскаво куфарче, чиито ъгли бяха подсилени с метален обков.

— Не знам какво има в него — каза жената, като го подаде на Катани. — Не знам и защо толкова хора се опитваха да го вземат. Но каквото и да съдържа то, заклевам ви да го използвате за добро, а не за да се продължи веригата от престъпления.

* * *

Във вилата на Сорби беше в разгара си нов консулт. Самоубийството на Канито беше объркало много планове. Никой не знаеше как е най-добре да се действа.

— Този, който е на мястото на Канито, що за птица е? — искаше да знае Каризи.

— Нямам му вяра — каза Теразини, който имаше нюх за тези неща. — Прави се на конте, но има хищни очи и отбягва погледа. Неприятен субект.

Сорби изглеждаше нервен.

— Нека помислим малко — каза той. — Ако продължим преговорите с Лаудео, може би ще намерим някакво решение.

— Не, не.

Теразини протегна ръка към банкера, сякаш за да отблъсне неговото предложение.

— Тук не се знае какво ще се случи. Разследванията по самоубийството на Канито могат да намесят стари истории. Намирисва на буря. По-добре е да си стоим кротко на завет. Засега сделката пропада.

— Не, това не е мъдро решение — извика Сорби едва ли не с болка.

— Теразини има право — каза американецът. — Когато разбрах, че Канито е умрял, първо си отдъхнах облекчено. Бях щастлив, happy. — И направи гримаса на отвращение. — Но тук се намираме в Италия. Теразини ми обясни какви усложнения могат да възникнат. Хм! По-добре да спрем дотук.

— Но, господа — подскочи Сорби, — рискуваме да загубим милиони долари.

Беше пребледнял.

— Какво ви тревожи? — попита Теразини. — Та нали от Америка вече внесоха във вашия кредитен институт трийсет милиона долара?

— Yes, yes — потвърди американецът. — Тези пари сега трябва да се върнат в Америка. Никакви сделки, никакви пари. Вече предупредих приятелите да не правят други вноски.

Покрусен, банкерът почти рухна под тежестта на тази новина.

— Искрено казано, вашето решение ме обърква — измърмори той.

Като остана сам, Сорби повика русокосата Елис.

— Това, от което се боях, ще се случи. Ние сме в беда.

— О, татенце, ще се оправим — опита се да го окуражи момичето. — Ти можеш да измислиш безброй начини.

— Благодаря за доверието! — Неговата плешива глава блестеше под лампиона. — Но трябва да се размърдаме, да се подготвим за най-лошото.

— Готова съм. Какво трябва да направя?

— Изпразни всички каси — каза банкерът. Беше се втренчил в отсрещната стена и обмисляше план за бягство.

* * *

Навсякъде нещата напомняха на отстъпление.

— Преценявам внимателно дали няма да е най-добре да се оттегля някъде на закрито за известно време — сподели професор Лаудео.

Беше приел поканата на Сорби да вечерят заедно. Гощаваха се с омари в луксозен ресторант. Две момичета свиреха на цигулки и изпълваха залата с нежна и тиха музика.

— Всички се отдръпнаха — отбеляза мрачно банкерът. — А пък точно сега трябваше да се сплотим, за да посрещнем извънредното положение.

Лаудео не беше съвсем убеден в това.

— Може би — каза той. — Но се боя, че Канито е оставил тук-там опасни книжа. Ако излязат наяве, ще има главоболия за всички ни.

— Знаете ли чия е вината? — Сорби бе оставил приборите в чинията си и гледаше Лаудео с блеснали очи. — На Каризи и Теразини. Винаги съм бил против техните методи.

Той заклати голямата си глава неодобрително.

— Аз исках да има мир между нас, подтиквах ги да постигнем съгласие. Те обаче мислеха да се оправят, като нападат безогледно Канито. И ето ги и чудесните резултати. Принудиха го да се застреля. — Сорби произнесе последните думи почти шепнешком. Почука с пръст челото си и каза: — Лудост, лудост.

— Точно така — съгласи се Лаудео. — Една лудост, която може да съсипе всички ни.

Сорби поднесе към устата си чашата с бяло вино. Погледна Лаудео през златистата течност.

— Аз вече съм разорен! — извика той. За секунди остана някак безучастен с чаша във въздуха. После я остави обратно на масата, без да отпие. — Разорен съм! — отново извика той. — Американците прекъснаха вноските и искат да им се върнат парите от предишните вноски. Представяте ли си? А аз използвах тези капитали, за да покрия един дефицит. Сега откъде да ги взема, за да ги върна?

— Голяма ли е липсата? — информира се Лаудео.

— По-скоро е тревожна. Има спешна нужда от постъпления на нови капитали. Вие знаете, че бяхме започнали онази дейност. Липсваше само одобрението на комисия от специалисти.

— Разбирам — въздъхна Лаудео. Помисли малко и каза: — В комисията има някои членове на Асоциацията. Може би ще се направи нещо.

— Дано! — Тази малка надежда беше възвърнала цвета на безкръвното лице на банкера. — Вие знаете, че не съм като оня стиснат американец. Аз съм щедър и не забравям услугите на приятелите.

— О, да, да. В този момент вашата щедрост би могла да ми бъде полезна. В тези трудни времена винаги съществува вероятността да ми се наложи да замина за чужбина.

— Но вие, извинете, ми бяхте казали, че притежавате някаква ценност — каза Сорби, като се наведе съучастнически към Лаудео. — Някакъв рядък предмет ли е?

— Ааа, да. — Лукава усмивка се появи по устните на Лаудео. — Това обаче си го пазя, защото е нещо като застраховка за живот, в

случай че положението стане напълно отчаяно.

— Но какво точно е това нещо?

— А, не ме питайте — засмя се Лаудео.

Двете момичета в бели блузки и черни връзчици под яките минаха пред масата на Лаудео и Сорби, като движеха нежно лъковете си по струните на цигулките. Бяха щастливи и блажени.

* * *

Куфарчето на Канито надмина очакванията на Катани. То съдържаше документи, които бяха в състояние да унищожат политици от кръга на Лаудео. Свидетелстваха за съществуването на нелегална търговия с оръжия и плащане на огромни подкупи при някои договори за покупка на петрол.

Освен това имаше някакъв доста тайнствен списък — дълга лента от хартия за компютър, съставена от петдесетина листа, сгънати на хармоника. Всичко, което Катани успя да различи, бе една дълга колона от абсолютно неразбираеми знаци.

Той имаше приятел в полицейския център по обработка на информация. Обърна се към него, за да дешифрира тези загадъчни послания.

— На пръв поглед — каза специалистът — изглежда, че това е списък с имена. Около хиляда. Към всяко име има някаква бележка, а може би и номер.

— И как да открия имената, които стоят зад тези знаци? — попита Катани.

— Не е толкова просто. Този, който е изготвил списъка, е използвал някаква система, код. Заменил е буквите от имената с други. Например вместо А може да е използвал Г. — Докато говореше, специалистът драскаше буквите на лист хартия. — Сега, за да открием използваната система, ни трябва ключ, за да проникнем в тайната на кода. Този „ключ“, както ние го наричаме на компютърен език, сигурно е записан на дискета. Кой има тази дискета? С нея въпросът ще бъде решен. Само трябва да я вмъкнеш в дискетното устройство на компютъра и списъкът ще бъде декодиран, преведен, имената веднага ще се появят на дисплея.

Корпусът на самолета приличаше на пура — един „Капрони“, който бе покрит със слава през Първата световна война. Беше наклонен и цепеше въздуха с носа си, сякаш душеше миризма от минали времена.

Катани гледаше крилата му, на пръв поглед крехки, обковани с лъскава ламарина.

Пред музея по аеронавтика по езерото Брачано бели платна се носеха по водите. Наоколо зелените хълмове сякаш се бяха сгушили кротко и заоблените им носове бяха протегнати към езерото като лопати на сфинкс.

— Чакате мене, нали?

Зад гърба на Катани се появи мъж на около петдесет години.

— Благодаря ви, че дойдохте — каза инспекторът, като му стисна ръка. — Вие сте известен журналист и работите за един голям вестник. Реших, че вие сте най-подходящият човек, към когото мога да се обърна.

— Готов съм да ви изслушам — каза журналистът. Беше мършав. Кръглите му очила заемаха по-голяма част от източеното му лице.

Катани погладя корпуса на капрони.

— В колата има плик за вас — каза той. — Там ще намерите доказателства за една огромна афера, свързана с подкупи, с нелегална търговия на оръжия, с незаконни печалби при покупка на петрол, експорт на валута, планове за завладяване на страната.

Направи знак с ръка да вървят. Журналистът го последва между старите самолети. Крилата им бяха разперени, сякаш бяха още готови да полетят. Едно време тези аероплани са порили небето, а сега забавляваха децата като побелели старци.

— Вие чували ли сте за професор Лаудео? — попита Катани.

— Бегло — отвърна журналистът.

— Една безцветна, но много ловка личност. Всички най-тъмни операции минават през неговите ръце. Създал е огромна мрежа от съучастници. В плика ще намерите също така и един списък, който съдържа не разшифровани знаци. Сигурно е тайният списък на членовете на неговата Асоциация.

— Хм — журналистът изглеждаше смутен. — Но защо давате тези материали точно на мен? Не е ли по-добре да ги занесете в прокуратурата?

— Ще бъда съвсем откровен — каза Катани. — От професионална гледна точка на вас ви е изгодно да притежавате тези материали, а за мен е изгодно да ги публикувате. Така че сме квит. Изгодно ми е, защото ми липсва ключът за дешифровката на този списък с имена. Когато материалите излязат във вестника, някой ще изпадне в паника, а в тази паника ще бъде по-лесно да открием ключа.

— И последното — каза журналистът, — да не би случайно Маурили да е заплашвал, че ще публикува тези материали? Имат ли те нещо общо с убития журналист?

— Да, разбира се. Но той притежаваше само малка част от това, което аз ви предлагам. Той имаше само информация за Канито, който беше само едно звено от тази верига. Аз ви давам пълната картина.

БЯГСТВА

Лицето на Лаудео беше неузнаваемо — повехнало и помръкнало от лоши предчувствия. Движенията му бяха бавни, сякаш работеше с кристални предмети.

Измъкна един карамфил от букета, сложен в средата на масата, и го помириса.

Камериерът се приближи до него, приведен почтително, и му подаде преносимия телефон.

— Ваше превъзходителство, търсят ви.

— Благодаря! — каза Лаудео, взе апарата и измъкна антената. — А вие ли сте, господин главен редактор? Не, не ме безпокоите. Току-що седнах да вечерям. Почакайте да отида в кабинета.

Каза на камериера да му прехвърли линията и се затвори в тапицираната с кадифе кабина.

— Е, как върви твоят голям вестник?

— Ваше превъзходителство, имам лоши новини — изхленчи главният редактор и му разказа за материалите, които бе донесъл в редакцията журналистът. После с тихичък гласец заключи: — Принуден съм да ги публикувам.

— Ти си луд! — изкрещя Лаудео. Вените на шията му се издуха.

— Нищо не мога да направя — въздъхна главният редактор. — Този човек е много авторитетен журналист, вие го знаете. Ако му откажа, ще настрои другите срещу мен. Ще се нахвърлят върху ми. Ще кажат, че цензурирам новините, ще стане скандал.

— Скандал ли? — повтори Лаудео със заплашителен глас. — Катастрофа, ето какво ще стане, ако публикуваш цялата тази работа.

— Да, давам си сметка — простена другият. — Но не мога да ги спра. Това са фотокопия. Кой знае още колко са направили. Ако не ги публикуваме ние, ще ги пратят на други вестници.

— Ти си дървена глава — процеди през зъби Лаудео. — И като си помисля само, че аз те поставих в това кресло. Глупак! И кога мислиш да ни направиш тази приятна изненада? Кога ще ги публикувате?

— Утре — промърмори главният редактор.

— Тъпак! — изкрещя Лаудео и тръшна слушалката. — Утре — повтори този път на себе си. Беше побеснял от гняв, но се опитваше да мисли бързо, за да избере най-подходящия начин на действие.

Взе телефона и потърси Сорби.

— Спомняте ли си за оня ценен предмет, за който ви бях споменал? Бих могъл да ви го продам. Кога ли? Веднага.

Лаудео се отказа от вечерята. Качи се в едно такси и запрепуска към дома на банкера.

— Вие знаете добре за какъв предмет става въпрос, нали?

— Предполагам — каза банкерът важно.

Лаудео отвори куфарчето, извади оттам плик, мушна два пръста в него и с тържествено изражение на свещеник, който вдига нафора, измъкна малък тъмен диск.

— Ето, това е. Съдържа ключа за дешифровката на списъка на членовете на Асоциацията.

Очите му бяха побелели от уплаха, като на луд човек. Веждите му — настръхнали като козината на котка, която прави гърбица.

— Този, който притежава тази дискета, държи в ръцете си цяло състояние. Може да постигне всичко чрез заплахата да направи обществено достояние този списък. Хайде, съгласете се на тази сделка. Ще ви я продам за два милиона долара.

— Хм — измънка Сорби, като стана от дивана. Облиза устни и махна възглавниците, на които беше седнал. Повдигна един дървен панел, облечен в кожа. Отдолу имаше още един пласт от кожа, обточен с цип. Банкерът дръпна ципа и повдигна единия край. Показаха се пачки с чуждестранни банкноти — долари и швейцарски франкове. Съвсем нови, обвити с бандероли.

— Харесва ли ви моето ковчеже? — попита Сорби.

Взе черна папка и измъкна оттам чекова книжка. Без да мигне, попълни чек и го подаде на Лаудео.

— Можете да изтеглите двата милиона долара в Швейцария. Но защо решихте точно на мен да предоставите тази дискета?

— Защото вие сте единственият човек, който може да плати такава сума веднага, а аз имам нужда от сериозен запас. Заминавам, защото утре цяла Италия ще разбере, че съм ръководил група хора, решени на всичко и лишени от скрупули. — Лаудео вдигна гордо глава.

— Жалко, още малко и щяхме да станем господари на страната. Но вие с това нещо тук имате още голяма власт в ръцете си.

* * *

Лаудео се върна веднага в хотела. Заклучи се в стаята си и започна да си стяга багажа. Погледна часовника си — беше десет. Сигурно щеше да успее за някой самолет.

На вратата се почука.

— Кой е?

— Един от персонала, господине.

Лаудео отвори и замръзна на вратата, като видя Катани, който се втурна в стаята.

— Затворете вратата! — каза с безапелационен тон инспекторът.

— Какво искате от мен? — Лаудео отстъпи назад предпазливо и мушна ръка в чекмеджето.

— Не го вземайте! — заповяда му Катани. Беше насочил пистолета си към професора. — Съветвам ви да не измъквате револвер.

Лаудео вдига ръце, предавайки се.

— Не се и опитвайте! — заплаши го инспекторът.

— Какво търсите? — попита Лаудео уплашен. — Пари ли искате?

— Не — каза сухо Катани. — Не ме интересуват вашите пари.

На лицето на Лаудео се появи саркастична усмивка.

— Разбрах какво искате, но сте дошъл твърде късно. Вие сте непоправим, инспекторе. Само онези наивници Теразини и Канито можеха да си правят илюзии, че сте се променили. Вие сте си същият. Но не мога да ви бъда полезен. Вече продадох ключа за дешифриране на списъка.

Катани направи гримаса на разочарование. Доближи се до Лаудео и насочи пистолета към гърдите му.

— На кого я продадохте?

— На господин Сорби.

Лаудео беше бледен и стоеше неподвижно като восъчна статуя.

— Вашият цинизъм и лукавство може би ще ви помогнат да се спасите — изсъска в лицето му Катани. — Но тук с вашата тъмна и

нечиста власт е свършено. Вие го знаете и сте готов да унищожите всички, които вие самият сте използвал като оръдия.

— Някога един монарх беше казал: „След мен потоп!“ — въздъхна Лаудео.

* * *

Сорби беше скрил на сигурно място ценната дискета. Започна веднага да я използва като средство за изнудване. Прекрачи прага на едно министерство. Беше приет в огромен кабинет с мраморна камина и картина с позлатени рамки по стените.

— Разбирам причините за вашето посещение — прие го един мъж, облечен в тъмен костюм. Стъклата на очилата му бяха дебели и късогледите му очи зад тях сякаш изскачаха от орбитите. — Вие искате да ускорите този кредит, за да запълните дефицита в банката си, така ли?

— Налага ми се — каза Сорби.

— Хм. Това вече е много рисковано за мене.

Мъжът в тъмния костюм отвори тубичка, изтърси синя таблетка, мушна я в устата си и отпи глътка вода.

— Вие ме разбирате, нали?

Измъкна от чантата си вестник и го разгъна на бюрото си.

— Гледайте, всички до един сме въввлечени във вихрушката. Скоро вестниците ще открият, че нашият кредитен институт е действал в съдружие с Асоциацията. Ако точно сега ви дам тези капитали, ще ни линчуват.

Седнал на големия стол, банкерът изглеждаше още по-дребен. Крачетата му едва докосваха пода.

— Слушайте добре — просъска той. — По вестниците има неразбираем списък с имена. Аз притежавам ключа за разшифровката им. Ако този кредит не пристигне, ще бъда принуден да го използвам. Разбрахте ли ме? Тогава мнозина ще си имат сериозни неприятности.

Той скочи от стола. Мъжът в тъмния костюм гледаше как той прекосява дългата стая и става все по-малък и по-малък, а накрая изчезна зад огромната лъскава врата.

* * *

— Сега ми се струва, че е осми септември^[1] — каза Теразини на Каризи. — Ти не беше в Италия на осми септември четиридесет и трета. Бягаха всички. Масово изселване. Сега е същото. Катани е изчезнал — напуснал е резиденцията и не се знае къде е. Графиня Камастра се е върнала в Сицилия, Лаудео се е измъкнал в чужбина, а мисля, че и Сорби е готов да излети.

Бяха в хотела в стаята на Теразини. Каризи си беше свалил сакото и отпусна възела на вратовръзката си.

— Ако Сорби избяга, спукана ни е работата — изруга той и удари с юмрук дланта на другата си ръка. — Thirty million — извика той озверен. — Трийсет милиона долара трябва да ми върне. Няма да се оставя да ме измами един италиански мошеник.

Теразини отговори на телефона, който звънеше.

Когато остави слушалката, изглежда, вече не можеше да запази обичайното си спокойствие.

— Кучи син! — каза той през зъби. — Сорби притежава ключа за разшифроване на списъка с имената и заплашва, че ще го използва. Обади ми се едно лице, при което е бил преди малко.

Тъглчето на устата на Каризи бавно увисна в гримаса на отвращение.

— Италианци! Винаги създават бъркотия, хаос.

— Трябва непременно да спрем Сорби — каза Теразини. — Да ни върне трийсетте милиона долара. — Ритна един стол. — Но най-вече да му измъкнем ключа на списъка. С него ставаме отново господари на положението.

* * *

В този момент Сорби беше потънал на задната седалка на своя черен мерцедес. Шофьорът го караше към летище Чампино. Банкерът стискаше до себе си куфарче и очите му бяха широко отворени.

Шофьорът натовари багажа в частния му самолет. Пилотът загряваше двигателите. Махна с ръка за поздрав на банкера, който

бързо се изкачи по стълбичката и изчезна вътре.

Шофьорът надникна в самолета.

— Добър път, комендаторе.

Върна се при колата и проследи с поглед самолета, който набираше скорост по пистата. Видя го да излита и да описва широк кръг, преди да се отправи решително на север.

Шофьорът запали цигара, влезе в една телефонна кабина и набра номера на Теразини в хотела.

— Господин адвокате, сега замина — каза той. — Направление: Цюрих.

* * *

За да не бие на очи, бяха тръгнали поотделно. Русокосата Елис бе избрала влака. Късно вечерта тя слезе от таксито пред гара Термини. Продължи със забързана крачка и влезе в залата, която гъмжеше от пътници.

Изглеждаше неспокойна и непрекъснато се оглеждаше наляво-надясно. Отправи се към пети перон. Там бе композиран влак, атакуван от пътници, натоварени с куфари и пакети. На жълти табели, закрепени на вагоните, бяха написани главните гари. След като прекосеше Италия и Швейцария, влакът трябваше да свърши пътешествието си в Щутгарт.

Елис се запъти към триста шейсет и седми вагон. Това бе спален вагон. Един младеж в униформа и дълга мека брада провери билета ѝ. Помогна ѝ да качи куфара си и ѝ показва кабината.

Катани беше проследил цялата тази сцена отдалече. Приближи се до контрольора, измъкна от джоба си служебната карта и му каза в ухото:

— Аз съм инспектор от полицията. Трябва да разбера закъде пътува онова, русото момиче, което преди малко се качи.

Контрольорът поглади брадата си. Хвърли поглед към картата и после към Катани.

— Сега ще разберем — каза той. Разлисти някакви разграфени листове. — Настанена е в кабина трийсет, и първа. Да, ето. Слиза в Хорген, гарата преди Цюрих.

— Добре. Имате ли кабина и за мен?

— Съжалявам, но всички са заети. Но в първа класа сигурно ще намерите място.

В Швейцария изгря новият ден. Влакът летеше под белезникавото небе. От прозореца Катани гледаше как пробягват ливади, горички и планински селца. Всичко беше толкова спретнато и подредено, че изглеждаше като изкуствено — съвсем нереален пейзаж. Запита се защо швейцарците имат такава почтителна строгост към природата? Кой я е втълпил в духа на народа? Може би Калвин^[2]. Кой знае?

Към девет и половина влакът забави ход, разтrese се и спря.

От един високоговорител мъжки глас извести:

— Horgen Banhot, гара Хорген.

Елис плъзна куфара си по трите стъпала на вагона. Опря го на земята върху колелцата и се огледа неспокойно.

Из потока от пътници, които се бяха отправили към изхода, се появи дребният Сорби и изтича срещу момичето.

— Скъпа — каза той, — ти беше чудесна.

— О, мили, толкова се безпокоях — въздъхна русокосата. Отметна глава назад и оправи косите си. — Вече сме в безопасност, най-после. — Лицето ѝ засия триумфално, но това трая няколко мига. Щастливото ѝ изражение се смени с гримаса на отчаяние, когато Катани се изпречи пред тях и каза:

— Господин Сорби, и аз съм доволен, че ви намерих.

Момичето се хвърли в обятията на банкера.

— О, каква съм глупачка! Не забелязах, че ме следят. Извинявай, мили.

— Хайде, успокой се — тупна я Сорби по гърба е малката си ръчичка. — Да чуем какво иска инспекторът.

— Да не би да искате да говорим насред коловозите — попита Катани.

Тримата отидоха в апартамента на четвъртия етаж на една представителна къща.

— Това е моето убежище — каза Сорби. — А сега ни обяснете какво търсите?

Катани гледаше през прозореца. Някъде далече блестеше Цюрихското езеро. Присви очи, за да огледа по-добре минувачите.

Неговите подозрителни движения изостриха безпокойството на банкера.

Инспекторът се обърна и видя, че Сорби бе застанал точно срещу него и буквално го гледаше в устата.

— Вие бягате — каза той. — Търси ви италианската полиция. Но това не е толкова тревожно, защото освен това по следите ви е и един стар ваш приятел, а това ви плаши много повече, нали? Какво ще кажете, ако се обадя по телефона в Рим и разкрия скривалището ви?

Банкерът беше покрусен. Преглътна мъчително и се отпусна в едно кресло.

— Какво искате? — измърмори той. — Пари ли?

— Господи, всички повтаряте една и съща песен — избоботи презрително инспекторът. — Пари, та пари. Ако бях приемал всички пари, които ми се предлагаха, щях да стана милиардер.

Сорби го гледаше объркан.

— Не — каза Катани, — не искам пари. Искам ключа за дешифрирането на списъка на членовете на Асоциацията.

Русокосата стисна дръжките на креслото. Сорби хвана ръката ѝ, сякаш за да почерпи сила от нейната близост.

— За кого работите вие?

— Сега работя само за себе си. И още за един човек, който вече го няма.

Сорби винаги беше преценявал много бързо критичните ситуации. Сключвал бе сделки в последния миг, прехвърлял бе внезапно огромни суми. Беше превъзходен в тези маневри. Помиташе противниците си, изпреварваше ги в сроковете, като при партия шах. Мозъкът му бе трениран да взема бързи решения. Така и сега той не се поколеба да приеме искането на Катани.

— Съгласен съм — каза той. — Ще ви дам ключа. Струваше ми два милиона долара, но вие ме хванахте за гушата и аз нямам избор. Обаче при едно условие: да ми дадете четиридесет и осем часа, за да си намеря друго, по-сигурно убежище.

Катани кимна.

— Давам ви дума.

— Добре — каза Сорби. Беше възвърнал сигурността си. Отвори куфарчето, което изглеждаше празно. Удари с ръка няколко пъти по

дъното. Едното ъгълче се вдигна, банкерът мушна в отвора два пръста и изтегли онова нещо, до което толкова хора се домогваха.

— Ето го! — Сорби явно бе започнал да се забавлява. — Елате в кабинета.

Вложи дискетата в дискетното устройство на компютъра. Вмъкна ролка хартия и принтерът заскърца, докато придърпваше хартията.

В средата на листа се появи заглавие: „Списък на членовете“. Пищещата главичка тичаше бясно напред-назад, като образуваше безкрайна върволица от имена. До всяко име беше отбелязан някакъв номер, а понякога и буква.

Това бяха хората на Лаудео, промъкнали се навсякъде. В главата на Катани всички тези имена започнаха да придобиват формата на много хлъзгави пипала. Заедно те образуваха един чудовищен октопод.

Тиктакането на принтера бе заглушено от телефонен звън.

— Отговори, моля ти се — каза Сорби на момичето.

— Ало — рече Елис. — Ало, ало... Затвориха.

Катани отклони поглед от принтера. Сбърчи чело и погледна банкера.

— Чакахте ли да ви се обадят? — попита той.

— Не.

— Някой знае ли, че сте тук?

Сорби се замисли за миг.

— Само моят шофьор.

— Веднага трябва да тръгваме — каза живо инспекторът. — Да се махаме оттук незабавно, без да губим нито минута.

Русокосата започна да хленчи.

— О, мили, да бягаме. Хайде, бързо, моля ти се.

Въпреки нейния истеричен изблик Сорби запази спокойствие. Повика такси, хвана двата куфара, каза на момичето да вземе третия и тръгна към новата си цел.

— Катани — каза той с половин уста, — вие ми обещахте. Имам нужда от четиридесет и осем часа да си отдъхна.

И излезе, като тръшна вратата.

* * *

След няколко дни на вратата на Елзе във Франция се позвъни. Жената на инспектора отвори и за малко да изкрещи от изумление. На входа стоеше адвокатът Теразини.

Беше изобразил на лицето си нещо като усмивка и приличаше на стар котарак, който повече не може да лови плъхове и ги примамва, за да ги сграбчи в ноктите си.

— Госпожо — каза той, — спомняте ли си за мен? Запознахме се в Сицилия.

— Елзе, покани го да влезе — прозвуча отвътре гласът на Катани.

— О, но аз съм един щастливец — каза Теразини. — Точно вашия мъж търсех. Как сте, господин инспекторе? Търсих ви по половин Европа и всеки път стигах със закъснение. Вие все бяхте заминали.

Огледа се.

— Каква хубава къщичка! — каза той. — Браво, госпожо. Вие ще ме извините, че злоупотребявам с вашата любезност, но ще ви отнема само няколко минути в ще си тръгна.

— Можете веднага да си тръгнете — каза Катани. — Направили сте излишно пътешествие.

Теразини не се остави да го обезсърчат.

— Инспекторе, вие бяхте по-бърз от мене. Тази дискета обаче не ви е нужна. Тя трябва на мене и на моите приятели — и му намигна нагло. — Вие я взехте, за да забогатее, нали?

— И вие ли ми предлагате пари! — вбеси се Катани. — Не, не я взех, за да забогатее. А вие и този път, дойдохте късно.

— Какво искате да кажете?

— Че можехте да си останете спокойно в Рим. Утре сутрин ще имате на бюрото си всичко, което преследвахте с такава стръв. Списъкът е дешифриран и е притежание на вестниците. Утре ще бъде публикуван. Дойдохте твърде късно, господин адвокате.

Теразини се изхили ехидно.

— Направили сте голяма грешка, инспекторе — най-голямата грешка в живота ви.

— Какво, заплашвате ли ме?

— Не, само казвам, че ако този списък си останеше в тайна, щеше да има стойност. Можеше да бъде използван като оръжие за

заплаха. Като стане публично достояние, се превръща само в парче смачкана хартия.

— Мой дълг беше да извадя на показ имената на хора като вас с двойни лица. Хора, които зад почтения си вид кроят чудовищни планове и подхранват отвратителни сделки.

Теразини нагласи на лицето си съжалителна усмивка.

— И с каква цел, извинете? Сега вие излязохте герой. Ще се вдигне малко шум, после ще стихне и всичко ще се върне както преди. Вие знаете ли онази приказка за феникса? Той се възражда из собствената си пепел. — Поклати глава. — Не можете да спрете света.

— Сигурно. Хората от вашата раса не се предават лесно. Един нов Лаудео ще си плете отново кошницата в сянка, един нов Канито ще продължи играта. Но ще има други честни хора, които накрая ще ги изобличат. Войната продължава, драги ми адвокате.

Без да отвърне нищо, Теразини махна с ръка за поздрав и отвори вратата. Навън духаше вятър и вдигаше прашни вихрушки от земята. Адвокатът потърка очите си, зачервени от прашинките.

* * *

Катани гледаше снимката на дъщеря си.

— Обожаваше ме — каза той, като се ровеше в спомените си. — В онези дни, когато остана сама с мен, разбрах много неща. Разбрах, че съм я пренебрегвал твърде дълго и че направих много грешки спрямо теб.

Елзе тръсна рамене.

— Не се измъчвай сега.

— Вярно. Нека гледаме напред. — С колеблив жест погали косите на жена си. — Трябва да вървя.

— Да, знам. Върни се, когато искаш.

Инспекторът се облакът на камината.

— Бих искал и ти да дойдеш с мен в Италия.

Макар че тя с цялото си сърце копнееше за подобна покана, все пак се обърка.

— Мислиш ли, че можем да започнем отново?

Той се обърна. Произнесе нежно името ѝ и добави:

— Може би вече сме започнали.

На гарата се прегърнаха.

— Доскоро виждане — каза той.

Елзе гледаше потеглящия влак и лицето ѝ беше набраздено от сълзи. Съпругът ѝ махаше с ръка от прозореца.

Затича се след влака.

— Корадо — извика тя. — Корадо!

Мъжът на прозореца се превърна в малка точка.

* * *

Говореха си всеки ден по телефона, а понякога и три пъти на ден. И двамата разбираха, че една отново породена, нежност ги привлича неудържимо. Животът трябваше да продължи и те си правеха планове да заживеят отново заедно. В дъното на душите си имаха едни и същи рани и само взаимната близост можеше да ги направи по-поносими.

След около две седмици Елзе се отърси от колебанието си и реши да замине. На гара Термини в Рим мъжът ѝ я чакаше на девети перон. Влакът от Франция пристигна точно навреме. Елзе и Корадо се зърнаха сред морето от глави. Притиснаха се топло в безкрайна прегръдка. И двамата бяха със свити гърла и не знаеха какво да си кажат. Накрая той промърмори смутен:

— Добре дошла!

В колата Елзе погали ръката на мъжа си. Корадо привлече главата ѝ към гърдите си и я целуна по косите. Улиците на Рим блестяха ослепително. Това беше най-горещият час на деня.

Катани паркира на едно площадче, заобиколено от високи дървета. Посочи една тераска на третия етаж на тухлена сграда.

— Ето там горе е нашият нов дом — каза ѝ той.

Елзе наклони глава към предното стъкло и вдигна лице.

— Прекрасно — каза тя. Беше щастлива.

Докато измъкваша куфарите от багажника, един мотор врхлетя на площадчето. Привлечен от неговия шум. Катани инстинктивно се обърна. Видя двама души на мотора: оня, дето бе седнал отзад, стискаше пистолет, насочен към него.

„Никога не прощават — му бе казал някога в Сицилия заместник-шефът Алтеро. — Някой ден ще ви отмъстят.“

Катани в миг разбра, че този ден е дошъл.

Почувства, че куршумът засегна мускула на лявата ръка. Прегъна се настрани от удара, но с другата ръка направи мълниеносно движение — измъкна от кобура своя пистолет, докато викаше:

— Елзе, Елзе!

Това бе отчаян опит да я накара да се скрие зад колата. Но тя пък извика неговото име и се хвърли към него.

— Не — закрещя тя, — не ми го убивайте.

Полетя към него с разперени ръце, сякаш искаше да го предпази. И докато го обгръщаше в прегръдката си, убиецът от мотора стреля още веднъж и улуци Елзе право в тила.

Отначало Катани дори не разбра какво се е случило. Насочи пистолета, натисна спусъка и видя убиецът да изхвърква от мотора, а мъжът, който го управляваше, да потегля с ужасен рев.

В този миг зърна Елзе, която падаше. Очите ѝ бяха затворени, а от едната страна на лицето ѝ се бе появило синкаво петно, от което бликна кръв. Корадо разбра, че за нея нищо повече не може да се направи. Хвърли се на земята, обзет от отчаяние. И той губеше кръв от лявата ръка. Повдигна внимателно главата на Елзе с другата ръка и започна мълчаливо да я целува. Бавно покриваше с целувки челото, носа, напръскан с лунички, и хубавото ѝ златисто лице.

Катани стенеше тихо, сякаш искаше да довери на жена си последната тайна и покъртителна вест. Горещи сълзи браздяха лицето му.

На няколко метра от тях лежеше убиецът. Куршумът го беше улучил в гърдите. Неговият профил на кълвач, обърнат към небето, издаваше, че това е един от бандитите, които служеха на Теразини.

[1] На тази дата се сключва примирие между Италия и съюзниците. Кралското семейство и правителството на Бадолно бягат в Бриндизи. — Б.пр. ↑

[2] Калвин — виден деец на реформацията, основател на калвинизма. — Б.пр. ↑

Издание:

Марко Незе. Октопод I

Италианска. Първо издание

Издателство „Народна младеж“, София, 1982

Редактор: Любомира Михова

Коректор: Лилия Вълчева

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.